

**TARZAN
A DZSUNGEL FIA**

**Egyedül jogositott
magyar kiadás.**

EDGAR RICE BURROUGHS
TARZAN
A DZSUNGEL FIA

Angolból fordította
SONGÁRDY GÁBOR

MÁSODIK KIADÁS

BUDAPEST
FŐVÁROSI KÖNYVKIADÓ

242. 474

2017

I. Ki a tengerre.

Olyasvalakitől hallottam ezt a történetet, akinek semmi különös oka se volt rá, hogy elmondja akár nekem, akár másnak. Azt hiszem, csak azért kezdett bele, mert a szüret jó alkalom az elbeszélésre, a különös történet folytatására pedig folytonos kételkedésem ösztökélte.

Mikor házigazdám észbekapott, hogy mennyire belement már a mesélésbe és én mindig kételkedtem, akkor bolondos büszkesége vette át a szüreti hangulat szerepét. Irott bizonyítékokat szedett elő, penészes kéziratokat mutatott, száraz adatokat sorolt fel, melyeket az Angol Gyarmatügyi Hivatal jelentéseiből merített, hogy elbeszélése kimagaslóbb pontjait megerősítse.

Egy régen elhalt ember naplójának elsárgult, elfakult lapjai és a Colonial Office adatai teljesen meg-egyeznek házigazdám elbeszélésével. Úgy adom tehát az eseményeket, ahogy lassanként kihámoztam a különböző forrásokból.

A Colonial Office adataiból és a halott naplójából megtudjuk, hogy egy bizonyos fiatal angol nemest, — nevezzük őt John Clayton, Greystoke lordjának — igen kényes kérdés tanulmányozásával bíztak meg. Az angol nyugatafrikai gyarmatokon tudniillik egy idegen európai hatalom katonákat toborzott a bennszülöttek közül,

saját hadseregébe és egyszerűen arra használta fel őket, hogy gummit meg elefántcsontot gyűjtsessen velük a Kongó és Aruwimi vad néptörzsei között.

Az angol gyarmat bennszülöttei panaszkodtak, hogy a fiatalok közül nagyon sokat csábítanak el nagyszerű, ragyogó ígéretekkel, de igen ritkán tér vissza közülök egy is a családjához.

Az Afrikában élő angolok még tovább mentek, azt állították, hogy ezek a szegény feketék valóságos rab-szolgaságban synylődnek, mert mikor szolgálati idejük lejár, fehér tisztjeik visszaélnék tudatlanságukkal és el-hitetik velük, hogy még több évig kell szolgálniuk.

A Colonial Office tehát John Claytont szemelte ki valami új hivatalra az angol nyugatafrikai gyarmatokon. De titkos megbízást adott neki, hogy főleg vizsgálja meg alaposan az említett európai hatalomnak a fekete angol alattvalókkal szemben tanúsított méltatlan eljárását. Küldetése azonban nem fontos történetünk szempontjából, mert sohase tanulmányozta a kitűzött feladatot, sőt egyáltalában meg sem érkezett rendeltetése helyére.

Clayton abból a fajtából való angol volt, akit oda-képzelünk a legnagyobb történelmi események közé, ezer diadalmas csatába — erős, férfias, testben, lélekben, erkölcsben egyaránt.

Termete meghaladta a közepést, szeme sűrű, vonásai szabályosak és kemények, egész megjelenése hatalmas egészségre vallott, amit a hosszas katonai élet tökéletessé fokozott.

Politikai ambíciója vitte rá, hogy áthelyeztesse magát a hadseregből a Colonial Officeba, így történt, hogy fiatalon jutott a királynő szolgálatába, kényes és fontos megbízatással.

Mikor kinevezését megkapta, büszke volt rá, de meg is döbbsent. Kiküldetését megérdemelt jutalomnak tekintette lelkiismeretes és eszes szolgálataiért, nagyobb fontosságú, szélesebb hatáskörű álláshoz jutott, de másfelől alig három hónapja vette nőül Alice Rutherfordot,

megdöbentette, lehangolta a gondolat, hogy ezt a bájos fiatal asszonyt kitegye a forró Afrika ezer veszedelmének.

Az ő kedvéért visszautasította volna a megbízást, de felesége hallani sem akart róla, sőt inkább erősködött, hogy fogadja el és vigye őt magával.

Volt egy sereg anya, bátya, nővér és nagynéni a családban, akik mind hozzászóltak a dologhoz, de hogy milyen értelemben, arról hallgat a krónika.

Csak azt tudjuk, hogy az 1888. év egy ragyogó májusi reggelén Lord John Greystoke és Lady Alice Doverben hajóra szálltak, útban Afrika felé.

Egy hónap múlva Freetownba érkeztek, itt egy kis vitorláshajót béreltek, a Fuwaldát, ezzel kellett volna rendeltetési helyükre jutniok.

És Lord John Greystoke és Lady Alice itt eltűntek az emberek szeme elől.

Két hónappal azután, hogy horgonyt vetettek Freetownban és ismét hajóra szálltak, féltucat angol hadihajó kutatta fel az Atlanti Óceán déli részét, hogy a kis hajó, vagy az eltűntek nyomára jöjjenek, nemsokára meg is találták a roncsokat Szent Ilona partján, ami arról győzte meg a világot, hogy a Fuwalda mindentől elsüllyedt. Erre, alig hogy megkezdődött, abba is maradt a további kutatás, ámbár hosszú éveken át élt még néhány vágyakozó szívben a viszontlátás némi reménye.

A Fuwalda körülbelül száztonnás bárka volt, amilyenek igen gyakran bonyolítanak le kereskedelmi forgalmat a távoli Atlanti Óceán partjain. Legénységük rendszerint a tenger söpredéke, — megszökött gyilkosok, a világ minden nemzetéből és fajából összeverődött akasztófavirágok.

A Fuwalda sem volt kivétel a szabály alól. Tisztjei durva fekete fickók, gyűlölték a legénységet, az pedig őket. A kapitány kitünő hajós, de valóságos vadállat embereivel szemben. Csak két érvet ismert, ami használt nekik, — a korbácsot meg a pisztolyt, — de a

keze alatt levő vegyes társaság valószínűleg nem is értett volna meg más módszert.

Igy történt, hogy John Clayton és fiatal felesége már hajóútjuk második napjától kezdve olyan jelene-
teket láttak a F u w a l d á n, amelyekről azt hitték ed-
dig, hogy csak tarka tengeri mesekönyvekben fordul-
hatnak elő.

A második nap reggelén kovácsolták az első sze-
mét annak a végzetes eseményláncolatnak, amely az-
után az emberiség történetében páratlanul álló életbe
sodort egy még akkor meg sem született emberi lényt.

Két hajós mosta fel a F u w a l d a fedélzetét, az
első kormányos szolgálatban volt, a kapitány éppen be-
fejezte beszélgetését John Claytonnal és Lady Alice-
szal.

A két dolgozó ember háttal állott a tengerre néző
kis csoportnak. Munka közben egyre közeledtek hozzá-
juk, míg végül az egyik éppen a kapitány mögé került.
A következő pillanatban már tovább is haladt volna és
akkor ez a különös történet sohasem jön létre.

De a kapitány éppen megfordult, hogy elhagyja
Lord és Lady Greystokeot, eközben belebotlott az
egyik matrózba, feldöntötte a vödröt és egész hosszá-
ban végigterült a piszkos lében.

Egy pillanatig nevetséges volt a helyzet, de éppen
csak egy pillanatig. A kapitány rettenetes káromkodás-
sal állott talpra, arca vérvörös lett a dühtől és hatalmas
csapással földre terítette a tengerészt.

A tengerész kistermetű, már idősebb ember volt,
ami a kapitány durvaságát még fokozta. A másik ten-
gerész azonban sem kicsi, sem öreg nem volt, — hanem
hatalmas medve, fekete bajuszát büszkén viselte és
vastag bikanyak ült széles vállán.

Mikor társát elesni látta, lehajolt és halk morgás-
sal rávetette magát a kapitányra; egyetlen csapással
földhöz teremtette.

A kapitány arca most elfehéredett; ez lázadás volt.
Fel sem állott, úgy húzta ki revolverét és egyenesen az
előtte álló hatalmas izomtömegnek szegezte, de épp oly

gyors volt Lord Clayton is és a tengerész szívének szánt golyó a fickó lábába tévedt, mert Lord Greystoke rácsapott a kapitány karjára, mihelyt a pisztoly felvillant a napsugárban.

Lord Clayton és a kapitány között éles szavak hangzottak el, a lord kifejezte megbotránkozását a kapitány durvasága fölött és kijelentette, hogy nem hajlandó tovább is túrni ilyesmit, míg feleségével a hajó utasai lesznek.

A kapitány már-már mérges szavakra fakadt, de jobbnak látta sarkon fordulni és sötét arccal távozott.

Nem akart ellenséges viszonyba kerülni egy angol hivatalos személyiséggel, mert a királynő hatalmas karja messzire sújt, ismerte büntető fegyverét és félt — Anglia hajóhadától.

A két tengerész feltápáskodott, az idősebb segített sebesült társának. A Black Michael (Fekete Miska) néven ismert, tagbaszakadt, hatalmas tengerész óvatosan próbált felállani; mikor látta, hogy még elbírja a lába, Clayton felé fordult és mogorván mondott köszönetet.

Hangja barátságtalan volt ugyan, de szavait jóérzés sugallta. Alig végezte be rövid mondókáját, sarkon fordult és a hajó orra felé sántikált, nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy minden további beszélgetésnek elejét vegye.

A fiatal házaspár napokig nem látta ezután a megsebesült tengerészt; a kapitány sem méltatta őket többre néhány odavetett morgásnál, ha már el nem kerülhette a beszédet.

Kabinjában étkeztek tovább is, mint a kellemetlen esemény előtt, de a kapitánynak mindig gondja volt rá, hogy fontos elfoglaltsága miatt ne ülhessen Lord és Lady Claytonnal egyidőben asztalhoz.

A többi tiszt nyers, műveletlen fráter volt, alig állottak valamennyire fölötte a szedett-vedett legénységnek és nagyon szívesen háritottak el minden társadalmi érintkezést a kifinomodott angol nemessel és feleségével, úgyhogy a Clayton pár nagyon sokat volt egyedül.

Ez maga még tökéletesen megfelelt ízlésüknek, csakhogy szerencsétlenségükre teljesen elszigetelte őket a kis hajó életétől, nem kísérhették figyelemmel a napi eseményeket, amelyek csakhamar véres tragédiában csúcsosodtak ki.

Az egész hajó légkörében volt valami baljóslatú. Kifelé, amennyire Claytonék láthatták, símán ment minden a maga útján, de mindketten érezték, hogy valami lappang a dolgok mögött, valami ismeretlen veszedelem felé sodródnak, de nem beszéltek róla egymással.

Black Michael megsebesülése után két nappal éppen abban a pillanatban érkezett Clayton a fedélzetre, mikor négy matróz egyik alélt társát vitte lefelé, míg az első kormányos villogó szemekkel állott néhány komor tengerész között, kezében hatalmas korbáccsal.

Clayton nem kérdezett semmit — felesleges is volt, — de mikor másnap egy nagy angol hadihajó körvonalai bukkantak fel a messzi láthatáron, félig-meddig elhatározta, hogy megkéri annak parancsnokát, vegye át őt és Lady Alicet; egyre jobban tartott attól, hogy sok rossz származhatik még mindkettőjükre, ha tovább is a komor, szomorú F u w a l d á n maradnak.

Ugy délfelé hangtávolságba jutott az angol hajó, de mikor Clayton már azon volt, hogy megkéri a kapitányt, vegye át hajójára Lady Alice-szal együtt, hirtelen világosan látta, milyen nevetséges lenne a kérése. Miféle okot mondjon övélsége hajójának parancsnoka előtt, miért óhajtja, hogy visszavigyék oda, ahonnan nemrég indult el?

Nevetségessé válik, ha azt mondja okul, hogy két fegyelmetlen hajóssal durván bántak el a tiszték. A markukba nevetnek majd és menekülését a hajóról nem minősíthetik másnak, csak — gyávaságnak.

John Clayton, Greystoke lordja nem kérte, hogy vegyék át az angol hadihajóra, és délután már messze tűnt annak árbóca a látóhatáron, de közben megtudta, hogy félelme jogos volt és átkozta álbüszkeségét, amely visszatartotta attól, hogy biztos menedéket keressen fe-

lesége számára, amíg még lehetett — most már elkésett örökre.

Késő délután ott állott Clayton és a felesége a hajó korlátjánál és nézték a nagy hadihajó egyre halványuló körvonalait, mikor melléjük állt, az öreg tengerész, akit a kapitány nemrég leütött. Az öreg rezet tisztogatott és amint közel ért Claytonhoz, megszólalt halkán:

— Az ördögnek követelése van ezen a hajón, uram, hallgass rám! Tartozunk az ördögnek!

— Hogy értsem ezt, jó ember? — kérdezte Clayton.

— Nem láttad, mi készül? Nem hallottad, hogyan pusztítják a legénységet, az az ördögfatty, a kapitány, és társai?

— Két hatalmas fej tegnap, ma három. Black Michael már egészséges, mint a makk, de nem bolond, hogy mégegyszer kitegye magát ilyesminek. Emlékezz a szavamra, uram!

— Azt akarod mondani, barátom, hogy a legénység lázadást tervez?

— Lázadást! — kiáltott fel az öreg, — lázadást! Gyilkosságot, uram, emlékezz szavamra!

— Mikor?

— Lecsapunk, uram, nemsokára lecsapunk, de nem mondhatom meg, mikor, már így is átkozottul sokat mondtam. Te jó voltál hozzám a minap, hát gondoltam, figyelmeztetlek. De tartsd a szád, uram, és ha lövöldözést hallasz, menj le és maradj ott. Ez minden, de fogd be a szád, uram, mert golyót röpítenek a bordáidba emlékezz a szavamra, uram!

Erre ellépett az öreg, arrébb folytatta a rézfénycsítést.

— Szép kilátások, Alice, — mondta Clayton.

— Figyelmeztetned kellene a kapitányt, John. Talán el tudják még háritani a bajt, — tanácsolta Alice.

— Én is azt hiszem, így kellene tennem, de tisztán önzésből kénytelen vagyok „befogni a szám”. Történjék bármi, engem meg fognak kímélni, mert Black Michael

mellé állottam, de ha rájönnek, hogy elárultam őket, nincs számunkra kegyelem, Alice!

— Csak egy kötelességed lehet, John, az, hogy a hivatalos tekintély érdekeit megvédjed. Ha nem figyelmezteted a kapitányt, éppúgy részese vagy mindannak, ami itt történik, mitha te magad is egyetérténél velük, és eszeddel, kezeddel belejátszanál a dolgokba.

— Nem értesz ehhez, kedvesem, — felelte Clayton. — Rád gondolok elsősorban, ez a legelső kötelességem. A kapitány idézte elő az egész helyzetet, miért kockáztassam meg, hogy kitegyelek miatta a legelképzelhetlenebb borzalmaknak azzal, ha megpróbálom megmenteni saját örült durvaságainak következményeitől? El sem tudom képzelni, mi lenne akkor, ha ez az orgyilkos banda venné át a vezetést.

— Kötelesség, kötelesség és a szofizmák egész serege sem oldhat fel alóla. Igazán nyomorult felesége lennék egy angol lordnak, ha felelősnek érezném magam kötelességszegéseért. Fel tudom fogni teljes nagyságában a bekövetkező veszélyt, de szembe is tudok nézni vele — sokkal bátrabban, sokkal inkább, mint azzal a becstelenséggel, hogy elháríthatnál esetleg egy tragédiát és nem teljesíted kötelességedet!

— Legyen, ahogy akarod, Alice, — hagyta rá Clayton mosolyogva. — Lehet, hogy túlozzuk a dolgot. Talán mégsem annyira sötét a helyzet, mint gondolnók, ámbár nagyon gyanus előttem az egész hajó; lehet, hogy az öreg tengerész inkább saját gonosz lelkének óhaját fejezte ki, mint a tényállást.

— Lázadás a nyílt tengeren mindennapos lehetett száz év előtt, de 1888-ban nem valószínű.

— Ott megy a kapitány a kabinjába, ha most figyelmeztetem, túlesem a rettenetes feladaton, de nagyon nehezen szánom rá magam, hogy ezzel a goromba alakkal szóba álljak.

Néhány pillanat múlva a kapitány ajtaján kopogott Clayton.

— Szabad, — hangzott a durva tiszt dörgő hangja.

Mikor Clayton belépett és becsukta az ajtót, csak annyit mondott:

— Nos?

— Azért jöttem, hogy beszámoljak egy beszélgetéstöredékről, amit ma hallottam, mert érzem, hogy ha talán jelentéktelen dolog is, jó, ha figyelmeztetem. Röviden: a legénység lázadást és gyilkosságot tervez.

— Hazugság, — ordította a kapitány. — És ha megint beleártja magát a hajófégyelembe, vagy beleszól olyan dolgokba, amikhez semmi köze, elvárhatja a következményeit, átkozott ember. Mit törődöm vele, hogy angol lord, vagy micsoda! Én kapitánya vagyok ennek a hajónak, és ezután ne üsse bele az orrát az én dögomba!

Miközben így szónokolt, olyan dühbe gurult a kapitány, hogy arca vérvörös lett, az utolsó szavakat teltorokból ordította s szavainak még azzal is nagyobb nyomatékot akart adni, hogy öklével az asztalt verte és megfenyegette Claytont.

Greystokenak még a hajaszála sem mozdult, nyugodtan állott és mereven nézte a tomboló embert.

— Billings kapitány, — mondta végre hidegen, — ha megengedi, megmondom őszintén, hogy ön nagy számár!

Erre sarkon fordult és szokott közönyös nyugalommal lépett ki a kabinból, ami jobban feldühösíti a Billings fajta embereket, mint a legrémesebb szózuhatag.

— Nos, Alice, — mondta később a feleségének, — ezt megtakaríthattam volna. Nagyon hálátlan volt a fickó. Egyszerűen rámtámadt, mint valami dühös kutya. Felőlem akár felakaszthatják átkozott hajójával együtt, nem sokat törődöm vele. Ha épségben kimászunk a dologból, minden energiámat a magunk boldogulására fordítom. Úgy sejtem, legjobb lesz, ha elsősorban ie lemegyek a revolveremért. Sajnálom, hogy a nagyobb pisztolyt és a lövegeket legalulra csomagoltuk.

Kabinjukat teljesen feldúlva találták. A kis szoba tele volt szórva ruháikkal, nyitott kofferek, dobozok

hevertek szerte-széjjel, még az ágyukat is darabokra törték.

— Úgy látszik, valakinek nagy szüksége volt a holminkra, — mondta Clayton. — Jupiterre, kíváncsi vagyok, mit kereshetett a gazember. Nézzünk körül, Alice, vajjon mi hiányzik?

Alapos kutatás után rájöttek, hogy semmi egyebet nem vittek el, mint Clayton két revolverét és néhány golyót.

— Éppen ezeket szerettem volna, ha itthagyják, — mondta Clayton — és hogy éppen ezeket vitték el, az mindennél szomorúbb, aggasztóbb, amit eddig ezen a nyomorúlt hajón tapasztaltam.

— Mit tegyünk John? — kérdezte a felesége. — Nem beszéllek rá, hogy mégegyszer a kapitányhoz fordulj; mert nem akarlak újabb sértéseknek kitenni. Azt hiszem, ha semlegesek maradunk, biztosabb az életünk. Ha a tisztek meg tudják akadályozni a lázadást, akkor nincs mitől félnünk, ha ellenben a lázadók győznek, egyetlen halvány reményünk az maradhat, hogy nem kereszteltük terveiket és nem léptünk fel ellenük.

— Igazad van, Alice. Maradjunk az arany középúton.

Miközben Clayton és felesége megpróbálták rendbehozni szobájukat, egyszerre észrevettek egy kis szellet fehér papírt az ajtóhasadékban. Clayton meg akarta fogni, de legnagyobb csodálkozására a papír tovább mozdult, valaki tólta befelé.

Gyorsan és biztosan az ajtóhoz lépett, de alig hogy a kilincsre tette kezét, felesége visszahúzta.

— John, hagyd! — súgta. — Azok nem akarják, hogy lássák őket. Ne felejtse el a középútat!

Clayton mosolygott és leengedte karját. Csendesen állottak mindketten és figyelték a beljebb kúszó papírdarabot, míg végre az megállapodott az ajtó előtt.

Clayton felvette a kétes fehérségű, durván összehajtott cédulát és kibontotta. Gyakorlatlan betűkkel pingálták a nyers üzenetet, látszott, hogy küldőjének nehezeére esett az írás.

Halálbüntetés terhe alatt figyelmeztette Claytonékat, el ne próbálják árulni, hogy revolverük eltűnt és tovább ne adják, amit az öregtől hallottak.

— Azt hiszem, jól fogjuk viselni magunkat, — mondta Clayton szomorú mosollyal. — Nem tehetünk egyebet, minthogy csendben maradjunk és várjuk, hogy jöjjön, ami jön.

II. Otthon a vadonban.

Nem is kellett sokáig várniok, mert mikor Clayton másnap reggel szokott reggeli sétájára indult a fedélzeten, egyszer csak több lövést hallott egymásután.

Az eléje táruló látvány meghaladta legrémesebb elképzelését. A F u w a l d a egész legénysége, élükön Black Michaellel, szembenállott a tisztek kis csapatával.

A lázadók a tisztek első lövései után menedéket kerestek az árbócok, gépház és kabinok mögött, és onnan lövöldöztek a felsőbbbséget képviselő öt emberre.

Kettő esett már el a lázadók közül a kapitány golyójától, ott feküdtek mozdulatlanul társaik között.

Egyszer csak arcra bukott az első tisztt, mire Black Michael vezényszavára rohamra készült a vérszomjas csapat, a megmaradt négy ember ellen. Csak hat revolvert tudtak összeszedni a lázadók, úgy hogy a legtöbben csak fejszékkal, bárdokkal, evezőkkel voltak fel-fegyverkezve.

A kapitány kilőtte összes golyóit és éppen újra töltött, mikor a matrózok leadták a sortüzet. A második tisztt pisztolya csütörtököt mondott, csak két fegyver állott tehát a támadókkal szemben. Mikor vad iramban közeledtek a tisztekhez, ezekkel próbálták visszaverni a támadást.

Atkok, szitkok hangzottak el mindkét részről, a se-

besültek jajgatása, a fegyverek ropogása és a vad csatakiáltások lármája valóságos örültek-házát rögtönzött a F u w a l d a fedélzetéből.

A tiszték alig hátráltak néhány lépést, már rajtuk volt a legénység. Egy hatalmas néger egyetlen fejsze-csapással homloktól állig hasította a kapitány fejét és egy pillanat alatt végeztek a többiekkel is, mind meghaltak, vagy megszámlálhatatlan ütéstől, golyótól véreztek.

Gyors és rettenetes volt a F u w a l d a lázadóinak munkája. John Clayton egész idő alatt nyugodtan állott a korláthoz támaszkodva és elgondolkozva pöfékelt, mintha valami kriketversenyt nézett volna végig.

Mikor az utolsó tiszt is elesett, eszébe jutott, hogy jó lesz felesége után nézni, mert még egyedül találja valamelyik lázadó.

Ha külsőleg meg is őrizte nyugalma Clayton, lelkében megdöbönt és felháborodott, féltette feleségét ezektől az állatias vademberektől akiknek kezébe dobta őket a sors.

Mikor megfordult, hogy a lépcsőn lemenjen, legnagyobb meglepetésére feleségét látta maga mellett.

— Mióta vagy itt, Alice?

— Kezdetől fogva, — hangzott a felelet. — Borzalmas, ó, milyen borzalmas, John! Mit remélhetünk ezektől?

— Elsősorban reggelit, remélem, — mondta Clayton és igyekezett mosolya mögé rejteni aggodalmát. — Legalább is, megyek és kérek tőlük reggelit, — folytatta. — Jöjj velem, Alice. Hadd lássák, hogy mi csak urvarias bánásmódot várunk tőlük.

Ezalatt az emberek összeszedték a halottakat és sebesülteket, és minden harag vagy szenvedély nélkül, szép nyugodtan bedobálták őket a tengerbe. Épp olyan szívtelenül bántak el saját halottaikkal és sebesültjeikkel, mint az ellenséggel.

Az egyik legény észrevette Claytonékat.

— Itt van még kettő a halaknak! — kiáltással fel-emelt fejszével nekik rohant.

De Black Michael hangos kiáltással magára vonta a többiek figyelmét és Lord meg Lady Greystokera mutatva így szólt:

— Ezek barátaim, békén hagyni őket! Értettétek?

— Én vagyok most a hajó kapitánya, — mondta Clayton felé fordulva, — amit én mondok, az áll. Csak vigyázzon magára és nem lesz semmi bántódása. — E szavaknál fenyegetőleg nézett bajtársaira.

Claytonék annyira megszívelték Black Michael figyelmeztetését, hogy alig látták a legénységet és sejtelmük se volt terveikről.

Néha hallottak távoli veszekedést, lármát és kétszer is dördült el lövés a nagy csendben, de Black Michael rátermett vezére volt ennek a szedett-vedett, gyilkos bandának és kellő fegyelmet tartott közöttük.

A kapitány és a tisztek megöletésétől számított ötödnapra földet mutatott a távcső. Sziget-e vagy valamelyik világrész, azt nem tudhatta Black Michael, de jelezte Claytonnak, hogy ha a föld lakhatónak bizonyul, akkor partra teszik őket.

— Ellesznek ott néhány hónapig, — mondta, — azalatt mi keresünk valami lakatlan partot és ott kalandozunk egyideig. Aztán gondom lesz rá, hogy kormánya tudomást szerezzen hollétéről, majd kiküldenek valakit, hogy továbbvigyék innen. — Nagyon nehéz lenne valami civilizált helyen kikötnünk a sok kérdezősködés miatt, mert egyikünk sem rázhat ki csakúgy a kabátujjából kellő feleleteket.

Clayton kikelt a kegyetlen eljárás ellen, hogy ismeretlen partra tegyék ki, a fenevadak prédájául hagyják, sőt talán még a fenevadaknál is kegyetlenebb vademberek kénye-kedvére bízzák őket.

De teljesen hiábavaló volt minden szó. Csak felingerelte Black Michaelt, kénytelen volt tehát megadni magát és beletörödni kellemetlen helyzetébe.

Úgy három óra tájt gyönyörű, erdős parthoz értek, amely egy földdel koszorúzott öböl fölött húzódott.

Black Michael csónakon az öbölbe küldte embereit,

hogy nézzenek utána, vajjon be lehet-e minden veszély nélkül vinni a Fuwaldát?

Egy óra mulva visszajöttek és jelentették, hogy magasan áll a víz a bejáratnál és bent a kis öbölben is.

Még mielőtt besötétedett, békésen horgonyzott a gőzös az öböl síma víztükrén.

Gyönyörű part volt köröskörül, félig tropikus növényzet és a messziségben őserdővel borított hegyek és síkságok váltakoztak.

Lakottságnak semmi látható nyoma, de hogy itt könnyű megélni, az nyilvánvaló volt, mert rengeteg madarat és mindenféle állatot láhattak a Fuwalda fedélzetéről szemlélődők. Folyó is csillogott a távolban, tehát ivóvízben sem volt hiány.

Mikor sötétség borult a földre, ott állottak Clayton és Lady Alice a hajó korlátjánál és szótlanul nézték jövőendő menedékhelyüket. A hatalmas erdő sűrű sötétjéből vadállatok hangja csapta meg fülüket: oroszlanbömbölés és néha párducordítás hangzott bele az éjszaka csöndjébe.

A nő közelebb húzódott a férfihoz, félelem nyilalott át a lelkén, ha arra gondolt, milyen borzalmak leselkednek rájuk a rettenetes sötétségben, mikor majd kettesben maradnak az elhagyott parton.

Később hozzájuk csatlakozott Black Michael és figyelmeztette őket, hogy készüljenek a másnapi partraszállásra. Megpróbálták rábeszélni, hogy vigyék őket valami barátságosabb part felé, a civilizációhoz közelebb, ahol legalább reményük lehet, hogy jóakarátú emberekre akadnak. De se szép szó, se szidalom, sem ígéret, jutalom nem ingatta meg elhatározását.

— Én vagyok az egyetlen ember a fedélzeten, aki nem kívánom halálukat és jól tudom, hogy csakis ilyen módon vihetik el szárazon. Black Michael nem felejt el semmilyen jóságot. Egyszer megmentette az életemet, viszonzásul én is megmentem az önökét, de ez minden, amit tehetek. Az embereim már nem sokáig állják ki és ha partra nem tesszük önöket, elég hamar megváltoztathatják véleményüket és még ennyi kilátást sem

adnak a menekülésre. Partra szállítom minden holmijukat, adok főzőfelszerelést, régi vitorlákat sáturnak és elég élelmiszert, amíg gyümölcsöt és vadat tudnak szerezni. Pisztolyaik védelmében élhetnek itt, amíg segítség érkezik. Ha biztonságban érzem magam, azon leszek, hogy a brit kormány megtudja hollétüket, egész pontosan nem írhatom ugyan le a helyet, még ha életemet kockáztatom sem, mert magam sem ismerem. De azért megtalálják.

Mikor a kapitány otthagya őket, szótlánul lementek kabinjaikba, sötét sejtelmek gyötörték mindkettőjüket.

Clayton egy percig sem hitte, hogy Black Michael komolyan értesíteni akarja az angol kormányt hollétükről; sőt abban sem volt biztos, nem terveznek-e ellenük árulást a vezetésükre kirendelt tengerészek másnapra, mikor már partot érnek.

Ha egyszer kijutottak Black Michael látóköréből, nyugodtan leüthetik őket, a Black Michael lelkiismerete tiszta marad.

És még ha elkerülik is ezt a sorsot, nem jutnak-e sokkal súlyosabb veszedelmek közé? Egyedül még csak élélne évekig, mert erős, atléta ember.

De mi lesz Alicé-szal és a másik kis étellel, amely nemsokára belekerül a hajótöröttek szomorú, veszedelmekkel tele, őskori világába.

Clayton megborzongott, mikor helyzetük rettenetes komolyságára, ijesztő reménytelenségére gondolt. De a kegyes sors megkímélte attól, hogy előre sejtse a sötét erdő borzalmas mélységeiben rá várakozó szörnyű valóságot.

Másnap korán reggel felvitték a fedélzetre podgyászukat, dobozaikat, hogy onnan csónakba szállítsák minden holmijukat.

Nagyon sok mindent halmoztak fel, Clayton számítása szerint öt-nyolc évig is élélhetnek belőle új otthonukban, sőt a sok szükséges dolog mellett fényűzési cikk is akadt.

Black Michael úgy rendelkezett, hogy Claytonék

tulajdonából semmi se maradjon a hajón. Hogy irántuk való sajnálkozásból tette-e, vagy saját érdekében, azt bajos volna megállapítani.

Annyi bizonyos, hogy egy eltűnt angol hivatalnok holmija egy gyanús hajón, igen súlyos terhelő körülmény lett volna a világ minden rendezett kikötőjében.

Black Michael annyira buzgó volt szándéka kivitelében, hogy még a pisztolyok visszaadását is erélyesen követelte tengerészeitől.

Felhalmoztak tehát a csónakban sózott húst, kétszersültet, egy kevés burgonyát, borsót, gyufát, főzőedényt, egy láda szerszámot és a régi vitorlákat, amiket Black Michael odaigért.

Mintha Black Michael is félt volna attól, amire Clayton gyanakodott, maga vitte partra őket és utolsó-nak vált el tőlük, miután társai megtöltötték a patak-ból friss vízzel a hajó víztartályait és a Fuwalda felé irányították csónakjaikat.

Clayton és felesége szótlanul nézték, hogyan távolodott lassankint a csónak a lágy habokon, mindkettő-jük szíve tele volt rossz sejtelmekkel, kétségbeesett csüggedéssel.

És mögöttük az alacsony sziklafalon más szem is figyelt; két közelálló gonosz szem villogott feléjük bozontos szemöldök alól.

Mikor a Fuwalda tovább siklott az öböl szűk kijáratán át, ki a messziségbe, Lady Alice keservesen zokogva borult férje nyakába.

Bátran szembenézett a lázadás veszedelmével, hő-sics elszántsággal viselte a rettenetes jövő gondolatát, de most, hogy rájuk nehezedett a teljes magány, túlfeszített idegei felmondták a szolgálatot és beállott a visszahatás.

Clayton nem is próbálta felszárítani könnyeit. Jobb, ha szabad folyást enged a természetnek, és utat tör a sokáig visszafojtott izgalom; jó időbe telt, amíg a szegény gyermek, — mert alig volt túl a gyermekkoron, — kissé megnyugodott.

— O, John! — kiáltott fel végre, — milyen rettenetes! Mit tegyünk? Mit tegyünk?

— Csak egyet tehetünk, Alice, — Clayton olyan nyugodtan beszélt, mintha otthon ülnének, kellemes nappali szobájukban, — dolgozni fogunk. A munka lesz a megmentőnk. Nem engedhetünk magunknak időt a gondolkozásra, mert akkor megőrülünk. Dolgozzunk és várjunk. Meg vagyok róla győződve, hogy jön segítség, sőt gyorsan jön, ha egyszer kitudódik, hogy a Fuwalda elveszett, még ha Black Michael nem tartja is meg szavát.

— De John, ha csak ketten lennénk, te meg én, — zokogta — kibírnánk, de...

— Gondoltam már erre is, kedvesem, — mondta Clayton gyöngéden, — de szembe kell néznünk ezzel is, aminthogy szembe kell néznünk mindennel, ami ránk szakad, bátran, erősen, bízva ügyességünkben, hogy meg tudunk küzdeni akármilyen nehézséggel. Sokszáz évvel ezelőtt, a ködös multban ugyanilyen kérdések előtt állottak őseink, talán éppen ugyanebben az őserdőben. Ahogy mi ma itt állunk, az határozottan győzelmiünk javára szól. — Amit ők megtettek, azt mi ne tudnók? Sőt jobban is, hiszen hosszú idők tapasztalata a fegyverünk; tudomány ad védelmet, oltalmat, menedéket; mindezt nélkülözték őseink. Amit ők meg tudtak tenni, Alice, kő- és fafegyverekkel, kezdetleges eszközökkel, azt egész biztosan elérhetjük mi is.

— Ó, John, bár férfi lennék én is, férfiésszel, de én csak nő vagyok, inkább szívemmel nézek, mint eszemmel, és amit látok: borzalom, szavakkal ki nem fejezhető borzalom. De remélem, hogy igazad van, John. Megteszek minden tőlem telhetőt, hogy jó őskori feleség legyek, méltó társa az őseimnek.

Clayton első gondolata volt éjszakára sátrat ütni, hogy védve legyenek a prédára leső fenevadaktól.

Felbontotta a fegyver- és municiósládát, hogy felfegyverkezzenek minden esetleges támadás ellen, mielőtt munkához látnak.

Mintegy száz lépésnyire az öböltől volt egy kis

emelkedés, rajta alig néhány fa, ezt a helyet választották ki állandó lakóhelyül, de egyelőre jobbnak látták mindketten a lombok között ütni tanyát, túl a nagy fenevadak hatáskörén, akiknek birodalmába jutottak.

Clayton négy fát választott ki erre a célra, amelyek körülbelül nyolc négyszöglábnyi tért zártak be. Hosszú ágakat vágott a szomszédos fákról, és kerítést épített köréjük, mintegy tíz láb magasságban a földtől, az ágakat kötelekkel erősítette a fákhöz, amikkel bőven ellátta őket Black Michael, a Fuwalda készletéből.

A keretet ágakkal töltötte ki, jó szorosan és az egész alapzatot kitömte fűvel és sokszorosán összehajtott vitorlával terítette le. Hét lábbal magasabban hasonló alkotmányt tákolt össze tetőnek, oldalt vitorlavásznat akasztott rá fal gyanánt.

Mikor elkészült, egész kedves kis fészek lett belőle, odaszállította takaróikat és néhány könnyebb podgyászt.

Közben eltelt a délután, a még hátralevő világosságot arra használta fel Clayton, hogy létrát tákoljon össze Alicenak.

Egész nap csodaszép tollú madarak röpködtek körülöttük, játszó majmok ugráltak a fákon, kíváncsian nézték az új jövevényeket és furcsa fészeképítésüket.

Clayton és a felesége is szemmel tartották a környéket, hogy nem látnak-e nagyobb fenevadat, kétszer-háromszor látták is, hogy kis szomszédaik visítózva menekülnek a szikla felé, miközben ijedt pillantásokat vetettek hátra. Minden beszédnél értelmesebben szólt az a vad menekülés, amely egy hatalmas ellenség közeledését jelezte.

Éppen alkonyat előtt végezte be Clayton létráját, egy nagy tartályt megtöltött vízzel a közeli patakából és mindketten felmásztak aránylag jól védett légi lakásukba.

Minthogy elég meleg volt, Clayton hátravetette az oldalfüggönyöket a tető fölé, és mint a törökök, összegubbaszkodtak takaróikon. Amint Lady Alice belebá-

mult az erdő sötétjébe, egyszer csak felkiáltott és Clayton karjába kapaszkodott.

— John, — súgta, — nézd, mi az? Ember!

Clayton a jelzett irány felé nézett és egész tisztán látta a sziklán valami nagy, magas alak körvonalait.

Egy pillanatig úgy állott ott a titokzatos alak, egyenesen, mintha hallgatóznék, aztán lassan megfordult és beleveszett az erdő sötétjébe.

— Mi az, John?

— Nem tudom, Alice, igen sötét van, nem látok olyan messzire, talán csak a felkelő hold vetett oda valami árnyékot.

Megölelte feleségét, becéző, megnyugtató, szerelmes szavakat suttogott fülébe, mert Claytont minden szerencsétlenségénél jobban kínoztta felesége lelkiállapota. Ő maga bátor volt, félelmet nem ismert, mégis meg tudta érteni a félelem rettenetes szenvedéseit, ami elég ritka tulajdonság, de éppen ezért szerette és tisztelte Lord Greystokeot, aki csak ismerte.

Nemsokára leengedte Clayton az oldalfüggönyöket, jól odaerősítette a fához, úgyhogy csak egy kis nyílás maradt az öbölre, különben teljesen el voltak zárva a külvilágtól.

Koromsötétség borult most légi lakásukra. Lefeküdtek hát takaróikra, megpróbáltak pihenni és felejtetni.

Clayton úgy feküdt, hogy a nyílást szemmel tartassa, pisztoly meg puska kezeügyében állottak.

Alig hunyták le szemüket, félelmes párducordítás hallatszott az őserdő felől. A hang egyre közeledett, egyszer csak közvetlenül mögöttük bömbölt a fenevad.

Talán egy óra hosszat fújt, morgott és kaparta a fákat alattuk, de aztán elkotródott az öböl felé. Clayton most tisztán kivehette a holdfényben, — gyönyörű szép, nagy állat volt, sohasem látott ilyen óriás példányt.

A hosszú, sötét éjszaka nem hozott teljes nyugalmat, a rettenetes vadon sokféle lakója százszor is felverte őket álmukból, zaklatott idegeikkel felriadtak minden zajra, morgásra.

III. Elet és halál.

A szerencsétlen házaspár bágyadtan ébredt másnap, bár nagy megkönnyebbüléssel köszöntötték a hajnalt.

Mihelyt befejezték sózott disznóhúsból, kávéból és kétszersültből álló sovány reggelijüket, Clayton azonnal munkához látott, hogy házat építsen maguknak, mert bölcsen tudta, hogy addig nem számíthatnak éjszakai nyugalomra, amíg erős falakkal el nem zárkoznak az őserdő lakóitól.

Nehéz munka volt, egy teljes hónapig tartott, pedig csak egyetlenegy szobát épített. Kis, hat hüvelyk át-mérőjű fahasábokból emelte a falakat, a fát agyaggal tapasztotta össze. Agyagot néhány lábnyira a föld alatt talált.

A szoba egyik sarkába kályhát állított az öbölből összehordott kövekből. Mikor a ház elkészült, kívülről egészen betapasztotta négy hüvelyk vastag agyagréteg-gel. Az ablaknyílásba vékony vesszőből font rácsot, olyan sűrűn, hogy dacolhatott akármilyen hatalmas állat erejével. Amellett szobájuk elég levegős maradt, és kellő védelmet adott.

Az A alakú tető kis ágakból épült, hosszúszerű lappal, meg pálmalevelek és agyag tették vízhatlanná.

Ajtót a magukkal hozott ládákból szegezett össze, úgy hogy szétvágta őket, a lapokat egymásra helyezte, az összetartó lécek mind keresztbe futottak. Végül olyan erős, három hüvelyk vastag kaput állított össze, hogy jóízűt nevettek Lady Alice-szal, mikor a hatalmas szerkezetet nézegették.

De most jelentkezett a legnagyobb nehézség. Clay-tonnak fogalma sem volt arról, hogyan illeszthetné helyére az ajtót. Két napi fejtörés és munka után azonban ez is sikerült.

Két tömör, keményfa ajtósarkot készített, ezekre úgy illesztette rá az ajtót, hogy könnyen nyílt és csukódott.

Mihelyt tető alá került a házikójuk, beköltöztek és akkor végezték el a belső tapasztást és símitásokat.

Éjszakára az ajtó elé állították podgyászaikat, így most már elég biztos és kényelmes lakásra tettek szert.

Ágyat, asztalt, széket, állványokat már aránylag könnyen készített Clayton; így a második hónap végén egész jól elhelyezkedtek és eltekintve a fenevadaktól és az örökös magánytól, nem is érezték magukat olyan nagyon szerencsétleneknek.

Éjszaka hatalmas állatok ólálkodtak, bömböltek, mozogtak kunyhójuk körül, de végül annyira megszokták, hogy ügyet sem vetettek rájuk és kitünően átaludták az egész éjszakát.

Háromszor is láttak futólag olyan nagy, emberhez hasonló alakokat, amilyen már az első éjjel megrémítette őket, de sohasem elég közelről, hogy világosan láthatták volna, emberek-e, vagy állatok?

A tarka madarak és kicsi majmok csakhamar megszokták új ismerőseiket; eleinte persze megijedtek tőlük, minthogy azelőtt még sohasem láttak emberi lényeket, de azután mind közelebb és közelebb merészkedtek, a vadállatok jellemző nagy kíváncsiság hajtotta őket és az első hónap végén már morzsát is elfogadtak Lady Clayton kezéből.

Egy délután Clayton éppen kunyhója tökéletesítésén dolgozott, még néhány szobát akart hozzáépíteni, mikor egy csapat groteszk kis majom barátjuk visítva menekült a szikla felől. Futás közben ijedten néztek hátra, majd megállottak Clayton előtt és izgatottan malkogtak, mintha figyelmeztetni akarták volna a közeledő veszélyre.

Nemsokára meglátta Clayton is az emberszabású állatot, amitől a kis majmok annyira féltek és amelyet futólag azelőtt is észrevett már néhányszor.

A nagy embermajom a dzsungel irányából közeledett, félig-meddig egyenes tartással, néha azonban a földre engedte összeszorított ökleit és mély torokhangokat hallatott, élesebb ugatással vegyesen.

Clayton kissé távolabb állott a kunyhótól, éppen

egy építésre alkalmas fa kivágásán mesterkedett. Hónapokig biztonságban érezte magát az őserdőben és könnyelmű lett. Nappal soha, semmiféle veszedelmes állatot nem láttak, rendszerint otthonhagyta hát puskáját, pisztolyát, és most, hogy a sűrűből egyenesen feléje törtetett a nagy majom, úgy hogy lehetetlen volt a menekülés, valami borzongásféle futott végig a gerincén.

Tudta, hogy a fejsze mint fegyver, keveset ér, — és Alice? Szent Isten! Mi lesz Alice-szal?

Talán mégis elérheti még a kunyhót! Megfordult és neki iramodott, közben egyre kiáltozott feleségének, hogy fusson a kunyhóba és zárja be az ajtót, ha a majom elvágna az ő útját.

Lady Greystoke kissé távolabb ült a kunyhótól, figyelmes lett a kiáltozásra, felnézett, és látta, hogy a hatalmas fenevad hihetetlen gyorsasággal ugrik előre, megelőzni igyekszik Claytont.

Lady Alice elfojtott sikollyal futott a kunyhó felé, amint belépett, hátrapillantott és kővé dermedve látta, hogy a vadállat csakugyan megelőzte férjét. Clayton két kézre fogta fejszójét, úgy állott ott védekezésre készen és várta a fenevad támadását.

— Csukd be az ajtót és torlaszold el, Alice, — kiáltott Clayton, — én majd végzek ezzel a fickóval!

De jól tudta, hogy borzalmas halál vár reá és tudta Alice is.

A majom hatalmas hím volt, nyomhatott vagy háromszáz fontot. Kis, közelálló szemei gyűlölettel villogtak bozontos szemöldöke alól, nagy kutyafogait borzalmasan vicsorította, amint egy pillanatra megpihent, mielőtt rárontott volna áldozatára.

Clayton szemmel tarthatta a fenevad vállán keresztül kunyhója ajtaját, alig húsz lépésnyire állottak tőle és iszonyú rémület fogta el, mikor meglátta hogy ifjú felesége pisztollyal a kezében feléjük indul. Lady Alice örök életében félt a fegyvertől, hozzá sem akart soha nyúlni, de most a kölykeit védő oroszlán bátorságával rohant a majom felé.

— Vissza Alice, az Istenért, vissza! — kiáltott Clayton.

De Alice nem hallgatott rá. A majom abban a pillanatban nekiugrott Claytonnak és a szerencsétlen ember nem láthatta többé, mi történik körülötte.

A férfi teljes erejéből csapott le fejszéjével, de a hatalmas bestia borzalmas kezével megragadta egyetlen fegyverét, kirántotta és messze elhajította.

Undorító viczorítással ölelte most át védtelen áldozatát, de mielőtt fogát torkába vájhatta volna, éles dörej hallatszott és egy golyó fúródott a majom hátába a lapockái közé.

Most földhözvágta a vadállat Claytont és új támadója felé fordult. Ott állt előtte a megrémült nő, hiába próbálta még egyszer elsütni a fegyvert, nem értett a kezeléséhez és a ravasz üres hüvelyre csapott.

Dühös vonítással ugrott a majom a gyenge aszszonyra, de Alice ájultan rogyott össze.

Abban a pillanatban Clayton már talpon volt és nem törődve a helyzet reménytelenségével, előre rohant, hogy elkergesse a majmot ájultan fekvő feleségétől.

Ez könnyen sikerült, a nagy állat élettelenül gurult lábai elé; a majom kimult. A golyó elvégezte munkáját.

Gyorsan megvizsgálta feleségét; nem talált rajta semmi gyanús nyomot. Clayton tudta, hogy a majom abban a pillanatban szűnt meg élni, mikor Alice felé ugrott.

Gyöngéden bevitte még mindig eszméletlen feleségét a kunyhóba, de két teljes órába telt, amíg magához térítette.

Első szava nagy ijedtséggel töltötte el Claytont, mert amint kinyitotta szemét, csodálkozva nézett körül a kis kunyhóban és megkönnyebbült sóhajtással mondta:

— Ó, John, milyen jó itthon! Retteneteset álmodtam, drágaságom! Azt hittem, már nem vagyunk Londonban, hanem valami rémséges helyen, ahol fenevadak támadnak ránk.

— Ugyan, ugyan Alice, — mondta Clayton, mi-

közben gyöngéden símogatta felesége homlokát, — próbálj aludni még, és ne törd a fejed rossz álmokon.

Azon az éjszakán egy kis fiú született az őserdő melletti kunyhóban, mialatt leopárd vonított az ajtó előtt és oroszlán bömbölése hangzott a szikla felől.

Lady Greystoke sahasem gyógyult fel a majom támadása okozta ijedtségéből, még egy évig élt ugyan azután, hogy a fia megszületett, de sohasem lépett ki többé a kunyhóból és sohasem volt tisztában azzal, hogy nem Angliában élt.

Néha kérdezte Claytontól, miféle különös hangokat hall az éjszakában, hol vannak a cselédek, miért olyan különös és durva a bútorzatuk, de sohasem tudta felfogni a dolgok értelmét és Clayton nem is igyekezett felvilágosítani.

Máskülönben egészen józan volt, nagyon boldognak érezte magát kis fiával és férjének állandó gyöngédsége tökéletessé tette boldogságát, — ez volt fiatal életének legboldogabb éve.

Clayton nagyon jól tudta, mennyi bánat, aggodalom fakadna abból, ha felesége egészen visszanyerné gondolkozókéességét; sokat szenvedett ugyan, mert így látta, de volt idő, mikor még örült is, hogy nem ért meg mindent.

Már letett a menekülés reményéről, hacsak valami szerencsés véletlen kezükre nem játszik. Törhetetlen buzgalommal dolgozott kunyhója szépítésén.

Párduc- és oroszlánbőröket terített a földre. Szekrények, könyves állványok kerültek a fal mellé. Sajátkezűleg készített agyagvázákban gyönyörű tropikus virágokat tartott. Fű- és bambuszfüggönyök díszítették az ablakot, és ami a legfáradságosabb volt, finom léceket faragott, hogy csinosan szegélyezhesse a padlót, mennyezetet, ablakokat.

Valóságos jótékony csodát látott egyre növekvő kézügyességében, amely erre a szokatlan munkára képesítette. Nagy öröme telt művében, mert hiszen az asszonyért és az új kis életért fáradozott, dolgozott és

ha gyermeke szárszor több aggodalmat, gondot okozott is szerencsétlen helyzetükben, mégis boldoggá tette.

A következő időkben még sokszor támadták meg az óriás majmok, úgy látszik állandóan izgatta őket a kunyhó szomszédsága; de minthogy Clayton soha többé nem mozdult ki pisztoly és puska nélkül, nem nagyon félt a fenevadaktól.

Megerősítette ablakait, kitűnő fazárat készített az ajtóra, nyugodtan mehetett el tehát vadászni, gyümölcsöt keresni, hogy fentartsa magát és kis családját.

Eleinte sok vadat lőtt a kunyhó ablakából, de végül rájöttek az állatok, hogy félni kell a különös tanyától, ahonnan a rémes puskadörrenések hallatszanak.

Szabad idejében gyakran olvasott fel Alicenak magával hozott könyveiből. Sok gyermeknek való is akadt közöttük, képeskönyv, olvasó, Abc, mert tudták, hogy gyermekük elég nagy lesz ilyesmire, mielőtt még vizsztatérnének Európába.

Néha naplót is vezetett. Franciául szokta feljegyezni különös életük eseményeit. A könyvet vasládában tartotta lakat alatt.

Lady Alice egy évvel kis fiúk születése után csendesen elköltözött az árnyékvilágból. Olyan csendes volt az elmúlása, hogy Clayton csak órák múlva eszmélt rá, és fogta fel, mi történt.

Lassanként bontakozott ki előtte helyzetének egész borzalmassága és talán egy pillanatig sem látta tisztán a tehetetlen kis csecsemővel rászakadt óriási felelőséget.

Utolsó naplójegyzete a felesége halálát követő napról szól. Hideg tárgyilagossággal írja le az eseményeket, de valami fáradt fásultság vonul végig az egészen, a hosszú bánkódás, nagy reménytelenség hangja, amelyet még ez a kegyetlen csapás sem volt képes fokozni.

„Kis fiam enni kér, — óh, Alice! Alice, mit tegyek?“ Ezek az utolsó szavak, melyeket életében leírt. Azután fáradtan borúlt az asztalra. Élettársa, akiről annyi szeretettel gondoskodott, ott feküdt mellette, hidegen, érzéketlenül.

IV. A majmok.

Az óceántól egy mérföldnyire elterülő őserdőben dühöngve tombolt az öreg Kercsak majom.

A falka fiatalabb, mozgékonyabb tagjai sietve másztak fel a fák magasabb ágaira, hogy megmeneküljenek vad dühétől, inkább kockáztatták életüket a gyenge, vékony ágakon, semhogy szembeszálljanak az öreg Kercsak féktelen indulatával.

Az idősebb hímek szétfutottak, amerre láttak, de a dühös fenevad mégis összetörte egyikük hátgerincét hatalmas, tajtékozó állkapcsa egyetlen harapásával.

Az egyik szerencsétlen fiatal nőtény elvesztette az egyensúlyát a magasban és nagy recsegések között lezuhant a földre, éppen a Kercsak lábai elé.

Vad ordítással rohant rá a bestia, hatalmas fogaival kiharapta a fél oldalát és dühösen ütötte egy letört faággal fejét és vállát, míg pozdorjává nem zúzta.

Aztán Kalát kereste, az éppen élelemkereső útjáról tért vissza kölykével és sejtelve sem volt az óriás kan kedélyállapotáról, de társainak éles figyelmeztető kiáltásaira szerencsésen idejében menekült eszeveszetten a veszedelem elől.

De Kercsak már egészen közel érte, olyan közel, hogy csak ki kellett nyújtani utána a kezét, csak hogy Kala megkockáztatta az életveszélyes ugrást egyik fáról a másikra; — ritkán élnek a majmok ezzel a kockázatos menekülési móddal, legfeljebb végveszélyben, ha már nincs más választásuk.

Kala szerencsésen ugrott, de amint a távolabbi faágai után kapaszkodott, a hirtelen mozdulat lerázta a nyakán csüggő kölykét; a szegény kis teremtes ordítva hengerbuckázott lefelé negyven láb magasból.

Kala felsikoltott és egyenesen odaugrott kicsinye mellé, nem törődött már a Kersek veszedelmes dühével, ölébe kapta az összezúzott roncsot, de már akkor elszállt belőle az élet.

Halk nyögéssel siránkozva kuporodott le Kala a

halott mellé, Kercsak már nem alkalmatlankodott neki. A majomfióka halálával elmúlt pokoli dühe ép oly hirtelenül, mint ahogy jött.

Kercsak hatalmas királymajom volt, nyomott legalább háromszázötven fontot. Homloka feltűnően alacsony és hátrahajló, vérrel aláfutott szemei kicsik és közelülnek alaktalan, lapos orrához, füle nagy és vékony, de kisebb, mint társaié.

Rettenetes dühe és hatalmas ereje vezérré tették a kis falkában, amelyben mintegy húsz évvel azelőtt született.

Most, hogy elérte fejlettségét, nem akadt olyan fajtájabeli az egész nagy erdőben, aki ellene mert volna szegülni akarátának, de a többi hatalmas állat sem támadta meg.

Az őserdő összes vadjai közül csak egyedül Tantor, a nagy elefánt nem félt tőle és Kercsák csak tőle félt. Mikor Tantor trombitált, messze futott társaival a magas fák közé a szomszédos fensíkra.

Valami hat vagy nyolc embermajom családon uralkodott Kercsak vasmarkával és hosszú fogaival. Minden család egy-egy kifejlett himből, a párjából és a kicsinyekből állott, létszámuk összesen hatvan-hetven majmot tett ki.

Kala, a legifjabb párja volt Tublatnak, ami törött orrút jelent, és a halálra zúzódot fióka első kicsinye volt; mert Kala alig lehetett több kilenc-tíz évesnél.

Fiatalsága mellett is gyönyörűen fejlett, hatalmas példány — teste nagyszerű arányú; domború homloka társainál jóval több észbeli tehetséget árult el. Így jobban rátermett az anyai szeretetre és fájdalomra is.

De azért mégis csak majom volt, hatalmas, vad, rettenetes bestia, abból a fajtából való, amely közeli rokona a gorillának, de fejlettebb értelmű, és gorillaerővel párosult intelligenciájánál fogva az ember legfélelmesebb, legveszedelmesebb őse.

Mikor a falka látta, hogy Kercsak dühe lecsillapult, lassanként leereszkedtek magas menedékükből és ott

folytatták különböző foglalatосkodásukat, ahol abba-hagyták.

A fiatalok játszottak, hancúroztak a fák között. A felnőttek közül néhányan a puha, már-már hervadozó füben heverésztek, mások a lehullott ágak és földbuckák között turkáltak, kis bogarakat, hiüllőket szedtek össze, mert részben ezekkel táplálkoztak.

Mások megint gyümölcsöt, diót, kis madarakat és madártojást keresgéltek a gyümölcsfákon. Talán egy órát töltöttek el ilyenképen, mikor Kercsak összehívta őket egyetlen szóval, megparancsolta, hogy kövessék és elindult velük a tenger irányában.

Többnyire a földön jártak, ahol csak lehetett, az elefántok nyomdokában, mert az egyetlen járható utat elefántok törték a kúszó növényekkel, sűrű hínárral, bújá bokrokkal, hatalmas szőlőtőkékkel benőtt ős vadonban. Ugy jártak, mintha gurultak volna, nehézkes mozdulatokkal; ökölbe szorított kezük csontjaira támaszkodtak, úgy lendítették előre otromba testüket.

De ha alacsonyabb fák alatt vitt útjuk, sokkal gyorsabban haladtak, ágról-ágra hintáztak épp oly ügyességgel, mint kisebbfajta majomrokonai. És Kala egész úton magához szorítva vitte halott kölykét.

Közvetlenül napdelelés után érték el az öböl fölött emelkedő sziklát, amely alatt a kis kunyhó állott, ez volt Kercsak végcélja.

Sok társát látta meghalni, valahányszor az a különös fehér majom lármát csapott egy fekete pálcával, ott azon a csodálatos tanyán, és Kercsak elhatározta a maga állati eszével, hogy végére jár ennek a halálos csodának és felkutatja a titokzatos barlangot.

Nagyon, nagyon szerette volna belevájni fogát annak a különös állatnak a nyakába, akitől félt és akit gyűlölt; éppen ezért gyakran jött társaival kémlelődni, leste az alkalmat, mikor nem lesz résen a fehér majom.

Valahányszor leselkedtek, vagy előbbre merészkedtek, mindig megszólalt a kis fadarab és dörgése halált jelentett a falka valamelyik tagjára.

Ma nem látták az embernek semmi nyomát, de leshelyükről észrevették, hogy a kunyhóajtó nyitva van.

Nem morogtak, nem ordítottak, a kis fekete pálca megtanította őket: csendben közeledtek, hogy fel ne keltsék.

Egyre közeledtek, míg végre Kercsak éppen az ajtóig lopózott és bekémlelt. Mögötte állott két hím és Kala, ölében élettelen kölykével.

A különös fehér majom félig rádült az asztalra, fejét karjába temette, az ágyon vitorlavászonnal leterített alak feküdt, míg a kis falusi bölcsőből panaszos gyermeksírás hallatszott.

Kercsak halkán belépett, összehúzódott, támadásra készen, mikor John Clayton hirtelen felállt és szembenézett vele.

Meg kellett hogy dermedjen az eléje táruló látványtól, mert ott állt az ajtóban a majomóriás és mögötte az egész sereg, hogy hány, azt nem tudta meg soha, mert revolvere a szembenlevő falon függött, puskája mellett, és Kercsak már támadott.

Mikor a királymajom eleresztette a véres tömeget, amely valaha John Clayton, Greystoke lordja volt, a kis bölcső felé fordult figyelme; de Kala megelőzte és mikor Kercsak szőrös keze a gyermek után nyúlt, gyorsan felkapta, és mielőtt az megakadályozhatta volna, kifutott vele az ajtón és egy magas fára menekült.

Mikor Kala magához vette Alice Clayton gyermekét, a maga halott kölykét beejtette a bölcsőbe, mert az élő gyermek panaszos sírása ismét felébresztette benne az anyát.

Fenn, a magas fa tetején magához ölelte a megrémült gyermeket és az ösztön, amely épp úgy uralkodott ebben a vad nőstényben, mint a finom, gyönyörű anyában, — az anyai szeretet ösztöne — hozzáférközött a gyöngé emberfióka félig fejlett értelméhez és a gyermek elcsendesedett.

Az éhség azután lerontott minden válaszfalat közöttük, az angol lord és angol lady fia ott táplálkozott Kala, a nősténymajom emlőjén.

Eközben a fenevadak óvatosan vizsgálgatták a különös barlangot.

Mikor Kercsak már megnyugodott, hogy Claytont megölte, az ágyon letakart alak felé fordult.

Kiváncsian emelte fel a takaró egyik sarkát, de a nő láttára durván lerántotta a leplet és hatalmas szőrös mancsával megmarkolta fehér, élettelen nyakát.

Egy pillanatig mélyen süppedtek ujjai a hideg húsba, aztán mikor látta, hogy már halott, elfordult tőle, körülnézett, mi van a kunyhóban és többé nem nyúlt sem Alice, sem John holttestéhez.

A falon függő puska ragadta meg először is Kercsak figyelmét, az után a halált osztogató, dörgő pálca után vágyódott hónapok óta, de most, hogy elérhette, alig merte feléje nyújtani a kezét.

Óvatosan közeledett hozzá, menekülésre készen, ha netalán megszólalna dörgő hangján, ahogy már gyakran szolt társaihoz, akik tudatlanságból vagy elhamarkodottságból megtámadták a csodálatos fehér majmot, a különös pálca apját.

Valahol mélyen a fenevad tudatában élt valami halvány meggyőződés arról, hogy ez a dörgő pálca csak akkor veszedelmes, ha olyan kézben van, amely bánni tud vele, mégis percek teltek el, amíg rászánta magát, hogy hozzányúljon!

Közben fel és alá járkált előtte, fejét úgy forgatta, hogy egyre szemmel tarthatta a félelmes pálcát.

Hosszú karjait úgy használta, mint valami mankót, minden lépésnél jobbra, balra lendítette hatalmas törzsét és kitartóan sétált, nagyokat mozdulva; néha fül-siketítő üvöltést hallatott, aminél félelmesebb hang nincs az egész dzsungelben.

Most megállott a pisztoly előtt, lassan felemelte karját, míg keze majdnem a fényes csőhöz ért, aztán ismét visszahúzta és folytatta sétáját.

Minthogyha hatalmas hangjával és tüntető merészségével saját magát akarta volna bátorítani a vad bestia, amíg annyira legyőzi félelmét, hogy igazán kezébe meri venni a puskát.

Megint megállott, most már erőtt vett magán és megérintette kezével a hideg acélt, de el is kapta menten és folytatta nyugtalan sétáját.

Időről-időre megismétlődött ez a különös jelenet, de mindannyiszor növekedő merészséggel, míg végül lefordult a puska a szögről és ott feküdt a hatalmas fenevad karjaiban.

Mikor Kercsak azt tapasztalta, hogy nincs semmi bántódása, kezdte közelebről szemügyre venni. Véges-végig tapogatta, bepislogott a cső sötét mélyébe, végighúzta ujját a puskatuson, a nyelén és a kakason.

A többi majom lassanként beszállingózott ezalatt, összeverődtek az ajtóban és figyelték vezérüket, míg a kívül állók ágaskodtak, tolongtak, hogy láthassanak valamit abból, ami a kunyhóban történik.

Kercsak ujjá hirtelen megszorította a kakast. Fül-siketítő dörrenés hangzott fel, a majmok egymás hegyén-hátán tolongtak kifelé, és egymásra estek vad félelmükben.

Kercsak is megrémült, — annyira megrémült, hogy el is felejtette eldobni a nagy zaj okozóját, hanem rohant kifelé, még mindig erősen szorítva kezében a rettenetes szerszámot.

Mikor kilépett a kunyhóból, a puska megakadt a csapóajtó szélében és becsapta teljes erővel a menekülő majom mögött.

Végre megállott Kercsak, nem nagyon messze a kunyhótól és észrevette, hogy még mindig kezében szorongatja a puskát, úgy eldobta, mint valami izzó vasat és nem is próbálta keresni többé, — vadállatidegei nem bírták el a lármáját, de teljesen meg volt győződve róla, hogy a rettenetes pálca most már ártalmatlan, amíg hozzá nem nyúl valaki.

Beletelt egy óra is, amíg a majmok ismét a kunyhó közelébe merészkedtek, hogy kutatásaikat folytassák, de legnagyobb szomorúságukra az ajtó zárva volt, még pedig olyan erősen, hogy nem sikerült kinyitniok.

A Clayton ügyesen készített zárja előre pattant,

mikor Kercsak kirohant és a sűrűn pántolt ablakon sem tudtak behatolni.

Még ott ácsorogtak a közelben egy ideig, aztán visszamentek az erdő sűrűjébe, a fensíkra, ahonnan lejöttek.

Kala nem mert lemászni a fáról fogadott fiával, de Kercsak megparancsolta, hogy jöjjön már le, és mint-hogy hangjában nem volt semmi düh, könnyedén lefelé szökelt ágról-ágra és hozzájuk csatlakozott hazafelé menet.

Ha valamelyikük közeledett Kalához, hogy megvizsgálja különös magzatát, azt ököllel és halk, fenyegető morgással hessegette el és félelmetes vicsorítással tartotta távol magától.

Mikor biztosították, hogy semmi rosszat sem akarnak a gyermekkel, megengedte, hogy közelebb jöjjenek, de hozzá nyúlni nem volt szabad.

Mint ahogy tudta volna, hogy kölyke gyenge, kényes jószág, akiben könnyen kárt tehetnek durva kezükkel.

Még valamit tett, ami pedig nagy terhet rótt rá. Emlékezett saját kölykének halálára és egész úton félkézzel görcsösen ölbe fogta új porontyát.

A többi majomkölyök anyja hátán lovagolt, kis karjuk szorosán átölelte a szőrös nyakat, míg lábukkal erősen szorították anyjuk hónalját.

Nem így Kala, ő keblére ölelte a kis Greystoke Lord sovány alakját. A gyermek erősen belefogódzott hosszú, fekete szőrébe. Kala egyszer már látta rettenetes halállal meghalni egyik gyermekét, amint leesett a hátról, nem akarta még egyszer megkockáztatni a szerencsétlenséget.

V. A fehér majom.

Gyengéden dajkálta Kala a kis porontyot és folytonosan csodálkozott magában, miért nem erősödik jobban, miért nem ügyeskedik, mint a többi anyák kis majmai.

Már közel egy éve, hogy a kis fickót magához vette és alig járt még, a mászásban pedig — juj, milyen buta volt!

Kala néha beszélt reményteljes csemetéjéről a többi anyákkal, de azok sehogyse értették meg, hogyan fejlődhetett ennyire lassan porontya, miért nem tanult meg vigyázni magára. Eledelét sem tudta még egyedül megkeresni, pedig elmúlt tizenkét hónapja, hogy Kala bajlódik vele.

Hát még ha tudták volna, hogy a gyermek már tizenhárom hónapja volt a világon, mielőtt Kalához került, egészen reménytelennek találták volna az esetet, mert saját kölykeik három hónapos korukban tartottak ott a fejlődésben, ahol a Kala kicsinye huszonötlet.

Tublat, Kala férje, nagyon bosszankodott a dolgon és ha Kala nem öröködik fölötte annyi gonddal, már régen eltette volna láb alól a gyermeket.

— Sohasem lesz nagy majom belőle, — érvelt Tublat, — viheted mindig magaddal, védelmezheted. Mi jót jelenthet a falkának? Semmit. Örökös teher lesz.

— Hadd aludjék csendesen ott a nagy fűben, hogy te gondozhass más, erősebb majmokat, öregségünk támaszait.

— Soha, Törött Orr, — felelte Kala, — ha mindig cipelnem kell is, ám legyen!

Aztán Kercsakhoz ment Tublat, őt bujtogatta, hogy éljen hatalmával és parancsolja meg Kalának, hogy váljon meg a kis Tarzantól, így hívták a vézna Greystoke Lordot, ami „fehérbőrűt“ jelent.

Mikor Kercsak beszélt a dologról Kalával, a nőstény azzal fenyegette, hogy elfut a falkától, ha nem hagyják békében a poronttyal. Ez meggátolhatatlan joga

volt a fiatalságnak, ha nem voltak megelegetve farkájukkal, minthogy pedig Kala gyönyörűen fejlett, formás nőstény volt, nem akarták elveszteni.

Amint nőtt Tarzan, úgy ügyesedett is, mire tíz éves lett, nagyszerű mászóvá fejlődött, amiben messze fölülmúlta összes testvéreit.

Sokban különbözött tőlük, azok gyakran bámulták fölényes tudását, de erőben és alakban messze elmaradt mögöttük. Mert a nagy embermajmok tíz év alatt már teljesen kifejlődtek, némelyik hat lábnyira is megnőtt, míg a kis Tarzan még mindig kis fiú maradt.

De milyen fiú!

Egész kiskorától fogva már kezét használta, mikor ágról-ágra lendült, mint ahogy hatalmas anyjától tanulta, és mikor idősebb lett, órákat töltött a fa tetején ugrálva, kis társaival.

Húsz lábnyi távolságot ugrott át az erdő sűrű lombjának legtetején; megtéveszthetetlen biztonsággal kapaszkodott a legtávolabbi ágba is az ilyen légi kirándulásokon.

Húsz lábat ugrott lefelé, ágról-ágra, a falombok között és onnan a földre, vagy a mókus gyorsaságával termett a legmagasabb tropikus fák csúcsán, a legnagyobb könnyűséggel.

Tíz éves korában olyan izmos volt, mint egy átlagos harminéves férfi és sokkal ügyesebb a leggyakorlatosabb atlétánál is. És ereje napról-napra gyarapodott.

Boldogan folyt élete a vad majmok között, más életről nem volt tudomása, nem is sejtette, hogy van még valami a világon ezen az őserdőn és a dzsungel állatain kívül, akikkel barátságban élt.

Majdnem tíz éves volt már, mikor észrevette a nagy különbséget maga és társai között. Feketére lesült, meztelen testét szégyelni kezdte, mert feltűnt neki, hogy egészen szőrtelen, csupasz, mint valami alsóbbrendű kígyó, vagy hüllő.

Úgy próbálta pótolni a hiányt, hogy bekente magát tetőtől-talpig iszappal, de az iszap megszáradt és lehullott. Amellett olyan kényelmetlen volt, hogy elhatá-

rozta, inkább feláldozza a szemérmét, mint a kényelmet.

A fensíkon, ahol falkája tanyázní szokott, kis tó volt, annak tiszta tükrében látta meg Tarzan először az arcát.

A száraz évszak egy tikkasztó napján inni ment a tóhoz társával. Amint a víztükör fölé hajoltak, egyszerre bukkant fel társának vad, rettenetes majomképe mellett a régi angol főúri család sarjának ábrázata.

Tarzan megdöbbsent. Elég rossz, már az is, hogy szörtelen, de hozzá még ez az arc! Csodálta, hogy általában hederítettek rá a többi majmok.

Ez a vékony száj és a kis, fehér fogak! Hogyan festett szerencsésebb társa hatalmas ajka és erős agyari mellett!

És az a kis, keskeny orr! Olyan vékony, mintha félig elsorvadt volna. Elpirult, amint társa gyönyörű széles orrcimpáira nézett. Mlyen nagyszerű orr! Fél arcát elfoglalja. Kellemes lehet, ha valaki ilyen szép! — gondolta a szegény kis Tarzan.

Hát még mikor szemeit látta; oh, az volt még az igazi csapás! — Kis, fekete folt, szürke gyűrű, aztán tiszta fehérség. Borzalmas! Még a kígyóknak sincs olyan rettenetes szemük, mint neki.

Egészen belemélyedt saját arcának tanulmányozásába. Észre sem vette, hogy a magas fű széjjel válik mögötte és egy hatalmas testű állat közeledik halkan a dzsungelből; társa sem látta, mert éppen ivott és a nagy szürcsölés, a megelégedett kortyogás elnyomta a közeledő állat lépteinek halk neszeit.

Alig harminc lépésnyire mögöttük kúszott előre — Sabor, a hatalmas nőtény oroszlán — farkát lendítve. Óvatosan haladt előre nagy, párnás talpával, zajtalanul emelte egyiket a másik után. Így közeledett, meglapulva, hasa majdnem a földet érte, hatalmas izmai kirajzolódtak feszülő bőrén.

Olyan mélyen lapult most, hogy majdnem a földön feküdt, csak éppen hátsó lába emelkedett ugrásra készen.

Farkát már nem lendítette, — nyugodtan, mereven nyúlt el mögötte.

Egy pillanatig várt, mintha kövé meredt volna, aztán rettenetes ordítással nagyot ugrott.

Sabor, a nőstényoroszlán kitűnő vadász volt. A kevésbé jártasok előtt ostobaságnak tetszett volna a vad ordítás, de nem ugorhatott-e nyugodtabban, ha ilyenmódon rémültté dermesztette prédáját, mint ha kevésbé ijeszti meg?

Sabor jól ismerte a lóp lakóinak bámulatos gyorsaságát és szinte hihetetlenül éles hallásukat. Nekik egy kis fűszál letörése épp olyan hatásos figyelmeztetés, mint a lehangosabb ordítás és Sabor tudta, hogy nem ugorhat olyan hatalmasat minden zaj nélkül.

Vad bömbölése nem figyelmeztetés volt. Ez a hang ijedségbe merevítette egy pillanatra szegény áldozatait, éppen annyi időre, hogy puha húsukba mélyesztette hatalmas karmait; akkor már elejét vette minden menekülésnek.

Sabor helyesen gondolkozott, amennyiben a kis majomra vonatkozott számítása. Szegény kis fickó reszketve gubbaszkodott össze rémült tehetetlenségében.

De nem úgy Tarzan, az embergyermek. A lóp veszedelmei megtanították, hogy önuralommal nézzen szembe minden eshetőséggel, és magasabb fejlettségű agya sokkal gyorsabban működött, mint a majmoké.

Sabor ordítása tehát tette sarkalta Tarzan agyát és izmait.

Előtte a tó mély vize, mögötte a biztos, kegyetlen halál, a széjjelmarcangoló karmok és tépő fogak!

Tarzan mindig gyűlölte a vizet, kivéve, ha szomját olthatta vele. Gyűlölte, mert az esős évszak kellemetlen hidegségét juttatta eszébe, a velejáró dörgést, vilámlást, amitől félt.

Anyja mindig arra tanította, hogy kerülje a mély tó vizét; szeme előtt tűnt el benne alig néhány napja a kis Nida és sohasem tért többé vissza a falkához.

De gyers esze a két rossz közül a kisebbiket választotta, alig verte fel Sabor ordításának első hangja az

őserdő csendjét, mielőtt még fél ugrásnyira lett volna tőle a félelmes fenevad, Tarzan már vizet érzett feje fölött.

Nem tudott úszni, és a víz nagyon mély volt, de önuralma nem hagyta el, sem találékonysága, magasabb rendű észmüködésének bizonyosságául.

Gyorsan mozgatta kezét-lábát, úgy próbált felszínre evickélni, és valószínűleg inkább véletlenségből, mint számításból, ugyanolyan mozdulatokat tett, mint az úszó kutya; néhány pillanat múlva orra már künn volt a vízből, és rájött, hogy fentarthatja magát, ha tovább kapálódzik, sőt még halad is a vízben.

Nagyon meglepte és tetszett is neki ez az új felfedezés, de nem sok ideje maradt gondolkozni fölötte.

A part mentén úszott, látta, hogyan kuporodik szegény kis játszótársa fölé a kegyetlen bestia, amely kis híján őt is megragadta volna.

Az oroszlán erősen figyelte Tarzant, nyilvánvalóan várta, mikor jön vissza a partra, de a fiúnak esze ágában sem volt ilyesmire.

Hangosat kiáltott, figyelmeztetésül szétszórt fal-kájának, utasításokat adva, hogy egyenesen Sabor karmai közé ne rohanjanak.

Már hangzott is a válasz a távolból, és negyven vagy ötven nagy majom futott elő a hatalmas fák közül a szerencsétlenség színhelyére.

Köztük Kala, mert megismerte kedvence hangját, mögötte a Sabor mellett holtan fekvő kis majom anyja.

Ámbár az oroszlán sokkal harciasabb a majmoknál, Sabor mégsem óhajtott kikezdeni egy ilyen dühös fal-kával és gyűlölködő morgással gyorsan a bokrok közé ugrott és eltűnt.

Tarzan most a partra úszott és sietve kimászott a szárazra. Felfrissült, felvidúlt a hideg víztől, ami nagyon meglepte, de attól a naptól kezdve nem mulasztotta el, amikor csak lehetett, megmártogatni magát a tóban vagy a tengerben.

Kala sokáig nem tudott hozzászokni ehhez a látványhoz. Övéi úsztak ugyan, ha éppen rákényszerítette

őket a szükség, de nem szerették a vizet, és önként sohasem mentek bele.

Ez a kaland az oroszlánál kellemes emléket hagyott Tarzan lelkében, mert változatosságot hozott egyhangú életébe, amely különben elég unalmasan, táplálék kereséséből, evésből és alvásból állott.

A farka, melyhez tartozott, körülbelül huszonöt mérföldnyi területen mozgott parthosszban és vagy ötven mérföldnyire az erdők sűrűjében. Majdnem állandóan itt tanyáztak, néha hónapokig is egy helyben maradtak, aztán továbbálltak, de mindig nagy sebbel-lobbal vonultak el, úgy hogy csakhamar bekalandozták az egész területet.

Egyhelyben tartózkodásuk az élelemtől, éghajlati viszonyoktól és a veszedelmesebb fajta ellenséges állatoktól függött; néha hosszabb útra vitte őket Kercsak, csak azért, mert már beleúnt a sok veszteglésbe.

Éjszakára ott háltak meg, ahol rajtuk ütött a sötétség; lefeküdtek a földre, néha betakarták a fejüket, néha egész testüket is, az elefántfű óriás leveleivel. Ha hűvös volt az éjszaka, ketten, hárman összebújtak, úgy melegedtek. Tarzan még mindig Kala ölében aludt, mióta a farkában élt.

Tublat, a férje, kezdettől fogva gyűlölte Tarzant, sokszor akart már véget vetni ifjú életének.

Tarzan viszont nem mulasztott el egyetlen egy alkalmat sem, hogy kimutassa, mennyire osztja fogadott apja érzelmeit, ha csak tehette, bosszantotta, vagy grímászatokat vágott feléje, szidalmakat kiáltott anyja ölének védettségéből, vagy valamilyen magas fa vékonyabb ágának alkalmatosságából.

Felsőbbséges intelligenciájával ezer ördögi csínyet eszelt ki Tublat bosszantására.

Még egész kis fiú korában megtanult kötelet fonni fűből, ezzel ingerelte Tublatot, vagy megpróbálta hozzákötni az ágakhoz.

Addig-addig játszott ezekkel a kötelekkel, amíg megtanult bogot kötni, meg hurkot fonni, így mulatott fiatal játszópajtásaival. A többiek is megpróbálták

utánozni Tarzant, de tökélyre csak ő vitte ezt a mesterséget.

Ilyen játék közben történt, hogy Tarzan egyik menekülő pajtása után vetette a hurkot, melynek végét kezében tartotta. Véletlenül éppen nyaka köré fonódott és a többiek legnagyobb meglepetésére hirtelen megállította futásában.

Most új játékot fedeztek fel; Tarzan nagyszerűen mulatott rajta és sokszor próbálta megismételni a tréfát. Így aztán folytonos gyakorlattal lassankint megtanulta a lassövetést.

Most aztán igazán lidércnyomás ült Tublat életén. Ébren, álmában, járás közben sohasem volt biztonságban a hurok elől, sohasem tudta, melyik pillanatban fonódik nyakára, úgyhogy majd kiszorította belőle az életet.

Kala megbüntette, Tublat bosszút esküdött, az öreg Kercsak neszét vette a dolognak, fenyegetőzött, büntetett, de hiába.

Tarzan dacolt mindenkivel és a vékony, erős hurok továbbra is fenyegette Tublat nyugalmát, mikor legkevésbé várta.

A többi majom nagyszerűen mulatott Tublat kellemetlen helyzetén, mert senki sem szerette a mogorva, öreg Töröttorrút.

Tarzan okos kis agyában nagyon sok gondolat ébredezett, a háttérben pedig okoskodásának isteni hatalma derengett.

Ha meg tudja fogni társait a lassoval, miért ne fogná meg füvel megtoldott hosszú karjával Sabort is, az oroszlánt?

Ez a lappangó gondolat addig-addig forgott agyában, amíg végül nagyszerű tette érelődött.

De ez csak később történt.

VI. Dzsungelharcok.

Afalka gyakran jutott el vándorlásaiban a kis bezárt kunyhóig, Tarzan végtelen örömeire, mert ő valami titokzatosságot érzett ott.

Hiába próbált bekukucskálni az ablakon, vagy benézni a tetőn kimagasló sötét kéményen, hogy kifürkésze az erős falak mögött rejlő titkokat.

Gyermekes képzelete csodálatos teremtményekkel népesítette be a helyet és az erős ajtó ellenállása csak fokozta kíváncsiságát.

Felmászott a tetőre és órákon át keresgélt valamilyen nyílást, amelyen át behatolhatna, de az ajtóra ügyet sem vetett, mert olyan erősnek látszott, mint a fal.

A Saborral történt találkozás után ismét arra kalandozott egyszer a falka és most feltűnt Tarzannak, hogy az ajtó különálló része a falnak és először ötlött eszébe, hogy az lehet a sokat keresett bejárás.

Egyedül volt, mint rendesen, mikor a kunyhó közelében kalandoztak, mert a majmok nem szerették azt a vidéket, a dörgő pálca meséje elevenen élt közöttük a lefolyt tíz év alatt és rémületes borzalom és erőszak légkörébe burkolta az elhagyatott menedékhelyet.

Tarzannak sohasem mondták el, milyen összefüggésben van a kunyhóval. A majmok nyelve olyan szegény, hogy igen keveset beszélhettek arról, amit a kunyhóban láttak, sem különös berendezését, sem furcsa lakóit nem tudták volna leírni, tehát el is felejtették az egészet, mielőtt Tarzan elég nagy lett volna ahhoz, hogy megértse.

Csak Kala magyarázta meg egész homályosan és bizonytalanul, hogy apja különös fehér majom volt, de sohasem tudta meg, hogy Kala nem az anyja.

Ezen a napon egyenesen az ajtónak tartott, órákig vizsgálgatta, kopogtatta sarkait, kilincset, zárját. Végre rábukkant a nyitjára és nyikorogva tárult ki az ajtó csodálkozó tekintete előtt.

Pillanatokig nem mert belépni, csak mikor már megszokták szemei a félhomályt, merészkedett beljebb lassan, óvatosan.

A kunyhó közepén csontváz feküdt, a hús minden nyoma eltűnt már a csontokról, csak az egykori ruházat maradványai tapadtak rájuk. Az ágyban hasonló, de kisebb rém feküdt, a bölcsőben pedig egy harmadik csontváz, a kis csecsemőé.

A kis Tarzan egy pillanatig sem gondolt a régmúlt rettenetes tragédiára, amelynek szörnyű bizonyítéka most eléje tárult. Vad élete az őserdőben megedzette az ilyen látványokban, megszokta a haldokló és halott állatokat, még ha tudta volna is, hogy apja és anyja földi maradványai előtt áll, az sem hatotta volna meg különösebben.

A szoba bútorzata és minden, amit ott látott, erősen lekötötte figyelmét. Percekig vizsgálgatott mindent, a különös szerszámokat, fegyvereket, könyveket, papírt, ruhát, mindent, ami csak ellentállott a nedves levegő rombolásának.

Kinyitott szekrényeket, fiókokat és soha életében nem látott holmira akadt, ami itt elég jókarban megmaradt.

Többek között talált egy hosszú vadászkest, amelynek éles pengéjével nyomban meg is vágta ujját. Nem sokat törődött vele, tovább vizsgálgatta és rájött, hogy asztalról, székekről fát tud lehasítani új játékával.

Sokáig mulatott ezzel, de aztán belefáradt és folytatta kutatásait. Egy könyvekkel telt fiókban nagy képeskönyvet fedezett fel — képes Ábc volt. A képek nagyon érdekelték. Sok magához hasonló majmot látott, továbbá az M alatt kisebb majmokat, amilyenek százával szaladgálnak itt az ágak között az őserdőben.

De sehol sem találta falkájának képét; az egész könyvben egy kép sem hasonlított Kercsakhoz, Kalához vagy Tublathoz.

Először le akarta szedni a kis alkokokat a lapokról, de csakhamar rájött, hogy nem élők, arról azonban fo-

galma sem volt, hogy micsodák, nem is talált szavakat megnevezésükre.

A csónakok, szánkák, tehenek, lovak nem érdekelték, de annál inkább azok a különös kis összevissza alakok, a színes képek fölött és között, — valami ismeretlen rovaroknak gondolta őket, lába volt a legtöbbszörnek, de egyiken sem vett észre száját, szemet. Először látott betűt, pedig már elmúlt tíz éves.

Úgy a könyv közepe táján ott tekergőzött Histah, a kígyó, még tovább lapozva megtalálta régi ellenségét, Sabort, az oroszánt.

Nagyszerű volt! Tíz egész esztendő alatt nem mulatott egyetlen egyszer sem olyan jól, mint most. Anyyira belemerült a nézegetésbe, hogy észre sem vette a közelgő sötétséget, míg csak rá nem feküdt és el nem mosta a képeket.

Visszatette a képeskönyvet a fiókba és becsukta, mert nem akarta, hogy valaki megtalálja és összerombolja kincsét. A kunyhóajtót is betette maga mögött, amint kilépett a sűrű sötétségbe, úgy ahogy találta, mielőtt felfedezte a zár titkát, de a vadászkést előbb még felvette a földről és magával vitte, hogy megmutassa társainak.

Alig tett néhány lépést a dzsungel felé, mikor valami óriás bukkant elő egy bokor sűrűjéből. Először azt hitte, falkabeli, de a következő pillanatban már rájött, hogy Bolgani, a hatalmas gorilla.

Olyan közel volt már, hogy menekülésről szó sem lehetett; a kis Tarzan tudta, hogy most harcolnia kell életéért, mert ezek a nagy fenevadak halálos ellenségei a falkának, sohasem adtak vagy kértek egymástól kegyelmet.

Ha Tarzan kifejlett him lett volna, akkor nem jelent könnyű prédát a gorillának, de mint kis angol gyermek, ámbár sokkal izmosabb volt hasonlókorú társainál, — ereje számba sem jöhetett ellenfele, a hatalmas gorilla előtt. A kis fiú ereiben azonban a legelső faj legjobb harcosainak vére folyt, emellett a dzsungel vadjai kö-

zött eleget gyakorolta fiatal életében az efféle birkózást.

Nem ismerte a félelmet. Kis szíve csak az élmény izgalmától és örömtől vert gyorsabban. Ha tehette volna, elmenekül, de csak azért, mert józan esze súgta, milyen könnyű prédája lehet ennek a hatalmas állatnak. Mint-hogy belátta a menekülés lehetetlenségét, bátran és elszántan állott ellenfelével szemben, egy izma sem remeggett, nem látszott rajta a rémület semmi nyoma.

Megelőzte a fenevad támadását, összeszorított öklével nagyot csapott a hatalmas testre, de csak annyit ért vele, mintha légy támadná meg az elefántot. Félkezeiben még szorongatta a kést, amelyet apja kunyhójából hozott el és miközben a hatalmas bestia harapta, marta, véletlenül éppen szőrös mellének tartotta hegyét. Mikor mélyen belecsúszott a fenevad testébe, az hangosan felordított fájdalmában és dühében.

De a kisfiú abban a pillanatban megtanulta, hogyan használhatja éles, fényes szerszámát és mihelyt földre teperte a dühös bestia, nyomban belemártotta még néhányszor mellébe a pengét.

A gorilla, ahogy már fajtája szokta, rettenetes csapásokat mért tenyerével a fiúra és tépte a húsát hatalmas fogaival.

Egy pillanatig együtt gurultak a földön, a birkózás hevében mind gyengébben, gyengébben szúrt és vágott az összemarcangolt vérző kar, azután a kis test hirtelen görcsösen megmerevedett és Tarzan, Greystoke Lordja élettelenül terült el a dzsungel haldokló, száradó őszi pázsitján.

Mérföldnyiről hallotta a falka a gorilla vad ordítását és szokás szerint, ha veszély fenyegetett, Kercsak összehívta népét, részint hogy kölcsönösen védjék egymást a közös ellenség ellen, mert lehet, hogy az a gorilla csak egy a sok támadó közül, részint, hogy összeszámálja a falkát.

Csakhamar felfedezték, hogy Tarzan hiányzik és Tublat erősen tiltakozott a segítségküldés ellen. Kercsak maga sem szerette az idegen porontyot, hallgatott

tehát Tublatra és egy vállrándítással visszafordult levél-
ágyára.

De Kala más véleményen volt; nem várta, hogy megtudja, hiányzik-e Tarzan, hanem egyenesen oda-
futott, amerről még mindig hallotta a gorilla panaszos
kiáltozását.

Már egészen besötétedett, csak a felkelő hold hal-
vány világa vetett különös, groteszk árnyakat az erdő
sűrű lombjai közé.

Itt-ott elhatoltak a földig a ragyogó sugarak, de
inkább csak mélyítették a dzsungel styxi sötétségét.

Mint valami óriási árny, lendült Kala nesztelenül
fáról-fára, hol végigszaladt ügyesen egy hosszú ágon,
hol átvette magát egyik ágról a másikra, megragadva
a másik fa távoli lombját, csak hogy gyorsabban érjen a
tragédia színhelyére, amely tájékozódó ösztöne szerint
nem lehetett messze.

A gorilla ordításából kivette, hogy halálos küzdel-
met vívott a vadon egy másik lakójával. A bömbölés
hirtelen megszűnt és halálos csend ült az egész lápra.

Kala nem értette — miért? Mert Bolgani hangja
ugyan a haldokló végső ordítása volt, de miért nem
hallja ellenfelének diadalordítását? Sejtelve sem volt
róla, ki lehetett a másik küzdő?

Tudta, hogy a kis Tarzan nem üthet meg egy ha-
talmos gorillát, amint tehát ahhoz a helyhez közeledett,
amerről a hangokat hallotta, óvatosabban, lassabban
haladt, nagyon vigyázva ment a legalacsonyabb ágakon
tovább. Kíváncsian kémlelődött a fényfoltos sötétség-
ben, hogy felfedezze a verekedők nyomát.

Egyszer csak rájuk bukkant, ott feküdtek egy kis
tisztáson a holdfényben, a kis Tarzan összemarcangolt,
véres teste és mellette a hatalmas hím gorilla megmere-
vedve.

Kala halk sikollyal rohant Tarzanhöz, magához
ölelte a szegény, véres kis testet és hallgatózott, van-e
még benne élet? Hallott valami gyenge hangot, — kis
szíve alig-alig dobogott.

Gyöngéden visszavitte a sötét dzsungelbe, ahol fal-

kája tanyázott, éjjel-nappal ott ült mellette, vizet, élelmet hozott, elkergette a legyeket és más alkalmatlan rovarokat rettenetes sebeiről.

Orvosságról, gyógyításról fogalma sem volt a szegény teremtésnek. Csak megnyalta a sebet, úgy tartotta tisztán, hogy a természet annál hamarabb befejezze gyógyító munkáját.

Eleinte semmit sem akart enni Tarzan, dobta, vetette magát vad lázában. Csak vizet kért folyton, azt meg úgy hozott neki, ahogy tudott: a szájában.

Nincs az az emberi anya, aki nagyobb önfeláldozással, több odaadással ápolta volna gyermekét, mint ez a szegény vadállat az ő kis porontyát, akit a sors a gondjaira bízott.

Végre csillapult a láz és a fiú lassacskán összeszedte magát. Egyetlen panasz sem hangzott el összeszorított ajkairól, pedig sebei rettenetesen fájtak.

Mellének egy része össze volt marcangolva a bordáig és három bordáját törte össze a gorilla óriás mancsa. Egyik karját majdnem egészen széttépte hatalmas foga, nyakából is kimart jó darabot, úgy hogy főütőere teljesen szabadon maradt, nagy csoda, hogy át nem harapta.

Az állatok stoikus nyugalomával tűrte Tarzan a fájdalmat, jobb szeretett elvonulni a többiektől és egyedül feküdni egy halom puha fűvön, mint bámultatni kínjait.

Csak annak örült, ha Kala mellette volt, de most, hogy gyógyult, el-elment hosszabb időre tőle, eledelt keresni. A húséges állat alig evett valamit, amíg Tarzan annyira rosszul volt, úgy, hogy csak árnyéka lett önmagának.

VII. A tudás világossága.

A szegény kis szenvedő úgy érezte, örökkévalóság telt el, amig végre ismét lábra állhatott; ettől kezdve már gyorsabban ment a gyógyulás, és egy hónap múlva épp oly erős, tevékeny lett, mint régen.

Lábbadozása közben ezerszer gondolt a gorillával lefolyt birkózásra és első gondja volt visszaszerezni a csodálatos kis fegyvert, mert ennek köszönhetette, hogy a reménytelen, lenézett, gyenge senkiből a dzsungel leg-félelmesebb alakja lett.

Alig várta, hogy visszatérhessen ismét kunyhójába és folytathassa csodálatos felfedezéseit.

Egyszer korán reggel erőt vett magán és elindult. Rövid keresgélés után megtalálta ellenfele lekopasztott csontvázát és közvetlenül mellette, részben levelek alá temetve feküdt a kés, a nedves talaj és a gorilla vére berozsdásították fényes pengéjét.

Sajnálta, hogy így megváltozott, de még mindig hatalmas fegyver maradt azért; elhatározta, hogy használni is fogja, mihelyt alkalom adódik rá. Arra gondolt, hogy most nem menekülhet Tublat borzasztó támadásai elől.

A következő pillanatban már a kunyhónál termett, hamarosan megtalálta megint a zár nyitját és belépett. Minden igyekezetével azon volt most, hogy megtanulja a zár szerkezetét, közelről vizsgálgatta, miközben az ajtót nyitva tartotta, úgy, hogy tisztán láthatta, mi tartja betéve az ajtót és mi okozza a nyitást.

Rájött, hogy belülről is be tudja csukni az ajtót, amit meg is tett, most már senki sem háborgatta kutatásai közben.

Rendszeresen végig akarta kutatni a kunyhót, de csakhamar megállapodott a könyveknél, mintha valami hatalmas vonzóerő áramlott volna feléje belőlük, alig várta, hogy ismét mulatságos hatásuk alá kerüljön.

Talált többek között egy Abc-s könyvet, néhány elemi olvasót, sok képeskönyvet, meg egy nagy képes

szótárt. Megnézegetett mindent, de a képek érdekelték legjobban. Nagyon elcsodálkozott a furcsa kis rovarokon ott a képek között és egyre törte a fejét rajtuk.

Ott kuporgott az apja készítette aszalon, izmos, keskeny kezében tartotta a könyvét, kis teste érdeklődő figyelemmel hajolt föléje, sűrű, fekete haja szép vágású arcába omlott, nagyszerű látvány volt az egész alak, okos, értelmes szemével. Mintha a tudatlanság sötétségéből a tudás világossága felé való törekvést jelképező szobor lett volna a dzsungel fia, a kis őseMBER.

Kis arca egészen belekomolyodott a nagy tanulmányozásba, már-már sejtett is úgy félig-meddig, homályosan valamit a kis rovarokról, rájött az izgató titok nyitjára, amely a megoldáshoz vezette.

Abc-s könyvet nézegetett. A könyv éppen egy hozzá hasonló kis majmot ábrázoló képre volt nyitva, csak hogy a kis majom testét különös, színes szőrözet fedte, csak éppen arca és keze látszott ki belőle. A kép alatt három kis rovar:

FIU

A következő oldalon felfedezte, hogy gyakran ismétlődik ez a három rovar ugyanilyen sorrendben.

Rájött még valamire, hogy aránylag nagyon kevésfajta rovart lát, de nagyon gyakran ismétlődnek, néha egyedül, de gyakran másokkal együtt.

Lassan tovább lapozott, kereste az FIU összeállítás ismétlődését. Meg is találta csakhamar egy másik kis majmot ábrázoló kép alatt, a majom mellett még más furcsa állatot látott, négy lábón állott, mint a sakál, de nem hasonlított hozzá egy cseppet sem. Alatta rovarok:

A FIU ÉS A LÓ

Ott volt ismét a három keresett rovar a majom képe alatt.

Így haladt lassan, nagyon lassan, mert nagy és nehéz munkába kezdett, anélkül, hogy sejtelve lett volna, miről van szó — önöknek és nekem is megoldhatatlannak tetsző nehéz feladatba vágott — meg akarta ta-

nulni az olvasást mikor még fogalma sem volt betűről, vagy írott nyelvről, és sohasem is hallott létezésükről.

Nem oldotta meg a feladatot sem egy nap, sem egy hét alatt; nem is egy hónap, nem is egy év telt bele, hanem lassan, nagyon lassan jött rá, hogy milyen lehetőségek rejlenek a kis rovarokban, úgy hogy tizenöt éves lett, mire megismerte a betűk különböző összetételét a képekről, amelyeket Abc-jében és képeskönyveiben talált.

A névelők, kötőszók, igék, melléknevek, névmások használatáról egész halvány fogalma volt csupán.

Egyszer, úgy tizenkét éves lehetett, mikor egy csomó ceruzát fedezett fel egy még ismeretlen asztalfiókban, végigkarcolta vele az asztalt és örömmel látta a nyomában maradt fekete vonalakat.

Olyan kitartóan dolgozott így játékával, hogy az asztal lapja csakhamar tele volt firkálva foltokkal és össze-vissza kuszált vonalakkal, a ceruza hegyét pedig teljesen lekoptatta. Más ceruzát vett most elő, de ezúttal határozott célja volt.

Meg akarta próbálni a könyv lapjain szétszórt rovarok utánzását.

Nehéz feladat volt, mert úgy tartotta a ceruzát, mint valami tör nyelét, ami cseppet sem járult hozzá a kezelés könnyítéséhez, sem az eredmény jóségához.

De hónapokon keresztül, valahányszor a konyhába mehetett, addig-addig próbálgatta, míg végül eltalálta a megközelítően helyes kezelést, hogy könnyedén vezesse ceruzáját és sikerült is valamiképen utánozni az egyik rovar.

Így kezdett el írni.

Amint utánozta a rovarokat, rájött még valamire: a rovarok mennyiségére; olyan értelemben, ahogy mi szoktuk, nem tudott ugyan számolni, de volt már fogalma a mennyiségről. Számolásának alapjául egyik kezének ujjait vette.

Miközben a különböző könyvekben keresgélt, látta, hogy felfedezte az összes különféle rovarokat, amelyek leggyakrabban ismétlődnek az összetételekben, ezeket

könnyen rendezte az Abc-ben tapasztalt érdekes sorrend szerint.

Tudása egyre fejlődött, de legnagyobb felfedezése a nagy képes szótár kincsházában történt, többet tanult a képekből, mint a szövegből még akkor is, mikor rájött a rovarok jelentésére.

Mikor felfedezte a betűk alfabetikus sorrendjét, azal mulatott, hogy az ismert összeállításokat kereste ki, a kialakult szavakat értette, és ez még tovább vitte a tudomány útvesztőjében.

Mire tizenhét éves lett, megtanult olvasni a gyermekek első olvasókönyvéből, és teljesen megértette a különös kis rovarok jelentését.

Már nem szégyelte szőrtelen testét, emberi arcát, mert józan esze megsúgta, hogy más fajtából való mint vad, szőrös társai. Ő EMBER, azok MAJMOK, és a kis majmok is, akik ott ugrálnak az erdő lombstrainak tetején MAJMOK. Tudta, hogy az öreg Sabor OROSZLÁN, Histah KIGYÓ, és Tantor ELEFANT. Így tanult meg olvasni.

Ezután már gyorsan haladt tovább. A nagy szótár és öröklött eszének elevensége meg kitartó szorgalma, és az átlagost messze felülmúló gondolkozóképessége rávezették sok mindenre, kitalálta, amit nem tudott megérteni, és legtöbbször egész közel járt az igazsághoz.

Tudása nagyon hiányos volt és ezt főleg falkájának vándor természete okozta, de még ha nem férhetett is könyveihez, élénk esze folyton keresgélt az érdekes titkok és rejtelmek között.

Fakéreg töredékek, falevelek, meg sima, csupasz föld is pótolta a füzeteket, belevéste mindenüvé vadászásával a megtanulandó leckéket.

De amellet nem hanyagolta el az élet komoly kötelességeit sem, ha hajlama a könyvek titkai felé vonzotta is.

Gyakorolta a lasszó-vetést, játszott éles késével és megtanulta, hogyan kell tisztán tartani pengéjét, lapos kőhöz dörzsölgetve.

A falka megszaporodott, mióta Tarzan közéjük ke-

rült, mert Kercsak vezetése mellett távol tudták tartani a többi falkákat a dzsungel lefoglalt részétől, ennivalójuk volt tehát bőven és nem igen érte őket veszteség fenevad szomszédjaik betöréseivel.

A falka fiatal himjei kényelmesebbnek látták saját falkájukban keresni párt, vagy ha elfogtak egyet valamilyen más falkából, visszatértek Kercsakhoz, és inkább barátságban éltek a többiekkel, semhogy új falkát próbáljanak alapítani, vagy pedig megverekedjenek a féltelmes Kercsakkal az elsőségért.

Néha-néha megpróbálták az erősebbek ezt a küzdelmet, de nem akadt egy sem közöttük, aki elvitatta volna a hatalmas Kercsak majomtól a győzelem pálmáját.

Tarzannak egész különleges helyzete volt a falkában. Közéjük valónak tekintették és bizonyos fokig mégis másnak. Az idősebb hímek vagy teljesen megvetették, vagy gyűlölték, annyira, hogy bámulatos ügyeségének és hatalmas karja védelmének köszönhette, hogy nem verték ki az életet belőle egész fiatal korában.

Tublat volt a legkitartóbb ellensége, de éppen Tublat okozta, hogy tizenhároméves korában hirtelen megszüntek az üldözések és békén hagyták, kivéve, hogyha valamelyikükön kitört a náluk gyakori dühroham, ami különösen az ingovány himállatain szokott erőt venni. Ilyenkor senki sem volt biztonságban.

Így mutatta ki egy alkalommal Tarzan az erejét. A falka egy amfiteatrumszerű tisztáson gyült össze, valahol, magas hegyek közötti völgyben, amelyet megkímélt a lóp a maga kúszó, indás, bozontos növényzetétől.

A majdnem teljesen köralakú tisztást minden oldalról buja, hatalmas, még érintetlen őserdő vette körül. Az óriás fák törzse között áthatolhatatlan sűrűségű hinár-szőnyeg bogozódott, úgy, hogy a tisztásról csak a fák lombjai között vitt az út kifelé.

Gyakran tanyázott itt a falka, mert nem kellett félniök veszedelmes meglepetésektől, hirtelen támadástól. A tisztás közepén egész különös agyagdob emelkedett, amelyet emberszabású majmok szoktak saját-

ságos szokású ünnepeikhez építeni; gyakran hallották utazók az ünnepséget kísérő különös hangokat az erdő mélyéből, de élő ember még sohasem volt tanuja a furcsa látványosságnak.

Sokan látták az utazók közül ezeket az ősepítményeket, sokan hallották az őserdő első urainak borzalmas, vad üvöltését, a verekedés iszonyatos lármáját, de kétségkívül Tarzan, Greystoke lordja az első emberi lény, aki résztvett a vad, örületes, örjítő Dum-Dum-orgián.

Egész bizonyosra vehető, hogy ebből az összokásból származtak az egyház és állam szertartásai, mert megszámlálhatatlan évszázadokon keresztül le egészen az emberiség hajnaláig szakadatlanul ismétlődtek vad, szőrös őseink Dum-Dum táncorgiái a földből épített dob tompa dübörgése mellett, a forróövi hold ragyogó fényében, a hatalmas őserdő mélyén, amely változatlanul áll ma is, ahogy állott azon a hajdani éjjelen, az elképzelhetetlen régmúlt homályában, mikor első, bozontos ősünk lendült könnyedén ágról-ágra az első játékszín puha talaja felé.

Azon a napon, amelyen Tarzan megszabadult tizenhároméves életének tizenkét évi üldöztetésétől, a mintegy száz fejlett, hatalmas tagból álló falka csendesen vonult végig az őserdő fáinak alsóbb ágain és könnyedén szökelt le a tisztás földjére.

Nagy esemény volt a Dum-Dum a falka életében. Győzelem, valamilyen ellenség szerencsés foglyulejtése, az őserdő valamelyik vad lakójának elpusztítása, a király halála, új király választása adtak alkalmat a szokásos szertartások között lefolyó ünnepségre.

Akkor éppen egy hatalmas majmot fogtak el, egy másik falka tagját, és mikor Kercsak falkája bevonult a köröndre, két nagy himmajom hozta az élettelen ellenséget.

A föld-dob elé helyezték terhüket, aztán lekuporodtak ők is, kincsüket őrizni, mialatt a falka többi tagja, kettesével összebújva aludtak a fűhalmokon, várva, míg a kelő hold jelt ad a vad orgia kezdetéhez.

Órákig mély csend honolt a tisztáson, csak néha hangzott fel tarka papagályok rikácsolása, vagy az őserdő ezernyi madarának csicsergése, amint szüntelenül ott röpködtek az őserdő királyainak mohos ágain, millió és milliószámra virágzó orchideák között.

Végre, mikor sötétség borult a dzsungelre, ébredezni kezdtek a majmok és egy-kettőre körbe álltak a föld-dob körül. A nőstények és a fiatalok a körönd legszélén állottak fel, velük szemben a kifejlett hímek. A dob előtt három öreg nőstény ült, kezükben tizenöt, tizen-nyolc hüvelyk hosszú faág.

Lassan, csendesen topogtak a dob visszhangzó tetején, mihelyt bezüstözte a kelő hold a környező fák lombjait.

Amint nőtt a hold fénye, úgy erősödött a nőstények topogása, míg egyszer csak vad, ritmikus robaj töltötte be az őserdőt mérföldnyi körzetben. Az óriás fenevadak abhagyták, fülüket hegyezve, felszegett fejvel a vadászatot, hogy a majmok Dum-Dumjának örült tombolását hallgassák.

Néha-néha vad ordítással felelt egyik-másik bestia az embermajmok féktelen lármájára, de egyikük sem jött kíváncsiskodni vagy támadó szándékkal a közeükbe, mert a teljes számmal összegyűlt embermajmok félelemmel vegyes tiszteletet keltettek a lép többi lakóiban.

Mikor már fülsiketítő lett a dob visszhangos lárma, Kercsak beugrott a gubbasztó örök és dobolók közti üres térre.

Egyenesen állott, fejét hátraszegte, egyenesen belenézett az emelkedő hold tányérjába és mellére ütve szőrös mancsaival, rettenetes ordításba tört ki.

Egyszer, kétszer, háromszor hangzott fel a rettenetes ordítás, bele a kimondhatatlanul buja, de elképzelhetetlenül halott világ borzalmas csendjébe.

Aztán összehúzódva lassan járta körül Kercsak a köröndöt, messze elkerülve az oltár-dob alatt fekvő alélt testet, de gonosz, vad, vörös kis szemét állandóan rászégezte.

Egy másik hím ugrott most a köröndbe, megismételte a király iszonyú ordítását és nyomon követte őt útjában. Egyre többen ugrottak be gyors egymásutánban, míg a lép most már szüntelenül visszhangzott folytonos, vérszomjas kiáltásaiktól.

Ez volt a kihívás és a kergetőzés.

Mikor már minden kifejlett hím csatlakozott a menethez, megkezdődött a támadás.

Kercsak megragadott egy, e célra kezeügyében fekvő dorongot és dühösen neki rontott a haldokló majomnak, rettenetes ütésekkel márt rá, miközben harci ordításokba és dühös morgásban tört ki. A dob lármája egyre nőtt, a dobogás egyre gyorsult és mindenik rácsapott vérszomjas dühében a fogolyra, valahányszor elhaladtak előtte, aztán folytatták a halotti tánc vad forgását.

Tarzan is ott ugrált a megvadult csordában. Barna, nyulánk, izmos teste kellemesen, finoman hatott a ragyogó hold fényében, a többi esetlen, otromba szőrös bestia között.

Egy sem akadt nálánál acélosabb, erősebb a vad kergetőzésben, kegyetlenebb a kegyetlen támadásban és jobb ugró a halotti táncban.

Amint a dobbantások hangja nőtt, ritmusa gyorsult, a táncolók szemmel láthatólag egyre jobban vadultak az örült gyors ugrálástól és féktelen ordítózástól. Szökellésük, ugrásuk szintén gyorsult, szájuk tajtékzott, mellükre csordult a habos nyál.

Talán félórát tarthatott az örült tánc, mikor Kercsak adott jelére megszűnt a dobbantás, a nőstény dobolók gyorsan kisurrantak a táncolók köréből, a gubbasztva nézők felé. Akkor, mint egy ember rohantak a hímek a rettenetes ütésektől felismerhetetlen hústömeggé lapított szőröcsomóhoz.

Ritkán jutottak elég húshoz, vad orgiájuknak méltó befejezéseképen tehát a frissen leölt állat húsára vetették magukat, fel akarták falni leölt ellenségüket.

Hatalmas agyarak vágódtak a hullába, nagy darab húscsacfatokat marcangoltak le róla, a leghatalmasabbak

jutottak a legjobb darabokhoz, a gyengébbek a külső körbe szorultak, lihegve, morogva lesték, hogy ők is belekaphassanak, vagy elfoghassanak egy-egy csontot, mielőtt minden elfogyott volna.

Tarzan jobban vágyott húsrá, mint a többiek. Húsevők fajtájából származván, sohasem tudott jóllakni hússal, most tehát ügyesen befurakodott mozgékony kis testével a vetélkedők közé, hogy akkora darab húst szerezzen magának, amekkorához ereje nem futotta volna.

Oldalán függött ismeretlen apjának vadászkése, saját készítésű tokban, amelyet a képeken látottak után faragott.

Végre odaért a már-már vége felé járó lakomához és éles késével jóval nagyobb részt kanyarított magának, mint amilyenre számított — egy egész szőrös felsőkart. Éppen kiállott a hosszú kar a hatalmas Kercsak lábai között, aki annyira bele volt merülve a királyi előjogok élvezetébe, hogy észre sem vette ezt a felségsértést.

A kis Tarzan kibújt a kapkodó tömegeből, erősen magához szorítva nagyszerű prédáját.

A külső kör hiába kapkodói között állt az öreg Tublat.

Elsőnek került a lakmározáshoz, jó adaggal vonult vissza és most ismét beállott a sorba újabb adagért.

Észrevette, mikor Tarzan kivált a falatozók közül, az óriási karral és kifelé igyekezett.

Tublat kis, közelálló, vérrel aláfutott, gonosz szeme gyűlölködő pillantásokat lövelt ellenfelére. Nagy része volt újabban fellángoló gyűlöletében a pompás falatnak, amit a fiú ragadott el magának.

De Tarzan egy szempillantás alatt észrevette ellenségét és kitalálta szándékát, gyorsan elugrott tehát az asszonyok és gyermekek közé, azt remélte, hogy elbujhatik közöttük. De Tublat nyomon követte, nem sikerült tehát nyugalmas helyet találnia, belátta, hogy menekülnie kell.

Gyorsan a körülálló fák felé iramodott, ügyes szök-

kenéssel megkapott egy alacsonyabb ágat, aztán, fogai közé kapva prédáját, hirtelen felmászott egy fára, közvetlen utána Tublat.

Feljebb, egyre feljebb kúszott a hatalmas faóriás teteje felé, ahová nehézkes üldözője nem merte követni; egészen a csúcsán letelepedett és szidta, gúnyolta az ötven lábnyira alatta tajtékzó bestiát.

Erre megőrült Tublat.

Rémületes visítással, ordítással rohant le a földre, a nők és fiatalok közé, megmárt vagy egy tucat gyenge nyakat, kitépett egy csomó húst az útjába kerülő nőstények testéből.

Tarzan láthatta a holdfénynél az egész őrjöngési jelenetet. Láttá, hogyan menekülnek a fiatalok és nőstények a fákra. Most a körönd közepén álló hímek érezték meg a dühöngő bestia hatalmas fogait, és egy pillanat alatt belevesztek mind a lombkoronák sötét árnyékába.

Csak egyetlen egy alak maradt a köröndben Tublaton kívül, egy elkésett nőstény rohant örült sebességgel a fa felé, ahol Tarzan ült, mögötte a rettenetes Tublat.

Tarzan megismerte Kalát, és amint látta, hogy Tublat utóléri, a leeső kő sebességével rohant le, ágról-ágra, fogadott anyja felé.

Már a lecsüngő ágak alá ért Kala s közvetlenül fölötte guggolt Tarzan, várta, mi lesz a verseny vége.

Kala felugrott a levegőbe, megkapott egy alacsonyabb ágat, de majdnem a Tublat feje fölött, annyira közel ért hozzá üldözője. Most már megmenekülhetett volna, de hatalmas recsegés hallatszott, az ág letört és Kala Tublatra esett, magával sodorván őt is a földre.

Egy pillanat alatt talpra ugrottak mindketten, de Tarzan még gyorsabb volt, úgy, hogy a megdühödött Tublat az embergyermekkel találta magát szemközt, aki közéjük vetette magát.

Csak ezt várta a dühös vad, diadalordítással ugrott a kis Lord Greystokera. De agyarait sohasem mélyesztette dióbarna húsába.

Egy izmos kéz nyúlt egyenesen torkához és szorította össze erősen, miközben a másik egymásután már-

totta mellébe az éles vadászkést. Mint a villám csaptak le a súlyos ütések és csak akkor szüntek meg, mikor azt érezte Tarzan, hogy ellenfele élettelenül esik össze.

Amint támadója a földre zuhant, a dzsungel fia nyakára tette lábát, az emelkedő holdra szegezte tekintetét, hátraszegte fiatal, büszke fejét és elharsogta falkájának vad, rettenetes csatakiáltását.

Egymásután bujtak elő magas menedékükből a falka tagjai, közre fogták Tarzant, és legyőzött ellenfelét. Mikor mind összegyültek, Tarzan feléjük fordult:

— Én Tarzan vagyok, a nagy ölö — kiáltotta. — Tiszteljétek mindnyájan Tarzant és anyját, Kalát. Nincs köztetek olyan hatalmas, mint ő. Figyelmeztessétek ellenségeit.

Szembe nézett a gonosz, vörösszemű Keracsakkal és még egy intő ordítást hallatott.

VIII. Vadász a fák tetején.

A Dum-Dumot követő reggelen lassanként visszafelé készülődött a falka az erdön keresztül, a part felé.

Tublat holtteste ott hevert még, ahová leesett, mert Keracsak népe nem ette meg saját halottjait.

Menetelésük főleg élelemkeresés között folyt le. Bőségesen találtak pálmagyümölcsöt, szilvát, banánt, ananászt, néha kis emlősöket, madarakat, tojást és rovarokat. A diót hatalmas állkapcsukkal törték fel, vagy ha nagyon kemény volt, két kő között.

Egyszer az öreg Sabor keresztezte útjukat, magas fákra menekültek előle, mert ha Sabor félt is a hatalmas csapattól, ők viszont ismerték kegyetlenségét és hasonlóképen tisztelték.

Egy alacsonyabb ágon ült Tarzan, éppen a fejlődési, könnyedmozgású fenevad fölött, amint ez cscn-

desen osont a láb felé. Egy nagy ananászt dobott népe régi ellenségének fejére. A hatalmas fenevad megállott, megfordult, észrevette az incselkedő alakot a feje fölött.

Dühösen lóbálta farkát és sárgás fogait viczorította feléje, borzalmas morgásra nyíltak ajkai, amitől pofája ezer ráncba torzult és gonosz szemeit úgy összehúzta, hogy csak egy kis hasadékon lövelt át gyűlölettől és dühtől izzó tekintete.

Hátravetett fülekkel nézett egyenesen a majmok Tarzanjának szemébe és vad, éles csatakiáltásba morduult.

És a magas lombmenedékről rettenetes választ küldött a majomgyermek.

Egy pillanatig csendesen szembenéztek, aztán visszafordult az óriás macska a láb felé és elnyelte a megszesség, mint ahogy a tenger elnyeli a kidobott követ.

De Tarzan agyában hatalmas terv fogamzott. Megölte a vad Tublatot, nem félelmes harcos-e ő? Le fogja győzni az erős Sabort és megöli. Félelmes vadász is lesz.

Kis angol szívében erősen élt a vágy, hogy ruhával fedje el meztelenségét, mert megtanulta képeskönyveiből, hogy minden ember így takarja el magát, míg a majmok és a többi élő lény meztelenül jár-kálnak.

Ruha tehát csakis a nagyság jele lehet, — az ember felsőbbségének jelvénye a többi állat fölött, más okát nem tudta elképzelni Tarzan, miért viselik ezeket a förtelmes rongyokat.

Hónapok előtt, mikor még sokkal kisebb volt, csak azért vágyott a Sabor, vagy Numa, a hímoroszlán, vagy Sheeta, a leopárd bőrére, hogy eltakarja szőrtelen testét és ne hasonlítson többé az undorító Histah kigyóhoz; most azonban már büszke volt símaságára, mert világos bizonyítékát látta benne, hogy magasabbrendű fajtából származik; csakhamar alkalma nyílt azután dönteni a két ellentétes vágy között, hogy meztelenül járjon-e, büszkén mutogatva előkelő származásának bizonyíté-

kát, vagy pedig meghódoljon a fajtájabeliek szokásának és viselje azokat a borzalmas holmikat.

Miután Sabor elvonult, Tarzan fejében egyre motoszkált a nagy terv, hogyan ölje meg ellenfelét, napokig alig gondolt egyébire, a falka pedig folytatta lassú továbbvonulását az őserdőn keresztül.

De egyszer csak nagyobb, közvetlenebb események vonták magukra Tarzan figyelmét.

Mintha hirtelen sötét éj szállott volna le; a láp lármája megszűnt, a fák mozdulatlanul állottak, mintegy megkövülve várták a nagy fenyegető veszedelmet. Az egész természet várt, de nem sokáig.

Messziről halk dörgés közeledett. Közelebb, egyre közelebb hangzott, és a hang egyre erősödött.

A hatalmas fák egyszerre meghajoltak, mintha valami óriási kéz nyomta volna a föld felé koronájukat. Mélyebben, mind mélyebben hajoltak, egészen a földre, és most már nem hallatszott egyéb, csak a szél rettentő süvítése.

Aztán hirtelen fölegyenesedtek a fiatal óriások, haragos, fülsiketítő tiltakozással rázták hatalmas koronáikat. Éles, vakító fény cikázott a sötét, rohanó felhőkből. A visszhangos dörgés vad robaja félelmesen gördült tovább. Itt a vízözön, minden poklok kínja szabadult a lápra.

Vacogott a falka, remegett a hideg esőben, a nagy fák törzsénél. Villámok cikáztak a sötétben és vadul himbáló ágak, rohanó ár és hajladozó törzsek villantak fel a vakító fényben.

Néha-néha az őserdő egy-egy patriárkája zuhant ezer darabban villámsujtottan a körülálló fák közé, még sűrítve hatalmas koronájával és a vele tört fiatal szomszédjával az erdő kusza sűrűségét.

Kis és nagy ágak röpültek kicsavarva, letörten az óriás forgószélben, vadul zuhantak bele a sűrű zöldbe, és halált vittek magukkal, amerre zuhantak, az őserdő sok szerencsétlen lakójára.

Órákig tombolt a vihar szünet nélkül, a falka még mindig összebújva reszketett halálos félelmében. Al-

landó veszélyben forogtak a lezuhanó ágak, fák között, megdermedtek a cikázó villámok és a harsogó dörgések borzalmától, szomorúan, nyomorúságban gubbasztottak, míg a vihar el nem vonult.

Aztán olyan hirtelen szünt meg, mint amilyen hirtelen keletkezett. A szél elállott, a nap ragyogott — a természet ismét mosolygott.

A csepegő levelek és ágak, az óriás virágok nedves szirmai ismét ragyogtak a nap pompájában. És miként a természet — gyermekei is gyorsan felejtenek. Pezsgett az élet mindenfelé, éppen mint a rémület a sötétség előtt.

De Tarzanban valami világosság hajnalodott a ruha kérdésnek megoldására. Milyen kellemes lett volna a Sabor nehéz bundája alatt. Így még egy indíték járult az eseményhez.

Hónapokig ott tanyázott a farka az öbölnél, a Tarzan kunyhója közelében; idejének legnagyobb részét ott töltötte Tarzan, de valahányszor az erdőben csatangolt, készenlétben tartotta kötelét, és sok kisebb állat esett már a gyorsan repülő hurok áldozatául.

Egyszer Horta, a vaddisznó rövid, vastag nyaka köré csavarodott a kötélen, és miközben a nagy állat eszeveszetten küzdött szabadságáért, lerántotta Tarzant az ágról, ahonnan áldozatát leste és a hurkot kivetette.

A hatalmas agyaras ijedten fordult meg az esés zajára, de mikor látta, hogy csak egy kis majom a könnyű prédája, lehajtott fejjel nekiment a meglepett fiúnak.

Szerencsére Tarzannak nem esett baja a zuhanásnál, mint a macska, úgy esett szétvetett kezére-lábára, hogy ellensúlyozza a nagy rázkódtatást. Pillanat alatt talpon volt, és majomügyességgel ugrott fel egy alacsonyabb ágra. Horta, a vaddisznó, hiába rohant utána.

Így tanulta meg tapasztalatok útján Tarzan különös fegyverének előnyeit és hátrányait.

Ezúttal elvesztett egy hosszú kötelet, de viszont belátta, hogy ha Sabor rántja így le, egész másképen

végződne a dolog, mert kétségkívül ott maradt volna holtan a küzdőtéren.

Napokba telt, amíg új kötelet font, de mikor végre elkészült, nyomban vadászni indult. Lesben feküdt egy nagy ág óriási levelei között, éppen az itató felé vezető nyomok fölött.

Egész csomó kis állat futott el bántatlanul alatta. Nem kellett neki ilyen jelentéktelen vad. Erős állatra várt, hogy kipróbálja újfajta kötelét.

Végül jött, akire Tarzan várt, a könnyű, hajlékony, rugalmas testű, ragyogó bőrű, jött a kövér, síma Sabor, a nőstényoroszlán.

Nagy, párnás talpa lágyan, nesztelenül suhant a keskeny nyomon. Fejét magasan hordta, csupa éber figyelem volt, mint mindig, farkát szép hullámokban mozgatta lassan.

Közelebb, egyre közelebb jött oda, ahol a dzsungel fia gubbasztott a lombok között, hosszú kötelének végét röpitésre készen tartva kezében.

Tarzan, mint valami bronzszobor, mozdulatlanul ült; Sabor elhaladt alatta. Most ütést érzett felülről a fenevad, egy másodikat, harmadikat és aztán nesztelenül kilendült fölötte a kötél.

Egy pillanatig úgy tekergőzött a hurok feje fölött, mint valami nagy kigyó, aztán, mikor felnézett, hogy lássa, honnan jön a repülés zaja, nyakára feszült a kötél. Gyors rántással húzta meg Tarzan a hurkot egész a síma torkáig, aztán elengedte a kötelet és mindkét kézzel megkapaszkodott.

Sabor csapdában volt.

A meglepett állat egy szökkenéssel a dzsungel felé iramodott, de Tarzan nem volt hajlandó ugyanúgy elveszteni egy második kötelet, mint ahogy elvesztette az elsőt. Tanult már. Az oroszlán még neki se lendült az ugrásnak, már érezte nyakán a kötél szorítását, teste merőben felfelé emelkedett a levegőbe és nehéz zuhánással esett a hátára. Tarzan jól hozzáerősítette a kötelet a fatörzshöz, amelyen ült.

Eddig kitünően sikerült a terve, de mikor megfogta

a kötelet, nekifeszülve két vastag ágnek, úgy találta, hogy a hatalmas kapálózó, harapó, karmoló, visító, acélizmú tömeget nem olyan könnyű a fához húzni és felakasztani.

Sabor rengeteg súlyát, ha egyszer megvetette óriás talpát, maga Tantor, az elefánt, sem tudta volna megmozdítani.

Az oroszlán már az ösvényen volt, ahonnan tisztán láthatta, milyen méltatlanság esett rajta. Ordított dühében és hirtelen támadásra készült, magasra ugrott Tarzan felé, de mikor hatalmas teste érintette az ágat, Tarzan már nem ült rajta.

Gyorsan egy vékonyabb, magasabb ágra ugrott, vagy húsz lábnyira a dühöngő fogolytól. Egy pillanatig félig az ágon függött Sabor, miközben Tarzan gúnyolta és ágakat meg vesszőket dobott védtelen arcába.

Most ismét a földre esett a fenevad, Tarzan gyorsan megragadta a kötelet, de Sabor rájött, hogy csak gyenge fű tartja fogva, bekapta hatalmas állkapcsával és eltépte, mielőtt Tarzan szorosabbra húzhatta volna a hurkot.

Tarzan nagyon fájlalta a dolgot. Jól kieszelt terve dugába dőlt, ott ült az alatta bömbölő fenevadra üvöltve, miközben a legkülönbözőbb arcfintorokat vágta feléje.

Sabor órák hosszát sétált fel és alá a fa alatt, négy-szer is támadásra ugrott, a fölötte táncoló garabonciás felé, de épp úgy ugorhatott volna a lombok közt mormoló szél után.

Végül is Tarzan belefáradt a játékba, és egy búcsúordítással még egy puha, érett gyümölcsöt dobva mozgó ellensége arcába, gyorsan tovább szökölt az ágak között, mintegy száz lábnyira a föld fölött és csakhamar övéihez ért.

S itt elbeszélte kalandját, dagadó kebelével, és lényeges nagyzólással, úgy hogy legádázabb ellenségeire is nagy benyomást tett. Kala táncolt örömeiben és büszkeségében.

IX. Ember és ember.

Adzungel fia hosszú éveken keresztül élte tovább vad dzsungeléletét, igen kevés változatos-sággal, csak éppen hogy nagyobb, okosabb lett, egyre többet ismert meg könyve révén abból a különös világból, amely valahol az őserdőn túl terül el.

Tarzan sohasem érezte egyhangúnak, üresnek az életet. Mindig ott volt Pisah, a hal, őt meg lehetett fogni a folyókban, tavakban, vagy Sabor, sok kegyetlen rokonával, mindig résen kellett lenni miattok, és ez kellemes izgalommal járt, valahányszor lenni mozgott a földön.

Gyakran vadásztak rá, még gyakrabban vadászott Tarzan másokra, sohasem érték ugyan utól kegyetlen, éles karmaikkal, de nagyon gyakran alig lehetett volna egy falevelet ejteni talpuk és az ő síma bőre közé.

Gyors volt Sabor, és gyors volt Numa a himoroszlán, meg Sheeta, a leopárd, de a majmok Tarzanja olyan volt, mint a villám.

Tantorral, az elefánttal összebarátkozott. Hogyan? Azt ne kérdezzék. De tudják a dzsungel összes lakói, hogy egy holdvilágos éjszaka együtt sétáltak Tantor, az elefánt, meg a majmok Tarzanja, és mikor tisztásra értek, Tarzan felült a Tantor hatalmas hátára, ott lovagolt a magasban rajta.

A dzsungel többi lakója ellensége volt, kivéve saját falkáját, ahol sok barátot szerzett már.

Az utóbbi években sok időt töltött apja kunyhójában, szülei és a Kala kölykének csontváza még mindig érintetlenül feküdt ott. Tizennyolc éves korában folyékonyan olvasott és majdnem mindent megértett, amit a könyvesállvány sokféle könyvében olvasni valót talált.

Írni is tudott nyomtatott betűket, folyékonyan és értelmesen, de az írott betűt nem sajátította el, sok te-leírt füzetet talált ugyan a többi kincs között, de nem

tartotta érdemeinek olyan apró betűkkel bajlódni, nagy nehezen el tudta ugyan olvasni azt is.

Tízennyolcéves korában a kis lord még nem beszél angolul, de olvas és ír anyanyelvén. Sohasem látott más emberi lényt; mert a kis völgyet, ahol át szokott kelni fallkájával, nem öntözi semmi nagyobb folyó, amely lehozta volna csónakjaikon a bennszülötteket.

Magas hegyek emelkedtek három oldalról, a negyediket a tenger mosta. Leopárdok, oroszlánok és mérges kígyók tanyáztak itt. Érintetlen volt még a dzsungel szövevényes útvesztője, emberi állat nem törtetett még keresztül rajta.

De míg Tarzan apja kúnyhójában ült, valami újabb könyv titkaiba merülve, egy szép napon örökre megszűnt a dzsungel régi biztonsága.

A távol keleten különös karaván haladt egyesével, hosszú sorban, egy alacsonyabb hegy hátán.

Elöl ötven fekete harcos. Vékony, lassú tűzben keményre hegyezett lándzsa volt a fegyverük, meg hosszú íj és mérgezett nyilak. Hátukon hosszúkás pajzsot vittek, orrukban nagy karikát viseltek, göndör, sűrű, gyapjas hajukban pedig tollbokréta lengett.

Homlokukra három párhuzamos, színes vonal volt tetoválva, és mellükön három koncentrikus kör.

Sárga foguk hegyben végződött és nagy, előreálló ajkuk még fokozta alacsonyrendű, állatias kifejezésüket.

Néhány száz asszony következett azután, gyermekeikkel; fejükön hatalmas főzőedényeket, házi eszközöket, elefántcsontot vittek. Mögöttük ismét vagy száz harcos haladt, hasonló az előcsapathoz.

Felvonulásuk mutatta, hogy jobban félnek hátsó támadástól, mint attól, hogy szembetalálkozhatnak valami leselkedő ellenséggel; és valóban fehér emberek katonái elöl menekültek, akik gummiért és elefántcsontért zaklatták őket, annyira, hogy végül fellázadtak legyőzőik ellen és lemészárolták a fehér tisztet kis, fekete csapatával együtt.

Napokig emberhúst lakmároztak, de erősebb csa-

pat érkezett telepükre. Éjjel támadták meg a falut, hogy megbosszulják társaik halálát.

Azon az éjjelen bőven kaptak emberhúst a fehér tiszt fekete katonái és a hajdan hatalmas törzs néhány életben maradt tagja elmenekült a sötét dzsungel felé, az ismeretlen, de békés messziségbe.

De ami békét és boldogságkeresést jelentett a vad feketéknek, rémületet, halált hozott új otthonuk sok lakójára.

Három napig haladt lassan a kis csapat az ismeretlen erdő szívéen keresztül, míg végre a negyedik nap reggelén egy kis folyó partjához közel, tisztásra értek, amely kevésbé sűrűn volt benőve, mint amerre eddig jártak.

Itt munkához láttak, hogy új falut építsenek és egy hónap alatt nagy irtást vittek végbe, kunyhók, sátrak épültek, kukoricát, krumplit, kenyérgyökeret vetettek, és folytatták új hazájukban a régi életüket. Itt nem éltek fehér emberek, sem katonák, nem volt gumi, sem elefántcsont, amit össze kell gyűjteni kegyetlen, hálátlan munkaadók számára.

Hónapok teltek el, míg a feketék beljebb merészkedtek a falujokat körülvevő erdőségbe. Sokan estek már az öreg Sabor prédájául, és mert az egész környék annyira tele volt ezekkel a vérszomjas macskákkal, a fekete harcosok nem szívesen kalandoztak messzire biztos sátraikból.

De egy napon Kolunga, az öreg Mbonga király fia, elindult messze nyugat felé, az őserdő sűrű útvesztőjébe. Óvatosan lépdelt, karcsú lándzsája mindig támadásra készen, hosszúkás pajzsát baljában tartva, karcsú, fekete testéhez egészen közel.

Hátán íjja, pajzsán tegze, benne sok hegyes, erős, nyíl, vastagon bekenve azzal a fekete, szurokszerű anyaggal, amely biztos halált visz a legkisebb szúrás nyomán.

Az éjszaka már messze találta Kulongát övéi falujától, de még mindig nyugatnak tartott; felmászott egy

magas fa tetejére, rögtönzött valami lapos ágyfélét és összegubbaszkodott aludni.

Tőle három mérföldnyire nyugatra aludt Kercsak falkája.

Korán reggel ébredtek másnap a majmok és elindultak a dzsungel felé, élelmet keresni. Tarzan, rendes szokása szerint a kunyhónak tartott, útközben addig vadászott, amíg gyomra megtelt.

A majmok kettesével, hármasával széledtek el a fák között, de mindig a vészjel körzetén belül.

Kala lassan haladt előre kelet felé, elefántnyomon lépdelt, egészen elmélyedve ehető rovarokat és gombákat keresett a nedves gallyak között, mikor valami idegenszerű zaj halk nesze figyelmessé tette és megállott.

Vagy ötven yardnyira előtte egyenesen futott az ösvény, és a lombalagútban egy különös, ijesztő alakot látott közeledni.

Kulonga volt.

Kala nem várt egy pillanatig sem, hanem sarkonfordult és visszafelé sietett az ösvényen. Nem rohant, úgy tett, ahogy fajtája szokta: ha nem támadták, inkább kitért, mintsem menekült.

Nyomában jött Kulonga. Itt hús van! Leölheti és kitünően lakmározhatik ma. Meggyorsította lépteit, lándzsáját dobásra készen tartotta.

Az ösvény egy fordulójánál ismét meglátta Kala az ijesztő alakot, mert megint egyenesen vitt az út. Kulonga egészen hátrafeszítette jobbát a lándzsával, izmai úgy kigyóztak síma bőre alatt, mint a villám, kirepült a fegyver és Kala felé zuhant a lándzsa.

Rosszul számított. Éppen hogy oldalát súrolta.

A nőténymajom felkiáltott dühében és fájdalomában, és kinzója felé fordult. Egy pillanat alatt recsegték, ropogtak az ágak társai súlya alatt, akik Kala üvöltésére sietve rohantak elő mindenfelől, segítségre készen.

Amint Kala támadni készült, Kulonga kifeszítette íjját és hihetetlen gyorsasággal lőtte ki nyilát. Erősen

meghúzta a húrt és egyenesen az embermajom szívébe küldte a mérgezett vesszőt.

Kala rettenetes üvöltéssel bukott arca, falkája nagy bámulatára.

Ordítva, visítva rohantak a majmok Kulonga után, de a vad harcos futott le az ösvényen, mint valami meg-rémült antilop.

Ismerte ezeknek a vad, szőrös embereknek a kegyetlenségét, minden igyekezete abban volt, hogy minél nagyobb távolságot teremtsen maga és üldözői között.

Azok kitartóan követték egy darabig, a fák között ugrálva, de aztán egyenként abbahagyták az üldözést és visszaszállingóztak a tragédia színhelyére.

Sohase láttak még más embert, csakis Tarzant, csodálkoztak, miféle ellenség hatolt az ő dzsungelükbe.

Messze, az öbölmelletti kunyhóban Tarzan is hal-lotta a zavaros hangokat, tudta, hogy valami komoly baj történhetett a falkával és sietve rohant a hangok irányába.

Mikor odaért, az egész falka ott állott anyja holt-teste körül.

Tarzan fájdalomra és dühe nem ismert határt. Idő-ről-időre felordított fájdalmában, széles mellét öklével verdeste, aztán ráborult Kala holttestére és elzokogta szomorú szívének minden elhagyatottságát.

Elvesztette az egyetlen teremtetést, aki szerette, aki jó volt hozzá; érhet-e valakit ennél nagyobb veszteség?

Ha vad, csunya majom volt is Kala, Tarzanhhoz jó volt, Tarzannak gyönyörű volt.

Rápazarolta egész ösztönösen mindazt a szeretetet, megbecsülést, amit minden angol fiú anyja iránt érez. Tarzan nem ismert más anyát, Kalának adta tehát, né-mán, mindazt, ami a szép, szőke Lady Alicet illette volna, ha életben marad.

Az első fájdalomkitörés után összeszedte magát Tarzan, kikérdezte a falka tagjait, akik tanúi voltak Kala megöletésének és megtudta mindazt, amit szegé-nyes szótárukkal elmondhattak.

De ez éppen elég volt neki. Megtudta, hogy egy szőrtelen, fekete majom, akinek fején tollak voltak, halált küldött egy vékony ággal, és aztán Bara, a szarvas, gyorsaságával futott a kelő nap felé.

Tarzan nem habozott, felugrott a falombok közé és villámgyorsan rohant az erdön keresztül. Ismerte az elefántnyom kanyargását, amerre Kala gyilkosa futott, egyenesen a dzsungel felé vette tehát útját, hogy megelőzze a fekete harcost, aki valószínűleg követte az ösvény tekervényeit.

Oldalán ismeretlen apjának vadászkése lógott, vállán hosszú lasszója. Egy óra alatt elérte az ösvényt, leszállott a földre és alaposan megvizsgálta a talajt.

A folyó partjának puha iszapjában lábnyomokat talált, az egész dzsungelben csak saját lábnyoma hasonlított ehhez, csak hogy ez szélesebb volt. Szíve hangoosan dobogott. Lehetséges-e, hogy E m b e r t üldöz — a maga fajtájabelit?

Két ellenkező irányú nyomot fedezett fel. Az üldözött tehát már elhaladt az ösvényen visszafelé. Amint közelebről vizsgálta a nyomokat, az egyikben egy kis földdarab leesett a széléről a nyom üres mélyedésébe, — ó, a nyom egészen friss volt még, alighogy elléphettek róla.

Tarzan ismét a fára ugrott és gyors, nesztelen ugrásokkal sietett tovább, magasan az ösvény fölött.

Körülbelül egy mérföldnyire juthatott, mikor utólérte a fekete harcost egy kis tisztáson. Kezében tartotta a vékony íjját, éppen beleigazította haláltosztó nyilát.

Szemben vele, a tisztás másik felén állott Horta, a vaddisznó, földreszegzett fejjel, tajtékozó agyarakkal, támadásra készen.

Tarzan csodálkozva nézett az alatta álló különös teremtésre, — mennyire hasonlított hozzá alakban és milyen másszínű. Könyvében látta a né g e r t, de milyen más volt a sötét, halott kép ehhez az élettől duzzadó, síma, borzalmasan csunya alakhoz képest.

Amint ott állott a harcos kifeszített íjjával, Tarzan

nem annyira a néger t ismerte fel benne, mint inkább a nyilast. A képeskönyvében is ilyen volt:

A NYILAS.

Milyen különös! Tarzant nagyon felizgatta a nagy-szerű felfedezés.

De alatta megkezdődött a színjáték. Az izmos, fekete kar hátrafeszítette a húrt, Horta, a vaddisznó támadni készült és a fekete kilötte a hegyes, mérgezett kis nyilat, Tarzan látta, hogyan repült villámgyorsan, aztán megakadt a vaddisznó sörtés nyakában.

Alig röpillt ki a nyíl íjjából, már újat tett bele Kulonga, de Horta, a vaddisznó, olyan gyorsan rontott rá, hogy nem volt ideje ismét löni. A fekete egy ugrással a vaddisznó mögé került és hihetetlen gyorsasággal a hátába küldte a második nyilat is.

Most egy közeli fára ugrott Kulonga.

Horta megint támadásra készült, de alig lépett egyet-kettőt, megbotlott és elesett. Egy pillanat alatt megmerevedtek izmai, aztán görcsösen vonaglott, majd elcsendesedett.

Kulonga lejött a fáról.

Az oldalán lógó késsel levágott néhány jókora darabot az állat húsából, tüzet rakott a tisztás közepén, megsütötte, megette, amennyi kellett, a többit ott-hagyta.

Tarzan nagy érdeklődéssel nézte. Égett a vágytól, hogy öljön, de még jobban vágyott tanulni. Követni fogja azt a különös teremtetst egy darabon, megnézi, honnan jön. Megölheti, ha kedve tartja, később is, mikor az íj és mérgezett nyíl már nincs nála.

Mikor Kulonga befejezte lakmározását és eltűnt az ösvény közeli fordulójánál, Tarzan sietve lemászott a fáról. Levágott késével néhány darabot Horta húsából, de nem sütötte meg.

Látott már tüzet, de csak mikor Ara, a villám, pusztított el néhány fát. Nagyon meglepte Tarzant, hogy a dzsungel valamelyik teremtménye fel tudja villogtatni

a vörös-sárga agyarakat, amelyek felfalnak minden fát és nem hagynak meg egy kis pornál egyebet belőle. De hogy miért tette tönkre ez a fekete harcos nagyszerű eledelét azzal, hogy a forróságba tartotta, meghaladta értelmét. Talán barátja volt Ara, vele osztotta meg lakomáját.

De bárhogy legyen is, Tarzan nem bolond, hogy ilyen ostobán elrontsa a pompás húst, levágott tehát néhány jókora darabot a nyers húsból, a többit elásta az ösvény mellé, hogy megtalálja, ha visszajön.

Aztán meztelen combjához törülte maszatos ujjait Lord Greystoke és ismét nyomon követte Kulonga királyfit. Mialatt a messzi Londonban, egy másik Greystoke lord, az igazi Lord Greystoke apjának öccse, visszaküldte sültjét a klubgazdának, mert nyers volt és étkezés után ezüst tálba mártotta ujjai hegyét, szagos vízzel mosta le és hófehér damaszttal törülte szárazra, Tarzan egész nap követte Kulongát, feje fölött ugrált a fák között, mint valami rossz szellem. Kétszer látta még kilőni a pusztító nyilat, — egyszer Dango, a hiéna, máskor Monki, a kis majom esett áldozatul. Abban a pillanatban holtan rogytak össze, mert Kulonga mérge egészen friss volt és gyorsan hatott.

Tarzan sokat gondolkozott ezen a különös öldöklésen, miközben lassan követte, kellő távoból, ellenfelét. Tudta, hogy a kis, hegyes nyíl magában nem okozhat ilyen pusztítást a dzsungel vadjai között, hozzászoktak már ezek külobb karmoláshoz, a legrettenetesebb marcangoláshoz, mikor egymásnak estek a dzsungelbeli ellenségek, de többnyire életben maradtak.

Valami titok lappang a vékony fapálcika mögött, amely halált okoz egy karcolással. Utána kell, hogy járjon a dolognak.

Azon az éjszakán egy hatalmas fa görbe ágán aludt Kulonga, fölötte kuporgott Tarzan.

Mikor Kulonga felébredt, meglepődve látta, hogy ijja és nyilai eltűntek. A fekete harcos dühös lett és megrémült, de dühénél sokkal nagyobb volt rémülete. Összekereste a földet a fák alatt, a fát a föld

fölött, de nyoma sem akadt nyilnak, ijznak, éjszakai rablónak.

Kulonga megdermedt félelmében. Lándzsáját Kálára dobta és nem találta meg, és most eltűnt ijja, nyíla, egészen védtelen, csak éppen a keze maradt meg. Egyetlen reménye, hogy olyan gyorsan ér Mbonga falujába, ahogy lábai vihetik.

Biztos volt benne, hogy már nem lehet messze hazulról, nekivágott tehát a nyomnak, gyors iramban.

Néhány yardnyira egyszercsak felbukkant Tarzan az áthatolhatatlan sűrűségű növényzetből, hogy csendesen figyelje ellenfele útját.

Kulonga ijja és nyíla ott függött biztonságban egy faóriás tetején, éles késével lemetszett néhány darabot a kérgéből, egy félig letört ág pedig mintegy ötven lábnyi magasról lengedezett fölötte. Így hagyta ott Tarzan a nyomát az erdők fáin és megjelölte zsákmányát.

Tarzan kitartóan nyomon követte Kulongát útjában, most már éppen a feje fölött haladt. Kötelét összefogta kezében, gyilkolásra készen.

Csak azért halasztotta el támadását, mert kíváncsi volt, hova igyekszik a fekete harcos; csakhamar ki is elégíthette kíváncsiságát, mert egy tisztásra érték, amelynek szélén sok különös kunyhó állott.

Tarzan éppen Kulonga fölött gubbasztott, mikor a tisztást felfedezte. Az erdő hirtelen véget ért, előtte terült el kétszáz yardnyi bevetett föld a dzsungel és a falu között.

Most már gyorsan kellett cselekednie, különben elszalasztja prédáját. De Tarzant életmódja hozzászoktatta, hogy nagyon kis idő teljék el határozás és tett között, valahányszor belátta, hogy nincs helye a habozásnak.

Igy történt, hogy alig lépett ki Kulonga az őserdő sűrűjéből, máris vékony kötéll kigyózott fölötte egészen a Mbonga földjének egyik hatalmas fája alatt és még hatot sem lépett a királyfi a tisztás felé, máris villámsebesen nyaka köré fonódott a hurok.

Olyan gyorsan csapott le áldozatára Tarzan, hogy

segélykiáltása már a torkába szorult. Gyakorlott kézzel húzta felfelé a feketét, míg fenn lógott a levegőben, akkor egy nagyobb ágra mászott át, és felhúzta még mindig vonagló prédáját a fa oltalmatadó lombzatába.

Itt óvatosan megerősítette a kötelet, aztán lemászott és Kulonga szívébe döfte vadászkését. Megboszszulta Kalát.

Tarzan alaposan megvizsgálta a feketét; sohasem látott még emberi lényt. Öve és kése a tokban szemet szúrtak neki. Elvette őket. Egy réz lábperec is megtetszett, hamar felhúzta.

Megvizsgálta és megbámulta a tetoválást homlokán. Megcsodálta hegyes fogait. Megnézte és eltulajdonította tolldíszét. Aztán dolgához látott, mert éhes volt, és itt hús kínálkozott, friss hús, amit a vadon erkölcsi törvényei szerint szabad fogyasztania.

Hogyan ítélhessük, milyen mértékkel mérhessük, ezt a vadállati szokásokban felnőtt, de szívében, eszében, testében angol gentlemant?

De ki volt Kulonga, hogy ne ehette volna meg épp olyan joggal, mint Hortát, a vaddisznót, vagy Barát, a szarvast? Nem volt-e ő is egyszerűen egyike a dzsungel számtalan vadjainak, akik megtámadják egymást, hogy kielégítsék étvágyukat?

Egy pillanatra megállította kezét valami különös kétség. Nem tanulta-e meg könyveiből, hogy ez ember? Nem volt-e a Nyilas is ember?

Megeszi-e ember az embert? Nem tudta, miért habozik? Megint hozzálátott, de valami undor ébredt benne. Nem értette.

Csak annyit tudott, hogy nem eszik a fekete ember húsból. Így érvényesült benne az ősrégi, öröklött ösztön, megállította tanulatlan lelkének vad cselekedetét, és megmentette attól, hogy áthágjon egy világszere érvényes törvényt, amelynek létezéséről mit sem tudott.

Gyorsan földre dobta Kulonga holttestét, levette a hurkot és visszamászott a fára.

X. A titokzatos rém.

Tarzan magas búvóhelyéről figyelte a szalmafedeles kúnyhókból álló falut ott túl az ültetvényeken.

Látta, hogy egy helyen határos az erdő a faluval, ide indult; lázas kíváncsisággal leste, mit tanulhat el életmódjukból és szokásaikból, hogy élnek ezekben a különös kúnyhókban.

A dzsungel szilaj vadjai közt lefolyt élete után minden kétséget kizárólag ellenségeket látott bennük. Hogy alakjuk hasonlított egymáshoz, nem ringatta hamis ábrándokba, tisztában volt vele, milyen fogadtatásban részesülne, ha felfedeznék őt embertársai, akikkel először életében összekerülne.

Tarzan nem volt érzelgős. Sejtelve sem volt az emberek testvériségéről. Minden falkáján kívül álló élőlényben halálos ellenséget látott, kivéve Tantort, az elefántot.

De minden rosszakarat vagy gyűlölet nélkül állapította meg ezt. Az öldöklés ős törvénye a világnak, melyben élt. Nagyon kevés élvezetet ismert, és ezek közt első helyen állott a vadászat és öldöklés, tehát másoknak is jogában állott ugyanaz az élvezet, mégha ő maga lenne is az üldözött vad.

Különös életmódja nem tette sem komorrá, sem vérszomjassá. Hogy élvezetet talált az ölésben, hogy ajkán boldog mosollyal ölt, az még nem szólott kegyetlensége mellett. Legtöbbször élelemért ölt, de ember lévén, néha puszta élvezetből is, amit más állat nem tesz. Mert kizárólag az ember tulajdonsága, az összes teremtmények között, hogy öl érzéketlenül, mulatságból, a kínzás és halálosztogatás élvezete miatt.

És mikor bosszúból, vagy önvédelemből ölt, azt is minden túlzott szenvedély nélkül tette valóságos üzleti vállalkozás szellemében folyt le a dolog, ami kizár minden könnyelműsködést.

Mikor tehát Mbonga falujához közeledett, el volt

szánva arra, hogy öl, vagy őt ölik le, ha meglátják. Szokatlan óvatossággal járt el, mert a Kulonga kis, hegyes fácskája a maga gyors és biztos halálosztogatásával óvatosságra tanította.

Végül egy nagy, dúslevelű, kúszó növényekkel sűrűn borított fához ért. Erről az áthatolhatatlan menedékhelyről nézett le az alatta elterülő képre, ott gubbasztva csodálkozott minden új, különös életnyilvánuláson.

Meztelen gyerekek ugráltak, játszadoztak a falu utcáin. Asszonyok nagy kövek között száraz növényeket tördeltek össze, mások pogácsát sütöttek a porrá zúzott lisztből. Künn a mezőn arató, gyűjtögető, kapáló asszonyokat látott.

Mindenik egész különös övet viselt, és száraz fű lengett a csipőiken, sokan bronz és réz láb-, kéz- és karperecekkel díszítették magukat. Sok fekete nyak körül egész különösen font lánc ült, némelyik orrában hatalmas karika diszeskedett.

Tarzan egyre növekedő csodálkozással nézte a különös teremtményeket. Férfiakat látott szunnyadozni az árnyékban, míg a tisztás legszélén fegyveres katonák álltak, esetleges váratlan támadás ellen védték a falut.

Észrevette, hogy csak a nők dolgoznak. Sehol egy földet művelő, vagy házi munkát végző férfi.

Végül egy közvetlenül alatta álló nőn pihent meg tekintete.

Nagy üst függött lassú tűz fölött, az üstben valami különös, sűrű, vöröses anyag bugyborékol. Mellette egész csomó fanyíl feküdt, ezeknek a végét belemártotta a sűrű anyagba, aztán ráfektette őket egy keskeny kis ágból font állványra.

Tarzant elbűvölte ez a látvány. Itt van a nyilas kis halálosztó vesszőinek titka. Észrevette, milyen óvatosan dolgozott a nő, hogy keze bele ne érjen az anyagba és mikor rácseppent egy kicsi az ujjára, látta, milyen gyorsan mártotta a mellette álló vízzel telt edénybe és hogyan súrolta falevelekkel.

Tarzannak sejtelve sem volt méregről, de éles eszé-
vel rájött, hogy az a haláltosztó anyag öl, nem a kis
nyíl, az csak elszállítja az áldozat testébe.

Mennyire szeretett volna még megszerezni ezekből a
haláltosztó vesszőkből. Ha csak elhagyná kisidőre mun-
káját az a nő, leugorhatnék, felkapna egy csomót és is-
mét eltűnne, mielőtt a nő egyet fordul.

Éppen valami tervet forralt, hogy elterelje a nő fi-
gyelmét, mikor nagy ordítózást hallott messziről. Arra
nézett és a tisztás másik oldalán fegyveres harcost lá-
tott a fa alatt, ahol az imént megölte Kala gyilkosát.

A fickó ordított és feje fölött forgatta lándzsáját.
Többször egymásután a földre mutatott.

Egy pillanat alatt talpon volt az egész falu. A kuny-
hók belsejéből fegyveres férfiak rohantak elő és vad
futással vetették magukat a tisztáson át az izgalom szín-
helyére. Utánuk csoportosan mentek az öregek, asszo-
nyok, gyermekek, a falu egészen kiürült.

Tarzan tudta, hogy megtalálták áldozatának holt-
testét, de ez sokkal kevésbé érdekelte, mint az a tény,
hogy most senkisémm ellenőrizhette az alatta fekvő nyi-
lakat, elláthatta magát belőlük.

Gyorsan, nesztelenül a földre ugrott a méreggel telt
üst mellé. Egy pillanatig mozdulatlanul állott, gyors sze-
mét végigjáratta a tábor berendezésén.

Sehol senki. Tekintete a legközelebbi kunyhó nyi-
tott ajtaján akadt meg. Szeretett volna bepillantani,
óvatosan közeledett tehát az alacsony szalmaépülethez.

Egy pillanatig kívül állott, figyelmesen hallgatózott.
Néma csend; besurrant tehát a félhomályba.

A falon fegyverek függtek — hosszú lándzsák, kü-
lönös alakú kések, egy csomó keskeny páncél. A szoba
közepén főzőüst, az egyik sarokban száraz fűhalom,
szóttas takaróval leterítve, nyilvánvalóan a tulajdonos
fekvőhelye. Különböző emberi koponyák heverték a
földön.

Tarzan minden tárgyat megtapogatott, levette a
lándzsákat, megszagolta őket, mert éles, gyakorlott
szaglószervével látott is. Elhatározta, hogy eltulajdonít

egyét a különös, hegyes, hosszú botokból, de nem vihette magával, mert a nyilakat akarta elsősorban el-
emelni.

Egymásután megnézegette a falon függő fegyvereket és a szoba közepébe halmozta őket, tetejükbe rakta a főzőüstöt, lefelé fordítva, erre egy koponyát hegyezett, és feldíszítette a halott Kulonga fejdíszével.

Aztán hátralépett, megnézte művét és mosolygott. A majmok Tarzanja tréfás ember volt.

De hirtelen hangokat hallott kívülről, hosszú gyászos üvöltést, és hatalmas sírátkozást. Megdöbbsent. Máris sokáig maradt volna? Gyorsan kilépett az ajtón és végigpillantott az utcán a falu határa felé.

Még nem látta a benszülötteket, de tisztán hallotta lépteiket, amint az ültetvényeken át közeledtek. Már egészen közel lehettek.

Mint a villám, rohant a nyílcsomó felé. Összeszedett annyit, amennyit fél kézzel vihetett, egy ugrással fel-
döntötte a főzőkatlant, és eltűnt a lombok között éppen abban a pillanatban, mikor az első benszülött belé-
pett a falu kapuján. Aztán leült, mint valami éber madár, menekülésre készen az első veszedelmes jelre, és figyelte az alatta történendőket.

A benszülöttek sűrűn lepték el az utcát, négyen hozták a halott Kulonga holttestét. Hátral vonultak az asszonyok, gyászos sírámok és különös kiáltások között. A Kulonga kunyhójához jöttek, éppen abba, ahol Tarzan garázdálkodott.

Alig léptek be néhányan, máris vad, kétségbeesett kiáltozással rohantak kifelé, látható zavarban. A többiek is odasiettek. Izgatott taglejtésekkel mutattak a kunyhó felé, beszéltek, míg végre néhány harcos közelebb merészkedett és benézett a kunyhóba.

Egy öreg alak, karján, lábán sok fémdíszsel, száraz emberi kezekből álló nyaklánccal ékesítve, végre belépett.

Mbonga volt, a király, Kulonga apja.

Néhány pillanatra néma csend állott be. Mbonga most ismét előbukkant, düh és babonás félelem ült sze-

mében. Mondott valamit az összegyűlt harcosoknak, azok egy pillanat alatt elszéledtek, benéztek minden kunyhóba, átkutatták az egész telepet, minden sarkát.

Alig kezdődött meg a kutatás, felfedezték a felfordított üstöt és a hiányt a mérgezett nyilakban. Többet nem tudtak felfedezni, szomorú, megrémült, vad harcos csapat tódult csakhamar ismét királya köré.

Mbonga nem tudta megmagyarázni a különös eseményt. Kulonga teteme még meleg volt, mikor megtalálták, — a falu határán, alig egy nyíllövésnyire otthonától, — összevagdálva, megfojtva, úgyszólván apja otthonának a küszöbén, már ennyi is elég titokzatos, de az utóbbi hallatlan felfedezések magában a faluban, a halott Kulonga kunyhójában nagyon lehangolták mindnyájukat, szegény kis agyuk csak a legrémesebb babonákban tudott magyarázatot találni.

Kis csoportokban álltak, halkán beszélgettek és ijedten pislogó szemük egyre rémülten tekintgetett hátra.

Tarzan figyelte egy darabig őket magas, szellős helyéről, a nagy fán. Sokat nem tudott megérteni viselkedésükből, mert nem ismerte a babonát és a félelemtől csak egész halvány sejtelme volt.

A nap magasan állott az égen. Tarzan nem evett egész nap és még messze út volt Horta, a vaddisznó holttestéig.

Hátat fordított tehát Mbonga falujának és eltűnt az erdő sűrű lombjai között.

XI. A majmok királya.

Még nem sötétedett be egészen, mire falkájához ért, pedig megállott, hogy kiássa az előző napon elrejtett vaddisznót és jóllakott belőle, aztán megkereste íjját a fa tetején.

Jól megrakodva toppant az ágak sűrűjéből Kercsak falkája közé.

Dagadó kebelével beszélte el dicsőséges kalandjait, és megmutatta győzelmi jelvényeit.

Kercesak morgott, elfordult, mert irigyelte falkájának ezt a különös tagját. Gonosz kis agyában valami ürügyet keresett, hogy gyűlölhesse.

Tarzan másnap reggel, hajnalhasadáskor már kipróbálta íjját és nyilát. Eleinte majdnem minden lövést elhibázott, de végül megtanulta, hogyan kell bánni a kis vesszővel, és egy hónap sem telt bele, már nem volt éppen a legrosszabb lövő. De haladása majdnem egész nyílkészletét fölemésztette.

A falkának még mindig kedve tellett abban, hogy az öböl közelében vadászgasson. Tarzan tehát felváltva gyakorolta a nyíllövést és folytatta kutatásait apjának kis könyvállományában.

Ezidőtájtban történt, hogy a fiatal angol lord a kunyhóban, egy fiókos szekrény aljában egy kis ércdobozt talált. Kulcsa a zárban volt és rövid próbálgatással sikerült megtalálni a zár nyitját.

Elsárgult fényképet látott benne, amely símaképzű fiatalembert ábrázolt; gyémántokkal díszített arany medáljon aranyláncon, néhány levél és egy vékony könyv volt a láda tartalma.

Tarzan tüzetesen megvizsgált mindent.

Legjobban a fénykép tetszett neki, mert a férfi szeme mosolygott, arca nyílt volt és őszinte. Apjában gyönyörködött.

A kis medáljont is megszerette, nyakára tette a láncot, úgy, ahogy a fekete embereknél látta. A gyémántok különösen ragyogtak síma, barna bőrén.

Az írást alig tudta kibetűzni, mert nem sokat értett az írott betűkhöz, visszatette tehát a papírokat a fényképpel együtt a dobozba és ismét a könyvhöz fordult.

Apró írással volt tele a könyv is, a kis rovarokat ugyan ismerte már, de összetételük, kombinációjuk egészen újszerű volt előtte és teljesen érthetetlen.

Tarzan már régóta ismerte a szótár használatát, de ezúttal, legnagyobb bánatára nem vergődött zöldágra vele. Egyetlen szót sem tudott megtalálni benne abból,

ami a könyvben állott; visszatette tehát azt is az ércdobozba, de elhatározta, hogy egyszer kibogozza titkát.

Szegény kis majom-ember! Ha tudta volna, hogy az a megoldhatatlan rejtély származásának kulcsa, a felelet különös életének különös titkára.

John Clayton, Lord Greystoke naplója volt az -- franciául írta, rendes szokása szerint.

Tarzan visszatette a dobozt a fiókba, de erőteljes, mosolygó apjának képe belevésődött a szívébe, fejében pedig megérett az elhatározás, hogy végére jár a kis fekete könyv különös szavainak.

Egyelőre fontosabb dolga akadt, mert nyílkészlete elfogyott, útra kell tehát kelnie a fekete emberek falujába, hogy újat szerezzen.

Másnap korán reggel útnak indult, gyorsan haladt, már délben a tisztáshoz ért. Ismét elfoglalta helyét a nagy fán, és mint a multkor, most is ott látta az asszonyokat dolgozni a mezőn, a falu utcáin, és a bugyborékoló méreggel telt üst éppen alatta állott megint.

Órákig leste az alkalmat, hogy láthatatlanul leugorhasson és felkapja a nyilakat, de ezúttal semmi sem történt, ami elszólította volna a falubelieket. Telt-múlt az idő és Tarzan még ott kuporgott az üst mellett álló gyanútlan asszony feje fölött.

A mezei munkások már hazatértek, a vadászó fegyveresek előbukkantak az erdőkből; mikor mindenki a telepen volt, bezárták a kapukat.

Sok főzőüstöt lehetett most látni a faluban. Minden kunyhó előtt állott egy-egy asszony a rotyogó üstnél és mindenki pogácsatésztát tartott a kezében.

Hirtelen valami jel hallatszott a tisztás végéről.

Tarzan figyelt.

Egy csapat fegyveres vadász tért vissza észak felől, közöttük félig vonszolva, félig lépdelve, küzködött valami állat.

Mikor közel értek a faluhoz, széttárták a kapukat, hogy fogadják őket, és amint meglátták a zsákmányt, hatalmas üvöltésben törtek ki, a vad kiáltozás az eget hasogatta, mert a préda ember volt.

A faluba vonszolták és az utcán botokkal, kövekkel dobálták az asszonyok meg a gyermekek, és a majmok Tarzánja, a dzsungel fiatal vad gyermeke, elcsodálkozott fajtája kegyetlenségén.

A dzsungel lakói közül csak Sheeta, a leopárd kínozta áldozatát, minden más állat erkölcse gyors, kegyes halált mért a legyőzöttekre.

Tarzan töredékeket ismert csak az emberi lény természetéből, könyvei révén.

Mikor Kulongát követte az erdön át, azt hitte, hogy valami nagy városba fog érni, különös házakat lát majd, némelyiknek fedeléről magas fa emelkedik égnek és fekete füstöt ont — vagy valami tengerhez jut, tele úszó épületekkel, amilyeneket képeken látott, már a neveiket is megtanulta: hajó, csónak, gőzhajó!

Nagyon csalódott a szegényes kis faluban, ott a vadon közepén, amelynek egyetlen háza sem volt akkora, mint az övé a távoli öböl mellett.

Látta, hogy ez a nép még gonoszabb, mint a falka, amelyben élt, és kegyetlen, vad, akár Sabor. Tarzan kezdte nagyon kevésre becsülni a maga fajtáját.

Most magas oszlophoz kötözték szegény áldozatukat a falu közepén, éppen Mbonga kunyhója előtt, itt üvöltve, kiáltozva körültáncolták a fegyveresek, villogó kések és fenyegető lándzsák emelkedtek feléje.

Szélesebb körben ugráltak, üvöltöztek az asszonyok, közben a dobokat verték. Tarzan az ő dum-dum-jaikra gondolt, és tudta, mit várhat. Csak azon töprengett, vajjon rárohannak-e a lakomázók a még élő áldozatra? A majmok sohasem tettek ilyesmit.

A kör egyre szűkült, amint vadul táncoltak áldozatuk körül a dob örjítő lármája mellett. Most kirepült egy lándzsa és átszúrta a megkötözött embert.

Szeme, füle, karja, lába át volt szúrva, csakhamar nem maradt egy hüvelyknyi hely a testén, amelyet át ne szurkáltak volna lándzsáikkal.

Az asszonyok és gyermekek üvöltöttek a gyönyörűségtől. Ajkukat nyalogatták a közeli lakmározás gondolatára és mindnyájan versenyeztek vadságban,

kegyetlenségben, ahogy a még mindig eszméleténél lévő szegény foglyot kínozták.

Most látta Tarzan, hogy itt az idő! Minden szem a kéjes látványon függött, a nappali világosság holdtalan éjszakára fordult, csak a tüzek égtek, az orgia mellett, nyugtalan fényt vetve a nyugtalanító látványra.

Tarzan könnyű teste halkan leereszkedett a puha földre, a falu utcájának végén, gyorsan összeszedett egy csomó nyilat, — most már mindet, amit ott talált, mert hozott magával hosszú levélereket, hogy összekötözzön egy köteget.

Szép nyugodtan felszedte a nyilakat, de mielőtt sarkon fordult volna, megszállotta a szeszélyesség ördöge. Körülnézett, milyen tréfát üzhetne ezekkel a különös, nevetséges teremtésekkel, hogy ismét tudomást szerezzenek ittlétéről.

A fa tövébe tette nyilköteget és a sötétben végigkúszott addig a kunyhóig, amelyekben a minap garázdálkodott.

Koromsötét volt benn, de tapogatódzva hamar megtalálta, amit keresett, és aztán gyorsan az ajtó felé indult.

De csak egyet lépett előre, mikor éles füle közeledő léptek zaját hallotta. A következő pillanatban egy nő alakja sötétítette el a bejáratot.

Tarzan nesztelenül a falig hátrált, keze apja hosszú, éles vadászkése után nyúlt. Az asszony gyors léptekkel ment a kunyhó közepéig, ott megállott egy pillanatra, kezével tapogatva keresett valamit. Úgy látszik, nem találta meg a szokott helyen, mert egyre közelebb kerestélt a falhoz, ahol Tarzan állott.

Olyan közel volt már, hogy a majomember érezte testének állati melegét. Felemelkedett a vadászkés, de az asszony ekkor már oldalt lépett, csakhamar mély „ó“ hanggal jelezte, hogy megtalálta, amit keresett.

Azonnal sarkon fordult az asszony és kiment a kunyhóból, mikor az ajtóhoz ért, Tarzan látta, hogy üstöt visz a kezében.

Nyomban utána lopódzott az ajtóig, azután egy

sereg siető asszonyt látott, mindenik üstöt, fazekat hozott ki kunyhójából. Vizzel töltöték meg az edényeke és tűzrakások fölé helyezték őket, a haldokló áldozat közelében; ekkor a szegény ember élettelen vérző tömeg volt már.

Tarzan várt, amíg senki sem volt a közelében, akkor sietve fölemelte a nyílköteget, de mielőtt könynyedén, mint a macska, felugrott volna a hatalmas fára, ismét felborította a méreggel telt üstöt.

Nesztelenül mászott olyan magasra, ahonnan jól áttekinthette az alatta lefolyó jelenetet.

Az asszonyok most elkészítették a foglyot a maguk fazekában, a férfiak pedig kipihenték őrjöngésük fáradalmát. Aránylag nagy csend volt a faluban.

Tarzan felemelte, amit a kunyhóból magával hozott és az évek hosszú során gyakorolt kókuszdió és gyümölcsdobálásban szerzett óriási ügyességével hajította a gyülekezet felé.

Eppen középük esett, fején találta az egyik embert és földhöz vágta, aztán az asszonyok közé gurult és megállott a félig lemészárolt csonk mellett, amelyből lakomájukat készítették.

Rémülten meredtek egymásra egy pillanatig, aztán egyszerre felugráltak mindnyájan és kunyhóik felé rohantak.

Egy vigyorgó emberi koponya nézett rájuk a földről. A tiszta égből pottyant középük, tisztára csodálatos módon, babonás félelmet ébresztve bennük.

Tarzan elhitette velük, hogy valami láthatatlan, földöntúli hatalom les rájuk az erdőkből és félelemmel teltek el.

Később, mikor fölfedezték a felfordított üstöt, és nyilak eltűnését, az a hit ébredt bennük, hogy megsértettek valami hatalmas istent, aki a dzsungelen uralkodik azzal, hogy idetelepedtek, anélkül, hogy tudomást vettek volna róla. Ettől a naptól kezdve mindig ételáldozatot mutattak be engesztelésül a fa alatt, ahonnan eltűntek a nyilak, így próbálták kibékíteni a hatalmas ismeretlent.

De a félelem magva mélyen beléjük gyökeredzett és Tarzan tudtán kívül, sok eljövendő nyomorúságnak vetette meg alapját úgy a maga, mint falkája életében.

Azon az éjszakán az erdőben aludt, a falutól nem messze, és másnap korán reggel hazafelé indult, útközben élelmet keresgélt. Csak néhány bogyót és kisebb gilisztát talált, úgy hogy az éhségtől félholtan ült egy fatönkre, amely mögött ennivalót keresgélt, mikor alig húsz lépésnyire meglátta Sabort, a nőstény oroszánt, aki ott állott vele szemben az ösvényen.

Nagy sárga szemeit gonosz, gyűlölködő pillantással szegezte Tarzanra, piros nyelvvel ajkát nyaldosta, és támadásra készen, annyira összehúzódott, hogy hasa már a földet érte.

Tarzan nem is próbált menekülni. Örült az alkalomnak, hiszen erre várt napok óta, hiszen most már nemcsak fűből font kötél volt a fegyvere.

Gyorsan levette íjját és lövésre készített egy jól faragott nyilat, és mikor Sabor ugrott, a vékony vesző éppen a levegőben érte. Abban a pillanatban félreugrott Tarzan, az óriás macska mögötte ért földre, de újabb nyíl fúródott mélyen a combjába.

Hatalmas ordítással fordult meg a fenevad, ismét támadásra készen, de egy harmadik nyilat kapott éppen a szemébe; csak hogy most már igen közel volt a majomemberhez, Tarzan nem ugorhatott félre a zuhanó test útjából.

Hatalmas ellenfele alá került, de villogó késsel küzdötte ki magát alóla. Egy pillanatig ott feküdtek egymáson, amíg Tarzan észbekapott, hogy az élettelen tömeg, amely rajta fekszik, többé már nem árthat sem majomnak, sem embernek.

Nagy nehezen kimászott a rettenetes súly alól, és mikor talpra állva egy pillantást vetett ügyessége diadalára, nagy ujjongás hullámozott végig benne.

Dagadó kebellet tette egyik lábát hatalmas ellenfele holttestére, és hátravetve szép, ifjú fejét, teljes tüdőből harsogta el a diadalmas himnajok győzelmi ordítását.

Visszhangzott az erdő a vad diadalrivalgástól. Elhallgattak a madarak, a nagyobb állatok és fenevadak csendesen sompolyogtak el, mert az egész dzsungelben kevesen voltak, akik össze kívántak akadni a majomemberrel.

Ugyanabban a pillanatban egy másik Lord Grey-stoke Londonban az urak házában beszélt, de senki sem remegett meg lágy hangjától.

Tarzan nem találta valami izletes falatnak Sabort, de az éhség a legjobb szakács és nemsokára, tele gyomorral, aludni kívánt a majomember. Csak előbb még le kell hogy húzza a bőrét, mert főképen ezért óhajtott elpusztítani a hatalmas oroszánt.

Ügyesen nyúzta le az óriás bőrt, mert sokat gyakorolta már kisebb állatokon. Mikor elkészült a nagy munkával, felvitte diadaljelvényét egy magas fára, és ott öszegubbaszkodva egészséges, mély álomba merült.

A nagy izgalom, sok járás, tele gyomor mély álmat hoztak Tarzanra, meg sem mozdult másnap délig. Akkor egyenesen Sabor földi maradványaihoz sietett, de bosszankodva látta, hogy már csontig lerágták a dzsungel többi éhes lakói.

Félórai menetelés után fiatal szarvas került eléje, és mielőtt a szegény kis teremtes csak sejtette volna, hogy ellenség jár a közelben, már nyakába fúródott a hegyes nyíl.

Olyan gyorsan hatott a mérég, hogy alig néhány ugrás után a szarvas élettelenül zuhant a sűrűségbe. Megint jól lakmározott Tarzan, de ezúttal nem aludt.

A falkához sietett, oda, ahol hagyta őket és mikor rájuk talált, büszkén mutogatta Sabor bőrét.

— Nézzétek, Kercsak majmai! — kiáltotta. — Nézzétek, mit tett Tarzan, a hatalmas öló. Ki ölt meg közületek már egyet is Numa népéből? Tarzan a leghatalmasabb köztetek, mert Tarzan nem majom! Tarzan...

Itt elhallgatott, mert az embermajmoknak nem volt szavuk az emberre, Tarzan csak leírni tudta ezt a szót angolul, kimondani nem.

A falka köréje gyűlt, megbámulták diadaljelvényét és hallgatták beszédét.

Csak Kercsak vonult félre és haragja egyre nőtt.

Hirtelen felvillant valami az embermajom gonosz kis agyában. Rémitő ordítással rohant a gyülekezetbe.

Harapva, hatalmas mancsával ütve, halálba kergetett egynéhányat, amíg a többiek az erdők lombsátrába menekültek.

Ordítva, üvöltve kereste Kercsak dührohamában, akit legjobban gyűlölt, míg végül meglátta egy közeli ágon.

— Jőjj le, Tarzan, te nagy ölö! — kiáltotta Kercsak. — Jőjj le, érezd egyszer a még hatalmasabb ölö agyaráit. A fákra szoktak-e menekülni veszedelemben a hatalmas ölök?

Kercsak ismét elharsogta falkájának csataordítását.

Tarzan nyugodtan ugrott le a fáról. A falka lélegzetviSSzafojtva leste szellős figyelőhelyéről, hogyan ront Kercsak, még mindig üvöltve, aránylag kis termetű ellenfelére.

Hatalmas óriás volt Kercsak, majdnem hét láb magas, izmos vállai csak úgy duzzadtak az erőtől. Rövid nyaka mint valami öntött vasgolyó dudorodott koponyája tövében, kis feje szinte labdaszerűen ült a nagy izomtömegben.

Felhúzott ajkai mögül elővillantak óriás, marcan-golásban kiélesedett fogai, gonosz, vérrel aláfutott kis szeméből örület vadsága villámlott.

Tarzan a támadást várva állott előtte, izmos állat volt ő maga is, de hat lábnyi magassága eltörpült a szemközt álló óriás előtt.

Ijja, nyilai kissé távolabb feküdtek, ahova ledobta őket, mikor Sabor bőrét dicsekedve mutogatta társainak, most csak vadászkesével és felsőbbrendű eszével felfegyverkezve állott ellensége vad dühe előtt.

Mikor üvöltve rohant neki ellenfele, Greystoke lord kihúzta kését tokjából, és épp olyan borzalmas, vad, vérszomjas ordítással rohant villámgyorsan támadója elé.

Sokkal ügyesebb volt, semhogy ellenfele egyszerűen átnyalábolhatta volna óriás, szőrös karjával; mikor éppen összekapaszkodóban volt a testük, Tarzan hirtelen megragadta támadója csuklóját és könnyed oldalugrással Kercsak oldalába mártotta kését, éppen a szíve alá.

Mielőtt kihúzhatta volna pengéjét, a hímajom megragadta Tarzant és kicsavarta kezéből fegyverét.

Kercsak lapos tenyérrel rettenetes ütést célzott a majomember fejére. Olyan ütést, hogy ha talál, könnyen bezúzhatta volna Tarzan koponyáját.

De Tarzan gyors volt, és hátrahajolva előbb mért összeszorított öklével hatalmas csapást egyenesen Kercsak gyomrába.

A majom megtántorodott, majdnem összerogyott, de összeszedte minden erejét egy pillanatra, — éppen hogy kiszabadítsa karját Tarzan szorításából és borzalmas ölelkezéssel kapaszkodjon acélos ellenfelébe.

Erősen magához szorította a majom-embert és óriás állkapcsával Tarzan torkát kereste, de a fiatal lord gyors ujjai összeszorították már Kercsak torkát, mielőtt még síma bőrét érheték volna dühös ellenfelének fogai.

Így küzdöttek; egyik borzalmas fogaival akarta kiszorítani a másik torkából az életet, a másik ujjai-val próbálta örökre elzárni ellenfele légcsövét, miközben igyekezett messze tartani magától tajtékozó száját.

A majom hatalmasabb ereje lassankint érvényesült, már-már csak egy hüvelyknyire volt a fenevad villogó foga Tarzan torkától, mikor hirtelen rázkódással megmerevedett egy pillanatra óriás teste, aztán életlenül terült el a földön.

Kercsak kimult.

Tarzan tokjába csúsztotta a kést, amely annyiszor tette úrrá magánál hatalmasabb ellenfelén, legyőzött ellenségének nyakára tette lábát, és megint egyszer visszhangzott az erdő hatalmas, büszke győzelmi ordításától.

Így lett a fiatal Lord Greystoke a majmok királya.

XII. Emberi ész.

Csak egyetlen majom vonta kétségbe az egész falkában Tarzan fölényét: Terkoz, Tublat fia, de annyira félt az éles késtől és a haláltosztogató nyíltól, hogy csak kicsinyes engedetlenségben és boszszantó kellemetlenkedésben nyilvánult meg ellenkezése új vezérével szemben. De Tarzan jól tudta, hogy csak az alkalmat lesi és árulással bármikor kész elragadni tőle a hatalmat, mindig résen volt tehát a meglepetések ellen.

Hónapokig épp úgy folyt a kis csapat élete, mint azelőtt, kivéve, hogy Tarzan nagyobb esze és ügyessége sokkal több vadászszákmányt szerzett nekik. Legtöbbször tehát nagyon is meg voltak elégedve a cserével.

Tarzan egy éjjel a fekete emberek földjéhez vezette falkáját, ott vezérük bölcsesége kiválasztotta számukra, ami ehető. Amit nem tudtak elfogyasztani, sohasem pusztították el, mint ahogy Manu, a kis majom és legtöbb társa tette volna.

A feketék dühöngtek ugyan az állandó fosztogatásért, de nem fáradtak bele földjeik művelésébe, pedig ha Tarzan megengedi falkájának az okatlan pusztítást, egész bizonyosan elhanyagolják a földművelést.

Tarzan nagyon gyakran látogatta meg ezidőtájt éjszakánként a feketék faluját és gyakran egészítette ki nyílkészletét. Csakhamar észrevette, hogy mindig van étel a fa alatt, ahonnan be szokott látogatni a telepre és lassanként megszokta, hogy fellakmározott mindent, amit odatettek.

Mikor a megrémült vademberek látták, hogy az odakészített étel elfogy, még jobban megrémültek, mert ha ki is tették az ételt, hogy kibékítsék az istent, vagy a rossz szellemet, arra nem számítottak, hogy be is jöjjön falujokba és el is fogyassza. Hallatlan dolog volt ez, szegény babonás agyukat kifejezhetetlen félelemmel töltötte el.

De ez még nem minden! Ijjaik időnkénti eltűnése és a különös tréfák, amiket láthatatlan kezek űztek velük, olyan lelkiállapotba hajszolták őket, hogy valóságos teher lett az életük új otthonukban, és vezérik, Mbonga már arról beszélt, hogy elhagyják a falut és máshol telepednek le, mélyebben a dzsungel sűrűjében.

A feketék most állandóan messze délre hatoltak az erdőbe, vadászás közben alkalmas helyet kerestek új falujuk számára.

Ilyenkor gyakran megzavarták Tarzan falkáját. Most már új, eddig ismeretlen kiáltások verték fel az őserdő vadonának csendjét. Nem volt már ott biztonságban sem madár, sem fenevad. Megjött az ember.

Az állatok eddig éjjel-nappal háborítatlanul kalandozták be az őserdőt, — a vad, kegyetlen állatok kisebb, gyengébb szomszédai csak éppen a nagy bestiák veszedelmes szomszédságától menekültek és visszavertek, ha elmúlt a veszély.

De az emberrel másképp állott a dolog. Mikor megérkeztek a feketék, a nagyobb állatok közül sokan ösztönszerűleg elhagyták a környéket, ritkán tért vissza közülök valamelyik. Így volt ez mindig a nagy embermajmokkal is. Úgy kerülték az embert, mint ahogy az ember fut a pestistől.

Egyideig az öböl mellett tanyázott a Tarzan falkája, mert új vezérik előtt rettenetes gondolat volt, hogy örökre el kell hagynia kedves kunyhóját. De mikor egy napon egész sereg feketét fedeztek fel a patak mellett, ahová inni járt már annyi nemzedék, és a feketék tisztást vágtak az őserdőben, hogy kunyhókat építsenek, nem akartak tovább ott maradni a majmok, Tarzan tehát új helyre vezette őket, mélyen be a dzsungelbe, ahova emberi lény még nem tette a lábát.

Tarzan úgy tervezte, hogy minden hónapban egyszer visszatér az erdő lombjain keresztül, hogy könyvei között töltsön egy-egy napot és új nyilakat szerezzen be. De ez egyre nehezebben ment, mert a feketék kunyhóikba, magtáraikba szokták elrejtteni éjszakára nyilaikat.

Tarzan tehát kénytelen volt nappal kikémlelni, hogy hol készítik a nyilaikat.

Kétszer hatolt már be éjjel egy-egy kunyhóba, míg tulajdonosuk bent aludt szalmaágyán, és ellopta a nyilakat a harcos mellől. De belátta, hogy ez igen kockázatos, tehát azt kezdte el, hogy egy-egy harcosra vetette ki hosszú halálos kötelét, megfosztotta őket nyilaiktól, fejdíszüktől és holttestüket éjszaka a fáról a falu közepébe dobta.

Ezek a kalandozások annyira megfélemlítették a feketéket, hogy ha nem lett volna egyhónapi nyugalom közben, amikor azt remélték, hogy most már békében maradhatnak, ismét elhagyták volna telepüket.

A feketék még nem fedezték fel eddig Tarzan kunyhóját a messzi öböl mellett, de a majomember allandó félelemben élt, hogy amíg falkájával bolyong, ráakadnak és elpusztítják kincsét. Több és egyre több időt töltött tehát apja kunyhójában és egyre kevesebbet falkájával. Kis csapata már megérezte, hogy elhanyagolja őket, mert folytonos veszekedések, viszályok keletkeztek, amelyeket csak a király tudott békésen elintézni.

Végre néhány idősebb majom beszélt Tarzannal a dologról, aki ezután egy teljes hónapot falkájával töltött.

Az embermajmok fölötti uralom nem járt sok, vagy nehéz kötelezettséggel.

Délután például előáll Thaka, hogy az öreg Mungo ellopta a feleségét. Ilyenkor Tarzan maga elé hívta mindnyájukat és ha úgy találta, hogy a nőstény jobban szereti új helyzetét, megparancsolta, maradjon minden ahogy van, legfeljebb, ha lehet, adja Mungo kárpótlásul Thakának valamelyik feleségét vagy leányát.

Bármiképp hangzott is határozata, a majmok mindig elfogadták, belenyugodtak és elégedetten tértek vissza előbbi foglalkozásaikhoz.

Aztán jön Tana, visítózik és erősen fogja vérző oldalát. Gunto, a férje, kegyetlenül elverte. Előhívják

Guntot. Gunto elpanaszolja, hogy a felesége lusta, nem akar diót, bogarat keresni számára és nem akarja megvakarni a hátát.

Tarzan összeszidja mindkettőjüket, megfenyegeti Guntot a haláltosztó vesszővel, ha még egyszer rosszul bánik Tanával, viszont Tana meg kell ígérje, hogy a jövőben eleget tesz feleségi kötelességeinek.

És így tovább. Kis családi bajok, amiket, ha nem intéz el azonnal, elmérgesednek és nagyobb ellenségeskedéssel végződnek, ami a falka széthullását vonhatná maga után.

De Tarzan belefáradt a dologba, mikor rájött, hogy a királyság a szabadságát korlátozza. Vágyódott a kis kunyhó után ott a napsütötte tengerparton — a fölépített ház hüvös belsejébe, meg a sok könyv kiapadhatatlan csodáihoz.

Amint idősebb lett, úgy érezte, hogy eltávolodott népétől. Érdekeik teljesen különváltak. A többiek nem tartottak lépést vele, nem értették meg az emberkirályuk agyában rajzó álmokat. Szókincsük annyira korlátolt volt, hogy Tarzan még csak beszélni sem tudott velük a szemei elé táruló sok új megismerésről, nem közölhette velük lelkében égő új terveit.

Már nem voltak pajtásai, barátai a falkában, úgy mint régen. A kis gyermek barátkozhatik nagyon egyszerű teremtésekkel, de a felnőtt ember magához hasonló észbeli tehetséget keres a barátjában.

Ha Kala él, minden egyebet feláldozott volna Tarzan, hogy a közelében maradjon, de Kala kimúlt, gyermekkori pajtásai vad, esetlen bestiákká nőttek, Tarzan úgy érezte, kellemesebb neki a kunyhó magánya, mint a terhes kötelességekkel járó vezérség a vadállatok között.

Tublat fiának, Terkoznak irigykedő gyűlölete sokban hozzájárult, hogy Tarzan nem mondott le királyságáról, mert makacs angol ifjú létére nem szánhatta rá magát visszavonulásra ilyen rosszakaratú ellenség előtt.

Nagyon jól tudta, hogy Terkozt választanák meg

helyette vezérül, mert az egyszer-egyszer már kimutatta erőbeli fölényét néhány majom fölött, akik szembe mertek szállni vele.

Tarzan nyíl és kés nélkül szerette volna leigázni az undok fenevadat. Testi ereje annyit fejlődött, mióta férfivá izmosodott, hogy szinte kedve lett volna puszta kezével birokra menni a félelmes Terkozzal, ha nem látja be, hogy az embermajom óriás agyari nagy előnyt jelentenek az ő szegényes emberi fogazata fölött.

Az egész kérdés nemsokára megoldódott egy különös körülmény következtében és Tarzan jövője fel szabadult, maradhatott, vagy elmehetett minden akadály nélkül.

A dolog így történt:

A farka békésen táplálkozott egy nagy térségen, Tarzan az átlátszó patak partján hasalt és nagy barna kezével próbált megfogni egy gyorsan tovasikló halat, mikor hirtelen éles visítás verte fel az erdő csendjét.

A farka egyszerre rohant a rémült kiáltás irányába, csakhamar Terkozra bukkantak, aki egy öreg nőtényt cibált hajánál fogva és kegyetlenül ütlegette.

Tarzan tiltólag emelte kezét Terkoz felé, a nőtény nem az övé volt, hanem egy öreg hímé, aki már nem tudta megvédeni családját.

Terkoz tudta, hogy törvényeik értelmében nem szabad a más feleségét verni, de hím lévén, kihasználta a férj gyöngeségét és megbüntette a nőtényt, mert nem engedte át neki a fiatal mókust, amelyet az imént fogott.

Mikor Terkoz Tarzant nyíl nélkül látta közeledni, nyugodtan folytatta a szegény nőtény kinzását. Ezzel is sérteni akarta a vezért.

Tarzan nem ismételte meg a figyelmeztető jelet, hanem Terkozra rohant.

Csak egyszer, régen vívott ilyen borzalmas küzdelmet a majom-ember, mikor Bolgani, a hatalmas királygorilla olyan rettenetesen elbánt vele, míg végre az újonnan talált kés véletlenül éppen a szívét járta át.

Ezúttal Tarzan kése alig mérkőzhetett Terkoz ret-

tenetes agyaraival, ami előnye azonban a majomnak nyers erőben volt, azt kiegyenlítette az ember csodálatos gyorsasága és ügyessége.

Egészben véve mégis az embermajom állott jobban a mérkőzésben, és ha nem jön közbe más, ami befolyásolja a végső kimenetelt, Tarzan, a fiatal Greystoke lord úgy hal meg, ahogy élt, mint ismeretlen vadállat Afrika legsötétebb vidékén.

De volt valami, ami Tarzant magasan fölébe emelte dzsungelbeli társainak: — a kis szikra, az ember és állat közötti óriási különbség egyetlen hordozója, — az Ész. Ez mentette meg a haláltól Tarzant, Terkoz vasizmái és hatalmas tépőfogai ellenére.

Alig birkóztak néhány másodpercig, máris a földön gurultak, egymást ütlegetve, marcangolva; két fenevad küzködött életre-halálra.

Terkoz több sebből vérzett fején, mellén, Tarzan véresre volt marcangolva, — haja bőröstől vált le fejéről egy helyen és szemébe csüngött, úgy hogy nem is látott tőle.

De eddig még távol tudta tartani torkától a fiatal angol a borzalmas agyarakat, és most, hogy kevésbé vadul birkóztak, — lélegzethez kellett jutniok mindkettőjüknek, — Tarzan ravaszul kitervelte, hogy ellenfelének altestét választja célpontul, fejével, késével addig támadja, amíg belepusztul.

A dolog könnyebben sikerült, mint ahogy remélte, mert az ostoba állat nem tudta, mit tervez Tarzan, nem védte magát különösebben.

De mikor Terkoz látta, hogy ellenfele ott támadja meg, ahol foga és keze nem védheti, olyan vadul vetette magát a földre, hogy Tarzan alig tudott belecsimpaszkodni az ugráló, forgó, kuporgó testbe, és mielőtt le-sujthatott volna, Terkoz már kicsavarta kezéből a kést, ismét a földre vetette magát és Tarzan ott állott véd-telenül.

A következő pillanatokban tízszer is elvesztették egyensúlyukat, egymásra gurultak, egymásba markol-

tak, míg végül egy hirtelen, gyors mozdulat a jobbkeze egészen új használatára tanította Tarzant.

Hátulról füzte karját Terkozéba és keze átölelte Terkoz tarkóját. Az újabb birkózás divatos Nelson-fogása volt ez, amire véletlenül jött rá a tanulatlan majom-ember, de az isteni ész egy pillanat alatt bevilágított a felfedezett mozdulat előnyeibe.

Most azon küzködött, hogy balkarjával is hasonló fogáshoz jusson, és egy másodperc múlva teljesen szabályszerű Nelson-kapcsolás alatt ropogott Terkoz bika-nyaka.

Most már nem birkóztak. Egész mozdulatlanul feküdtek mindketten a földön, Tarzan Terkoz hátán. Lassankint egyre beljebb csuklott a hatalmas majom feje.

Tarzan már tudta, mi lesz a vége. Egy pillanat és kitöri ellenfele nyakát. Aztán feléledt benne az, ami ebbe a fölényes helyzetbe hozta — a gondolkodás.

— Ha megölöm, — gondolta magában, — mi hasznom lesz belőle? Hiszen megrablom a falkát egy kitűnő harcostól. És ha Terkoz meghal, nem jut tudomására fölényem, élve pedig mindig jó példa lesz a többieknek.

— K a - g o d a ? — sziszegte Tarzan Terkoz fülébe, ami majomnyelven azt jelentette: Megadod magad?

Egy ideig semmi válasz. Tarzan szorosabbra fogta ölelését, ami borzalmas üvöltést váltott ki a hatalmas bestiából.

— K a - g o d a ? — ismételte Tarzan.

— K a - g o d a ! — kiáltotta Terkoz.

— Hallgass rám, — mondta Tarzan, miközben kissé könnyített ellenfele helyzetén, de nem adta fel egészen állását.

— Én, Tarzan, a majmok királya, hatalmas vadász, hatalmas harcos vagyok. Az egész dzsungelben nincs hozzám fogható.

— Azt mondtad: „K a - g o d a“. Az egész falka halotta. Ne veszekedj többet sem királyoddal, sem népeddel, mert különben megöllek. Megértetted?

— H u h, — hagyta helyben Terkoz.

— Meg vagy elégedve?

— H u h, — mondta a majom.

Tarzan elengedte, Terkoz felállt és néhány pillanat mulva mindenki visszatért foglalkozásához, mintha semmi sem történt volna.

De a majmok lelkébe mélyen bevésődött az a tudat, hogy Tarzan hatalmas harcos és különös teremtés. Különös, mert hatalmában volt ellenfele és elengedte — bántatlanul.

Délután, mikor rendes szokás szerint mindnyájan összegyültek, mielőtt sötétség borult volna a dzsungelre, Tarzan sebeit mosta a patak tiszta vizében; magához hívta a farka idősebb hímjeit.

— Ma délután ismét láthattátok, hogy Tarzan a leghatalmasabb köztetek, — mondta.

— H u h, — felelte egy hang, — Tarzan nagy!

— Tarzan nem majom, — folytatta tovább. — Nem olyan, mint ti többiek. Az ő utjai nem a tieitek, Tarzan tehát visszamegy az ő fajtájabeliek kunyhójába, a nagy tó partjára, amelynek nincs másik partja. Válasszatok mást, aki vezessen titeket, mert Tarzan nem tér vissza.

Igy tette meg az első lépést Lord Greystoke nagy célja felé, hogy magához hasonló fehér embert találjon.

XIII. Az ő fajtája.

Másnap reggel sántán, nyomorékon a nagy birkózás után, Tarzan neki indult nyugat felé a tengerpartnak.

Nagyon lassan haladt előre, éjszaka a dzsungelben aludt, csak másnap dél felé érkezett kunyhójába.

Néhány napig alig mozdult ki, csak éppen gyümölcsöt, diót szedett, hogy csillapítsa éhségét.

Tíz nap alatt teljesen felgyógyult, csak b^alszemétől jobbfüléig futott homlokán és fején keresztül egy hatalmas forradás, a Terkoz skalpolásának nyoma.

Lábbadozása közben valami köpenyfelét próbált készíteni Sabor bőréből. De a fekvésben úgy megszáradt, megkeményedett a bőr, mint a fa, minthogy pedig cserzéshez nem értett, kénytelen volt lemondani kedves tervéről.

Akkor elhatározta, hogy szerez magának valami kevés ruhát a Mbonga falujának egyik kunyhójából, mert mindenáron külsőleg is jelezni akarta fejlődését az alacsonyabb fokról a magasabbrendűség felé és erre legalkalmasabbnak a ruhát és a diszítést találta.

Összeszedte először mindazokat a kar- és lábperceket, melyeket a kötelének áldozatul esett harcosokról szedett le és feldiszítette magát velük.

Nyakán aranyláncot viselt, amelyről anyja, Lady Alice medaljonja csüngött le, hátán tegez volt bőrvre erősítve, egyik legyőzött feketéről zsákmányolta azt is.

Dereka körül saját készítésű, vékony fűövön, szintén saját készítésű tokban, apja vadászkését viselte. Kulonga hosszú íjja balvállán függött.

Igazán különös, harcias jelenség volt a fiatal Lord Greystoke. Sűrű fekete haját elől levágta vadászkésével, hogy ne hulljon homlokába, de hátul egészen válláig omlott alá.

Erős, tökéletes termete izmos volt, mint valami római gladiátoré, amellettt hajlékony, könnyed, mint a görög isteneké, a természet gyönyörűen párosította benne a hatalmas erőt könnyedséggel és finomsággal.

Tarzan maga volt a megtestesült ősvadász és harcos. Szép fejének előkelő metszése, széles vállai, tüzes, értelmes, tiszta nézésű szeme, valamely ősi, vad, harcos faj félistenévé tehetné volna.

De Tarzan nem gondolt ilyesmire. Bántotta, hogy nincs ruhája, amivel kimutassa a dzsungel minden lakója előtt, hogy ő nem majom, hanem ember; és néha kétely szállta meg, vajjon nem lett-e majom?

Nem nőtt-e szőr az arcán? Minden majomnak szőrös az arca, de a fekete emberek, kevés kivétellel, mind szőrtelenek.

Igaz, hogy látott képeskönyvében embereket szőrzettel ajkuk fölött és állukon, arcukon, de azért mégis megijedt. Majdnem naponkint vagdosta, tépdeste serkedő szakállát késével, hogy eltüntesse ezt a majmokra emlékeztető jelet.

Igy megtanult beretválkozni, — kínosan, durván, az igaz, — de mindenesetre jó eredménnyel.

Mikor már elég erősnek érezte magát a véres birkózás után, elindult egy reggel Mbonga faluja felé. Óvatosan haladt előre egy dzsungelösvényen, ahelyett hogy a fákon ugrált volna, mint máskor, és egyszer csak szemben találta magát egy fekete harcosal.

Szinte kómikus volt a harcos meglepett ábrázata. Mielőtt Tarzan még nyilához nyúlhatott volna, már elrohant a fekete és vad ordítózással lármázta fel társait.

Tarzan a fák lombján át indult üldözésére és nemsokára utolérte az eszeveszett menekülőket.

Hárman voltak, mint az örültek rohantak egymás mögött a sűrű bozótban.

Tarzan könnyen utolérte őket, azok nem látták, nem hallották üldözőjüket a fejük fölött és nem vették észre, hogy fölöttük guggol a lombokban.

Tarzan előre engedte a két elsőt, de mikor a harmadik is alája ért, nesztelenül lerepült a kötélen a fekete torkára. Egy gyors rántás és a hurok összeszorult.

Egyetlen halálordítás hangzott; a két rohanó visszaneézett, és látták, hogy kapálózó társukat valami varázslatos erő húzza fel szép csendesen a fák sűrű lombjai közé.

Rémült jajgatással rohantak tovább, még nagyobb erővel fejtettek ki a menekülésben.

Tarzan gyorsan, nesztelenül végzett foglyával, elszedte fegyvereit, díszeit, és ó öröm! többek közt egy csinos szarvasbőr nadrágot is, azt gyorsan fel is húzta.

Most már igazán úgy volt öltözve, ahogy emberhez

illett. Most már senki sem kételkedhetett magasabb származásában. Mennyire szeretett volna nagyszerű előkelőségével dicsekedni falkája irigy tekintete előtt.

Vállára vette a holttestet, és lassan haladt a fák között a falu felé, mert ismét nyílra volt szüksége.

Amint közeledett, látta, hogy a kapu előtt izgatott csoport állja körül a két menekülőt, azok félelemtől, fáradságtól reszketve, alig tudják elmondani borzalmas kalandjuk részleteit.

Mirandó, — mondták, — mögöttük jött, kissé távolabb, egyszer csak visszafordult és üvöltve ordította, hogy egy rettenetes fehér, meztelen harcos üldözi. Mindhárman a falu felé rohantak, amilyen gyorsan csak tudtak.

Megint csak Mirandó halálordítása hangzott fülkébe, hátranéztek és a legrémesebb látvány tárult eléjük, társuk teste felfelé repült a lombok közé, kezével, lábával kapálódzott és nyelve kilógott. Egy hangot sem hallatott többé, és senkit sem láttak fölötte.

A falubeliek közt pánik támadt, de a bölcs öreg, Mbonga úgy tett, mintha egy szót sem hinne az egészről, mintha koholmányoknak tartaná a mesét, amelyet valamilyen más veszedelem palástolására eszeltek ki.

— Azért mondjátok el ezt az egész mesét, — mondta — mert nem meritek bevallani az igazat. Nem meritek beismerni, hogy mikor az oroszlán ráugrott Mirandóra, ti elfutottatok és otthagytátok. Gyávák vagytok!

Alig fejezte be Mbonga szavait, mikor nagy rengés, ropogás hangzott az ágak közül és mindnyájan rémülten néztek oda. Amit most láttak, még a bölcs öreg Mbongát is megborzongatta, mert tekergőzve, forogva röpült feléjük Mirandó holtteste, és végül borzalmas csattanással lábaik elé zuhant, a földre.

A feketék ösztönszerűen mind futásnak eredtek, meg sem állottak, amíg az utolsó is el nem tűnt a lár sűrűjében.

Tarzan ismét lekúszott a faluba, összeszedte a nyi-

lakat meg az ételt, amit odakészítettek a rossz szellemnek, hogy lecsillapítsák haragját.

Mielőtt elment, a falu kapujához vitte Mirandó holttestét és odakötötte az oszlophoz, úgy mintha a dzsungel felé vezető utat kémlelné.

Aztán visszatért, vadászva, folyton vadászva egész úton, a kunyhóig.

Tizszer is megpróbáltak az elrémült feketék visszaterni falujukba, elhaladni a borzalmas, vigyorgó arcú halott társuk mellett, míg végre rászánták magukat és beszállingóztak. Mikor látták, hogy a nyilak eltűntek és az étel elfogyott, akkor már tudták, mennyire igaz, amitől félték. Mirandó látta a vadon rossz szellemét.

Most már megtalálták a helyes magyarázatot. Aki meglátja a gonosz szellemet, meghal, mert hiszen senki sem maradt még életben azok közül, akik meglátták. Tehát azok, akik meghaltak, meglátták és ezért kellett életükkel lakolniok.

Amíg ellátják nyíllal, élelemmel, addig nem bántja őket, hacsak meg nem pillantják; tehát megparancsolta Mbonga, hogy az ételhez nyilakat is rakjanak ezután a fa alá, áldozatul, ennek a Munango-Keewatinak, amit ezentúl meg is tettek.

Ha véletlenül egyszer eljutnak önök ebbe a messzi afrikai faluba, ott fogják még mindig találni a falun kívül épített kis szalmakunyhót, benne vasfazék áll, tele étellel, mellette egy csomó szépen faragott mérgezett nyilvessző.

Mikor Tarzan visszatért parti kunyhójába, különös, szokatlan látvány ragadta meg figyelmét.

Az elzárt öböl vizén nagy hajó úszott, és a partra kis csónakot húztak fel.

De a legnagyobb csodálkozására egy csapat hozzá hasonló fehér ember haladt kunyhójától az öböl felé.

Tarzan mindjárt észrevette, hogy sokban hasonlítanak képeskönyvembereihez. Közelebb kúszott hozzájuk a lombok között, amíg egészen föléjük ért.

Tizen voltak. Sötét, napbarnított, gonoszképü emberek. Most összegyűltek a csónak körül. Hangosan

beszéltek, mérgesen, heves taglejtéssel, ökleiket rázva.

Egyszer csak az egyik, kis fekete, gonoszképű, fekete szakállas alak, aki Pambára, a patkányra emlékeztette Tarzant, egy mellette álló óriás vállára tette kezét, akivel a többiek vitatkoztak és veszekedtek.

A kis ember befelé mutatott, a szárazföld felé, mire a hatalmas alak hátrafordult és a jelzett irányba nézett. Mikor megfordult, a kis gonoszképű ember pisztolyt vett elő övéből és lelőtte az óriást.

A hatalmas ember fejéhez kapott, térde megcsuklott és hangtalanul, holtan rogyott le a parton.

A fegyverdörrenés, — az első, amit Tarzan életében hallott, — csodálkozással töltötte el, de még ez a szokatlan zaj sem ejtette halálos rémületbe egészséges idegeit.

Az idegen fehér ember viselkedése zavarba hozta. Gondolatokba mélyedve húzta össze sűrű szemöldökét. Milyen jól tette, gondolta magában, hogy nem rohant örömmel a fehérek elé, testvérként üdvözölni őket.

Ugy látszik, nem különböznek a feketéktől, — nem jobbak a majmoknál — és nem kevésbé kegyetlenek, mint Sabor.

A többiek egy pillanatig némán nézték a kis gonoszképűt, és az előttük fekvő óriást.

Aztán az egyik felnevetett és hátbavágta a kis feketét. Még többet beszéltek, hadonáztak, mint előbb, de nem veszekedtek.

Most vízre bocsátották a csónakot, beleugráltak és a nagy hajó felé eveztek. Tarzan jól láthatta a fedélzeten mozgó többi alakot.

Mikor ezek is felmáztak a fedélzetre, Tarzan földre ugrott egy nagy fatörzs mögött és kunyhójába lopózott.

A kunyhóban mindent felforgatva talált. Könyvei, ceruzái szétszórva heverték a földön, páncéljai, fegyverei és többi kincsei is szerte-széjjel dobálva.

Erre a látványra előntötte a méreg, a forradás hirtelen kidagadt homlokán, vörös sáv égett barna bőrén.

Gyorsan a pohárszékhez rohant és egyik alsó fiókban kezdett keresgélni. Ó! Megkönnyebbülve sóhajtott fel, mikor kihúzta a kis vasdobozt, kinyitotta és legnagyobb kincsét sértetlenül találta.

A mosolyogó fiatalember arcképe és a kis fekete jegyzőkönyv ott voltak épségben.

De mi az?

Éles füle határozottan valami felismerhetetlen zajt hallott.

Tarzan az ablakhoz futott és kinézett az öböl felé; látta, hogy ismét vizre bocsátanak egy csónakot, a másik mellé, és egymásután ugrálnak bele az emberek a fedélzetről. Teljes számmal jönnek vissza.

Még tovább figyelte őket Tarzan, számtalan ládát, csomagot hordtak a csónakba; mikor a csónakok elindultak a hajótól, a majom-ember egy nagy papírdarabot vett elő és színes ceruzával erős, határozott vonású, nagybetűket rajzolt.

Ezt az írást kifüggesztette ajtajára, hegyezett favevesszővel. Aztán értékes kis dobozát, nyilait, íjjait, lándzsáit összeszedte, amennyit csak elbirt és kisietett az erdőbe.

Mikor a két csónak az ezüst homokos partra ért, különös embercsoport szállott ki belőle.

Mintegy húsz lélek lehetett mindössze, ha ugyan a tizenöt gonoszképű tengerészlől el lehetett mondani, hogy megvan bennük a halhatatlanság szikrája, olyan vérszomjas, lelketlen arcuk volt.

A csoport többi tagja másvágásúnak látszott.

Az egyik öreg, őszhajú ember nagy pápaszemet viselt. Kissé előrehajlott vállán rosszul szabott, de tiszta kabát lógott. Selyemcilinder tette teljesen stilszerűlenné öltözkését a dzsungel vadonában.

A második magas, fehér vászonruhás fiatalember volt, közvetlenül mögötte ismét egy öregebb ember haladt, ennek feltnüően magas homloka és izgatott, nyugtalan arca volt.

Utánuk magas néger nő következett papagálytarka

ruhában és ijedten nézett hol a vadon, hol a podgyászt cipelő, átkozódó tengerészek felé.

A partraszálló csapat utolsó tagja egy tizenkilenc év körüli leány volt, a fiatalember segítette ki a csónakból és emelte vigyázva a partra, a lány kedvesen rámosolygott, de egy szót sem szóltak egymáshoz.

A csapat némán haladt a kunyhó felé. Világos, hogy mindnyájan így határozták el azt már a fedélzeten; az ajtóhoz léptek: a tengerészek a podgyászokkal, és utánuk az öt különböző társadalmi osztályhoz tartozó alak. A tengerészek letették a podgyászt és egyikük észrevette a kiakasztott írást.

— Hé, emberek! — kiáltott. — Hát ez mi? Ez nem volt itt egy órával ezelőtt; akármilyen legyen ha itt volt.

A többiek odagyűltek, egyik a másik fölé ágaskodott, nyújtogatták a nyakukat, hogy elolvassák, de minthogy kevésnek sikerült és azoknak is a legnagyobb fáradtsággal, végre a köpenyeges, cilinderes öreg felé fordultak.

— Hé, tanár uram! — kiáltott rá az egyik. — Ugorjék elé ke' és olvassék ke', ho' mi áll ott?

A megszólított lassan előlépett. Köréje sereglettek társai. Megigazította szemüvegét és egy pillanatig némán nézte a cédulát, aztán elfordult és magában morgott:

— Érdekes, — rendkívül érdekes!

— Hé, vén csont! — kiáltotta az, aki odahitta az imént. — Azt hiszi ke', hogy magába kell silabizányi! Gyűjjék ide ke', oszt olvassa, hagy tuggyuk mink is!

Az öreg ember hátrafordult:

— Ó, kedves uram, bocsánatot kérek, — mondta, — ezer bocsánat! Igazán szórakozott voltam, rendkívül szórakozott! Érdekes, rendkívül érdekes!

Megint az írásra nézett, végigolvasta, és bizonyára megint elmereng fölötte, ha egyik tengerész durván galléron nem ragadja és fülébe nem ordít:

— Olvassa már hangosan, átkozott, vén számár!

— Ó, igen, igen, — motyogta az öreg csendesen,

megint megigazította szemüvegét és aztán hangosan olvasta:

EZ A HÁZ A TARZANÉ AKI SOK ALLATOT
ÉS SOK FEKETE EMBERT ÖLT MEG NE BANT-
SÁTOK AMI A TARZANÉ TARZAN FIGYEL A
MAJMOK TARZANJA.

— Ki az ördög az a Tarzan? — kiáltott az egyik tengerész.

— Úgy látszik beszél angolul, — jegyezte meg a fiatalember.

— De mit jelent az, hogy: A majmok Tarzanja? — kérdezte a fiatal leány.

— Azt nem tudom, Miss Porter, — hangzott a fiatalember válasza, — talán valami megugrott majom a londoni állatkertből európai műveltséget hozott ide társai közé. Mit gondol, Porter professzor? — kérdezte az öreg úr felé fordulva.

Archimedes A. Porter professzor megigazította pápaszemét.

— Ó, igen, igen, — mondta, — érdekes, rendkívül érdekes! — De többet nem mondhatok egyelőre, csak amit már megmondtam erről az igazán nagyjelentőségű eseményről.

És a tanár úr lassú léptekkel indult a dzsungel felé.

— De apa, — kiáltotta utána a leány, — még eddig semmit sem mondtál róla!

— Csitt, csitt, gyermek, csitt, — felelte a tanár úr barátságos, szelíd hangon. — Ne törd gyönyörű fejed ilyen súlyos, titokzatos kérdéseken.

És ismét elindult csendesen, ép ellenkező irányban, mint előbb, szemét a földre szegezte, kezét összefonta hátul, repülő kabátszárnyai fölött.

— Úgy látszik, az öreg sem tud többet, mint mi, — morogta az egyik tengerész.

— Tartsd a szád! — kiáltott rá a fiatalember és sápadt arca kipirult a sértő hangra. — Kirabolatok minket, megöltétek tengerészeinket, egészen a hatalma-

tokban vagyunk. De bánjatok kellő tisztelettel Porter professzorral és a leányával, mert kitöröm a nyakatokat pusztá kézzel, fütyülök a pisztolyaitokra.

A fiatalember olyan közel lépett a patkányképű tengerészhez, hogy ez hátrált, hiába lógott övében két pisztoly.

— Átkozott, gyáva fickók! — kiáltott rájuk a fiatalember, — csak akkor van bátorságotok lelőni valakit, ha háttal fordul felétek. Még így sem mernétek lelőni engem.

A fiatalember erre hátat fordított a tengerészeknek és mit sem törődve tovább velük, a vadon felé indult, mintha próbára akarná tenni őket.

A tengerész keze pisztolya felé nyúlt, gonosz szeme gyűlölettől és bosszúvágytól égett, amint az elhaladó fiatal angol után nézett. Társainak tekintete rajta függött, de még mindig habozott. Még gyávább volt, mint ahogy Mr. William Cecil Clayton képzelte.

Hogy mi történt volna, sohasem tudjuk meg, mert még egy tényező szólt bele a játékba, akinek jelenlétéről sejtelmük se volt. Két éles szem figyelte a közeli falombokból a társaság minden mozdulatát. Tarzan látta, milyen meglepetést okozott híradása, semmit sem értett ugyan beszédjükből, de taglejtésük, arckifejezésük sok mindent érthetővé tett.

A kis patkányarcú tengerész fellépése nagyon visszatetsző volt Tarzannak, már akkor, mikor lelőtte egyik társát, és most, hogy ismét veszekedni látta azzal a csinos fiatalemberrel, még nagyobb ellenszenvet érzett iránta.

Tarzan sohasem látott még lövészerszámot, ámbár könyveiből tanult róluk egyet-mást, és mikor most ismét pisztolyához nyúlt a patkányarcú, az előbb látott jelenetre gondolt és azt várta, hogy a fiatalember is holtan fog összeesni, mint előbb az óriás tengerész.

Tarzan tehát mérgezett nyilat helyezett íjjába és célbavette a patkányarcút, de látta, hogy a sűrű lomb valamelyik levele vagy ága könnyen eltéríthetné a

könnyű vesszőt, súlyos lándzsáját vette hát elő és azt dobta le magas figyelőhelyéről.

Clayton alig tett néhány lépést, a patkányarcú csak félig húzta még ki pisztolyát, a többiek körülállták és feszült figyelemmel lesték a jelenetet.

Porter professzor már eltűnt a láp sűrűjében, nyomon követte az izgatott Samuel T. Philander, míg Miss Porter Clayton után indult, mikor valami hirtelen arra kényszerítette, hogy a tengerészek felé forduljon.

És akkor három dolog történt majdnem egyszerre: a tengerész kirántotta fegyverét és Clayton hátára célzott, Miss Porter felsikoltott, és egy hosszú, fémmel bevont lándzsa csapott le, mint valami nyíl a magasból, egyenesen a patkányarcú vállába.

A pisztoly eldörrent a levegőbe, anélkül, hogy kárt, tett volna valakiben, a tengerész pedig fájdalmas, rémült kiáltással rogyott össze.

Clayton visszafordult és a tengerészek felé futott. A tengerészek kirántott fegyverekkel rohantak az erdőbe. A megsebzett ember ordított, vonaglott a földön.

Clayton gyorsan felkapta az elejtett pisztolyt és zsebébe csúsztatta, azután a tengerészekhez csatlakozott, akik rémülten bámultak bele az erdőbe.

— Vajjon ki lehetett? — súgta Jane Porter. A fiatalember hátrafordult, mögötte állott sápadtan, tágranyílt szemekkel a leány.

— Úgy látszik, a majmok Tarzanja egész jól örködik fölöttünk, — mondta kissé kételkedő hangon. — Csak azt szeretném tudni, kinek volt szánva a lándzsa? Ha igazán Sipesnek, akkor valóban barátunk a majom.

— De, Jupiterre, hol vannak Mr. Philander és az ön édesapja? Valaki, vagy valami van itt az erdőben, és fel van fegyverkezve, bárki vagy bármi legyen is. Hé! Professzor! Mr. Philander — kiáltott a fiatal Clayton.

Semmi válasz.

— Mit tegyünk, Miss Porter? — kérdezte határozatlan, izgatott arccal a fiatalember.

— Nem hagyhatom magát itt egyedül, ezekkel

az orgyilkosokkal, és magammal se vihetem az őserdő kockázatai közé, de valakinek meg kell keresni az ön édesapját. Képes csak úgy céltalanul bódorogni, nem nézve se irányt, se veszélyt, és Mr. Philander csak egy hajszállal gyakorlatiasabb nála. Megbocsát öszinteségemért, de mindnyájunk életét állandó veszedelem fenyegeti itt és ha ismét megkerítjük édesapját, valamit tennünk kell, hogy megérttessük vele, milyen veszedelmeknek van itt kitéve állandó szórakozottsága miatt és vele együtt ön is.

— Teljesen igazat adok önnek, — mondta a fiatal leány. — Nem vagyok egy cseppet sem megsértve. Drága, jó apám életét is odaadná értem egy percnyi gondolkozás nélkül, ha ugyan ilyen léha dologra le lehetne kötni a figyelmét egy teljes percig. De csak egyetlenegy módon lehet biztonságban tartani, ha egy fához láncolják. Drága öregem! Olyan kevésbé praktikus.

— Megvan! — kiáltott fel hirtelen Clayton, — hiszen maga tud revolverrel bánni, úgy-e?

— Tudok. Miért?

— Van revolverem. Esmeralda és ön egész jól el lehetnek addig a kunyhóban, amíg én megkeresem az édesapját és Mr. Philandert. Jöjjön, hívja Esmeraldát, siessünk. Nem lehetnek még messze.

Jane Porter úgy tett, ahogy Clayton tanácsolta. Mikor a fiatalember látta, hogy az ajtót magukra zárták, elindult az őserdő felé.

A tengerészek kihúzták a lándzsát megsebesült társuk vállából. Mikor Clayton feléjük közeledett, kérte, hogy adjanak kölcsön egy revolvert, mert az őserdőbe megy megkeresni a tanárt.

A patkányarcú, amint látta, hogy nem halt meg, visszanyerte lélekjelenlétét és káromkodások között tiltotta meg társainak, hogy revolvert adjanak Claytonnak.

Ez a Snipes bitorolta most a vezérséget, miután lelőtte az előbbi vezért, és olyan kevés idő telt még el

azóta, hogy egyik társának sem jutott eszébe kétségbevonni tekintélyét.

Clayton csak vállvonogatással felelt, felemelte a földről a lándzsát és ezzel a kezdetleges fegyverrel indult neki az őserdőnek Lord Clayton fia.

Egyre hangosabban kiáltotta a kóborlók nevét. A kunyhóban várakozók jól hallhatták kiáltozását, de folytonosan gyöngült, gyöngült a hang, míg végre egészen elnyelte az őserdő miriádnyi zaja.

Mikor Archimedes A. Porter professzor és társa, Samuel T. Philander, végre visszafordultak társaikhoz, az utóbbi folytonos sürgetésére, úgy eltévedtek az őserdő bozontos, lápos sűrűjében, ahogy két emberi lény csak eltévedhet, de sejtelmük sem volt róla.

A sors egész különös szeszélyéből lefelé indultak Afrika partja mentén, Afrika legsötétebb belsejébe, ahelyett, hogy Zanzibárnak tartottak volna.

Mikor rövidesen a tengerhez értek és nem látták a tábort, meg voltak győződve, hogy északra tértek el céljuktól, holott mintegy kétszáz yardnyira délre jutottak a többiektől.

Egy pillanatig sem jutott eszükbe az élheterlen embereknek, hogy hangos kiáltozással vonják magukra a többiek figyelmét. Hanem a helytelen kiindulási pontból meginduló okoskodás minden biztonságával ragadta Mr. Samuel Philander karon Archimedes A. Porter professzort, és húzta magával a gyengén ellenkező öreget Cap Town irányába, tizenöt mérföldnyire délnek.

*

Mikor Jane Porter és Esmeralda biztonságban érezték magukat a becsukott kunyhóajtó mögött, első dolguk volt eltorlaszolni az ajtót belülről. Körülnéztek a szobában, hogy mi volna alkalmas erre a célra, de az első pillantás mindjárt rémült sikolyt csalt a néger nő ajkaira, mint valami ijedt gyermek rohant úrnőjéhez, nyakába borult, úgy rejtette el arcát.

Jane Porter megfordult a visitásra és azonnal látta, mi okozta a nagy rémületet. éppén előtte feküdt a föl-

dön egy fehér férficsontváz, amint felnézett, ott látta a másodikat is az ágyban.

— Miféle rettenetes helyen vagyunk? — suttogta magában a megrémült leány. De nem vesztette azért el lélekjelenlétét.

Kiszabadította magát a még mindig jajgató Esmeralda öleléséből és végigment a szobán, a kis bölcsőhöz, tudta már előre, milyen látványt várhat itt is, mielőtt még megnézte volna a kis, gyenge csontvázat.

Milyen tragédiáról beszéltek ezek a szegény, összetört csontok. A leány megborzongott, elgondolta, mi minden várhat még rájuk ebben a félelmes kunyhóban, a titokzatos, talán ellenséges lény, akinek kunyhójában laknak, esetleg üldözheti őket.

De gyorsan elhessegette magától ezeket a sötét gondolatokat és erélyesen rászólt Esmeraldára, hogy hagyja abba végre a jajgatást.

— Hallgass el, Esmeralda, hallgass azonnal! — kiáltott rá. — Csak rosszabbítod a helyzetet. Még sohasem láttam ilyen nagy gyereket.

Elhallgatott; kissé bizonytalanul hangzottak utolsó szavai, mert eszébe jutott, hogy a nagy gyerekek, akiknek védelmére van bízva, ott bolyonganak most az őserdő sűrűjében.

A fiatal lány észrevette, hogy az ajtó belülről eltorlaszolható jó nehéz fagerendával, nekifeküdtek tehát mindketten és szerencsésen sikerült is a helyére emelni a gerendát, húsz év óta először.

Aztán leültek egy padkára és összeölelkezve vártak.

XIV. Az őserdő.

Miután Clayton eltűnt az őserdőben, a tengerészek — az Arrow fellázadt legénysége — vitatkozni kezdtek a legközelebbi teendőkről. Egy pontban megegyeztek mindnyájan: sietve fel kell szedniök az Arrow horgonyait, hogy biztonságban legye-

nek láthatatlan ellenségük lándzsái elől. Mialatt Jane Porter és Esmeralda bezárkóztak kunyhójukba, az orgyilkosok gyáva bandája sietve indult két csónakján a hajó felé.

Olyan sokat tapasztalt aznap Tarzan, hogy zúgott a feje bele. De legcsodálatosabbnak találta mindenek között a gyönyörű szép, fiatal, fehér leányt.

Végre valaki az ő fajtájából, ebben bizonyos volt. És a fiatalember meg a két öreg, ezek is éppen olyanok, ahogy a fajtáját képzelte.

De valószínűleg ép oly kegyetlenek, vadak, mint a többi emberek, akiket eddig látott. Nincs fegyverük, talán ezért nem öltek meg senkit. Bizonyára egész más-kép viselkednének, ha ők is fel volnának fegyverkezve.

Tarzan látta, hogy a fiatalember felemelte a sebesült Snipes elejtett pisztolyát és zsebébe rejtette, azt is látta, hogy óvatosan a leány kezébe csúsztatta, mikor elváltak.

Semmit sem értett az előtte lefolyt jelenetek hátteréből, de valahogy, ösztönszerűleg mégis szerette a fiatalembert és a két öreget, a fiatal lány iránt valami különös vágyódás töltötte el, amit sehogy sem tudott magának megmagyarázni. A nagy, fekete nő hozzátartozott valamiképen a fehér leányhoz, tehát őt is szerette. A tengerészeket, de különösen Snipeset gyűlölte. Látta taglejtéseikből, gonosz arcukból, hogy ellenségei a többieknek, elhatározta tehát, hogy szemmeltartja őket.

Tarzan csodálkozott, hogy a fehérek bementek az erdőbe, de egy pillanatig sem jutott eszébe, hogy valaki eltévedhet a földi útvesztőben, mert előtte olyan egyszerű volt az egész, mint a városi ember otthoni utcái.

Mikor látta, hogy a tengerészek a hajó felé eveznek, és tudta, hogy a fiatal leány és társnője biztonságban vannak a kunyhóban, elhatározta Tarzan, hogy követi a fiatalembert az erdő sűrűjében, hadd tudja meg, mi a célja? Gyorsan arra lendült, amerre Clayton indult, csakhamar hallotta gyöngye hangját, amint időről-időre hívta társait.

Éppen akkor érte utól Tarzan a fehér embert, mikor kimerülten egy fatörzsnek dült és egyre törülgette izzadt homlokát. Tarzan élesen szemügyre vette ezt a fajtájabeli példányt.

Néha-néha nagyokat kiáltott és Tarzannak úgy rémlett, mintha az öreg embert hívná.

Tarzan már azon a ponton volt, hogy felkeresi az öreget, mikor valami sárgás színfoltot látott óvatosan közeledni Clayton felé.

Sheeta volt, a leopárd. Most már tisztán hallotta Tarzan zizegni a füvet lábai alatt és el nem tudta képzelni, miért nem vesz róla tudomást a fehér ember a hangos figyelmeztetés után. Nem is vette eddig észre Tarzan, hogy Sheeta olyan nehézkes.

De a fehér ember nem hallotta. Sheeta már ugrásra készült. Ekkor élesen, borzalmasan hangzott fel a majom vészüvöltése, és Sheeta köpködve, sziszegve fordult vissza a sűrűségbe.

Clayton ijedten ugrott fel. Vére megfagyott. Soha életében nem hallott ilyen félelmes hangot. Nem volt gyáva, de ha valaha férfi érezte a félelem jéghideg fojtogató újjait, William Cecil Clayton, Lord Greystoke legidősebb fia, most ugyancsak megérezte ott az afrikai vadon sűrűjében.

Clayton bátorságát a végsőkig próbára tette a közvetlenül mellette sziszegő állat és a vérfagyasztó üvöltés a feje fölött, sejtelve sem volt róla, hogy éppen ennek a hangnak köszönheti életét, sem arról, hogy aki így üvöltött, tulajdon unokatestvére: az igazi Lord Greystoke.

Már alkonyodott és Greystoke lehangolva, reményét veszve tépelődött, mitévő legyen? Folytassa tovább a keresést, kockáztasson meg egy éjszakát az ingoványban, ami egyet jelent a biztos halállal, vagy térjen vissza a kunyhóba, ott legalább hasznát veszik jelenlétének, megvédelmezheti a nőket a mindenfelől rájuk leselkedő veszedelmek között.

Nem szívesen ment vissza a lányhoz apja nélkül, de még jobban remegett attól, hogy egyedül hagyja,

védtelenül az Arrow lázadó legénységének kénye- kedvére, vagy az ingovány más ezer, ismeretlen vesze- delmének martalékául.

Talán arra is gondolt, hogy a tanár és Philander esetleg vissza is térhettek már a kunyhóba. Igen, ez nagyon valószínű. Mindenesetre visszatér, és nem foly- tatja most a hiábavaló keresgélést. Útnak indult tehát, botorkálva, tapogatózva abban az irányban, amelyben a kunyhót képzelte.

Tarzan legnagyobb meglepetésére még mélyebben hatolt be az őserdőbe, egyenesen a Mbonga faluja felé; az éleseszerű majom-ember meg volt győződve róla, hogy a fehér eltévedt.

Tarzan nem értette ugyan a dolgot, de józan esze mondta, hogy senki sem kalandozna egy szál lándzsával felfegyverezve a kegyetlen feketék közé, különösen, ha már abból, ahogy a lándzsát tartja, világosan látszik, hogy nincs szokva az ilyen fegyverhez. Nem is haladt tovább az öreg nyomában. Már régen elhagyták a friss nyomokat, amiket Tarzan egészen tisztán felismert.

Tarzan nagyon megdöbbsent. A büszke fiatalember könnyű prédája lenne a dzsungel lakóinak, ha nem ve- zeti minél hamarabb az öbölhöz.

Ott van Numa, az oroszlán, már figyeli a fiatal- embert, alig néhány lépésnyire áll tőle jobbra.

Clayton hallotta, hogy valami nagy test kíséri nyo- mon és most felhangzott az esthomályban a fenevad harsogó ordítása. Megállott, felemelt lándzsával és a sűrű bokrok felé fordult, amerről a bömbölést hallotta. Egre nőttek az árnyak, sűrűbb lett a sötétség.

Istenem, itt haljon meg egyedül, fenevadak mar- cangolják szét, érezze arcán a bestia forró lehelletét, mikor mellére csap rettenetes talpaival.

Egy pillanatig néma csend volt. Clayton mereven állott felemelt lándzsájával. Most halk neszt hallott a háta mögött, a fenevad a nyomában kúszik. Ugrásra készül. Végre meglátta, alig húsz lépésnyire, izmos hosszú, hajlékony testét, óriás bozontos fejét, hatalmas, sötét sörényű hímoroszlán volt.

A fenevad hason csúszott lassan előre. Mikor szeme találkozott Clayton tekintetével, megállott és óvatosan hátsó lábára ült, ugrásra készen.

Az ember halálos félelemmel várt, nem merte kidobni lándzsáját és nem volt ereje a futáshoz.

Valami zajt hallott a feje fölött. Újabb veszély! — gondolta, de nem merte levenni tekintetét a rámeredt sárgászöld fényfoltról. Éles pengést hallott most, mint ha egy kifeszített kötélhúr szólalt volna meg, és abban a pillanatban nyíl fúródott az ugrásra készülő oroszlán sárga bőrébe.

Fájdalmas, dühös ordítással ugrott egyet a fenevad, de Clayton valahogy oldalt tántorgott, és mikor ismét szembefordult az állatok királyával, egész különös látvány döbbsentette meg. Majdnem abban a pillanatban, mikor az oroszlán ismét támadni készült, egy meztelen óriás ugrott le a fáról, egyenesen a bestia hátára.

A legnagyobb könnyedséggel ölelte át izmos karjaival a fenevad nyakát, hiába ordított, kapálózott a hatalmas állat, megfogta hátulról, úgy ahogy Clayton egy kutyával bánt volna el.

A jelenet, amelynek Afrika legsötétebb sűrűjében szemtanúja lehetett, örökre belevésődött a fiatal angol lelkébe.

Az előtte álló férfi maga volt a megtestesült erő és testi tökéletesség, de az oroszlánval való birkózása nem ezen fordult meg, mert mi volt a férfi izmossága Numáéhoz képest? Ügyessége, esze és hosszú vadászskése döntötték el a győzelmet.

Jobbjával átkarolta az oroszlán nyakát, baljával újra és újra belemártotta a kést az állat védtelen ballapockájába. A dühös fenevad ágaskodott, hátra ugrott, mert hátulsó lábain állott és tehetetlenül vergődött szokatlan helyzetében.

Ha talán néhány másodpercig tart még a birkózás, lehet, hogy egészen más kimenetelű lett volna, de olyan gyorsan történt az egész, hogy az oroszlánnak nem is volt ideje magához térni meglepetéséből, máris holtan terült el a földön.

Aztán felegyenesedett a különös győző, lábát a holttestre tette, fejét hátraszegezte és elharsogta a félelmes ordítást, ami annyira megrémítette Claytont az imént.

Fiatal ember állott most előtte, majdnem teljesen meztelenül; rövid nadrág, karján és lábán vademberek ékszere volt minden öltözéke, mellén értékes briliáns medáljon ragyogott, ami különös volt a barna bőrön.

A vadászkesz ismét tokjában pihent és az ember íjját, tegzét szedte össze, mert ledobta őket, mikor támadásra ugrott.

Clayton angolul szólította meg, köszönetet mondott bátor közbelépéséért és gratulált csodálatos ügyességéhez, erejéhez, amelynek olyan fényes tanújelét adta, de a férfi csak bámult rá és vállrándítás volt minden válasza, ami jelenthette azt is, hogy csekélység, amit tett és azt is, hogy nem érti Clayton nyelvét.

Mikor a vadember, mert Clayton annak tartotta, — ismét nyakába akasztotta íjját és tegzét, elővette vadászkeszét és néhány óriás darabot vágott ki leterített ellenfele húsából. Aztán lekuporodott a földre és lakmározáshoz fogott, először azonban megkínálta Claytont, hogy tartson vele.

Erős, fehér foga belevágott a nyers, vértől csepegő húsba, látható élvezettel fogyasztotta el csemegéjét, de Clayton nem tudta rászánni magát, hogy megossa különös jóakarójával a nyers húst, csak nézte, figyelte és hirtelen felvillant benne a gondolat, hogy ez Tarzan lehet, a majmok Tarzanja, akinek fölírását olvasták a kunyhó ajtaján.

Ha ő az, akkor beszélnie kell angolul.

Clayton megint megpróbált szóba ereszkedni a majom-emberrel, de a válasz olyan különösen hangzott, mint valami majom makogása és fenevad morgás-vegyüléke.

Nem, ez nem lehet a majmok Tarzanja; mert világos, hogy egy szót sem ért angolul.

Mikor Tarzan befejezte lakmározását, felállott és

egész más irányba mutatva, mint amerre Clayton eddig haladt, elindult az őserdőben a kijelölt úton.

Clayton zavarba jött és megijedt, habozott, hogy kövesse-e, mert azt hitte, hogy mélyebben viszi be a vadon útvesztőjébe, de a majomember, látva habozását, megfordult, megfogta kabátját és egyre ráncigálta, míg csak meg nem győződött róla, hogy Clayton már tudja, mit kíván tőle. Akkor elengedte, hadd kövesse önként.

Az angol azt hitte, hogy fogoly, nem látott más választást, mint hogy kövesse a fiatal hőst, lassan haladtak tehát előre az őserdőben, miközben rájuk borult már a sötétség bársonyköpenye; az áthatolhatatlan őserdőben ágak recsegtek a puha állati talpak alatt, vad ordítás verte fel az erdő csendjét, Clayton körül a dzsungel rémei szaladgáltak.

Egyszer csak lövés hangját hallotta messziről, — egyetlen egy lövés dördült el valahol a távolban.

*

A kunyhóban, az öböl mellett, két halálrémült nő kapaszkodott egymásba, egy alacsony padon, az egyre sűrűsödő sötétségben.

A néger nő szívettpőően zokogott, átkozta a napot, amelyen elhagyta drága Maryföldjét, a fehér lány pedig, száraz szemmel, látszólag nyugodtan ült, de félelem és rossz sejtelmek kínozták. Nem annyira magát féltette, mint a három bolyongó embert ott az őserdő vadonában; a legkínosabb üvöltéseket hallotta minduntalan abból az irányból, ordítás, ugatás, morgás adott hírt a dzsungel éjjeli életéről, ahol fenevadak lestek prédájukra.

Most valami nehéz test ütődött neki a kunyhó oldalának. Hallotta a nagy, karmos talpak lépteit, aztán csend lett, még az őserdő zaja is elült egy pillanatra, majd az ajtónál szaglálózott valami, alig két lépésnyire a kis padtól, ahol ültek. A szegény leány megborzonegott és ösztönszerűleg közelebb húzódott társnőjéhez.

— Csend, — súgta. — Csend! Esmeralda!

Úgy rémlett, hogy a nő zokogása vonzotta az ajtóhoz a fenevadat.

Gyenge kaparás hallatszott most az ajtón. A vadállat be akarta törni az ajtót, de aztán abbahagyta, megint halk léptek nesze verte fel a csendet, az állat körülszaglászta a kunyhót, majd megállott ismét, a megrémült leány szeme az ablakra tapadt.

— Istenem! — suttogta. A holdvilágnál egész jól kivehette az ablak előtt álló hatalmas oroszán fejét. Villogó szemét egyenesen a leányra szegezte, kegyetlen vadsággal.

— Nézd, Esmeralda, — súgta, — az Isten szerelméért, mit tegyünk? Nézd, ott, az ablakban!

Esmeralda ijedten nézett az ablakra, éppen mikor az oroszán mély, vad morgásban tört ki.

Ezt a látványt már nem birták ki szegény, zaklatott idegei. Egyetlen visítás hangzott ajkáról:

— Ó, Gaberelle! — és érzéketlenül terült el a földön.

Már egy örökkévalóságnak tetszett, hogy a fenevad ott áll első lábával az ablaknak támaszkodva. A rácsokat próbálta összetörni erős talpával.

A leány visszafojtott lélegzettel leste, mikor nagy megkönnyebbülésére ismét eltűnt a fenevad; hallotta távozó lépteit. De most az ajtóhoz került, megint elkezdődött a kaparászás, ezúttal sokkal nagyobb erővel, marcangolta, húzta az erős pántokat, hogy megkaparíthassa védtelen áldozatát.

Ha Jane Porter tudta volna, milyen erős az az ajtó, hogyan rakták össze darabonként, nem félt volna annyira az oroszántól.

Alig gondolhatta John Clayton, mikor a kezdetleges, de hatalmas ajtót készítette, hogy egyszer majd, húsz év múlva, egy szép amerikai leányt fog megvédeni az emberevő fenevad fogától és mancsától.

Teljes húsz percig morgott és kapart az oroszán az ajtó előtt, közbe-közbe dühös, vad ordításba tört ki, de végül mégis felhagyott a kísérletezéssel, és Jane Porter hallotta, hogy ismét visszatért az ablakhoz, ott

megpihent egy pillanatig, aztán teljes erővel nekivágódott a hosszú idő alatt elvászott rácsnak.

A fiatal leány hallotta a fa recsegését, de még ki-tartott; a hatalmas test visszaesett a földre.

Az oroszlán újra és újra megismételte ezt a mód-szert, míg végre a foglyok rémületére egy kis darab rács engedett és a hatalmas fenevad feje és egyik mancsa benyult az ablakon.

Lassan feszítette széjjel erős válla a rácsot, hajlé-kony teste egyre beljebb került a szobába.

A leány szinte magánkívül kapott szívéhez; tágra-nyílt szemekkel nézett a morgó fenevad arcába, amely alig tíz lábnyira volt tőle, — kövé meredt. Lábainál feküdt az eszméletlen néger nő. Ha csak legalább fel tudná kelteni, talán egyesült erővel visszaverhetnék a vérszomjas fenevadat.

Jane Porter megrázta a fekete nőt.

— Esmeralda, Esmeralda! — kiáltotta — segíts, vagy végünk van!

Esmeralda lassanként felnyitotta szemét, és első tekintete az oroszlán tátott szájába, rettenetes fogaira esett.

A szegény nő rémült ordítással ugrott fel, aztán térdre borult és négykézláb a földre vetette magát, így futott keresztül a szobán, egyre ordítózva: — Ó, Ga-berelle!

Esmeralda legalább száznyolcvan fontot nyomott, ami nem gátolta gorillakönnyűségű mozgásában, ha két lábon járt, de nagy sietsége és óriás méretei igen kómi-kusan hatottak így négykézláb.

Egy pillanatig mozdulatlanul állott az oroszlán, mereven nézte Esmeraldát, aki a tálás felé közeledett, úgy látszik, oda szeretett volna bebujni, de a polcok között alig kilenc-tíz hüvelyknyi távolság volt, csak a fejét sikerült bedugnia, mire a dzsungel hangjait meg-szégyenítő ordításban tört ki és ismét elájult.

Mikor Esmeralda elhallgatott, az oroszlán újult erővel kezdte tépni a gyengülő rácsot.

A leány sápadtan, mereven állott a szemközti fal-

nál, hiába törte a fejét, hogyan menekülhetne. Egyszer csak szívére szorított keze a Clayton pisztolyához ért.

Gyorsan előrántotta és az oroszán képébe célozva elsütötte.

Láng villant fel, utána dörrenés, majd fájdalmas ordítás.

Jane Porter még látta eltűnni az oroszánt, aztán leejtette a revolvert és ő is elájult.

De Sabor nem halt meg. A golyó csak fájdalmas sebet ütött egyik vállán. A dörrenéstől, villanástól meglepődve húzódott kissé vissza.

A következő pillanatban már ismét a rácsnál termett és újult dühvel rázta, de ezúttal kevesebb eredménnyel, mert egyik lábát nem használhatta.

Prédája lesz mindkét nő, amint ott fekszenek eszméletlenül a földön, most már nincs semmi akadály. Ott fekszik a pompás lakoma előtte. Csak utat kell törnie a rácson keresztül, hogy elfogyassza.

Lassan, óvatosan szorult beljebb, egyre beljebb hatalmas teste a rácson. A feje már behatolt, már utána nyomult egyik mancsa és válla.

Óvatosan húzta beljebb megsebzett vállát a szűk nyíláson.

Még egy pillanat és benn van mindkét válla, hosszú, hajlékony teste, keskeny csipője már egy-kettőre utána siklik.

Erre a látványra nyitotta ki újra szemét Jane Porter.

XV. Az őserdő istene.

Mikor Clayton meghallotta a revolver dörrenését, megdöbönt és szemrehányást tett magának. Azt hitte, valamelyik tengerész süthette el, és érezte, hogy Jane Porter nagy veszélyben foroghat, talán éppen most védekezik valami ember vagy állat ellen.

Mit gondolhat ez a különös hős, azt csak homályosan sejtette; de hogy az is hallotta a lövést és nagy hatást tett őrá is, az világosan látszott, mert meggyorsította lépteit, még pedig annyira, hogy Clayton tiszter is elesett, alig tudott utána botorkálni, hiába próbált lépést tartani vele a vak sötétségben, végül el is maradt egészen.

Félt, hogy ismét elvész és hangosan kiáltozott a vad ember után, amikor nagy megkönnyebbülésére látta, hogy az leugrik az ágak közül.

Egy pillanatig Tarzan közelről nézte a fiatal embert, mintha haboznék, mi lenne a legokosabb, aztán lehajolt Clayton előtt és mutatta, hogy kapaszkodják a nyakába, majd a fehér emberrel a hátán felugrott ismét a lombok közé.

A következő pillanatok örökre felejthetetlenek maradtak a fiatal angol életében. Fenn, a magasan lengő ágak között ugrott és lendült vele Tarzan, az angolnak káprázatos gyorsasággal, míg Tarzan azon bosszankodott, hogy milyen lassan halad előre. Elképzelhetetlen ügyességgel lendült át egyik magas ágról a másikra fáról-fára, vagy száz yardnyi lomb útvesztőn vitte keresztül terhét, biztos léptekkel, mint valami kötél-táncos, magasan a föld sűrű bozótja fölött.

Az első ijedség után egyre jobban bámulta Clayton a hatalmas, izmos óriást, irigyelte ügyességét és bámulatos ösztönét, amellyel keresztül hatolt az őserdő ezer veszedelmén, olyan könnyedséggel, mintha London utcáján sétálna fényes nappal.

Egyszer olyan helyhez értek, ahol kevésbé sűrű volt a lomboszat, úgy hogy Clayton tisztán láthatta a holdfényben, milyen különös úton haladnak.

Visszafojtott lélegzettel nézte az alatta örvénylő szédületes mélységet, mert Tarzan a legközelebbi utat választotta mindig és az néha száz láb magasan vitt.

És minden sietség mellett is úgy érezte Tarzan, hogy lassan halad, mert nagy terhével keresgélennie kellett az elég erős ágakat.

Már az öböl előtti tisztáshoz értek. Tarzan éles füle

tisztán kivette a Sabor erőlködéséből származó különös recsegést, ropogást. Clayton úgy érezte, hogy egyes-nesen száz lábnyit ugrottak, olyan gyorsan értek a földre, mégis alig érzett valami rázkódást; a vadember mihelyt megszabadult terhétől, villámgyorsan iramodott a kunyhó másik oldala felé.

Az angol nyomon követte és éppen eltűnni látta valami nagy állat hátsó lábát a kunyhó ablakán.

Mikor Jane Porter kinyitotta szemét és felfogta a fenyegető veszély nagyságát, bátor fiatal lelke feladott minden reményt; tapogatózva kereste a leejtett fegyvert, hogy jobb halált válasszon, mielőtt még húsába vájja a vadállat rettenetes agyaráit.

Az oroszán már félig behatolt az ablakon, mire Jane Porter megtalálta revolverét, most megragadta és halántékához emelte, de egy pillanatra megállott, hogy még egy utolsó imát rebegjen teremtőjéhez.

Tekintete az eszméletlen Esmeraldára esett, ott a tálas mellett.

Hogyan hagyhatná a szegény teremtést ezekre a kegyetlen karmokra. Nem, az lehetetlen! Egyik golyót az alélt nőre kell kilőnie, azután végez magával.

Mennyire irtózott a gyilkosságtól! De ezerszer nagyobb kegyetlenség lett volna otthagyni a szerető fekete nőt, aki anya helyett anyja volt, gyöngédséggel, szeretettel nevelte kisgyermek kora óta, és most arra kárhoztassa, hogy az oroszán fogai alatt térjen eszméletre?

Jane Porter gyorsan felugrott és a néger nőhöz tartott. A revolvert szorosán a hűséges szívnek szegezte, behunyta a szemét, és...

Sabor rettenetesen ordított.

A leány rémülten fordult szembe a fenevaddal és saját halántékának emelte a revolvert.

De nem sütötte el másodszor, mert legnagyobb meglepetésére valaki visszahúzta az ablaknál a fenevadat és a holdfényben két emberi fej bukkant elő.

Miután Clayton körüljárta a kunyhót, abban a pillanatban látta meg az ablakon bemászó oroszánt,

mikor a majom-ember megfogta a hatalmas állat farkát és húzta teljes erejéből visszafelé; két lábát megvetette a kunyhó falának, összeszedte minden erejét, így rángatta kifelé a hatalmas fenevadat.

Clayton gyorsan ott termett, segítségre készen, de a majom-ember valami parancs-félét harsogott, amit Clayton nem értett meg.

Közös erővel sikerült végre kifelé húzni az óriás fenevadat, akkor eszmélt rá Clayton társának hallatlan hősiességére.

Hogy egy meztelen ember farkánál fogva húzzon kifelé egy emberevő fenevadat, mert meg akarja menteni egy ismeretlen fehér leány életét, az igazán felülmult minden emberi elgondolást.

Ami Claytont illeti, ott már egészen másként állott a dolog, mert nemcsak saját fajtájabeli a leány, hanem egyetlen szerelme is.

Tudta ugyan, hogy a fenevad rövidesen végezni fog mindkettőjükkel, de azért csak húzta kifelé, hogy távol tartsa Jane Portertől. Aztán eszébe jutott a küzdelem, amelynek nemrégén szemtanuja volt, maga előtt látta ismét a sötét sörényű oroszlán pusztulását és megnyugodott.

Tarzan még egyre rendeleteket osztogatott, de Clayton egy szót sem értett belőle.

Egyre azt magyarázta az ostoba fehérnek, hogy löjje mérgezett nyilát a fenevad hátába, és mártsa a hosszú vadászkest a Sabor szívébe, de az nem akarta megérteni, és maga nem mert elmozdulni, mert tudta, hogy a vézna fehér ember nem volna képes egymaga még egy pillanatra sem kívül tartani a bestiát.

Lassankint kifelé húzták az oroszlánt, már künn volt a válla.

Ekkor valami olyast látott Clayton, amit még az égvilágon senki emberfia. Tarzan törte a fejét hogyan bánhatna el félkézzel a dühös fenevaddal, mikor hirtelen eszébe villant viaskodása Terkozzal, és amint a hatalmas váll már egészen kívül volt, úgy hogy az

oroszlán már csak két első lábával kapaszkodott a rácsba, Tarzan hirtelen elengedte.

Mint a verekedő rattler, ugrott villámgyorsan a Sabor hátára, fiatal, izmos karja egy pillanat alatt szabályszerű Nelson-fogással ölelte át a nyakát, mint ahogy a minap csinálta élet-halál harcában Terkozzal.

Az oroszlán hatalmas ordítással fordult a hátára, és teljes súllyal esett támadójára, de a fekete hajú óriás csak egyre jobban szorította.

Sabor kapálódzott, ugrált, gurult a földön, hogy le-dörzsölje magáról különös ellenségét, de a vaskapcsok szorosán körülfogták hatalmas nyakát és lefelé kényszerítették óriás fejét.

A majom-ember acélos karja mind feljebb-feljebb csúszott a Sabor nyakán, egyre gyengült az oroszlán ellenállása.

Végül már kötelekké dagadtak Tarzan kar és vállizmai, egy utolsó erőlködés és Sabor nyakcsigolyája hatalmas roppanással szakadt ketté.

Tarzan egy pillanat alatt talpon volt és Clayton másodszor hallhatta aznap a vadember hatalmas diadalordítását. Aztán Jane Porter kiáltott fel halálos rémületben:

— Cecil, — Mr. Clayton, mi az? Az Istenétt, mi az?

Clayton a kunyhó ablakához sietett, beszólt, hogy minden rendben van és kérte, nyissák ki az ajtót. Jane Porter, amilyen gyorsan csak tudta, kiemelte a nehéz fagerendát és sietve bevonszolta Claytont.

— Miféle rettenetes lárma volt az? — kérdezte suttogva.

— Diadalordítás! Annak az embernek a torkából, aki megmentette az életét, Miss Porter. Várjon, idehozom, hadd köszönje meg neki.

A megrémült leány nem akart egyedül maradni, odakísérte tehát Claytont, ahol az oroszlán holtteste feküdt.

Clayton többször egymásután hívta a titokzatos hőst, de nem kapott semmi választ, ~~visszatér~~ tehát

a konyhóba, ott mégis nagyobb biztonságban érezték magukat.

— Milyen rettenetes hang, — mondta Jane Porter — reszketek, ha csak rágondolok. Nem hiszem, hogy emberi torokból eredt ez a rémes, ijesztő üvöltés.

— Pedig úgy van, Miss Porter, — felelte Clayton — vagy ha nem emberi torok volt, hát akkor az őserdő istene harsogta el.

És elmondta, milyen kalandja volt ezzel a különös teremtéssel, — hogyan mentette meg kétszer az életét, — lefestette csodálatos erejét, ügyességét, bátorságát, — leírta barnabőrű, szép külsejét.

— Nem értem, egyáltalában nem értem — mondta végül. — Először azt hittem, a majmok Tarzanja lehet, de nem beszél, és nem ért angolul, tehát feltevésem megdőlt.

— Akárki legyen is — kiáltott fel a fiatal leány — neki köszönhetjük életünket, áldja meg az Isten, és tartsa meg ép egészségben ős vadonában.

— Ámen, — fejezte be Clayton bensőséggel.

— Az Isten szerelméért, hát nem haltunk meg?

Mindketten hátrafordultak, a hang irányába, — ott ült Esmeralda a földön, rémülten nézett széjjel, nem akart hinni szemeinek.

Az oroszlán üvöltése megmentette Esmeralda életét, mert Jane összeresztette és a golyó célt tévesztve a padlóba fúródott.

Most Jane Porter esett össze a sok izgalom súlya alatt, a padra vetette magát és görcsös nevetésben tört ki.

XVI. „Rendkívül érdekes“.

Néhány mérföldnyire a konyhótól délre, két ember vitatkozott a homokos tengerparton.

Előttük terült el a széles Atlanti óceán, mögöttük a legsötétebb Afrika. Közvetlen körülöttük az áthatolhatatlan dzsungel.

Fenevadak üvöltöttek, morogtak, borzalmas, vérfagyasztó hangok ütötték meg füleiket. Mérföldeket mentek már, de mindig rossz irányban. Eltévedtek, olyan reménytelenül, mintha egy más világba vitték volna el őket.

Ilyenkor logikájuk, gondolkozóképességük, minden kis idegszáluk arra kellett volna összpontosuljon, hogy megoldják az életbevágó kérdést, merre fekszik kunyhójuk.

Samuel T. Philander vitte a szót.

— De kedves professzorom — mondta — én fenntartom, hogy ha a tizenötödik században Ferdinánd és Izabella nem győzik le a mórokat, ma itten ezer évvel előbbre lenne a kultúra.

— A mór nép türelmes, széles látókörű, elfogulatlanul gondolkozó nép volt, földművelés, művészet, kereskedelem virágozott náluk — igazán mintaképe lett volna a kultúrát terjesztő népeknek, míg a spanyolok — — —

— Ó, ó! kedves Mr. Philander, — vágott közbe Porter professzor — vallásuk teljesen kizárja mindennek a lehetőségét, amit ön állít. A mohamedanizmus mindig gátja volt és lesz minden kulturális haladásnak, amint azt — — —

— Akármilyen legyenek, ha nem közeledik ott valami — kiáltott fel Philander az ingovány felé fordulva.

Archimedes R. Porter is arra nézett, amerre a rövidlátó Philander mutatott.

— Ó, ó, Mr. Philander, — folytatta Porter zavartalanul — hányszor kértem már önt, hogy próbálja teljesen összpontosítani gondolatait, csak akkor lesz képes megoldani azokat a magasrendű, bonyolult kérdéseket, amelyek természetesen felvetődnek minden nagy szellem előtt. És most a legnagyobb vétségen kapom rajta, az udvariasság ellen vét, mikor félbeszakítja tudományos fejtegetésem, hogy ráterelje figyelmem egy közönséges négylábú állatra a felisek fajából. Amint mondám, kedves Mr. — — —

— Szent Isten, professzor, oroszlan? — kiáltott fel

Philander és gyenge szemét kimeresztette, hogy meglasson valamit a láb sűrűjében mozgó állat körvonaiból.

— Igen, igen, Mr. Philander, ha a nép nyelvén óhajt beszélni, „oroszán“. De, amint mondtam — — —

— Az Istenért, professzor! — vágott ismét közbe Philander — engedje megjegyznem, hogy a mórok, minthogy legyőzettek a tizenötödik században, valószínűleg tovább is ebben a sajnálatraméltó helyzetben maradnak, akkor is, ha mi elodázzuk vitánkat a világesemények következményeiről, olyan időre, mikor nem áll előttünk a Felis carnivorával való kellemes találkozás lehetősége.

Az oroszán eközben nyugodt méltósággal közeledett a két ember felé, és csodálkozva bámult rájuk.

A hold megvilágította a partot és a sajtóságos csoport különösen emelkedett ki a sárga fövenyes háttérből.

— Érdekes, rendkívül érdekes! — kiáltott fel a professzor és hangjába némi izgalom vegyült.

— Soha, soha életemben sem hallottam még, hogy szabadon engedik járkálni ezeket az állatokat. Be fogom jelenteni az esetet az állatkert igazgatóságának, ez hallatlan gondatlanság!

— Nagyon helyes, professzor úr, tegye meg minél előbb. Jó lesz, ha mindjárt el is indulunk.

Philander karonfogta a professzort, és nekivágtak a vadonnak. hogy minél távolabb jussanak az oroszántól.

Alig mentek néhány lépést, mikor Mr. Philander rémulten vette észre, hogy az oroszán nyomon követi őket. Még jobban megszorította a professzor karját és megkétszerezte lépteit.

— Amint mondtam... — kezdte ismét a professzor.

Mr. Philander gyors pillantást vetett hátra, az oroszán is kettőzött sietséggel követte őket, és csökönnyösen megtartotta az előbbi távolságot.

— Utánunk jön! — kiáltott fel Mr. Philander és most már rohanni kezdett.

— Ó, ó! Mr. Philander, — ellenkezett a professzor — ez a nagy rohanás nem illik tudósokhoz.

— Mit mondanak majd barátaink, ha véletlenül meglátják, hogy ilyen nevetségesen viselkedünk. Kérem, gondoljon az illendőségre.

Rettenetes! Mr. Philander újabb megfigyelést tett, amint lopva hátranézett.

Az oroszán könnyedén ugrálva szökelt alig ötven lépésnyire mögöttük.

Mr. Philander elengedte a professzor karját és vad futásnak eredt.

— Amint mondám, Mr. Philander... — folytatta rendíthetetlenül Porter professzor, mint hogyha mindenáron „fel akarta volna emelni“ társát a magasabb régiókba.

A professzor is észrevette most a mögötte közvetlen közelben villogó sárgás-zöld szempárt meg a félig nyitott száját.

Repülő kabátszárnyakkal, fénylő cylinderben futott Archimedes A. Porter professzor is a ragyogó holdfényben Mr. Samuel T. Philander nyomdokában.

Előttük kis, keskeny hegysorba torkolt a vadon, ide irányította lépteit Mr. Samuel Philander, nagyokat ugorva futtában a fák felé, ahonnan két villogó szem figyelte őket, nagy érdeklődéssel szemlélve a versenyfutást.

A dzsungel fia mosolygott magában ezen az ősi „fusson, aki futhat“ játékon.

Tudta, hogy a két ember meglehetősen biztonságban van az oroszán felől. Az, hogy Numa elmulasztott ilyen könnyű prédát, amellettszól, hogy tele a bendője.

Elteszi őket későbbre, mikor ismét megéhezik és ha nem ingerlik, hamar belefárad a futásba, elinal nem-sokára pihenni az ingoványba.

Az egyetlen fenyegető, komoly veszély, hogy valamelyikük megbotlik és elesik; akkor egy pillanat alatt rájuk ugrik a sárga ördög és nem fog tudni ellenállni az öldöklés élvezetének.

Sietve egy alacsonyabb ágra kúszott tehát Tarzan,

hogy közelebb legyen a menekülőkhöz. Mikor Mr. Samuel T. Philander lihegve, fújva érkezett a fák alá, annyira kimerülten, hogy fel nem tudott volna már kapaszkodni, Tarzan leugrott, galléron ragadta és felvitte maga mellé a lombok közé.

A következő pillanatban megérkezett a professzor is a békés domboldalra, őt is felhúzta Tarzan a magasba; ebben a pillanatban Numa nagy ordítással a nyomukba szökkent.

Egy pillanatig kapaszkodva lapultak meg mindketten az ágon, míg Tarzan beljebb a lombok közt, a fa törzsének támaszkodva kíváncsisággal vegyes csodálkozással bámulta őket.

A professzor törte meg először a csendet.

— Nagyon sajnálom, Mr. Philander, hogy ilyen kevés férfias bátorságot tanusított egy alacsonyabbrendű lény előtt, és nagy féltékenységével engem is arra kényszerített, hogy ilyen szokatlan erőfeszítéssel fejezzem be fejtegetésem — mondta szemrehányólag.

— Amint mondám, Mr. Philander, mikor félbeszakított, a mórok — — —

— Archimedes A. Porter professzor, — szakította félbe Mr. Philander fagyosan, — vannak idők, mikor a türelem bűn és a türelmetlenség az erény köpenyét őrli fel. Gyávasággal vádolt engem, professzor. Azt állítja, hogy csak engem akart utolérni, azért futott, nem az oroszlán karmai elől.

— Vigyázzon magára, Archimedes A. Porter professzor! Én kétségbeesett ember vagyok! Ha visszaélnék a kis féreg türelmével, az is megbosszulja magát.

— Csitt, csitt, Mr. Philander! — csillapította a professzor — ön megfélemedezik magáról.

— Nem feledkeztem én meg semmiről, professzor úr! Ön arra céloz, hogy már átléptem a határt, amelyet az ön tudományos tekintélye és ősz haja szab meg.

A professzor néhány pillanatig elgondolkozva mosolygott, aztán megszólalt:

— Hallgass rám, te Phily, — mondta békéltető hangon — ha már éppen belém akarsz kötni, dobd le a

kabátod és gyere a földre, majd odaváglok egy kicsit, mint ezelőtt hatvan évvel a Porky Evan csúre mögött.

— Árki! — kiáltott fel Mr. Philander meglepve — Istenem, de kedvesen hangzott ez! Szeretlek Árki, ha ember vagy, de néha úgy rémlik, mintha egészen megfélemedkeztél volna emberi voltodról az utóbbi húsz esztendőben.

A professzor kinyujtotta sovány, reszkető, öreg kezét és a sötétben megkereste barátja vállát.

— Bocsáss meg, Phily, — mondta meghatottan — csak a jó Isten tudja, mekkora megerőltetésembe került most húsz éve, hogy „ember“ legyek a Jane kedvéért, meg temiattad, mikor elvesztettem a másik Jane-met.

Egy másik öreg kéz nyúlt a Mr. Philander vállán nyugvó kéz felé és melegen megszorította; minden szónál közvetlenebbül szólt ez a kézszorítás sziveikhez.

Néhány percig szótlanul ültek. Az oroszán türelmetlenül járkált ide-oda alattuk. A harmadik alak elbújt a fa lombjai közé, a törzs közelében. Néma volt és mozdulatlan, mint valami faragott kép.

— Éppen idejében húzott fel a fára, — mondta végül a professzor — köszönöm, megmentette az életemet, Mr. Philander.

— Én bizony nem húztam fel a fára, professzor úr. — tiltakozott Philander. — Istenemre! A nagy izgalomban megfélemedkeztem arról, hogy valaki közbelépett, én is idegen segítséggel kerültem ide; valaki vagy valami itt kell hogy legyen velünk a fán.

— Igazán? Egész biztos benne, Mr. Philander?

— Egész biztos. Azt hiszem, meg is kellene köszönnünk az illetőnek. Az ön jobbján ül valószínűleg, professzor.

— Igazán? Mi lehet az? Ej, ej, Mr. Philander, ej, ej! — mondta a professzor és óvatosan közelebb csúszott Philanderhez.

Éppen ebben a pillanatban gondolta magában Tarzan, hogy Numa már elég régen silbakol odalenn, ég-

nek emelte tehát szép fejét és a két öreg ember fülébe harsogta az embermajmok borzalmas vészjelét.

A két barát reszketve kapaszkodott össze ijedtében. Látták, hogy az oroszán megáll nyugtalan sétájában, mihelyt felharsant a vérszomjas üvöltés és gyorsan elosont a lép felé; egy pillanat alatt el is tűnt szemük elől.

— Még az oroszán is reszket a félelemtől, — súgta Mr. Philander.

— Érdekes, rendkívül érdekes, — mormogta Porter professzor és ijedten kapaszkodott Mr. Philanderbe, hogy visszanyerje a nagy rémületében elvesztett egyensúlyát. Mindkettőjük szerencsétlenségére Philander egyensúlya ép abban a pillanatban szintén erősen meg-ingott, úgy hogy Porter professzor súlyával már egyáltalában nem tudott megbirkózni és az odaadó titkár teste gurulva indult lefelé aombok között.

Egy pillanatig bizonytalanul lebegtek, aztán közös, egészen alacsonyrendű kiáltással, egymást szorosán át-ölelve, lezuhantak a mélybe.

Jó idő telt el, amíg meg mertek mozdulni, mert mindketten meg voltak róla győződve, hogy össze-vissza törték magukat.

Végre Porter professzor megpróbálta kinyújtani egyik lábát. Legnagyobb meglepetésére ép úgy sikerült a vállalkozás, mint a baleset előtt. Most letaszította magáról társát és még egyszer kinyújtózott.

— Érdekes, rendkívül érdekes, — mormogta.

— Hála Istennek, professzor, nem halt meg? — kérdezte Philander.

— Ó, ó, Mr. Philander, még eddig nem tudok semmi bizonyosat, — mondta a professzor óvatosan.

Nagy komolysággal nyujtotta ki jobbkarját, — ó, öröm, épségben maradt. Lélegzetét visszafojtva emelte égnek balkarját, — gyönyörűen ment.

— Érdekes, rendkívül érdekes, — mondta.

— Kinek ad jelt, professzor? — kérdezte Mr. Philander izgatottan.

Porter professzor nem méltatta feleletre ezt a gye-

rekes kérdést, hanem felemelte a fejét és nagy ünne-
pélyességgel forgatta jobbra, balra, előre, hátra, vagy
féltucatszor.

— Érdekes, rendkívül érdekes, — mondta felléle-
gezve, — nem sérült meg.

Philander még nem mozdult meg, mióta leesett,
nem volt hozzá bátorsága. Hogyan mozdulhatna meg az
ember, ha keze-lába eltört?

Félszeme a puha agyagba tapadt, a másikkal rémul-
ten nézte a professzor különös tornáját.

A professzor most a gyomrára fordult, hátát be-
görbítette, mint valami macska, mikor kutyák ugatják.
Aztán felült és megtapogatta különböző testrészeit.

— Mindenem ép, — kiáltott fel — rendkívül érde-
kes!

Erre talpra állt, és a még mindig mozdulatlanul
fekvő Mr. Philanderre esett tekintete.

— Ó, ó, Mr. Philander, most nincs ideje a renyhe
lustálkodásnak, munkára fel!

Mr. Philander kihúzta másik szemét az agyagból
és néma dühvel nézte a professzort. Aztán megpróbált
felkelni és legnagyobb meglepetésére siker koronázta
fáradtságát.

Mégis forrt benne a düh a professzor méltatlan
kifakadására és már-már azon volt, hogy válaszoljon,
amikor egy egész különös alakot pillantott meg néhány
lépésnyire, amint merően bámulta őket.

Porter professzor ismét feltette selyem kürtőkalap-
ját, de előbb még gondosan megkefélte kabátja ujjá-
val, csak azután tette fejére. Mikor látta, hogy Mr.
Philander valamit mutat mögötte, megfordult és egy
majdnem teljesen meztelen óriásra esett tekintete, aki-
nek minden öltözéke kis nadrágból, meg néhány fém
kar- és lábperecből állott.

— Jó estét, uram! — köszöntötte a professzor a
vadembert és megemelte kalapját.

Az óriás válasz helyett intett, hogy kövessék és
nekiindult a partnak, éppen abban az irányban, amely-
ből a professzor és Philander az imént jöttek.

— Azt hiszem, követnünk kell őt, — mondta Philander.

— Ó, ó! Mr. Philander, — szólt a professzor — csak nemrégén még összehordott mindenféle logikus érvet, hogy fentartsa elméletét, amely szerint táborunk délre fekszik. Én nem hittem el, de a végén meggyőzött. Most egész biztosan tudom, hogy délnek kell mennünk, ha barátainkhoz akarunk jutni. Tehát délnek megyek.

— De Porter professzor, ez az ember jobban tudhatja, mint bármelyikünk. Úgy látszik, itthon van, hadd kövessük legalább egy ideig.

— Ó, ó! Mr. Philander, engem nehezen lehet meggyőzni, de ha már egyszer meggyőztek, akkor megdönthetetlen az elhatározásom. Én tovább is a megkezdett irányba megyek, még ha körül is kell vándorolnom Afrikát, hogy a táborhoz érjek.

A további érvelésnek véget vetett Tarzan, mert amikor látta, hogy ezek a különös emberek nem követik, visszatért hozzájuk.

Megint intett, de csak tovább vitatkoztak.

A majomember végre is elvesztette türelmét ekkora ostoba tudatlansággal szemben, vállon ragadta a megrémült Mr. Philandert és mielőtt észbekapott volna a tiszteletreméltó férfiú, Tarzan kötele nyaka köré fonódott.

— Ó, ó, Mr. Philander, — szólt a professzor felháborodva — nem méltó önhöz, hogy ilyen bánásmódot eltűrjön.

De alig hangzottak el ezek a szavak, már őt is megragadta és jól megkötözte ugyanazzal a kötéllel a titokzatos óriás. Aztán nekivágtak északnak. Tarzan gyors léptekkel vezette a megrémült professzort és titkárát.

A szegény, kétségbeesett két öregnek úgy tetszett, hogy már órák óta mennek halálos csendben, de mikor megállottak egy kis tisztáson és meglátták konyhójukat, alig száz yardnyira, igen-igen megörültek.

Itt elengedte őket Tarzan, a konyhá felé mutatott és eltűnt a dzsungelben.

— Érdekes, rendkívül érdekes, — dadogta a pro-

fesszor — de látja, Mr. Philander, igazam volt most is, mint rendesen. Ha ön nem annyira csökönyös, elkerültünk volna egy csomó lealázó, veszedelmes helyzetet. Kérem, engedje meg, hogy ezentúl az érettebb, gyakorlatiasabb szellem vezesse, ha tanácsra lesz szüksége.

Mr. Samuel Philander nagyon megkönnyebbült és megörült, hogy ilyen szerencsésen kiláboltak kalandjaikból, nem is törődött ezúttal a professzor csípkelődésével. Karonfogta barátját és a kunyhó felé sietett vele.

A világtól elzárt, boldog kis társaság örült, hogy ismét együtt lehetnek. Még a hajnal is beszélgetve találta őket, nem győzték elmondani kalandjaikat és találgatni, ki lehet megmentőjük, akire ezen a vad pusztán akadtak.

Esmeralda meg volt győződve róla, hogy az Úr angyala szállott le egyenesen az égből, hogy védelmezze mindannyiukat.

— Ha láttad volna, Esmeralda, hogyan falta a nyers oroszlánhúst, — mondta Clayton nevetve — nagyon is földi angyalnak nézted volna.

— Nem tesz az semmit, Mr. Clayton. Az Isten elfelejtett gyufát adni neki, leküldte nagy sietséggel, gyufa nélkül, hát hogyan főzön magának valamit, ha nem tud tüzet gyújtani.

— Nincs semmi égi a hangjában sem, — mondta Jane Porter és megborzongott, amint az oroszlán megölése után a hős torkából fakadó rettenetes üvöltésre gondolt.

— Sehogysem egyezik a hős alakja azzal, ahogy az égi küldötteket képzelem, — jegyezte meg Porter professzor, — ahogy ez az — úr megkötözött két tiszteletreméltó tudóst és vonszolta őket maga után, mint valami ökröket!

XVII. Temetés.

Most már, miután megnyugodott a kis társaság, mert egyiküket sem hurcolták el és nem falták fel, szerettek volna ennivalót készíteni maguknak.

Az Arrow lázadói partra szállítottak valami kevés füstölt húst, leves- és zöldségkonzervet, kétszersültet, teát, kávét a cserbenhagyott öt ember számára; mire hatalmas étvágyukat kielégítették, egy-kettőre elfogyott minden.

Azután hozzáláttak, hogy a kunyhót lakályossá tegyék. Elhatározták, hogy elsősorban elszállítják a borzalmas csontvázakat, valami rég lefolyt tragédia maradványait.

Porter professzor és Mr. Philander nagy érdeklődéssel vizsgálták meg a csontvázakat. Megállapították, hogy a két nagyobbik magasabb fejlettségű emberfajhoz tartozó nő és férfi csontváza.

A kis csontvázat csak felületesen nézték meg, mint-hogy a bölcsőben feküdt, semmi kétség, hogy a szerencsétlen emberpár gyermekének maradványa.

Miközben temetésre készítette elő Clayton a csontvázakat, vastag arany karikagyűrűt fedezett fel a férfi ujján, amely ott maradt halála pillanatától mostanáig.

Clayton lehúzta és mikor közelebbről megnézte, felkiáltott, mert a gyűrűn a Greystoke-család címéret látta.

Ugyanakkor felfedezte Jane Porter a könyveket a pohárszéken, az egyiket kinyitotta és meglepetten olvasta: John Clayton, London. Egy másik könyvet nyitott ki hirtelen, abba Greystoke volt írva.

— Mr. Clayton, — kiáltott Jane — mit jelentsen ez? Az ön rokonainak a neve van a könyveken.

— És itt — mondta Clayton ünnepélyesen — a Greystoke-család nagy gyűrűje, amely eltűnt nagybátyámmal, John Clayton Lord Greystoke-kal, aki a közhit szerint a tengerbe fulladt.

— De hogyan magyarázza meg, hogy ezek a csontvázak itt vannak a vadonban, Afrika közepén? — kérdezte a lány.

— Csak egyetlen egy magyarázat van erre, Miss Porter, — felelte Clayton — hogy a megboldogult Lord Greystoke nem esett a tengerbe, itt halt meg ebben a házikóban, ez a csontváz itt a földön az ő földi maradványa.

— Akkor ez itt Lady Greystoke kellett, hogy legyen, — mondta Jane Porter, az ágy felé mutatva.

— A gyönyörű Lady Alice! — kiáltott fel Clayton. — Hányszor hallottam dicsérni különös báját, egyéni kiválóságát. Szegény, szerencsétlen asszony, — sóhajtott szomorúan.

Nagy ünnepélyességgel és tisztelettel temették el Lady és Lord Greystoke földi maradványait afrikai kunyhójuk mellé és közéjük helyezték a Kala majom porontyának összetört csontjait.

Mikor vászonlepedőbe burkolta Mr. Philander a kis csontvázat, megvizsgálta alaposan a koponyát. Aztán odahívta a professzort és sokáig vitatkoztak halkán.

— Érdekes, rendkívül érdekes, — mondta a professzor.

— Istenemre, Mr. Clayton tudomására kell hoznunk a dolgot.

— Ó, ó, Mr. Philander, ó, ó! — ellenkezett a professzor — hadd temesse el a múlt a halottakat.

Az öreg ember megadta tehát a végtisztességet a különös halottnak, mialatt társai lehajtott fővel állottak a sír körül.

Tarzan a fákról figyelte az ünnepélyes szertartást; de leginkább a Jane Porter gyönyörű arcát nézte.

Vad, tanulatlan lelkében új érzelmek fakadtak. Nem tudott számotadni magának róluk. Nem értette, miért érdeklik annyira ezek az emberek, miért fáradozott annyit a három ember megmentéséért. De azon nem csodálkozott, hogy Sabort elhárította az idegen lány gyöngé testétől.

Ezek az emberek ostobák, nevetségesek és gyávák.

Még Manu, a kis majom is intelligensebb náluk. Ha csakugyan ez az ő fajtája, akkor kétes, vajjon jogosan olyan büszke-e ősei vérére?

De a lány — ó, az egészen más. Azon nem gondolkozott. Tudta, hogy a nőt védeni kell és a férfi arra van teremtve, hogy megvédje.

Csodálkozott, miért ásták azt a nagy gödröt, csak hogy beletemessék a száraz csontokat?

Ha még hús lenne rajtuk, azt értette volna, mert csak így lehet megmenteni Dango, a hiéna elől és az ingovány többi rablótól.

Mikor behantolták a sírt, visszamentek mindnyájan a kunyhóba, Esmeralda még mindig keservesen síratta a két embert, akiket sohasem ismert, sőt akikről nem is hallott, mielőtt ide nem került.

— Nézzenek oda, arra az aljas bandára, — kiáltott Esmeralda, és az Arrow irányába mutatott, — itt hagynak minket, itt ezen az átkozott földön.

Az Arrow lassan indult kifelé a kikötőből, a nyílt tengerre.

— Azt ígérték, hogy fegyvert hagynak itt és élelmet, a bestiák — mondta Clayton.

— Ezt az a Snipes rendezte így, meg vagyok róla győződve, — kiáltott fel Jane Porter — King gazember volt, de azért maradt benne valami kis emberi érzés. Ha nem ölik meg, biztosan ellátott volna minket minden szükséges holmival, mielőtt itthagynak.

— Sajnálom, hogy nem beszélhettem velük, mielőtt elvitorláztak, — mondta Porter professzor. — Azt ajánlottam volna, hogy hagyják itt a kincset, — mert tönkretett ember vagyok, ha elvész.

Jane Porter szomoruan nézett apjára.

— Sohase törődj vele, drága — vigasztalta — semmi jó sem fakadt volna belőle, csak a kincs miatt ölték meg a tisztjeiket és amiatt tettek ki minket erre a rettenetes partra.

— Ó, ó, gyermekeim! Ó, ó! Jó kis lány vagy, de nincs semmi gyakorlati érzék benned, — mondta Porter

professzor lassan és hátratett kezekkel elindult az ingovány felé.

Leánya szomorú sóhajjal nézett utána, aztán Mr. Philander felé fordult.

— Kérem, ne hagyja egyedül elbódorogni ismét, mint tegnap. Magára háramlik a feladat, hogy örökjék fölötte.

— Egyre nehezebben lehet bánni vele, — mondta Philander elgondolkozva, — meg vagyok győződve róla, hogy most azon töri a fejét, milyen jelentést tegyen az állatkert igazgatójának, mert egy oroszán szabadon futkosott tegnap este. Ó! Miss Jane, nem is képzeled, mit kell kiállanom miatta.

— Dehogyan nem, Mr. Philander, de bár mindnyájan szeretjük, ön tud mégis a legjobban bánni vele; akárhogy beszél is önnel, tiszteli nagy tudását, tehát bízunk is ítéleteiben. Szegény öreg, nem tud különbséget tenni tudás és okosság között.

Mr. Philander meglepődött ezen a kijelentésen, elindult a professzor után, miközben azon tépelődött, sértés-e vagy bók Miss Porternek ez a visszájára elsült mondása?

Tarzan látta, milyen megdöbbenés ült a kis társaságon, amint észrevették az Arrow elindulását. Mint-hogy egészen új látvány volt számára a hajó, elhatározta, hogy utána siet az öböl szájáig, hadd lássa közelebbről, és ha lehet, megnézzék, merre halad.

A fákon ugrálva érkezett nagy sietve a szárazföld legszélső pontjához, akkor már kinn siklott a hajó a nyílt tengeren, úgy hogy nagyon jól láthatta a különös, úszó házat.

Valami húsz ember rohant le-fel a fedélzeten, köteleket húztak, feszítettek.

Enyhe, szárazföldi szél lengett, a hajó bevont vitorlával küzdötte ki magát a kikötőből, de most a nyílt tengeren duzzadásig feszítettek minden vitorlát, hogy csak úgy szelte a hajó a habokat.

Tarzan érdeklődve figyelte a hajó könnyed mozdulatait és nagyon vágyódott a fedélzetre. Most füstöt

vett észre a láthatár egy pontján és csodálkozott, hogyan kerül ilyesmi a vízre.

Ugyanakkor az Arrow emberei is észre kellett hogy vegyék, mert ismét bevonták a vitorlákat. A hajó a szárazföldhöz közeledett.

A hajó oldaláról kötelet engedtek a vízbe, a kötéltre valami kis tárgy volt erősítve. Tarzan csodálkozott, vajjon mit akarhatnak ezzel.

Végre egészen szélirányba fordult a hajó, horgonyt vetettek, leengedték a vitorlákat. Nagy izgalom volt a fedélzeten.

Csolnakot bocsátottak a vízre, valami nagy ládát helyeztek bele, aztán tizenkét ember beült a csolnakba és éppen arra tartottak, ahol Tarzan az ágak között kuporogva figyelte őket.

A hajó orrában a patkányarcú embert ismerte meg Tarzan.

Csak néhány perc múlva értek partot, akkor kiugráltak, és partra húzták a nagy ládát. Északra állottak a kunyhótól, úgy, hogy Tarzan szemben láthatta őket.

Az emberek haragosan vitatkoztak egyideig, aztán a patkányarcú felmászott néhány társával a dombra, ahonnan Tarzan figyelte őket. Körülnéztek jó néhány percig.

— Ez jó hely, — mondta a patkányarcú, a Tarzan fája alatti térre mutatva.

— Ép olyan jó, mint akármelyik más, — felelte egyik társa, — ha elcsípnek ezzel a kinccsel, elszedik tőlünk. Akár el is égethetjük itt rögtön, annyira valószínűtlen, hogy, ha valamelyikünk megszökik a gályarabságból, megtalálja majd egyszer és élvezhesse.

A patkányarcú odakiáltott most valamit azoknak, akik a csolnakokban maradtak, mire ezek lassan közeledtek, ásókkal, csákányokkal a kezükben.

— Gyorsan — siessetek emberek! — kiáltott Snipes.

— Hallgass, te nem vagy admirális, te — senki, — felelt vissza mérgesen az egyik.

— Kapitány vagyok, és majd megmutatom neked,

te gézenguz! — kiáltotta Snipes rettenetes káromkodások között.

— Ne ostobáskodjatok fiúk! nem megyünk semmire, ha itt veszekedtek, — csillapította egy harmadik.

— Az igaz, — hagyta helyben az, aki kikelt Snipes parancsoló hangja ellen — de ha már senki sem kap semmit, legalább nem kell olyan nagyhangon beszélni.

— Itten ássatok, pajtások, — mondta Snipes, a fa alá mutatva.

— Mialatt ástok, Péter készítsen tervrajzot a helyről, hogy idetaláljunk ismét. Ti, Tom és Bill, ássatok egy kicsit mélyebbre és hozzátok a ládát.

— És mit csinálsz te? csak éppen parancsolgatsz, — kérdezte az előbbi tengerész.

— Láss a dolgod után, — mordult rá Snipes — csak nem képzelheted, hogy a kapitány ásni fog veletek.

Az emberek mérgesen néztek rá. Egyikük sem szerette Snipest, mióta megölte igazi vezérüket és szervezőjüket, Kinget, kellemetlen parancsolgatása csak fokozta és szította ellene gyűlöletüket.

— Azt mondod, hogy te nem akarsz ásót fogni és segíteni a munkánkban? Nincs annyira megsebesítve a vállad, hogy ne tudnál dolgozni, — mondta Tarrant, aki az imént is kifogást emelt.

— Nem én! — felelte Snipes és idegesen kapott pisztolyához.

— No, — Istenemre — ha nem nyúlsz ásóhoz, nesze a csákány a fejedre — kiáltott Tarrant.

Erre felemelte csákányát és Snipes kopnyájába vágta a hegyét.

Egy pillanatig csendesesen állottak, némán nézték dühös társukat, aztán megszólalt az egyik:

— Nagyon jó, úgy kell neki.

Egy másik a földbe vágta csákányát. A talaj puha volt, ásót vett elő, a többiek utána. Többet nem beszéltek a gyilkosságról, de az emberek frissebben dolgoztak, mint mikor Snipes osztogatta parancsait.

Mikor elég széles és mély volt a gödör, azt indít-

ványozta Tarzan, emeljék bele a ládát, a tetejébe pedig temessék Snipest.

— Legalább bolonddá tartunk mindenkit, aki itt ásni kezd, — magyarázta.

A többiek belátták, hogy van a dologban valami, kiszélesítették tehát a gödröt, hogy a holttest beleférjen, a közepébe mélyebb helyet vágtak a ládának, azt előbb vitorlavászonba takarták, aztán beszülyesztették, úgy, hogy egy lányi mélyen volt a gödör szélétől, most földet dobtak rá, letaposták, amíg síma és egyenletes lett a hely. Ezután két ember minden teketória nélkül begurította a gödörbe a patkányarcú holttestét, miután előbb megfosztották fegyverétől, és elvettek egy csomó különféle tárgyat tőle, amiket a tengerészek maguknak kívántak.

Aztán megtöltötték a sírt földdel, letaposták, amíg csak keményen nem állott.

A kiásott földcsomót szétdobálták jó messzire, a kihúzott gatz visszaszórták, ezzel aztán mindent megtettek, hogy a frissen felásott föld nyomát eltüntessék.

Mikor mindezt elvégezték, visszatértek csolnakjukhoz, és gyorsan az A r r o w felé eveztek.

A szél lényegesen erősödött ezalatt; minthogy a füst még erősebben és közelebről látszott, mint az imént, a lázadó tengerészek nem sokáig vesztegelték, hanem duzzadó vitorlákkal elindultak délnyugatnak.

Tarzan érdeklődve nézte az egész lefolyt jelenetet és törte a fejét a különös embereken.

Az emberek igazán bolondabbak és kegyetlenebbek, mint a dzsungel állatai. Milyen boldognak érezte magát Tarzan, hogy a sűrű őserdőben élhet, békében, biztonságban.

Tarzan töprengett, vajjon mi lehet az elásott ládában. Ha nem kellett nekik, miért nem dobták egyszerűen a tengerbe? Mennyivel egyszerűbb lett volna.

De talán még szükségük van rá. Elrejtették, mert később vissza akarnak térni érte.

Tarzan leugrott és vizsgálgatni kezdte a gödör fö-

lötti földet. Nézte, nem ejtettek-e el valamit, amit használhatna. Csakhamar felfedezett egy ott felejtett ásót.

Megfogta és ásni próbált vele, ahogy a tengerészek-től látta. Kemény munka volt, fájt a mezítelen lába tőle, de nem hagyta abba, amíg részben legalább ki nem ásta a holttestet. Aztán kihúzta és félretette.

Most folytatta az ásást, a ládáról eltakarította a földet. Ezt is kiemelte, és a hulla mellé húzta, a kisebb gödröt betömte ismét, a holttestet a sírba tette és visszaszórta a földet, befedte gazzal, aztán visszatért a ládához.

Négy tengerész megizzadt a súlya alatt. Tarzan úgy felkapta, mint valami üres bőröndöt, vállára emelte az ásót, kötéllel hozzáerősítette a ládát, úgy vitte az erdő sűrűjébe.

Nem haladhatott volna jól a lombok között terhével, az ösvényen maradt tehát, és így tovább tartott az út.

Órákig ment északkeletnek, míg végre egy áthatolhatatlan sűrűségű biztos, indás, hínáros helyhez ért. Itt felmászott a lombok közé és az alacsony ágakon haladva a majmok gyülekezőhelyéhez ért, ahol a Dum-Dumot szokták ünnepelni.

Körülbelül a tisztás közepén, a földdob közelében ásni kezdett.

Ez még sokkal nagyobb munka volt, mint a frissen felhányt földet túrni, de Tarzan kitartó maradt, és nem tágitott, amíg elég nagy gödröt nem ásott a ládának.

Miért végzett ilyen nagy munkát, anélkül, hogy tudta volna, mi van a ládában?

Tarzannak emberi alakja és emberi agya volt, de majom lett környezeténél, szokásainál fogva. Agya azt mondta, hogy a ládában valami érték van, különben nem rejtették volna el, szokása pedig arra ösztönözte, hogy utánozzon mindent, ami új, szokatlan, tovább aztán a természetes kíváncsiság sarkalta, amely egyformán ösztönöz embert és majmot, hogy nyissa ki a ládát és vizsgálja meg tartalmát.

De a nehéz lakat és vaspántok ellentálltak hatal-

mas erejének, minden iparkodásának. Kénytelen volt tehát elásni a ládát, anélkül, hogy kielégítette volna kíváncsiságát.

Tarzan ezután visszament a konyhához. Már kormsötét volt.

A konyhóban lámpa égett, Clayton felnyitott egy húsz év óta használatlan olajos hordót; még Black Michael adta Claytonéknak ezt a készletet. Az olajlámpát tehát használhatták és Tarzan legnagyobb csodálkozására olyan világosság volt a konyhóban, mint nappal.

Gyakran töprengett már, mire való a lámpa, képről és olvasmányjaiból tudta, hogy micsoda, de arról sejtelve sem volt, hogyan lehet a hatása olyan csodás, mint a napé, hogy fényt szór mindenfelé.

Amint benézett az ablakon, látta, hogy vitorlavásznakkal és galyakkal kettéosztották a szobát.

Az első szobában ült a három férfi, a két öreg élénk vitatkozásba merülve, míg a fiatalabb háttal a falnak támaszkodva kuporgott rögtönzött székén, és Tarzan egyik könyvét olvasta.

Tarzan nem nagyon érdekelték a férfiak, benézett tehát a másik ablakon. Ott ült a lány. Milyen csodaszép az arca! Milyen finom, hófehér a bőre.

Tarzan asztalánál írt, az ablak előtt. Mellette fűhalmon feküdt és aludt a néger nő.

Egy óráig gyönyörködött az író lányban Tarzan. Mennyire szeretett volna beszélni vele, de nem merte megszólítani, mert félt, hogy ő sem értené meg, akár csak a fiatalember és talán meg is ijesztené.

Most felkelt. Az asztalon hagyta írásait. Az ágyhoz lépett. Friss füvet szórtak rá, azt igazgatta.

Aztán kibontotta sűrű, szőke hajkoronáját. Mint a húnjó nap sugarától bearanyozott ragyogó vízesés, övezte dús haja ovális arcát és omlott alá gyönyörű hullámokban derekáig.

Tarzan megbüvölten állott az ablaknál. A lány csakhamar eloltotta a lámpát és sötétség borult a szobára is.

De Tarzan még künn örködött. Közel lopódzott az ablakhoz, úgy hallgatódzott jó sokáig, végre meghalotta egyenletes lélegzetét. Jane csendesen aludt.

Óvatosan nyúlt be Tarzan az ablakrácsra, míg elérte az íróasztalt. Végigtapogatta vigyázva, végre megtalálta Jane Porter kéziratát, akkor óvatosan visszahúzódott, kezében az értékes kincssel.

Egész kicsire összehajtogatta a lapokat és elrejtette tegzébe, nyilai közé. Aztán elosont és eltűnt halhalkan, nesztelenül az őserdőbe, beleveszett az éjszaka mélységes sötétjébe.

XVIII. Az őserdő áldozata.

Tarzan másnap korán kelt. Azzal ébredt, ami este utolsó gondolata volt: a tegzébe rejtett csodálatos írással.

Mohón kereste elő, abban a reményben, hogy el tudja olvasni a gyönyörű fehér lány kézírását.

Életének legkeservesebb csalódását élte át az első pillanatban. Soha sem vágyódott még annyira semmi után, mint amennyire most szerette volna megtudni, miről szól szöke istennőjének a szerencsés véletlen folytán kezei közé került üzenete.

Mit törődött azzal, hogy az üzenetet nem neki szánták. Az ő gondolatait fejezte ki, a többi nem volt fontos Tarzannak.

És most csak bámult a különös betűkre, soha életében sem látott még ilyeneket. Hiszen ezek éppen ellenkező irányba dültek, mint a könyv, vagy az eddig kezébe került levelek betűi.

Még a fekete könyv kis rovarkáit is jól ismerte már, bár nem tudta megfejteni összeállításukat, de ilyen rovarokkal még nem találkozott.

Vagy húsz percig töprengett a levélen, és egy-

szercsak kezdte kiismerni magát. Hiszen ezek a betük régi barátai, csak kúszáltan vannak írva. Szive csak úgy vert az örömtől. El tudja olvasni és fel is fogja!

A következő félórában már gyorsan haladt, és egy-két kibetűzhetetlen szót leszámítva, egész jól olvasta a teljes szöveget, amint itt következik:

Afrika nyugati partja, az egyenlítőtől körülbelül 10 foknyira délre. (Mr. Clayton állítja így.)

1909. február 3. (?)

Kedves Hazel, — egész bolond dolog, hogy levelet írok, mikor biztosan tudom, hogy sohasem kerül a kezembe, de el kell mondanom valakinek, milyen rettenetes dolgokat éltünk át a szerencsétlen *Arrow*n, mióta tengerre keltünk Európában.

Ha sohasem kerülünk vissza a művelt világba, ami ezidőszerint nagyon valószínű, legalább lesz valami tanujele a ránk nézve végzetes eseményeknek, bárhogyan végződjenek is.

Amint tudod, rólunk azt hitték, egy tudományos expedícióval jöttünk a Kongó vidékére, ahol apa valami csodálatos elméletét akarja bebizonyítani, hogy erre valahol, a Kongó völgyében, nagyszerű őskultúra maradványai lennének eltemetve. Csak mikor már a tengeren vitorláztunk, sült ki, hogy nem egészen így áll a dolog.

Úgy látszik, valami öreg könyvmoly, akinek régiségkereskedése van Baltimoreban, egy nagyon régi kézirat lapjai között egy 1550-ben írott levelet talált. A levélben részletesen le volt írva, hogy egy Spanyolországból Délamerikába vitorlázó hajón fellázadt a legénység. A hajó óriási kincset szállított, valószínűleg „kettős aranyakat“ és „nyolcasokat“, mert ez olyan kalózosan hangzik.

A levelet a hajó egyik volt tengerésze írta fiának. Abban az időben, mikor a levél íródott, spanyol kereskedő lett már a tengerészből.

Sok év telt el a levélben említett események óta, közben a tengerész öreg ember és tiszteletben álló ke-

reskedő lett valamilyen kis spanyol városban, de még mindig annyira szerette az aranyakat, hogy kész volt mindent megkockáztatni, csakhogy megérttesse fiával, hogyan szerezhetne óriás vagyont mindkettőjük számára.

A levél írója elbeszéli, hogy egy héttel útrakelésük után fellázadt a legénység, megölték összes tisztjeiket, utasaikat, de ezzel aztán megpecsételték saját sorsukat is, mert nem maradt gyakorlott kormányos és vezető a hajón.

Két hónapig hanyódtak ide-oda, míg végre betegen, a sok nélkülözéstől elgyengülve, egy kis szigetre vették.

A vitorlást partra húzták, miközben darabokra zúzódtott, de a nagy kincsesládát sikerült kimenteniök.

Tíz ember maradt életben, ezek elásták a ládát, három évig maradtak a szigeten, egyre reménykedve a menekülésben.

Ezalatt egymás után megbetegedtek, meghaltak, végre csak egyetlen egy ember élt már, a levél írója.

Ez az ember csolnakot épített a gálya romjaiból, de sejtelve sem lévén arról, hogy merre feküdt a kis sziget, nem mert tengerre szállni.

De mikor egyedül maradt, annyira ránehezedett a folytonos magány, hogy már nem bírta tovább, inkább választotta a halált a hatalmas tengeren, mintsem megőrüljön az elhagyatott szigeten, elvitorlázott a kis csolnakon, majdnem egy évi egyedüllét után.

Szerencsére északnak tartott; egy hét múlva a spanyol kereskedőhajók útvonalába került, amelyek Nyugat-India és Sanyolország között jártak, egy hazatérő hajó felismerte.

Csak a hajótörésről beszélt az embereknek, amelyek következtében kevés kivétellel az összes utasok és a legénység elpusztultak, de nem említette a lázadást, sem az elásott kincset.

A hajóskapitány azt mondta, hogy az elmúlt hetek szeleiből és a helyről ítélve, ahol hajójukra felvették,

csak a Verde-foki szigetcsoporton lehetett, Afrika nyugati partján, a déli szélesség 16. vagy 17. fokánál.

A levélben részletesen leírja a szigetet, valamint a kincs elhelyezését, egy egész különös kis térképet is rajzolt hozzá. Sohase láttam még olyan különöset, furcsa kaparás jelöl minden fát, sziklát, hogy pontosan kimutassa a kincs helyét.

Mikor papa megmagyarázta, hogy tulajdonképen mi az egész küldetés célja, nagyon lehangolódtam, mert tudtam, milyen fantasztá, milyen kevésé gyakorlatias a drága öreg, féltem, hogy ismét becsapják. Különösen mikor megmondta, hogy ezer dollárt adott a levélért és térképért.

Még fokozta kedvetlenségem, hogy Robert Canter-től kért kölcsön ezer dollárt és apa váltót írt alá az összegről.

Mr. Canter nem kért semmi biztosítékot és tudod, mit jelent ez majd apánál, ha nem tudjuk kifizetni az összeget. Ó, mennyire gyűlölöm azt az embert.

Megpróbáltuk vidám oldaláról nézni a dolgot, de Mr. Philander és Mr. Clayton, akik Londonban csatlakoztak hozzánk, a kaland kedvéért, ép ilyen hitetlenek voltak.

Nos, hogy rövidre fogjam a hosszú történetet, megtaláltuk a szigetet és a kincset, — egy nagy vaspántokkal és lakatokkal megerősített tölgyfaladát, éppen olyan erős, jó állapotban, mint amilyenben elásták kétszáz év előtt.

Egyszerűen tömve volt arannyal, és négy ember alig bírta felemelni.

A rettenetes jószág úgy látszik csak gyilkosságot, szerencsétlenséget hoz azokra, akiknek dolguk akad vele, mert három nappal azután, hogy elvitorláztunk a Verdefoki szigetekről, fellázadt a mi legénységünk is és megölték az összes tisztet.

El nem lehet képzelni ennél borzasztóbbat, le sem tudom írni.

Majdnem megölték minket is, de a vezetőjük, egy

King nevű ember, nem engedte, elvitorláztak tehát a part egy elhagyatott helyére, ahol alkalmas kikötőt találtak, itt partra tettek és tovább álltak.

Ma vitorláztak el a kinccsel, de Mr. Clayton azt mondja, hogy ugyanolyan sors fogja érni őket, mint a régi gálya lázadóit, mert Kinget, az egyetlen embert, aki értett a hajózáshoz, megölték aznap, mikor partra szálltunk.

Szeretném, ha ismernéd Mr. Claytont, a legdrágább ember a világon, és ha nem tévedek, beleszeretett az én jelentéktelen kis személyiségembe.

Egyetlen fia Lord Greystokenak és egyszer majd örökölni fogja címét és vagyonát. Különbén gazdag ő maga is, de hogy angol lord lesz, az nagyon bánt, — tudod, hogyan gondolkoztam én mindig az olyan amerikai lányokról, akik magasrangú idegenekhez mennek férjhez. Ó, bárcsak amerikai lenne!

De ő nem tehet róla, szegény és rangjától eltekintve egészen az én drága, jó hazám fia lehetne, és ez a legnagyobb bók, amit csak elmondhatok valakiről.

A legkülönösebb kalandjaink voltak, mióta ideérkeztünk. Apa és Mr. Philander eltévedtek az ingoványban és igazi oroszlán üldözte őket.

Mr. Clayton is eltévedt, és kétszer támadták meg fenevadak. Esmeralda meg én egy kis kunyhóban álltunk igazi, borzalmas emberevő oroszlánal szemben.

De a legkülönösebb az egészben a megmentőnk; csodálatos teremtés! Én nem láttam, de Mr. Clayton, apa és Mr. Philander látták, azt mondják, a legtökéletesebb, napsütött barna félisten, erős, mint az elefánt; ügyes, mint a majom, bátor, mint az oroszlán.

Nem beszél angolul és úgy eltűnik, egész titokzatos módon, minden hőstette után, mint valami szellem.

Van még egy rejtelmes szomszédunk, aki nagyszerű angol felírást írt és kiakasztotta a kunyhó ajtajába, amelyet elfoglaltunk, figyelmeztetett, hogy el ne pusztítsuk a tulajdonát, és úgy írta alá „A Majmok Tarzanja“.

Sohasem láttuk, ámbár azt hisszük, hogy egyik tengerész lehetett, aki hátulról le akarta lőni Mr. Claytont, de akkor valamilyen ismeretlen kéz lándzsát küldött a vállába.

A tengerészek csak nagyon sovány élelmiszerkészletet hagytak nekünk, egyetlenegy revolverünk van mindössze és benne három töltény, nem tudjuk, hogyan szerezhetnénk húst, Mr. Philander ugyan azt állítja, hogy nagyon sokáig élhetünk gyümölcsből, dióból, ami akad bőven az őserdőben.

Nagyon fáradt vagyok, lefekszem tehát a furcsa függőágyamba, amelyet Mr. Clayton gyűjtött össze számomra, de napról-napra feljegyzem, ami történik. Szerettel

Jane Porter.

Hazel Strong kisasszonynak, Baltimore, Md.

Tarzan sokáig maradt még gondolatokba merülve, miután végigbetűzte a levelet. Olyan sok új és különös dolog állott benne, hogy kóválygott a feje tőle, mikor megpróbálta megérteni.

Nem tudják tehát, hogy ő Tarzan! Megmondja nekik! Készített magának a lombok között egy kezdetleges sátrat ágakból, oda helyezte kincseit, hogy az esőtől védje őket. A kunyhóból hozott kincsek között akadt ceruza is.

És Jane Porter neve alá odairta:

ÉN VAGYOK A MAJMOK TARZANJA.

Azt hitte, ez elég. Később viszaviszi majd a levelet a kunyhóba.

Ami az élelmet illeti, nem kell aggódniok, gondolta Tarzan, én majd ellátom őket. El is látta!

Másnap reggel ugyanazon a helyen találta Jane Porter a levelet, ahonnan eltűnt két nap előtt. Zavarban volt, de mikor meglátta az aláírást, végigfutott a hideg a hátán. Megmutatta az utolsó oldalt a különös aláírással Claytonnak.

— Ha elgondolom, hogy ez a rémes alak valószínűleg egész idő alatt figyelt, miközben írtam. Megborzadok, ha csak rá gondolok.

— De jóakarátú kell hogy legyen, — nyugtatta meg Clayton, — mert visszaadta a levelet, és nem bántotta és ha nem csalódom, ő hagyott igen kézzelfogható baráti emléket az ajtónk előtt, mert egy megölt vad-disznót találtam, mikor beléptem.

Ezentúl alig telt el nap, hogy ne hozott volna Tarzan vadat vagy gyümölcsöt. Néha fiatal szarvast, más-kor egész különös főtt ételt, — Mbonga falujából csent pogácsát és más csemegét, — vagy vaddisznót, leopárdot, sőt egyszer oroszlánt is.

Tarzan legnagyobb élvezete lett vadat löni ezeknek az idegeneknek. Úgy érezte, nem lehet a világon jobb dolog, mint a gyönyörű szép fehér leány jólétéről gondoskodni.

Elhatározta, hogy egyszer megkockáztatja és be-megy közéjük, megpróbál beszélgetni velük a kis rova-rok segítségével.

De nehezen tudta legyőzni az erdő vad gyermeké-ben élő félenkséget, napok teltek el és nem merte ki-vinni szándékát.

A kis társaság már otthonosan érezte magát az ős-erdőben és egyre beljebb merészkedett, gyümölcsöt keresni.

Alig telt el nap, hogy a professzor ne sétált volna nagy szórakozottan egyenesen a halál torkába. Mr. Phi-lander sohasem volt atléta, de most saját árnyékává soványodott le az emberfölötti munkában, hogy vigyáz-zon a professzorra.

Eltelt egy hónap. Tarzan végre elhatározta, hogy látogatást tesz a táborban, fényes nappal.

Kora délután történt. Clayton a kikötő felé sétált, hajót lesett. Nagy faárbócot tartott készen, hogy jelt adhasson, ha talán felbukkanna valami hajó vagy vitor-lás a láthatáron.

A professzor Mr. Philanderrel karonfogva indult délnek, a part mentén, hű titkára egyre sürgette, hogy

forduljanak vissza, mielőtt ismét valami fenevad venné üldözőbe őket.

Mikor a többiek elmentek, Jane és Esmeralda gyümölcsöt keresni indultak az erdőbe és közben egyre távolabb kerültek kunyhójuktól.

Tarzan csendesen várt rájuk a házikó ajtaja előtt. A gyönyörű fehér lányra gondolt, mint mostanában majdnem mindig. Töprengett, vajjon félne-e a leány tőle? Erre a gondolatra majdnem letett tervéről.

Hamar belefáradt a várakozásba, szerette volna már a szép, szőke leányon legeltetni szemét, közelében lenni, talán meg is érinteni. A majomember nem ismert Istent, de majdnem ott tartott, hogy istenként imádta a szőke szépséget.

Mialatt várakozott, nyomtatott betűkkel írt néhány sort, nem tudta maga sem, oda fogja-e adni neki; de nagyon élvezte, hogy írásban látta kifejezve saját gondolatait. Ebben a tekintetben nem állott olyan messze a kultúrától.

Ezt írta:

ÉN TARZAN VAGYOK. KÍVÁNLUK, A TIED VAGYOK. TE AZ ENYÉM. ITT FOGUNK MINDIG ÉLNI HÁZAMBAN. A LEGJOBB GYÜMÖLCSÖT, A LEGFIATALABB SZARVAST, A LEGFINOMABB HÜST HOZOM MAJD, AMI CSAK TALÁLHATÓ A DZSUNGELBEN. VADÁSZOK NEKED. ÉN VAGYOK A LEGNAGYOBB VADÁSZ A DZSUNGELBEN. HARCOLNI FOGOK ÉRTED. ÉN VAGYOK A LEGHATALMASABB HARCOS A DZSUNGELBEN. TE JANE PORTER VAGY, LÁTAM A LEVELEDBŐL. HA EZT MEGLÁTOD, TUDNI FOGOD, HOGY EZ NEKED SZÓL. A MAJ-MOK TARZANJA SZERET.

Amint ott állott egyenesen, minf valami ifjú indiánus és várt, miután már bevégezte üzenetét, éles fülét nagyon ismerős zaj ütötte meg. Nagy majom vonult el a lombok alsó ágain.

Egy pillanatig figyelt, aztán halálos félelemtől remegő női sikolyt hallott és Tarzan földre dobva első szerelmes levelét, a párdúc gyorsaságával rohant az erdőbe.

Clayton is hallotta a sikolyt, a professzor és Mr. Philander szintén, a kunyhó felé rohantak mindnyájan, egy csomó ijedt kérdést kiabáltak össze-vissza. Egy pillantás a kunyhóba megerősítette félelmüket.

Jane Porter és Esmeralda nem voltak ott.

Clayton és az öreg ember nyomban az erdőbe rohantak, hangosan kiáltozták a leány nevét. Talán félórát botorkáltak, míg végre Clayton, szerencsére egész véletlenül, az ájultan fekvő Esmeraldára bukkant.

Megállott mellette, megtapogatta pulzusát, hallgatta szívét, még élt. Felrázta.

— Esmeralda! — kiáltotta a fülébe, — Esmeralda, az Isten szerelméért, hol van Miss Porter? Mi történt, Esmeralda?

Esmeralda lassan kinyitotta szemét, Claytonra nézett, aztán az erdőségre és Ó, Gaberelle! kiáltással ismét elvesztette eszméletét.

Ezalatt odaértek a professzor és Mr. Philander is.

— Mit tegyünk, Mr. Clayton? — kérdezte az öreg professzor. — Hol keressük? Az Isten nem lehet olyan kegyetlen, hogy elvegye tőlem kislányomat!

— Először fel kell éleszteni Esmeraldát, — mondta Clayton, — hadd beszélje el, mi történt? Esmeralda! — kiáltotta újra és jó erősen megrázta a néger nőt.

— Ó! Gaberelle! Hagyjanak meghalni! — kiáltotta a szegény asszony és nem akarta kinyitni a szemét. — Hagyjanak meghalni, Istenem, hagyjanak meghalni, nem akarom látni többet azt a rettenetes arcot. Istenem! Miért küldted az ördögöt a szegény öreg Esmeralda után? Sohasem vétett senkinek semmit, tisztességes volt egész életében!

Esmeralda, Esmeralda! — kiáltott rá Clayton. — Nem az Isten van itt, hanem Clayton. Nyisd ki a szemed.

Esmeralda engedelmeskedett a parancsnak.

— Ó, Gaberelle! Hála Istennek! — rebegte.

— Hol van Miss Porter? Mi történt? — kérdezte Clayton.

Nincs itt Miss Jane? — kiáltott fel Esmeralda rémülten és hatalmas méreteihez képest villámgyorsan ült fel.

— Ó! Istenem, már emlékszem! Biztosan elvitték.

A szegény néger nő keserves zokogásba, jajgatásba tört ki.

— Mi vitte el? — ordított Porter professzor.

— Valami nagy óriás, egészen szőrös volt.

— Talán gorilla? — kérdezte Mr. Philander.

A három embernek lélegzete is elakadt erre a rettenetes gondolatra.

— Azt hittem, az ördög, de most már tudom, gorilla lehetett. Ó, szegény kicsikém! Drága kis virág-szálam! — És Esmeralda ismét felzokogott.

Clayton rögtön nyomok után nézett, de csak letaposott füvet látott a közvetlen közelben és gyalgó erdőismeretével nem sokra ment.

Egész nap keresgéltek a dzsungelben, de mikor besötétedett, kénytelenek voltak feladni minden reményt, nem is sejtették, merre vihették el Janet.

Már jó sötét volt, mikor a kunyhóhoz értek. Szomorú, szóvalan kis csapat vonult be az erdei lakba.

Porter professzor törte meg végre a csendet. Már nem az elméletekben elmerült, száraz tudós volt, akit elvont dolgok érdekelnek csupán, hanem tetterős, hátrazott férfiú, ámbár reménytelenség, bánat ült egész lényén. Claytonnak szívébe nyilallott, mikor megszólalt:

— Most lefekszem, megpróbálok aludni. Holnap korán reggel annyi élelmet veszek magamhoz, amennyit tudok és elindulok megkeresni Janet. Addig megyek, amíg megtalálom. Nem jövök haza nélküle.

Társai nem feleltek. Mindegyiket a maga szomorú gondolatai foglalkoztatták és tisztában voltak az elhangzott szavak jelentőségével: Porter professzor sohasem jön többé vissza az őserdőből.

Végre felállt Clayton, gyengéden megérintette a professzor öreg, hajlott vállát.

— Természetesen önnel megyek, — mondta. Ne mondja, hogy csak kényszerből ajánlkozom.

— Tudtam, hogy velem akar majd jönni, Mr. Clayton, de ne tegye! Jane már úgysem szorul emberi segítségre. Csak azért megyek, hogy vele együtt kerüljek a Teremtő elé, és hogy drága kis leányom földi maradványai ne feküdjenek egyedül, elhagyottan ebben a borzalmas őserdőben. Ugyanaz a lomb, ugyanaz a bozót takarjon mindkettőnket, ugyanaz az eső csapkodjon és ha anyjának szelleme itt lebeg, találjon együtt a halálban, mint ahogy együtt látott mindig életünkben.

— Egyedül megyek, az én leányom volt, az egyetlen a világon, akit szerettem.

— Önnel megyek, — mondta Clayton egyszerűen.

Az öreg professzor figyelmesen nézte William Cecil Clayton szép, határozott arcát. Talán kiolvasta belőle a nagy szerelmet, amely leánya iránt égett szívében.

Sokkal jobban elfoglalta tudományos kutatása eddig, semhogy észrevette volna a futó jeleket, elejtett szavakat, amelyekből az életet jobban ismerő ember már régen kiolvasta volna, hogy a fiatalok egyre jobban vonzódnak egymáshoz. Most egyszerre eszébe jutott minden.

— Ahogy gondolja, — felelte.

— Rám is számíthat, — mondta Mr. Philander.

— Nem, kedves öregem, nem mehetünk el mind. Kegyetlenség volna itthagyni egyedül szegény Esmeraldát és hárman sem megyünk többre, mint egymagam.

— Elég halott van már ebben a rémes erdőben. Menjünk, próbáljunk aludni egy kicsit.

XIX. Az ősember.

Mióta Tarzan elhagyta az embermajmok falkáját, háborúság, rendetlenség harapózott el közöttük. Terkoz kegyetlen, szeszélyes király volt. Különösen a gyengébbeken töltötte ki kegyetlenkedési hajlamát, úgy hogy ezek, megunva a rossz életet, egymásután hagyták ott a falkát családjaikkal, nyugalmat, békét kerestek az őserdő mélyében.

Az együttmaradtakat is végleg elkésérítette Terkoz, így történt aztán, hogy egyiküknek eszébe jutottak Tarzan búcsúszavai:

— Ha kegyetlen vezérek van, ne tegyetek úgy, mint a többi majmok, hogy egyenként keljete ki ellene, hanem támadjátok meg ketten, hárman, négyen együtt. Ha így tesztek, egy vezér sem mer rosszul bánni veletek, mert négyen megverhettek akárkit.

Az a majom, akinek eszébe jutott a bölcs tanács, elmondta a többieknek és mikor Terkoz visszatért a falkához, nagyon heves fogadtatásban részesült.

Nem sokat teketóriáztak. Mikor Terkoz közelükbe ért, öt hatalmas majom ugrott neki.

Szívében gyáva fickó volt Terkoz, így szokott az lenni zsarnok majmoknál csak úgy, mint zsarnok emberek között, nem maradt tehát ott viaskodni és meghalni, hanem olyan gyorsan elrohant, amilyen sebesen lábai csak vitték, az őserdő oltalmat adó lombjai közé.

Kétszer megpróbálta még visszatérni a falkához, de mindkétszer rátámadtak és elkergették. Végül felhagyott szándékával és dühtől tajtékozva futott az őserdőbe.

Napokig bolyongott céltalanul, keresett valami gyengébb teremtményt, akin kitölthesse bosszúját.

Ilyen hangulatban bukkant ágról-ágra ugrálva a két gyümölcsöt kereső nőre.

Éppen fejük fölött gubbasztott a hatalmas fenevad, mikor észrevette őket. Jane Porter csak akkor látta meg, mikor már eléje ugrott a nagy, szőrös állat; alig

egy lányira tőle állott a rettenetes arcú, villogó fogú szörnyeteg.

Éles sikoly röppent el ajkáról, mikor karon ragadta egy szőrös kéz. Aztán egyre közeledtek a rettenetes fogak és torkát keresték. De mielőtt gyöngé bőrét érték volna, más szeszély fogta el a bestiát.

Nősténye a falkánál maradt. Mászt kell, hogy keresen helyette. Az a szörtelen fehér majom lesz az első nőstény új családjában. Durván megfogta, széles vállára dobta és visszaugrott vele a lombok közé; szegény Jane Porter a halálnál ezerszer rosszabb sors elé nézett.

Esmeralda rémült sikolya összecsendült a fiatal leányéval, de mint rendesen, mikor lélekjelenlétre lett volna szüksége, elvesztette eszméletét a szerencsétlen teremtés.

Jane Porter egy pillanatra sem ájult el. Igaz, hogy megdermedt a rémülettől, mikor közvetlenül arca mellett érezte a szőrös, borzalmas pofát, és arcát érte a rettenetes fenevad forró lehellete, de agya világosan működött, tudta, mi történik vele.

Csodálatos gyorsasággal rohant Terkoz zsákmányával az ágak között, de Jane Porter nem sikoltzott, nem védekezett. Úgy rémlett, mintha a kunyhó felé vinné, és akkorra tartotta fenn minden erejét, mikor övéihez közel ér.

Szegény teremtés! Ha tudta volna, hogy beljebb, egyre beljebb hatolnak az őserdőbe.

A sikoly, amely figyelmessé tette Claytont és a két öreget, hogy a földön botorkálva keressék Esmeraldát, egy pillanat alatt egyenesen a szerencsétlenség színhelyére röpítette Tarzant, de nem a néger nő érdekelte, föléje hajolt, látta, hogy nincs megsebesülve, ezzel ott hagyta.

Egy pillanatig a talajt vizsgálta, a fák alatt és Esmeralda körül, aztán a majom gyakorlatával és veleszületett eszével olyan tökéletesen összeállította a történeteket, mintha szeme előtt folytak volna le.

Ismét a lombok közé ugrott és követte a magasban

a szétszórt nyomokat, amelyeket semmi emberi szem nem fedezett volna fel, még kevésbé értett volna meg.

Az ágak végén, ahol embermajom lendült át, rendszeren marad valami nyom, csak hogy abból még nem lehet látni a fától távolodó, vagy hozzá közeledő állat nyoma-e, mert mindig az ág keskenyedő része felé nagyobb a nyomás, de kisebb a fa törzséhez, fel lehet ismerni a nyomból a haladás irányát is.

Ott egy ágon hernyót nyomott agyon a sietve menekülő láb és Tarzan ösztönszerűen tudja, hova került a láb a következő lépésnél. Ott keresi a szétfúzott állat testének kis nyomát, legyen bár akkora, mint egy por szem.

Valahol parányi horzsolás van a fa kérgén, a kapaszokló kéz nyomán, a sérülés iránya megmutatja, merre haladt a szaladó. Vagy egyik ág lesúrolt a nagy szőrös testről néhány szálát, a fennakadt kis szőrösomó újabb nyomra vezet.

Nem is kell meglassítani futását, hogy ezeket mind észrevegye.

Tarzan szemében hatalmas útmutatók az apró jelek, a lombsátor, a miriádnyi más jel között. De legerősebb irányító a szag, Tarzan egyre szaglászik a szél irányában és szaglószerve fejlettebb a kutyaénál.

Sokan azt állítják, hogy az alacsonyabb rendűeket általában jobb szaglószervevel látja el a természet, pedig gyakorlat kérdése az egész.

Az ember nem fordít különösebb gondot ennek az érzékszervnek tökéletesítésére. Gondolkodóképessége háttérbe szorította sok más képességét, visszafejlődött például fejbőrét, fülét mozgató izomzata is, tisztára azért, mert használaton kívül helyeződött.

Pedig ott vannak ezek az izmok a bőr alatt és a fülek körül, így van ez a szaglóiidegekkel is, elkorcsosodnak, mert nem használják őket.

Nem így Tarzan. Egész kisgyermekkora óta életbevágóan fontos kérdés volt nála a látás, hallás, szaglás, tapintás, és ízlés tökéletessége, sokkal inkább, mint lassan fejlődő gondolkodóképessége.

Legkevesébbé még az ízlés fejlődött ki Tarzannál, mert a túlérett gyümölcsöt és régen elásott húst is jóízűen elköltötte, de ebben alig különbözött a finomodott epikureusoktól.

Tarzan nesztelenül követte nagy sietve nyomról-nyomra az embermajmot és prédáját, de közeledésének zaja mégis figyelmessé tette Terkozot és még nagyobb sietségre ösztönözte.

Három mérföldet futottak be, amíg Tarzan utolérte őket, akkor Terkoz, látva, hogy a további menekülés hasztalan, földre ugrott egy kis tisztáson, hogy harcra-kerajen prédájáért, vagy pedig sietve tovább fusson, ha üldözője nagyon is hatalmas.

Még mindig karjával átnyalábolva vitte Jane Portert, mikor Tarzan, mint valami leopárd ugrott le a természetadta arénába, hogy lejátssza az ősküzdelmet.

Mikor Terkoz látta, hogy Tarzan az üldözője, arra a gondolatra jött, hogy ez a Tarzan nősténye, mert hiszen az ő fajtája, fehér és szőrtelen. Kihasználta tehát az alkalmat, a rég várt bosszúra.

Jane Porterre úgy hatott a különös, félistenszerű jelenség, mint bor az aléltra.

Barátaitól hallott leírásokból tudta, hogy ez lehet az a csodálatos teremtmény, aki megmentette őket; védelmezőt és barátot látott benne első pillantásra.

De mikor Terkoz durván lecsapta a leányt, hogy birokra keljen Tarzannal, és előtte állott a hatalmas termetű fenevad, óriási izmaival, rettenetes fogaival, szíve megremegett. Hogyan győzhet le ember ilyen hatalmas ellenfelet?

Mint két vad bika, rohantak egymásnak, és mint a farkasok, keresték egymás torkát. A majom hosszú agyarainak a férfi villogó kése felelt.

Jane Porter egy óriás fa törzséhez támaszkodva nézte tágranyilt szemekkel, pihegő kebelével az őskorszakbeli küzdelmet egy nőért— ő érette, szemében rémület, iszonyat, félelem és bámulat kifejezései változtak.

Mikor a férfi hát- és vállizmai kidagadtak a hatal-

mas erőfeszítéstől és óriás bicepszei távol tartották a félelmes agyarakat, lehullott az évszázados kultúra, műveltség fátyla a fiatal baltimorei leány bámuló szeméről.

Mikor tízszer, tizenkétszer szaladt bele a kés Terkoz szívébe és a hatalmas test élettelenül terült el, az ósaszony ugrott előre kitárt karokkal az ösférfi elé, aki megbírkózott érte és elnyerte.

És Tarzan?

Azt tette, amire nem kell tanítani egyetlen férfit sem, akinek piros vér folyik ereiben. Karjába vette asszonyát és csókokkal borította húzódozó, szabadkozó ajakát.

Egy pillanatig félig csukott szemekkel feküdt karjában Jane Porter. Egy pillanatra — először életében — megismerte a szerelmet.

De amilyen hirtelen leomlott a fátyol, olyan hirtelen visszalebbent ismét; háborgó lelkiismerete hiborvörösre festette arcát, a vérig sértett nő eltolta magától Tarzant és elfordult.

Tarzant nagyon meglepte, hogy karjába zárhatta ellenkezés nélkül a messziről, félve imádott nőt és most váratlanul érte, hogy eltaszítja magától.

Megint közel lépett hozzá, hogy karjaiba vegye, de a leány, mint a nőténytigris fordult ellene, eltolta kis kezével a hatalmas mellett.

Tarzan nem értette.

Az imént még az volt a szándéka, hogy visszaviszi sietve Jane Portert övéihez, de most már elmúlt a pillanat hatása, eltűnt, tovalebbent; a tiszavirágéletű szándék egészen a múlté, mint annyi minden e földön, ami volt egyszer és soha többé nem tér vissza: életképtelen lett.

Most, hogy érezte a meleg, bársonyos puha test közelségét, drága lehellete arcát símogatta meg forró ajkát, új láng lobbant fel lelkében, a tökéletes vonalú száj új bélyegét égetett az átalakult, új Tarzanra.

Ismét megpróbálta kezével érinteni a leány karját, de Jane ismét elutasította. Ekkor azt tette Tarzan, amit minden őse megtett volna.

Ölbe kapta asszonyát és bevitte az öserdő sűrűjébe.

Másnap korán reggel ágyulövésre ébredt a kunyhóbeli kis társaság. Legelőször Clayton rohant a kikötőhöz, két hajót látott veszetegelni az öböl szájánál.

Egyik az „Arrow“ volt, a másik egy kis francia cirkáló.

Az utóbbi fedélzetén összegyűlve állott az egész legénység és mindnyájan feszült figyelemmel néztek a part irányában. Clayton rögtön megértette, hogy az imént elhangzott lövés nekik szólt, figyelmeztetni akarták a kunyhó lakóit.

Mindkét hajó elég távol horgonyzott a parttól, két-séges volt, vajjon kiveszik-e távcsöveikkel a leadott jeleket.

Esmeralda kihozta vörös ernyőjét és egyre hadonászott vele, de Clayton félt, hogy még ezt sem veszik esetleg észre, északfelé rohant, ahol jelző máglyája már régóta készen várta ezt a döntő órát.

Örökkévalóságnak tetszett mindnyájuknak, amíg végre elérte a rözséből, száraz galyakból rakott halmot.

Clayton felháborodva látta, hogy mire visszatért, az Arrow már felszedte horgonyait és a francia cirkáló útban is volt a nyílt tenger felé.

Gyorsan felgyújtotta vagy tíz helyen a máglyát, aztán a part szélső fokára rohant, levetette ingét, egy letörött galyra kötötte, úgy integetett a hajóknak.

De a hajók folytatták megkezdett munkájukat. Clayton már feladott minden reményt, mikor a magasan felszálló sűrű füstoszlop mégis magára vonta a hajósok figyelmét, és egy pillanat alatt egész sereg távcsövet szegeztek a cirkálóról a part felé.

A két hajó azonnal a partnak irányult ismét; az Arrow távolabb megállott, a cirkáló pedig lassan közeledett a parthoz.

A parttól nem messze megállott, leoldották csónakjukat és vizre bocsátották, aztán a part felé eveztek.

Mikor partra húzták a csónakot, egy tiszt szállott ki.

— Azt hiszem, Clayton úrhoz van szerencsém? — kérdezte.

— Hála Istennek, hogy eljöttek, — felelte Clayton — reméljük, még nem késő.

— Hogy értsem ezt, uram? — kérdezte a tiszt.

Clayton elmondta Jane Porter eltűnését és hozzátette, hogy fegyveres emberekre volna szüksége, hogy felkutassák.

— Mon Dieu! — kiáltott fel a tiszt. — Tegnap még nem lett volna késő és ma — talán jobb volna, ha nem találnók meg a szegény nőt. Borzasztó, uram, borzasztó!

Még vízrebocsátottak néhány csónakot a cirkálóról. Clayton megmutatta nekik, hol kell partraszállni, aztán csónakra szállott a tiszttel, a hajó orrát a kis körülzárt öböl felé fordította és megindultak, nyomon követték a többi csónakosok.

Csakhamar odaértek, ahol Porter professzor, Mr. Philander és a zokogó Esmeralda állottak.

Az utolsó csónakban ült a hajóskapitány, mikor meghallotta a Jane Porter tragédiáját, hajlandónak nyilatkozott önkénteseket toborozni a legénység között, akik elkísérik Porter professzort és felkutatják vele az őserdőt.

Egyetlen egy sem akadt a derék francia tengerészek között, aki ne vállalkozott volna szívesen az expedícióra.

A parancsnok kiválasztott húsz matrózt és két tisztet, d'Arnot és Charpentier hadnagyokat, egyik csónakot visszaküldték a cirkálóhoz élelemért, municióért, fegyverekért; az embereknek csak revolverük volt kéznél.

Clayton megkérdezte, hogyan jöttek a part közelébe és minek adtak le jelt? Dufranne kapitány elmondta, hogy körülbelül egy hónapja haladt el mellettük az „Arrow“ erősen dagadozó vitorlával; mikor

jelt adtak, hogy közeledjenek a cirkálóhoz, annál nagyobb erővel vitorláztak sietve el tőlük.

Üldözőbe vették, lőttek is néhányat utána, de másnap reggel eltűnt a szemük elől. El is felejtették az esetet, hetekig cirkáltak le-fel a parton, mikor egyszer korán reggel a nyílt tengeren küzködő hajót mutattak távcsöveik, amely nyilvánvalóan elvesztette a kormányt.

Közelebb siettek a küzködő hajóhoz és meglepetve látták, hogy ugyanaz, amely elszökött előlük néhány hét előtt. Elővitorlájuk és középárbcuk még állott ugyan, de látszott, hogy már alig-alig küzködnek a széllel; a fővitorla már eltűnt és foszlányokban lengtek többi vitorlái is az erős tengeri szélben.

A zúgó tengeren nehéz és veszedelmes feladat volt legénységet vinni át a törött hajóra és minthogy semmi életjelt nem adtak a fedélzetről, elhatároztuk, hogy ott vesztegelünk, amíg eláll a szél és elsímul a víz, de abban a pillanatban láttunk meg egy tengerészt a hajó korlátjába kapaszkodva, kétségbeesetten integetni felénk.

Azonnal vízrebocsátottunk egy csolnakot és sikerült elérnünk az „Arrow“-t. Megdöböntő látvány tárult a fedélzetre kapaszkodó francia tengerészek elé.

Vagy tizenkét halott és haldokló gurult ide-oda az ingó fedélzeten, élők és halottak egymás hegyénhátán. Két hullát félig felfaltak, mintha farkasok tépték volna szét.

A kormányos csakhamar beállította a még ép vitorlákat, és az élőket bevitte függőágyaikba.

A halottakat összeszedték, vászonba csavarták és kiterítették a fedélzeten, hogy kivoltukat megállapíthassák, mielőtt elnyeli őket a mélység.

Egyik élő sem volt eszméletén, amikor a francia tengerész az „Arrow“ fedélzétére érkezett. Még az a szegény ördög is elájult, aki integetett nekünk.

Nem sok időbe telt, amíg embereink megtudták, mi történt a hajón. Pálinkát meg kenyeret kerestek, hogy eszméletre térítsék az aléltakat és ekkor kisült, hogy semmiféle ételnemű, sem ital nincs a hajón.

Azonnal jelt adtak a cirkálónak, hogy küldjenek vizet, orvosságot és élelmet és még egy csónak indult el a veszedelmes útra az „Arrow“ felé.

Többen magukhoz tértek az erősítő szerektől, akkor elmondták az egész történetet. (Azt mi már ismerjük, egészen addig, hogy a Snipes megölése után elásták a kincsesládát és elvitorláztak.)

Úgy látszik, a cirkáló üldözése annyira megrémítette a lázadókat, hogy napokig haladtak befelé a tengeren, de mikor észrevették, hogy élelmük fogyóban, ismét visszafordultak keletnek.

De egyikük sem értett a hajózáshoz. Csakhamar nagy veszekedések származtak ebből. Három napig vitorláztak kelet felé, de nem értek partot, akkor északnak fordultak, mert attól féltek, hogy az erős északi szél délnek kergette talán őket, le, Afrika legdélőbb foka felé.

Két napig tartották meg az észak-észak-keleti irányt, akkor szélcsend állott be és majdnem egy teljes hétig tartott. Vizük elfogyott, élelmük is vajmi kevés maradt.

Allapotuk nemsokára még rosszabbra fordult. Egyik emberük megőrült és beleugrott a tengerbe. Nemsokára egy másik felvágta ereit és megitta saját véréit.

Mikor meghalt, beledobták a tengerbe, ámbár néhányan a hajón akarták tartani holttestét. Éhség vadállatokká változtatja az embereket.

Két nap múlva cserbenhagyta őket kormányosuk, mert már gyenge volt a kormányhoz, ugyanaznap három emberük meghalt. Másnap reggel látták, hogy az egyiket majdnem egészen felfalták.

Egész nap lesték egymást, mint a fenevadak prédájukat, másnap a másik két hulla is szét volt marcangolva.

De az emberek nem erősödtek meg kannibáli lakomáiktól, mert szomszúság kínozza őket. Akkor jött a cirkáló.

Mikor az életben maradtak elmondták történetüket, jelentették a dolgot a francia kapitánynak, de egyi-

kük sem volt képes pontosan meghatározni a helyet, ahol a professzort és társaságát partra tették, a cirkáló tehát lassan haladt a part mentén, néha-néha ágyujelt adtak le és távcsöveikkel szemmel tartották a partot.

Éjjel horgonyt vetettek, hogy egy lábnyi helyet se hagyjanak felkutatlanul a parton, és véletlenül előző éjjel a jó öbölbe kerültek.

A délutáni lövést nem hallották a partiak, valószínűleg az őserdő sűrűjében keresték Jane Portert, ahol az ágak recsegése elfogta a távoli lövés gyenge hangját.

Mialatt elbeszélték kalandjaikat, visszatért a csónak élelmiszerral és fegyverekkel.

Nemsokára útnak indult a kis tengerészcsapat a két francia tiszttel, Porter professzorral és Claytonnal, megküzdeni az őserdő szűz vadonában a reménytelen, emberfölötti nehéz feladattal.

XX. Öröklés.

Mikor Jane Porter látta, hogy ez a különös erdei teremtmény magával viszi mint foglyát, miután megmentette a majom karmaiból, kétségbeesetten próbált megszabadulni, de a vaskarok úgy tartották, mintha egynapos csecsemő lett volna, csak kissé erősebben szorították.

Feladta tehát a hiú reményt és csendesen feküdt, félig lehúnyt szempillák alól figyelte a bozót sűrűjében könnyedén futó alak arcát.

Nem mindennapi szépségű arc hajolt feléje.

Az erős hím tökéletes példányképe, anélkül, hogy durvaság vagy alacsonyrendű szenvedélyek nyoma látszott volna rajta. Mert, ha nagy ölő volt is Tarzan, ölt embert, állatot, de úgy, ahogy a vadász öl, nem szenvedélyből, kivéve nagyrítkán gyűlöletből, — de akkor

sem az a rosszakaratú, gonosz szenvedély vezette, amely olyan rettenetesen megbélyegzi saját fajtáját.

Mikor Tarzan ölt, többnyire mosolygott, nem viszorított, és mosoly alapozza meg a szépséget.

A lány különösen megjegyezte az égő vörös sávot, balszemétől fel a feje búbjáig, amely élénken égett, miközben Terkozzal viaskodott; de most, hogy vizsgálgatta arcát, eltűnt, csak egy vékony, fehér vonal jelezte helyét.

Amint a lány csendesen feküdt ölében, engedett a szorítása.

Egyszer a lány szemébe nézett Tarzan és mosolygott, és a lány be kellett, hogy húnyja szemét, leengedte a függönyt a gyönyörű arc előtt.

Most a lombok között szökelt Tarzan, Jane Porter csodálkozott, hogy nem érez félelmet és egyszer csak ráeszmélt, hogy soha életében nem érezte magát biztonságban, mint itt, a különös vadember erős karján, aki Isten tudja mi célból vitte beljebb, beljebb, egyre beljebb a vad, érintetlen őserdőbe.

Mikor behunyt szemmel gondolkozott jövőjén és rémképek rajzoltak fel képzeletében, halálos félelemmel gyötörve lelkét, olyankor csak ki kellett nyitnia szemét, elég volt megpillantani a föléje hajló nemes arcot, hogy a rémület utolsó maradványa is szertefoszoljon.

Nem, arról meg volt győződve, hogy ez az ember nem bánthatja, csak őszinte arcába kellett néznie, nyílt tekintetű szemeibe; bátor lovagiasság sugárzott egész lényéből.

Néha úgy tetszett Janének, hogy áthatolhatatlan zöld fal alá értek, de az erdei isten előtt megnyílt, újat engedett, mintegy varázsütésre, minden sűrű bozót, mögötte aztán ismét becsukódott.

Alig ért egy-egy ág a fiatal leányhoz, pedig alatta, fölötte, előtte, mögötte összekúszált, folyondárok, rudakkal összebogozott lombsátor állotta útját.

Miközben Tarzan kitartóan haladt előre, új gondolatok foglalkoztatták lelkét. Olyan kérdés merült fel

előtte, amilyenel még sohasem törődött életében és inkább ösztönszerűleg érezte, mint amennyire átgondolta, hogy mint embernek, nem mint majomnak kell szembenéznie a kérdéssel.

Amint a középmagasságú erdőövön átküzdötte magát, lehült kissé imént fellobbant vad, első szerelme.

Most azon gondolkozott, mi történt volna a lánynyal, ha nem menti meg Terkozttól.

Tudta, miért nem ölte meg a majom, és kezdte összehasonlítani saját szándékait a Terkozéval.

Igaz, az ingoványban rendes dolog volt, hogy a hím erőszakkal ragadja el párját, de vezetheti-e Tarzant az állatok szokása? Nem ember-e Tarzan? De hogyan érnek célt az emberek? Megdöbrent, fogalma sem volt róla.

Szerette volna megkérdezni a leánytól, aztán úgy érezte, mintha már válaszolt volna ellenkezésével, hiábavaló küzködésével, amellyel menekülni próbált.

De íme, célhoz érték. Tarzan, a majom-ember, Jane Porterrel ölében könnyedén leszökkent az aréna puha talajára, ahol Dum-Dum orgiájukat szokták tartani az ember-majmok.

Sok mérföldet jártak ugyan be, de még kora délután volt, az amphitheátrumot beragyogta a napnak zöld lombok útvesztőjén át beszűrődő fénye.

A zöld fű puhán, hűvösen, hívogatólag mosolygott rájuk. Az őserdő millió zaja messze mögöttük maradt, csak valami tompa zsongásba halkult, hol erősödő, hol lágyan mormoló zúgásba, mint mikor a csobogó hullámok csapkodják a tengerpartot.

Almodozó, csendes nyugalom szállott Jane Porterre, amint Tarzan letette a puha fűbe, és mikor mellette magasló óriás alakjára pillantott, különös, jóleső biztonságot érzett.

Félig lehúnyt szempillái mögül figyelte. Tarzan átment a kerek tisztás másik végére, a fák felé. Észrevette, milyen könnyedén és méltóságteljesen mozgott, élvezte gyönyörű alakjának tökéletes összhangját, jól formált fejének arányát a széles vállakhoz.

Milyen tökéletes teremtés! Nem lehet kicsinyesség, kegyetlenség, aljasság ilyen istenien tökéletes külső mögött. Soha ilyen ember nem járt még a földön — gondolta magában Jane — mióta Isten megteremtette a legelsőt, saját képmására.

Tarzan egy ugrással a fák között termett és eltűnt. Jane Porter töprengett, hová mehetett? Itt hagyta volna magában, sorsára bízva, az erdőben?

Idegesen nézett körül. Minden levél, minden bozót mögül mintha ezer veszély leselkednék, valami óriás fenevad vicsoritja talán éppen reá borzalmas agyaráat.

Minden hangra összerezzen; rossz szándékú, alattomos állat kígyózik talán feléje.

Milyen nagy különbség az imént és most.

Néhány percig — és a percek mintha órák lettek volna a megrémült lánynak — ott ült, halálra szántan, nézve, mikor vet véget életének, nyomoruságos félelemnek valamilyen fenevad.

Már szinte vágyódott a kegyetlen fogak után, hogy megszabaduljon ettől az örjítő félelemtől.

Ekkor hirtelen halk neszt hallott a háta mögött. Éles sikollyal ugrott fel és a zaj felé fordult.

Ott állott Tarzan, kezében egy csomó érett, zamatos gyümölcs.

Jane Porter megremegett és elesett volna, ha Tarzan, ledobva zsákmányát, izmos karjába nem kapja. Nem vesztette el eszméletét, de szorosan belekapaszkodott, egész testében remegve, mint valami fiatal, ijedt őz.

Tarzan lágyan megsímogatta haját, próbálta megnyugtatni, lecsillapítani, mint ahogy Kala szokta volt őt, mikor, mint kis majom megrémült Sabortól, az oroszántól, vagy Histahtól, a kígyótól.

Egyszer gyengén homlokára tapasztotta ajkát és a lány nem mozdult, hanem behunyta a szemét és felsőhajtott.

Nem tudta elemezni érzelmeit és nem is akarta. Megelégedett azzal, hogy biztonságban érzi magát az izmos karok között, és a sorsára bízta jövőjét; az

utóbbi órákban annyira megtanult bízni az erdő különös vad teremtésében, mint ahogy ismerősei közül kevés emberben bízott volna.

Mikor elgondolkozott e különös jelenségen, derengeni kezdett benne a valóság, rájött, hogy úgy látszik, megismert valamit, amiről mostanáig sejtelve sem volt igazában — a szerelmet. Csodálkozott és elmosolyodott.

Mosolyogva, gyöngéden toltta el magától Tarzant és félig mosolyogva, félig ingerkedve mutatott a földön heverő gyümölcsre, aztán leült az agyagdob szélére, mert erőt vett rajta az éhség.

Tarzan gyorsan felszedte a gyümölcsöt, és a leány lábai elé tette, aztán ő is leült a dobra melléje, kinyitotta kését és előkészítette a különböző ehető fajtákat a lakmározáshoz.

Együtt lakmároztak csendben, néha-néha egymásra néztek lopva, míg végre Jane Porter vidám nevetésbe tört ki és Tarzan vele nevetett.

— Szeretném, ha beszélne angolul, — mondta a lány.

Tarzan a fejét rázta és komoly, szomorú vágyódás homályosította el arcán a mosolyt.

Aztán franciául próbált vele beszélni Jane, majd németül, de magának is nevetnie kellett kómikus dadogásán.

— Nem baj, — mondta ismét angolul — megérti annyira az én németségem, mint ahogy megértették Berlinben.

Tarzan már régen tisztában volt azzal, hogy mit fog cselekedni a jövőben. Volt ideje bőven visszaemlékezni mindarra, amit könyveiben nőkről, férfiakról olvasott. Elhatározta, hogy úgy tesz, mint ahogy a könyvbeli emberek tennének az ő helyében.

Megint felkelt, a lombok közé sietett, de előbb megpróbálta megmagyarázni jelekkel, hogy mindjárt visszajön, ami sikerült is, Jane Porter most már nem rémült meg barátja eltűnésén.

Csak éppen hogy egyedül érezte magát, arra nézett,

amerre Tarzan ment és vágyakozó pillantásokat vetett utána, úgy várta vissza. Mint az imént, most is halk nesz jelezte közeledését. Egész halom ágat hozott két karjában.

Megint visszament a sűrű erdőbe, csakhamar egy köteg puha fűvel és harasztal tért vissza. Még kétszer tette meg az utat, amíg eleget gyűjtött össze.

Akkor a földre szórta a fűvet és harasztot, puha, egyenes ágyat készített belőle, föléje ágakból tetőt állított össze, úgy hogy néhány láb magasan találkoztak az ágak a fű fölött. Nagy levelekkel, lapúkkal befedte az egész tetőt, az építmény egyik oldalát is elzárta ágakkal és levelekkel, úgyhogy egész pompás sátor állott végül előtük.

Aztán leültek a dob szélére, és megpróbáltak jelekkel beszélgetni.

A gyönyörű gyémántmedaljon már régen feltűnt a leánynak Tarzan nyakán s rámutatott, mire Tarzan lekapcsolta és átadta a ragyogó éksort.

Jane látta, hogy művészember munkája, a gyémánt nagyon értékes, nagy és gyönyörűen foglalt, de csiszolásából látszott, hogy régi.

Azt is észrevette, hogy a medaljont ki lehet nyitni. Megnyomta a rejtett rugót, mire a medaljon kinyílt és mindkét részében egy-egy elefántcsontra festett miniatűr arcképet talált.

Az egyik gyönyörű nőt ábrázolt, a másik férfit, Tarzan hasonmását, alig valami eltéréssel az arckifejezésben.

A leány Tarzanra nézett, a fiú meglepetten bámult a leány fölé hajolva, a két képre. Kinyújtotta kezét a medaljonért és elvette; meglepetés tükröződött arcán; nyilván először látta most a képet, nem is tudta, hogy a medaljont ki lehet nyitni.

Jane Portert erősen foglalkoztatta ez a különös eset. Egyre törte a fejét, hogyan juthat ilyen gyönyörű ékszer Afrika legsötétebb őserdejének vad lakójához.

Még csodálatosabb, hogy a kép annyira hasonlít hozzá, akár bátyját ábrázolhatná, vagy inkább apját

ennek az erdei istennek, aki még csak azt sem tudta, hogyan kell a medaljonnal bánni.

Tarzan le nem vette szemét a két arcképről. Majd hirtelen előrántotta tegzét, földre szórta nyilait és a zacskószerű tartó legaljából előhúzott egy csomó puha, zöld levélbe burkolt, lapos fűszállal átkötött csomagot. Óvatosan kioldozta, egyenként leszedegette a leveleket és végre egy arcképet hámozott ki belőle.

A medaljonra mutatott, aztán átadta a képet Jane-nek. A leány figyelmesen nézte a két arcképet. Ugyanazt a férfit ábrázolta.

Jane Porter nagyon meglepődött. Tarzan szemében is csodálkozás tükröződött. Mintha kérdés tölult volna ajakára.

A leány az arcképre mutatott, aztán a miniatűrre, majd Tarzanra, így akarta jelezni a hasonlatosságot hármuk között, de Tarzan csak a fejét rázta, vállat vont, kivette az arcképet a leány kezéből, óvatosan becsomagolta ismét és tegzébe rejtette.

Néhány percig némán ültek egymás mellett. Tarzan a földre szegezte tekintetét, Jane Porter kezében tartotta a kis medaljon, forgatta jobbra-balra, valami a tulajdonossal kapcsolatos magyarázatot keresett.

Végre megtalálta a megoldást.

Ez a medaljon a Lord Greystokeé lehetett, az ő képe, meg a Lady Aliceé van benne.

A vadember egyszerűen ott találta a kunyhóban. Milyen ostoba, hogy nem jött rá már előbb a dolog ilyen egyszerű nyitjára.

De a hasonlatosság az erdei isten és Lord Greystoke között teljesen érthetetlen. Természetesen, egy pillanatig sem jutott Jane Porternak eszébe, hogy ez a félmeztelen vadember angol nemes.

Végre felnézett Tarzan és figyelni kezdte a medaljont vizsgáló fiatal leányt. Nem tudott semmiféle megoldást találni a képekre, de kiolvasta az érdeklődést a mellette ülő bájos leány arcából.

Jane észrevette, hogy Tarzan nézi, azt hitte, talán az ékszert óhajtja vissza, és odatartotta. Tarzan el-

vette a láncot, két kézre fogta és a leány nyakára kapcsolta; mosolyogva élvezte, mennyire meglepi a nem remélt ajándék.

Jane Porter hevesen rázta fejét, mindenáron le akarta venni nyakáról az aranyláncot, de Tarzan nem engedte. Megfogta a leány kezét és erősen tartotta, hogy legyözze ellenkezését.

A leány végre engedett; kedves mosollyal szorította ajkához a medaljont, majd finom meghajlással a melére ejtette.

Tarzan nem volt biztos a dolog jelentőségében, de kitalálta, hogy az ajándék elfogadását akarja jelezni; felállott, megfogta a medaljont és ünepélyes méltósággal ajkához emelte, mint valami középkori lovag és ugyanott érintette, ahol imént a leány ajka pihent.

Lovagias, megkapó udvariassági jelenet volt ez, öntudatlan kellem és finomság nyilvánult meg benne. Egészen magán viselte minden mozdulata magasrangú származásának bélyegét, természetes egyszerűséggel került felszínre sok százados, öröklött, ösztönszerű finomultság, amit vad életmódja és különös környezete sem tudott kipusztítani az angol főúrból.

Sötétedni kezdett, ismét evéshez láttak tehát; a pompás gyümölcs ételt és italt pótolta, aztán felállott Tarzan, a kis magaépítette sátorhoz vezette Janet és jelezte, hogy lépjen be, ez az ő hajléka.

Órák óta először járta át megint félelem Janet. Tarzan érezte, mennyire húzódozik most tőle, mintha megijedt volna.

A félnapi együttlét a fiatal leánnyal, lényegesen más Tarzant faragott belőle, mint aki a reggeli napot üdvözölte.

Most lényének minden idegszálában öröklés győzött a szokás fölött.

Nem lett gyors varázslattal síma udvaronc a vad majomemberből, de felülkerekedtek benne öröklött ösztönei és mindenekelőtt tetszeni kívánt az imádott nőnek; azt akarta, hogy meg legyen vele elégedve.

Tarzan csak olyasmit tett tehát, amivel fokozhatta

Jane biztonságérzetét. Leoldotta vadászkesét, kihúzta tokjából és átadta a leánynak, úgy vezette ismét a sátorba.

Jane megértette, elvette a hosszú kést, belépett a sátorba, ledült a puha fűre, míg Tarzan a földre feküdt a bejárat előtt.

Itt találta a kelő nap reggel.

Mikor Jane Porter másnap felébredt, semmire sem emlékezett, csodálkozva nézett körül — meglepődve látta a kis zöld sátrat, puha fűágyát, az ismeretlen környezetet.

Lassanként eszmélt a jelenre és akkor nagy csodálkozás ébredt benne, mély hála és köszönet, hogy ilyen borzalmas veszedelmek közepette még mindig épségben maradt.

A kijárási felé ment, hogy Tarzan után nézzen. Lovagja eltűnt, de most már nem ijedt meg, tudta, hogy vissza fog jönni.

A bejárat előtt még tisztán látszott testének nyoma a fűben, ahol a leány fölött örködve töltötte az éjszakát. Jane most tudta, miért aludt olyan nyugodtan egész éjjel.

Hogyan félt volna az „ő“ közelében? Elgondolkozott, vajjon van-e még olyan férfi, aki mellett ennyire biztosan, nyugodtan érezheti magát valaki a legsötétebb afrikai őserdőben? Még az oroszántól, párdüctől sem félt már.

Felnézett éppen, mikor könnyedén ugrott le hőse egy közeli fáról. Amint meglátta a leányt, arcán őszinte, meleg, bizalomgerjesztő mosoly sugárzott.

Mikor Janehoz közeledett, a fiatal leány szíve hangozatosan dobogott, szeme felragyogott, mint még férfi látára soha.

Megint gyümölcsöt keresett Tarzan; zsákmányát lerakta a sátor elé. Ismét leültek egymás mellé és együtt reggeliztek.

Jane Porter azon törte a fejét, vajjon milyen terve lehet? Visszaviszi-e az öbölhöz, vagy itt tartja? Egy-

szer csak azon kapta magát, hogy nem nagyon izgatja a dolog. Lehetséges-e, hogy nem törődik vele?

Rájött, hogy nagyon jól érzi magát a mosolygó óriás mellett ülve, kitünő gyümölcsöt falatozva egy paradicsomi őserdőben, a messzi, ismeretlen Afrika leg-sötétebb vadonában, — megelegedett volt és nagyon boldog.

Nem értette. Józan esze azt mondta, félelem kellene hogy marcangolja, aggodalom kínozza, a sötét, ismeretlen jövő le kellene hogy sújtsa és íme, a lelke mélyén dal csendül és rámosolyog a mellette ülő férfira.

Mikor befejezték a reggelit, Tarzan belépett a sátorba, megkereste kését és ismét felkötötte. A leány teljesen meglepedkezett róla. Megértette miért: elszállt már végkép lelkéből a félelem, amely először a kés elfogadására ösztönözte.

Most intett Tarzan, hogy kövesse; a köröndön áthaladva, fákhoz értek, akkor ölbe kapta Tarzan a leányt és felugrott vele a lombok közé.

Jane tudta, hogy hazaviszi, övéihez, és nem értette, miért fáj úgy a szíve, miért vesz erőt rajta az elhagyatottság szomorú érzése.

Órákon át lendültek egyik ágról a másikra.

Tarzan nem sietett. Ki akarta élvezni az utazás édes kellemességét, a drága teherrel karján; nyújtotta az utat, amennyire lehetett, kerülővel haladtak az öböl felé.

Többször megállottak egy-egy kicsit, nem mintha Tarzannak szüksége lett volna pihenőre; délben egy teljes órát töltöttek el az ebédeléssel egy kis tisztáson.

Majdnem naplementekor értek az öbölhöz. Tarzan leugrott egy hatalmas fa törzsénél, széthajtotta a magas füvet és a közeli kunyhó felé mutatott.

A leány kézenfogta, hogy odavezesse otthonába, hogy megmutassa apjának életmentőjét, elmondja, hogyan örködött fölötte egész éjjel, gyöngédebben, mint a legjobb anya.

De Tarzant ismét elfogta a szégyenkezés, zavar az

emberi lak közelében. Visszahúzta kezét és a fejét rázta.

A leány közelhúzódott hozzá, kérő pillantást vetett rá; valahogy nem tudta elviselni a gondolatot, hogy lovagja ismét visszatérjen a borzalmas őserdőbe egyedül.

A férfi még mindig rázta a fejét, aztán gyöngéden magához vonta a leányt és megcsókolta, de előbb szeméből olvasta ki, hogy visszautasítaná-e?

Jane egy pillanatig habozott, aztán megértett mindent, átölelte nyakát, arcát arcához szorította és megcsókolta — minden szégyenkezés nélkül.

— Szeretem, szeretem, — suttogta.

A távolból puskalövések hallatszottak. Az ifjú pár figyelmes lett.

A konyhából előjöttek Mr. Philander és Esmeralda.

Tarzan és a leány nem láthatták az öbölben veszteglő hajókat.

Tarzan a hang irányába mutatott, mellére ütött és ismét arra mutatott. Jane megértette. Tarzan elmegy, mert azt hiszi, hogy övéi veszélyben vannak.

Megint megcsókolta a férfit.

— Jöjj vissza hozzám, — súgta — várlak, mindig várlak!

Tarzan eltűnt. Jane Porter a konyhá felé indult, a tisztáson keresztül.

Először M. Philander látta meg. Sötét volt és Mr. Philander erősen rövidlátó.

— Esmeralda, gyorsan, bújjunk el, — kiáltotta — oroszlán! Istenemre, oroszlán!

Esmeralda nem sokat nézte, jól látott-e Mr. Philander. Elég volt neki, amit hallott. A konyhóban termett és eltorlaszolta az ajtót, be sem várva a mondat végét. Az „Istenemre“ kiáltásnál már arra eszmélt Philander, hogy az ajtó be van zárva és ő azon az oldalon maradt, amerről az oroszlánt látta.

Dühösen döngette a súlyos kaput.

— Esmeralda, Esmeralda, — ordította — engedjen be, felfal az oroszlán!

Esmeralda azt hitte, hogy az oroszán csap ilyen zajt az ajtó előtt és rendes szokása szerint elájult.

Mr. Philander rémulten pillantott hátra.

Borzalom! Egész közel volt már! Megpróbált felmászni a kunyhó oldalán és sikerült felkapaszkodnia a tetőig.

Egy pillanatig ott lógott, mint a macska, de egyszer csak leszakadt egy csomó szalma és Mr. Philander lepottyant a földre.

Hirtelen kitünő ötlete támadt. Eszébe jutott, amit hallott, hogy ha halottnak tettei magát valaki, nem bántja az oroszán.

Mr. Philander úgy feküdt ott tehát, mintha megdermesztette volna a kegyetlen halál. Minthogy a keze is égnek állott, amint hátára puffant, nem nagyon valószínűre sikerült halotti póza.

Jane Porter meglepődve nézte egy darabig a kórikus helyzetben kínlódó atyai barátját, aztán elnevette magát — egész kis, elnyomott, halk nevetéssel, de ez éppen elég volt. Mr. Philander féloldalt gurult és körül nézett.

— Jane! — kiáltott fel. — Jane Porter! Istenemre!

Talpraugrott és feléje futott. Nem hitt a szeménck, hogy ő az és él!

— Istenemre! De hát honnan jön? Hol járt? Hogyan...

— Kegyelem, Mr. Philander, — vágott közbe a leány — nem tudok olyan sok kérdésre egyszerre felelni.

— Jól van, jól, — mondta Mr. Philander. — Istenemre, úgy meglepődtem és annyira örülök, hogy így, épségben látom, baj nélkül, azt sem tudom, mit beszélek. De jöjjön, mondjon el mindent.

XXI. Emberkinzók.

Mikor a kutatók kis csapata egyre beljebb vergődött, keresztül az őserdő sűrűjén, valami nyomát keresve Jane Porternek, egyre jobban meggyőződtek vállalkozásuk reménytelen sikertelenségéről, de az öreg ember mély szomorúsága és az angol ifjú kérő tekintete nem engedte visszafordulni a jószívű d'Arnot hadnagyot.

Azt gondolta, hátha a véletlen mégis segítségükre lesz és rábukkannak a szegény leány holttestére, vagy legalább is testének maradványaira, mert abban egy percig sem kételkedett, hogy felfalták a vadállatok. Rajvonalba állította embereit ott, ahol Esmeraldát találták és ilyen széles alapon indultak kutató útjukra, küzködve, botorkálva, kapaszkodva a hínár, inda, bozót szövevényes sűrűjében.

Lassú munka volt. A dél még alig néhány mérföldnyire érte őket. Megállottak rövid pihenőre, aztán ismét nekivágtak a vadonnak. Nemsokára valami állatnyomra bukkantak.

Régi elefántnyom volt. D'Arnot, miután tanácskozott a professzorral és Claytonnal, elhatározta, hogy ezen a csapáson haladnak tovább.

A nyomok északkeletnek vittek, a csapat egyenként menetelt előre.

D'Arnot vezetett elég gyors lépésekkel, mert majdnem ösvénnyé szélesedtek a nyomok. Közvetlenül mögötte jött Porter professzor, de nem tudott lépést tartani a fiatal katonával. D'Arnot vagy száz jardnyira előtte haladt, mikor hirtelen mintegy féltucat fekete harcos támadta meg a francia hadnagyot.

D'Arnot vészjelt adott csapatának, amint a feketék közelébe értek, de mielőtt még használhatta volna revolverét, megkötözték és elhurcolták az őserdőbe.

Kiáltásai fellármázták a tengerészeket, mintegy tizenkettő előrerohant, Porter professzort utólérték és elhagyták, vezérük segítségére siettek.

Nem tudták, miért kiáltoz, csak azt, hogy veszélyben van.

Elrohantak a hely előtt, ahol d'Arnot-t elfogták, mikor nyíl repült az egyik tengerész felé, karjába fúródott, majd egész nyílzápor omlott rájuk.

A tengerészek elsütötték pisztolyaikat, arra, ameről a nyilak repültek.

Ezalatt megérkezett a hátsó csapat is és egyik lövés a másik után dördült el az ismeretlen ellenség felé. Ezeket a lövéseket hallotta Tarzan és Jane Porter.

Charpentier főhadnagy futva jött embereivel a lövöldözés színhelyére. Mikor hallotta, miről van szó, kiadta a parancsot, hogy kövessék és berohant az őserdő sűrűjébe.

A következő pillanatban már kézitusa fejlődött ki mintegy tizenöt Mbonga falubeli feketével. Nyilak és golyók röpködtek sűrűn a levegőben.

Különös afrikai kések és francia pisztolyok kerültek vad, véres párviadalra, de a bennszülöttek csakhamar megugrottak, otthagyták a franciákat, akik összeszámolták veszteségüket.

Húsz ember közül négy esett el, tizenkettő megsebesült és d'Arnot eltűnt. Beállott az éj, gyorsan sötétedett, a kis csapat helyzete annál rosszabb volt, mert nem tudták megtalálni az elefántnyomokat.

Csak egy eshetőség maradt, ott táborozni, amennyire lehetett, tisztást rögtönöztek maguk körül és ágakból sátrat emeltek.

Még nem fejezték be a munkát, mikor sűrű sötétség borult az erdőre; tábor tüzet gyújtottak és a lobogó láng világánál folytatták munkájukat.

Mikor elég biztonságosnak találták óvóintézkedéseiket a vadállatok ellen, Charpentier öröket állított, a többi fáradt, kimerült ember pedig aludni tért.

Vadállatok bömbölése vegyült a sebesültek nyögésébe. A máglyák fénye odavonzotta az őserdő fenevadjait és elűzték az álmat a szegény, fáradt emberek szeméről. Szomorú, kiéhezett csapat hevert álmatlanul egész éjjel, nehezen várva a hajnal pirkadását.

A feketék, akik elrabolták d'Arnot-t, nem várták meg az összetűzést, hanem elcipelték foglyukat beljebb az erdőbe, aztán ismét folytatták útjukat az elefántnyomokon.

Siettek foglyukkal, egyre távolabb hallatszott a lövések zaja, míg végre egy tisztáshoz értek, amelynek végén szalmakunyhós, körülkerített falu állott a csodálkozó d'Arnot előtt.

Már sötét volt, de a kapu őrei észrevették a közeledőket és felismerték, hogy foglyot hoznak magukkal.

Éles kiáltás hangzott a faluban. Nagy csapat asszony és gyermek sereglett össze, hogy lássák a jövevényeket.

És akkor a legrémesebb kínzásokat szenvedte végig a szerencsétlen francia tiszt, amit csak ember végigszenvedhet a földön, — amikor afrikai kannibálok fogadják fehér foglyaikat.

Az ördögi, vad kegyetlenségeket részben a még kegyetlenebb, barbárabb bánásmódból tanulták, amiben a képmutató II. Lipót belga király részesítette a szerencsétlen bennszülötteket és családjaikat. Szomorú, összerosvadt csapat menekült a fehérek kegyetlenkedései elől a Kongó vidékéről, ahol azelőtt hatalmas, életteljes törzs virult.

Körmükkel, fogukkal estek neki d'Arnotnak, kövekkel dobálták, botokkal ütötték, verték. Leszaggatták ruháját és meztelen testére hullottak a rémes csapások. De egyszer sem kiáltott fel fájdalomában a francia. Halk imát rebegett Teremtőjéhez, hogy szabadítsa meg gyorsan kínjaitól.

De a halál, amelyért könyörgött, nem jelentkezett egyhamar. A harcosok félreparancsolták az asszonyokat foglyuk mellől. Meg kellett tartani nagyszerűbb játékra. Miután első dührohamukat kielégítették, már csak szitkokat, kiáltoztak feléje, leköpték és gúnyolták.

Most a falu közepébe értek. Ott oszlophoz kötözték d'Arnot-t, amelyről élve még nem menekült ember.

Az asszonyok kunyhóikba futottak bögrékért, vizért, mások tüzet gyújtottak, amelynél megfőzhessek

lakomájukat, amíg a maradék majd ott szárad lenyúzva későbbi fogyasztásig, mert ma még reméltek prédát a többi harcosokból is.

Elhalasztották a lakomát, amíg visszatérnek harcosaik az ütközetből, úgy hogy már nagyon késő volt, amikor felállottak a haláltánchoz a szerencsétlen francia tiszt köre.

D'Arnot a kintől és kimerültségtől félig ájultan, csukott szimmel várta, hogy felébredjen ebből a borzalmas álomból, hogy elmúljon róla a szörnyű lidércnyomás.

A vadállati arcok vicsorgó, sárga fogaikkal, leffedt ajkukkal, a vadul forgó, ördögi szemek, meztelen, villogó testek, a rettenetes lándzsák, — nem, mindez nem lehet valóság, talán valami szörnyűséges álom pokoli alakjai.

A vadul ugráló alakok köre egyre szűkült; most kirepült egy lándzsa és a szerencsétlen tiszt karját érte. Éles fájdalma és meleg, kibuggyanó vére csakhamar meggyőzték, hogy borzalmas valóságot él át.

Még egy és ismét egy lándzsa repült feléje, d'Arnot lehunyta szemét, összeszorította fogát, — nem, nem akart kiáltani.

Francia katona létére megtanítja ezeket a fenevadakat, hogyan hal meg egy tiszt és úr.

*

Tarzannak nem volt szüksége magyarázatra, hogy megértse a lövések jelentését. Jane Porter forró csókjával ajakán, hihetetlen gyorsasággal ugrott, lendült az erdőn keresztül, Mbonga faluja felé.

Nem érdekelte az összetűzés, tudta, hogy hamarosan véget ér amúgy is; akiket megöltek, azokon már nem segíthet, akik megmenekültek, azok meg nem szorulnak rá.

Azokhoz sietett, akik nem haltak meg és nem menekültek meg. Tudta, hogy ott találja majd őket a falu közepén, a magas oszlopnál.

Sokszor látta már Tarzan Mbonga fekete harcosait foglyokkal visszatérni, és mindig ugyanaz a jelenet ját-

szódott le, a borzalmas oszlopnál, máglyák lobogó fénye mellett.

Tudta, hogy nem sok időt vesztegetnek ördögi orgiájuk előkészítésével. Félt, hogy már csak megtorlás juthat osztályrészeül.

Tarzan néha érdeklődéssel nézte végig a vad ünepséget, de akkor saját fajtájukbeli foglyokról volt szó.

Most másként áll a dolog, — fehér emberek, Tarzan testvérei szenvedik talán éppen ebben a pillanatban végig embertelen kínzásukat ott az őserdő mélyén.

Azért sietett. Éjszaka lett. Magasan folytatta útját a fák legfelső ágai között, a hold fényének halvány sugaraiban fürdő, lágyan lengő, sűrű sátrában.

Egyszer csak távoli fényt látott. Az ösvény baloldalaról jött. A két férfi tábori tüze lehetett, valószínűleg akkor gyújthatták meg, mielőtt megtámadták őket. Tarzan nem tudott a tengerészek megérkezéséről.

Olyan biztos volt abban, hogy teljesen tisztában van mindennel, ami a vadonra vonatkozik, hogy nem is tért le az útjáról, hanem továbbhaladt, mintegy fél-mérföldnyire a tüzekről. A francia tengerészek tábor-tüze volt.

Néhány perc múlva Mbonga falujához ért. Ó, még nem késő! Vagy talán mégis? Nem volt benne bizonyos. Az alak nagyon csendes ott az oszlopnál, de a harcosok még szurkálják lándzsájukkal.

Tarzan ismerte szokásaikat. Még nem adták meg a halálos döfést. Egész pontosan meg tudta állapítani, mennyire jutottak a táncolók.

Még egy perc és Mbonga kése lemetszi az áldozat egyik fülét, — ez a vég kezdete; véres hústömeg lesz már azután nemsokára a szerencsétlen ember.

Élni fog még akkor is, de már csak a megváltó halál könnyörete marad számára.

Az oszlop mintegy negyven lépésnyire állott a legközelebbi fától. Tarzan kilendítette kötelét és az ördögi tánc üvöltésébe beleharsogott a majom-ember borzalmas bömbölése,

A táncolók megállottak, mintha kövé meredtek volna.

A kötél magasan süvített a feketék feje fölött, nem láthatták a máglyák lobogó fényénél.

D'Arnot kinyitotta szemét. Egy fekete óriás hirtelen hátraesett, éppen előtte, mintha valami láthatatlan kéz húzta volna el.

Kapálózott, ordított, ide-oda vetette magát a szerencsétlen, miközben gyorsan eltűnt a fák irányában.

A feketék kidülledt szemmel, iszonyodva néztek utána.

A fák között egyenesen a levegőbe emelkedett társuk és mikor már nem láthatták a lombok között, vad ordítással rohantak mindnyájan a kapuhoz.

D'Arnot magára maradt.

Bátor ember volt, de égnek állott minden hajaszála a borzalmas bömbölés hallatára.

Mikor a fák közé repült a fekete és eltűnt a sűrű lombok között, hideg futott végig a hátán, mintha a halál jeges ujját érezte volna torkán.

Mereven nézett arrefelé, amerre a fekete eltűnt és egyszer csak valami mozgást hallott abból az irányból.

Az ágak hajladoztak, mintha emberi test súlya húzta volna őket, néhány reccsenés és a fekete ismét felbukkant, a fa tövébe esett és ott maradt mozdulatlanul.

Mindjárt utána valami fehér testet látott leugrani, de az állva maradt.

D'Arnot legnagyobb csodálkozására egy gyönyörű termetű fiatal óriás lépett elő a sötétből a tűz fénykörébe és egyenesen feléje tartott.

D'Arnot szótlánul várt. Szemét le nem vette a sietve közeledő alakról.

Mit jelenthet ez? Ki lehet ez? Kínozni fogja ez is, sietteti halálát?

A fiatal óriás őszinte, nyílt tekintetű szeme meg sem rebbent a d'Arnot kemény nézésétől.

D'Arnot megnyugodott, ha nem is ébredt benne

remény, érezte, hogy ilyen arc mögött nem rejtőzhetik kegyetlen lélek.

Tarzan egyetlen szó nélkül elvágta a francia tiszt kötelékeit; a szerencsétlen, elgyengült, vérző ember összeesett volna, ha a fiatal óriás fel nem fogja izmos karjaiba.

D'Arnot tudta, hogy felemelik, úgy érezte, mintha repülne, azután elvesztette eszméletét.

XXII. A kutató csapat.

Szomorú, reménytelen kis csapatra estek a hajnal első sugarai a francia táborban.

Amint elég világosság volt, kiküldte Charpentier embereit, hármass csoportokban, hogy kutassák fel az ösvényt. Tíz perc alatt megtalálták, mire az egész társaság útnak indult az öböl felé.

Lassú munka volt, mert hat halottat szállítottak magukkal, ketten meghaltak az éj folyamán és a sebésültekkal csak lassan haladhattak.

Charpentier elhatározta, hogy visszatérnek még egyszer, felkutatják a bennszülötteket és kiszabadítják d'Arnot-t.

Késő délután érkezett a kimerült csapat a tisztáshoz, de kettőre közülük boldogságot jelentett a visszatérés, hogy nyomban elfelejtettek minden szenvedést.

Az első, akit megláttak, amint kijutottak az erdő sűrűjéből, Jane Porter volt. Ott állott a kunyhó ajtajában.

Örömteljes sikollyal futott eléjük Jane, apja nyakába ugrott és könnyei omlottak, most először a sok átélt viszontagság óta.

Porter professzor erősen küzködött, hogy legyőzze fel-feltörő zokogását, de túlfeszített idegei már nem

birták ezt a nagy izgalmat, lánya vállára borult és csendesen sírdogált, mint valami fáradt gyermek.

Jane Porter a konyhóba vezette apját, a francia tisztt az öböl felé indult csapatával, már türelmetlenül vártak ott rá társai.

Clayton nem akarta zavarni az apa és leánya boldog viszontlátását, a tengerészekhez csatlakozott, a tisztekkel beszélgetett, amíg csónakra nem szálltak, hogy Charpantier jelentést tegyen kapitányának szerencsétlen küldetéséről.

Akkor a konyhó felé vette útját Clayton. Szive ujjongott az örömtől. Viszontlátja épségben az imádott nőt.

Csodálkozott megmenekülésén, szinte hihetetlennek találta.

Amikor a konyhó közelébe ért, Jane Porter éppen kifelé indult. Meglátva Claytont, örömmel sietett eléje, hogy üdvözölje.

— Jane! — kiáltott fel Clayton — milyen jóságos volt hozzánk az Isten. Mondja el, hogyan menekült meg, a sors milyen kegye kímélte meg nekünk.

Clayton most először szólította a leányt keresztnevén. Huszonnégy órával előbb még örömmel töltötte volna el Janet a férfi ajkáról elröppenő bizalmas megszólítás, de most megijesztette.

— Mr. Clayton, — kezdte nyugodtan, üdvözlésre nyújtott kézzel — először is engedje, hogy megköszönjem lovagias szívességét, amelyet apámmal szemben tanusított. Elmondta, milyen nemes szívű, önfeláldozó volt vele. Hogyan hálálhatjuk meg?

Claytonnak feltűnt, hogy Jane nem viszonzza bizalmas megszólítását, de nem neheztelt érte. Annyi mindenben ment keresztül szegény leány! Mindjárt érezte, hogy ez nem alkalmas idő szerelmi nyilatkozatokra.

— Bőséges jutalmam, hogy épségben látom önt és Porter professzort, és ismét együtt lehetünk mindnyájan. Nem lehetett volna tovább elviselni apjának tragikus, néma fájdalmát.

— Életem legszomorúbb tapasztalata volt ez, Miss Porter, ehhez járult a magam bánata, a legnagyobb, amit eddig átéltem. Azt hiszem, hogy nincs az a szerelem, még a férj hitvesi szeretete sem, amely olyan mély volna, olyan önfeláldozó, mint az apa szeretete leánya iránt.

A leány lehajtott fejjel állott előtte. Egy kérdés égett ajkán, de szinte szentségtörésnek érezte kimondani, látva a két ember nagy szeretetét, átélt mély szomorúságukra gondolva, mialatt ő nevetve, boldogan ült egy isteni teremtmény mellett az őserdőben, élvezte a pompás gyümölcsöt és szerelmes pillantásokat vetett szerelemtől sugárzó szemekbe.

De a szerelem különös hatalom, az emberi természet még különösebb, Jane megkockáztatta a kérdést, amely égette szivét, ámbár nem volt elég gyáva ahhoz, hogy szépíteni próbálja a dolgot saját lelkiismerete előtt. Gyűlölte magát érte, de mégis megkérdezte:

— Hol van az az erdei ember, aki megmentette magukat? Miért nem jött magukkal?

— Nem értem — felelte Clayton — kire gondol?

— Arra, aki megmentett mindnyájunkat, aki engem is megszabadított a gorillától.

— Ó, — kiáltott fel Clayton meglepetve — ő mentette meg magát is? Nem is mondott még semmit kalandjairól, mondja, mi történt magával?

— De hol van az erdei ember? — sürgette Jane. — Nem látták? Mikor meghallotta az őserdő mélyéből gyengén felhangzó lövéseket, itthagyt engem. Éppen a tisztáshoz értünk és a harcolókhoz rohant. Tudom, hogy segítségükre sietett.

Jane nagyon élénken beszélt, elfojtott izgalom csengett hangjában, Clayton észrevette, csodálkozott kissé, mi izgatta fel ennyire, — miért érdeklődik úgy a különös ember iránt, de távolról sem sejtette a valót. Hogyan is sejthette volna?

Valami közeledő nagy bánat vetette előre árnyékát Clayton lelkére, öntudatlanul gyökeret vert benne a fél-

tékenység még gyenge palántája, gyanú ébredt benne a majom-ember iránt, akinek életét köszönhette.

— Nem láttuk, — mondta nyugodtan — nem csatlakozott hozzánk.

Aztán egy pillanatnyi gondolkozás után hozzátette:

— Valószínűleg a saját törzséhez sietett, amely megtámadt minket.

Nem tudta, miért mondja ezt, mert egy percig sem hitte, de a szerelem különös hatalom.

A leány nagy szemekkel nézett reá.

— Nem, — kiáltott fel hevesen (túlságos hevesen, gondolta a férfi) — nem, az lehetetlen. Azok feketék, ő pedig fehér ember és — gentleman.

Clayton meglepődve nézett a leányra. A kis zöldszemű szörnyeteg ingerelte.

— Különös, félvad teremtmény, nem tudunk róla semmit. Nem beszél és nem tud semmiféle európai nyelven. — Díszei, öltözéke egészen olyan, mint a nyugati part vadembereié.

Clayton gyorsan beszélt.

— Csak vad emberek élnek itt száz és száz mérföldnyire körös-körül Miss Porter. Ahhoz a törzshöz kell tartoznia, amely megtámadott minket, — vagy talán valami más vad néphez. Lehet, hogy kannibál.

Jane Porter elsápadt.

— Ezt nem tudom elhinni, — mondta halkan, — nem lehet igaz. Meglátja, vissza fog jönni, bebizonyítja, hogy ön tévedett. Ön nem ismerheti úgy, mint én. Mondom, hogy gentleman.

Clayton nagylelkű, lovagias férfiú volt, de a leány heves védelme örült féltékenységet ébresztett benne, elfelejtette mindazt, amit a vad félistennek köszönhetett, és gúnyos mosollyal felelte:

— Lehet, hogy igaza van, Miss Porter, de nem hiszem, hogy egyikünknek is érdemes volna sokat törődnünk emberevő ismerősünkkel. Valószínűleg valami félbolond, kitaszított alak, aki hamarabb el fog felejtteni minket, mint ahogy mi elfelejtjük őt. Az őserdő fenevadja ő is, Miss Porter

A leány nem felelt, de úgy érezte, hogy szíve öszszezugsugorodik. Düh, gyűlölet megacélozza a szívet, de sajnálkozás, lenézés megszégyenít, elnémit.

Tudta, hogy Clayton úgy beszél, ahogy gondolkozik. Először jutott most eszébe, hogy elemezze, boncolgassa új szerelmesét, hogy kritikai vizsgálatnak vesse alá hősét.

Lassan visszafelé indult kunyhójába. Megpróbálta maga mellé képzelni erdei istenét a hajó társalgójában. Láta, hogyan eszik kézzel, hogyan marcangolja a húst, mint valami vadállat, maszatos ujjait combjához törli.

Összerázkódott.

Látta barátai, barátnői körében — tanulatlan, műveletlen, — faragatlan, esetlen; a leány fájdalmasan felsóhajtott.

Szobájába ment, ágya szélére ült és kezét erősen dobogó szívére szorítva, gondolataiba mélyedt. Egyszer csak megérezte a kemény medaljont ruhája alatt.

Kivette, egy pillanatig könnyben úszó szemekkel nézte, aztán ajkához emelte, majd a puha fübe temetve arcát, zokogásba tört ki.

— Fenevad! — suttogta — akkor tegyen Isten engem is fenevaddá. Ember, vagy fenevad, a tied vagyok!

Aznap nem látta többé Claytont. Esmeralda szobájába hozta a vacsorát, apjának azt izente, hogy rosszul érzi magát, a sok viszontagság kimerítette.

Másnap korán reggel elindult Clayton, újabb csapattal, hogy felkutassák d'Arnot-t. Most kétszáz fegyveres kísérte, tíz tiszt, két sebész és egy hétre való élelem.

Elszánt, dühös harcosok voltak, szabadító és büntető hadjáratra készültek. Az előbbi csapat összetűzésének helye felé tartottak, ezúttal könnyebben haladtak az ismert csapáson és kora délután érkeztek oda.

Onnan az elefánt-nyomok egyenesen Mbonga falujához vezettek. Csak két óra volt, mikor a tisztás szélén megállottak. Egy különítmény a falu kapuja elé vonult, Charpentier parancsára, egy másik csapat az

őserdön át a falu másik végéhez indult, míg ő maga a többiekkel a tisztás déli oldalán maradt.

Charpentier úgy rendelkezett, hogy ez a csapat kezdje meg a támadást, amely a falu északi frontja felé indul és legkésőbb érkezik rendeltetési helyére, első lövésük jel legyen aztán a minden oldalról egyszerre meginduló támadásra.

Félórája lapultak már Charpentier emberei a sűrű rengetegben a jelre várva, minden perc egy-egy órának tetszett. Látták a bennszülötteket földjeiken dolgozni, mások ki-bejártak a falu kapuján.

Végre! felhangzott a jel és egyszerre dördült el minden irányból a sortűz.

A bennszülöttek otthagytak mindent és eszeveszetten, hanyat-homlok rohantak falujukba. A francia golyók leterítették őket, és holttesteiken keresztül nyomultak a francia katonák a kapu elé.

Olyan meglepetésszerűen jött a támadás, hogy a fehérek betódultak a kapun, mielőtt még eltorlaszolhatók volna, a következő pillanatban már előzönlöttek a falu utcáit, és rettenetes kézitusa fejlődött ki.

Egész rövid ideig tartották még a bennszülöttek az utca torkolatát, de a francia revolverek, pisztolyok, vadászkesek legyőzték a bennszülöttek lándzsáit, és halomra lötték a fekete nyilasokat, mielőtt még kifeshették volna ijjaikat.

Csakhamar vad menekülés, majd borzalmas öldöklés keletkezett, mert a francia tengerészek meglátták d'Arnot néhány ruhadarabját a bennszülötteken.

Megkegyelmeztek a gyermekeknek és az asszonyoknak, akik nem harcoltak ellenük, de mikor lihegve, vértől borítva megállottak végre, az csak azért történt, mert nem maradt egyetlen szál élő férfi sem a Mbonga falujában.

Gondosan átkutattak minden kunyhót, a falu minden zugát, de sehol nyomát sem találták d'Arnotnak. Jelekkel kikérdezték a foglyokat, végre az egyik tengerész, aki a francia Kongóban szolgált, rájött, hogy meg tudja értetni magát ezeknek a vadembereknek a nyelv-

vén, de nem jutottak így sem többre, semmi felvilágosítást sem kaptak d'Arnotról.

Csak izgatott taglejtéseket, félelemtől elfojtott dadogást váltott ki a megrémült feketékből minden kérdészködés, végre belenyugodtak abba, hogy a két ördög leölte és megette kapitányukat ott az erdőben.

Már elvesztettek minden reményt és szomorúan láttak hozzá az éjszakai táborozáshoz. A foglyokat három kunyhóba terelték és erős őrizet alatt hagyták. Örökét állítottak az elzárt kapukhoz, nemsokára mély csend borult az egész falura, csak az asszonyok siratták halottaikat.

Másnap reggel visszavonulásra készült a francia csapat. Eredeti szándékuk az volt, hogy felgyújtják a falut, de letettek erről, otthagyták síró, jajgató foglyukat épségben maradt a tető fölöttük és a kerítés védte őket az erdő vadjai ellen.

Lassan indult el a kutató csapat ugyanazon a csapáson, amelyen jöttek. Tíz függőágy lassította haladásukat. Nyolcban súlyos sebesült feküdt, kettőben halott bajtársukat vitték.

Clayton és Charpentier mentek a csapat élén; szótlanul haladtak, Clayton tiszteletben tartotta a francia tiszt mély gyászát, mert gyermekkori barátja volt d'Arnot.

Clayton megértette a francia tiszt bánatát, érezte, hogy mélyebben érinti a gyászos veszteség, miután d'Arnot egészen hiába halt meg, hiszen Jane Porter megkerült, mielőtt még a vadak őt elfogták, és fájhatott az is, hogy nem szolgálat közben végzett kötelességének lett áldozata, hanem idegenekért áldozta fel magát, idegen érdekekért. Ki is fejezte ezt Charpentiernek, de a francia tiszt fejét rázta.

— Ó nem, uram, — mondta — d'Arnot szívesen vállalta ezt a feladatot. Csak azt fájjalom, hogy nem halhattam meg érte, vagy vele. Szerettem volna, ha ön is jobban megismeri. Valódi katona és gentleman volt — sokan viselik ezt a címet, de kevesen érdemlik meg igazán. És nem halt meg hiába, mert halála nemesítő

például szolgál mindnyájunknak, bátran fogunk ezentúl mindennel szembenézni, történjék bármi is velünk.

Clayton nem felelt, de nagy tisztelet ébredt benne a francia katonák iránt és nem múlt el soha többé lelkéből.

Már késő volt, mikor a kunyhóhoz értek. Egyetlen lövés jelezte, hogy küldetésük nem járt sikerrel, mert megállapodtak a hajón maradt társaikkal, hogy egy lövést adnak le, ha nem találják meg d'Arnot-t és hármát, ha szerencsével járnak.

Szomorúan várták tehát érkezésüket, nem sok szó esett közöttük, miközben sebesültjeiket óvatosan csónakba emelték és elvitorláztak a cirkáló felé.

Claytont végleg kimerítette az ötnapi menetelés az őserdőben, meg a kétszeri összeütközés a feketékkel. Sietve evett valamit a kunyhóban, aztán pihenni szándékozott, miután két éjszakát töltött álmatlanul.

A kunyhóajtóban állott Jane Porter.

— Szegény főhadnagy, nem találták meg? — kérdezte szomorúan.

— Későn érkeztünk, — hangzott a felelet.

— Mondja el, mi történt — kérdezősködött tovább Miss Porter.

— Ne kívánja tőlem, Miss Porter, túlságosan borzalmas.

— Csak nem gondolja, hogy kínozták?

— Nem tudjuk, mit tettek vele, mielőtt megölték.

— Mielőtt megölték? Ugyan mire gondol? Csak nem —? csak nem —?

Eszébe jutott, mit mondott Clayton az erdei emberről, hogy valószínűleg rokonságban van ezzel a törzsszel és nem volt ereje kimondani a borzalmas szót.

— Igen, Miss Porter, kannibálok, — erősítette meg Clayton keserűn, mert ő is az erdei emberre gondolt abban a pillanatban, és megint elfogta a különös, érthetetlen féltékenység.

Aztán szokatlan nyerseséggel, ami ép úgy nem ta-

lált Clayton egyéniségéhez, mint az udvarias lovagiaság a majmokhoz, kitört belőle:

— Mikor erdei istene elhagyta önt, valószínűleg a lakomához sietett.

Megbánta, mikor kimondta, pedig nem is tudta, mennyire kegyetlen volt a leánnyal. Sajnálta, hogy ilyen durván nyilatkozott valakiről, aki megmentette mindnyájuk életét, aki sohasem vétett semmit ellene.

A leány büszkén szegte hátra fejét:

— Csak egy felelet lehetne erre, Mr. Clayton, — mondta hidegen, — sajnálom, hogy nem vagyok férfi, és nem mondhatom meg. — Erre sarkonfordult és sietve otthagya.

Clayton angol ember volt, de a leány már régen eltűnt szemei elől, mikor végre rájött, hogy mit is felelt volna egy férfi.

— Szavamra — monologizált szégyenkezve — hazugnak nevezett. És azt hiszem, meg is érdemlem. — Aztán elgondolkozva folytatta: — Clayton fiam, tudom, fáradt vagy, kimerült, de ez még nem ok arra, hogy boldogot csinálj magadból. Jobb lesz, ha lefekszel.

De mielőtt aludni tért, átkiáltott a vászonfalon Jane Porterhez, hogy bocsánatot kérjen, de akár egy szfinxhez szólt volna. Akkor elővett papírt, tintát, írt néhány sort és átcsúsztatta a levelet.

Jane Porter látta a kis cédulát, eleinte nem vett róla tudomást, nagyon haragudott és halálosan megsértődött, — de nő volt, a végén mégis felvette és olvasta.

„Kedves Miss Porter, — semmi okom sem volt feltételezni, amit mondtam. Egyetlen mentségem az lehet, hogy idegeim túl vannak feszítve, — ami nem mentség.

Kérem, próbálja azt gondolni, hogy nem mondtam semmit. Nagyon szomorú vagyok. Nem akartam volna megbántani Magát a világ minden kincséért sem. Mondja, hogy megbocsát.

John Cecil Clayton.“

— Úgy gondolja, hogy sohasem mondta volna ki, — okoskodott a leány — de nem lehet igaz, ó, tudom, hogy nem igaz.

A levél egy mondata megijesztette: „Nem akartam volna megbánta Önt a világ minden kincséért sem.

Egy héttel ezelőtt boldogsággal töltötte volna el ez a mondat, most megrémítette.

Bárcsak sohase találkozott volna Claytonnal. Sajnálta, hogy látta az erdei istent, — nem, mégis boldog volt. Egy másik cédulát is talált tegnap a fűben, a kunyhó előtt. A Majmok Tarzanja írta alá a szerelmi nyilatkozatot. Vajjon ki fogalmazhatta?

Ki lehet újabb imádója? Ha talán a borzalmas őserdő valamelyik vad lakója, mit nem követ majd el, hogy megkapja őt.

— Esmeralda, ébredj, Esmeralda! — kiáltotta.

— Hogy alhatsz ilyen békességben, mikor tudod, hogy a világ körülöttünk tele van veszedelemmel!

— Gaberelle! — visitott Esmeralda, és ijedten felült. — Mi az, megint oroszlán? Hol van, Miss Jane?

— Bolondság, Esmeralda, nincs itt semmi. Menj, aludj tovább. Nem sokat érsz ha alszol, de még százszor kevesebbet, ha ébren vagy.

— Igazad van drágaságom, de mi lelt, kincsem, máma? Máskor kedvesebb vagy, mint ma este.

— Ó, Esmeralda, nagyon kiállhatatlan vagyok ma, — mondta a leány, — ne törődj velem, drágám!

— Igen, igen, galambocskám aludj csak, kicsikém. Az idegeid tönkremennek ezek között a rinóceroszok, rino... mit tudom én miféle emberevők között, amikről Mr. Philander beszél, — nem csoda, ha mind ideg-betegek leszünk.

Jane Porter oda futott Esmeraldához, megcsókolta hűséges, fekete arcát és jóéjszakát kívánt neki.

XXIII. Embertestvérek.

Mikor d'Arnot magához tért, puha ágyon feküdt egy A-alakú lombsátorban. Lábainál zöld pázsit terült el, kissé távolabb az őserdő sűrű lombfala emelkedett.

Gyengének, fáradtnak, betegnek érezte magát, mikor teljesen magához tért, rettenetes kínok marcan-golták, minden csontja, izma fájt a borzalmas ütések-től, sebei kegyetlenül sajogtak. Még a fejét sem tudta megfordítani, olyan éles fájdalom fogta el, hogy perce-kig behunyt szemmel feküdt utána.

Megpróbálta apróra összeállítani az események so-rozatát egészen addig, amíg elvesztette eszméletét, hogy kiokoskodja, mi történt vele és hol van most, bá-rátnál vagy ellenségénél?

Végre visszaemlékezett az egész iszonyatos törté-netre, maga előtt látta a csodálatos fehér óriást, aki-nek karjaiban aztán elájult.

D'Arnot töprengett, vajjon milyen sors vár most rá. Nem hallott, nem látott semmi életjelt maga körül.

Az őserdő folytonos moraja, levelek zúgása, ma-darak éneke, majmok kaffogása különös hangzavarba folyt össze, távolról, tompultan hatolt csak hozzá az ősvilág zaja.

Végre csendes álomba merült, nem is ébredt fel délutánig.

Megint különös érzések rohanták meg az ébredés-kor, de csakhamar összeszedte gondolatait és amint ki-nézett a sátorból, egy emberi alakot látott a földön ku-porogni.

Széles, izmos hátát fordította feléje, bármilyen barna volt is bőre, mégis látta, hogy fehér ember, és hálát adott Istennek.

A francia tiszt halkán szólt. Az ember megfordult, felállott és feléje közeledett. Arca nagyon szép volt — azt gondolta magában d'Arnot, a legszebb arc, amit va-laha látott.

Megállott a beteg mellett, föléje hajolt és homlokára tette hűvös kezét.

D'Arnot franciául beszélt hozzá, de az ember csak fejét rázta, — úgy rémlett a tisztnek, hogy szomorú.

Akkor angolul próbálkozott, de ismét a fejét rázta. Spanyolul, olaszul, németül sem volt több szerencséje.

D'Arnot tudott egy kicsit norvégül, oroszul, görögül, sőt a nyugati Kongó néger törzseinek nyelvét is törte, — de az ember csak a fejét rázta.

Miután megvizsgálta d'Arnot sebeit, kiment a sátorból és eltűnt. Félóra mulva gyümölcsöt és vizet hozott egy nagy, tökszerű gyümölcs héjában.

D'Arnot megköszönte és evett egy keveset. Meglepte, hogy nincs láza. Ismételten próbált beszélgetni különös ápolójával, de hiába.

Az ember most hirtelen kisietett a sátorból és nemsokára fakérgekkel és ó, csudák csudája, — ceruzával tért vissza.

Lekuporodott d'Arnot mellé, néhány percig irkált a kéreg síma belső felén, aztán átnyujtotta a betegnek.

D'Arnot meglepődve látta, hogy jó, olvasható írással, mintha nyomtatott betűk lennének, ez állott angolul:

„A Majmok Tarzanja vagyok.“ Te ki vagy? El tudod olvasni ezt?

D'Arnot megfogta a ceruzát, aztán megállott. Ez a különös ember angolul írt, — tehát angol.

— Igen, — mondta d'Arnot — tudok olvasni angolul, beszélni is. Most hát beszélgethetünk. Először is engedje, hogy megköszönjem mindazt, amit értem tett.

Az ember csak a fejét rázta és a ceruzára mutatott, meg a fakéregre.

— Mon Dieu! — kiáltott fel d'Arnot — ha angol, miért nem beszél angolul?

Majd hirtelen eszébe villant, hogy talán süket, vagy süketnéma.

Felírta tehát a fakéregre angolul:

„Paul d'Arnot vagyok, francia tengerésztiszt. Köszönöm, amit értem tett. Megmentette az életemet, min-

denem az öné. Szabad-e kérdezni, hogyan van az, hogy valaki ír angolul és nem beszél?”

Tarzan válasza még nagyobb csodálkozással töl-
tötte el d'Arnot-t.

„Csak a falkám nyelvén beszélek, — a nagy maj-
mokén, amilyen Kercsak volt, és egy kicsit a Tantor
elefánt és Numa oroszlán nyelvén, meg az őserdő többi
lakóinak a nyelvén, azt megértem. Emberi lényel még
sohasem beszéltem, kivéve egyetlen egyszer Jane Por-
terrel, jelekkel. Most először beszélek írott szavakkal
az én fajtámbelivel.“

D'Arnot zavarban volt. Nem tudta elhinni, hogy
éljen a földön egy felnőtt férfi, aki sohasem beszélt
légyen embertársával, de még valószínűtlenebb, hogy
azért tudjon írni és olvasni.

Ismét átfutotta Tarzan írását: „kivéve egyszer Jane
Porterrel“. Ez az amerikai leány, akit a gorilla az őser-
dőbe vonszolt.

Hirtelen világos lett d'Arnot előtt a dolog — ez
volt tehát a gorilla. Megfogta a ceruzát és azt írta:

„Hol van Jane Porter?“

És Tarzan azt felelte:

— Visszament övéihez a Tarzan kunyhójába.

— Nem halt meg tehát? Hol volt? Mi történt vele?

— Nem halt meg, Terkoz elrabolta, hogy felesé-
gévé tegye, de Tarzan elvette Terkoztól és megölte őt,
mielőtt bánthatta volna. Az egész őserdő ismeri a Maj-
mok Tarzanját, harcait és életét. Én Tarzan vagyok, —
hatalmas harcos.

— Örülök, hogy Jane Porter sértetlen. Fáj, ha írok.
Pihenek egy keveset.

Majd Tarzan.

— Jó, pihenjen. Ha jobban van, visszaviszem
övéihez.

Napokig feküdt d'Arnot puha fűágyán. Második
nap láz jelentkezett, d'Arnot azt hitte, inficiálta magát
és elkészült a halálra.

Egy ötlete támadt. Csodálkozott, hogy nem jutott
eszébe előbb.

Behívta Tarzant és jelekkel mutatta, hogy írni szeretne. Tarzan ceruzát, fakérgyet hozott és d'Arnot felírta:

— El tudnál-e menni barátaimhoz és idevezetnéd őket? Írok nekik néhány sort, hogy kövessenek.

Tarzan a fejét rázta, elővette a fakérgyet és írt:

— Már gondoltam erre, az első napon; de nem merek. A nagy majmok gyakran jönnek ide, és ha itt találnának megsebesülve, egyedül, — megölnék.

D'Arnot oldalt fordult és behunyta szemét. Nem kívánta a halált, de érezte, hogy vége, láza egyre nőtt. Éjjel elvesztette eszméletét.

Három napig feküdt önkívületben, Tarzan folytonosan mellette ült, lemosta fejét, kezét és sebeit.

Negyedik nap olyan hirtelen esett a láz, amilyen hirtelen emelkedett, de d'Arnot csak árnyéka lett önmagának és nagyon elgyöngült. Tarzan fel kellett, hogy emelje a fejét, úgy itta a tökhéjból.

A láz nem vérmérgezés következménye volt, mint ahogy azt d'Arnot képzelte, hanem gyakori betegsége az afrikai ingoványba került fehéreknek. Vagy meghalnak a magas láztól, vagy meggyógyulnak hirtelen, mint d'Arnot is.

Két nap mulva már végigtámolygott a köröndön, miközben Tarzan izmos karja támogatta, óvta az eséstől.

Egy nagy fa árnyékában ültek le, Tarzan síma kéréget keresett, hogy beszélgethessenek.

D'Arnot írt először:

— Mit tehetnék, hogy megháláljam, amit értem tettél?

Tarzan felelt:

— Taníts meg az emberek nyelvén beszélni.

D'Arnot el is kezdte azonnal. Rámutatott mindenféle ismerős tárgyra és hangosan, értelmesen mondta ki nevüket franciául, mert azt hitte, könnyebben megtaníthatja különös tanítványát a saját anyanyelvére, minthogy ő maga is ezt tudta legjobban.

Tarzannak pedig egészen mindegy volt, úgy sem

tudta megkülönböztetni egyik nyelvet a másiktól. D'Arnot leírta angolul ember, rámutatott a szóra és azt mondta: h o m m e, aztán leírta majom és kimondta s i n g e, f a, a r b r e.

Tarzan mohón tanult, és két nap alatt már rövid mondatokat állított össze: „Ez fa“. „Ez fű“. „Éhes vagyok“ és így tovább. De d'Arnot úgy találta, hogy nehéz franciául tanítani angol alapon.

Angolul írt fel kis leckéket és Tarzan franciául mondta el őket, de szóról-szóra fordította és nagyon különös franciaság sült ki belőle. Tarzan néha egészen összezavarodott.

Most rájött d'Arnot, hogy tévedett, de már későn vette észre, nem lehetett arra kényszeríteni Tarzant, hogy elfelejtse, amit eddig tanult, különösen nem, mert Tarzan gyorsan haladt, nemsokára társalogni lehetett vele.

A láz megszűnése után három nappal azt kérdezte írásban Tarzan d'Arnot-tól, hogy elég erősnek érzi-e magát ahhoz, hogy hazavigye.

Tarzan is épp úgy szeretett volna már menni, mint d'Arnot; vágyott Jane Porter után.

Nagyon nehezőre esett éppen ezért egész idő alatt ott maradnia a francia tiszt mellett és hogy mégis megtette, ragyogó példáját adta önzetlenségének, nemes jellemének, még sokkal inkább, mint mikor kimentette d'Arnot-t a feketék karmai közül.

D'Arnot nagyon szívesen kelt volna már útra maga is. Ezt írta:

— Nem tudsz olyan nagy távolságra vinni a hináros vadonban.

Tarzan nevetett.

— Mais oui! — mondta és d'Arnot hangosan felnevetett, mikor kedvenc szójárását hallotta Tarzan ajkáról.

Ütnak indultak tehát. D'Arnot nem győzött csodálkozni, éppen mint annak idején Clayton és Jane Porter, a majom-ember bámulatos erején és ügyességén.

Délután már a tisztáshoz értek. Mikor Tarzan

földre ugrott a faóriásról, szíve hangosan dobogott örömében, hogy meglátja ismét Jane Portert.

Egy lelket sem láttak a kunyhó előtt és d'Arnot megdöbbenve vette észre, hogy a cirkáló és vitorlás eltűntek az öbölből.

Elhagyatottság borult az egész környékre, elhagyatottság érzése nehezedett mindkét férfiú lelkére.

Egyikük sem szólt, de előre tudták, mi vár rájuk, ha benyitnak a kunyhóba.

Tarzan felemelte a závárt és betaszította a nehéz faajtót. Valóra vált legrosszabb sejtelmük. A kunyhó üres volt.

Egymásra néztek. D'Arnot tudta, hogy őt halottnak hitték, de Tarzan csak a nőre gondolt, aki szerelmesen csókolta és most otthagya, mialatt Tarzan az ő emberét ápolta.

Nagy keserűség ébredt szívében. Elmegy messze, az őserdőbe, felkeresi falkáját. Soha többet nem akarja látni a maga fajtáját, nem tudná elviselni még a gondolatot sem, hogy visszatérjen valaha a kunyhóba. Elszakad mindentől, kitép szívéből gyökerestől minden reményt, hogy ember lesz a fajtájabeliek között.

És a francia? D'Arnot? Mit bánja ő! Boldoguljon, ahogy Tarzan boldogult. Tarzan nem akarja többé látni. El akar szakadni végkép mindentől, ami Jane Porterre emlékezteti.

Mialatt Tarzan a küszöbön töprengett, d'Arnot belépett a kunyhóba. Sok minden szükséges dolgot hagytak ott. Felismert egyet-mást, ami a cirkálóról került oda, tábori kályhát, konyhafelszerelést, pisztolyt, muniációs felszerelést, konzervdobozokat, paplant, két széket, függő ágyat, — könyveket, és többnyire amerikai folyóiratokat.

— Úgy látszik, vissza szándékoznak jönni, — gondolta d'Arnot.

Az asztalhoz lépett, amelyet oly sok év előtt John Clayton készített íróasztalnak, és két Tarzannak szóló levelet talált rajta. Az egyiket erős férfikéz írta és

nyitva volt, a másikat gyöngéd női kéz, ez le volt ragasztva.

— Itt van két üzenet, Tarzan, neked szól, — kiáltott d'Arnot az ajtó felé fordulva, de megmentője már nem állott ott.

D'Arnot az ajtóhoz sietett, kinézett, sehol senki. Nagyot kiáltott, — semmi válasz.

— *Mon Dieu!* Itt hagyott! Érzem, visszament az őserdőbe és itthagytott egyedül! — kiáltott fel d'Arnot kétségbeesetten.

Aztán eszébe jutott Tarzan arckifejezése az üres kunyhó láttára — csak vadászember tapasztal ilyet a halálra sebzett szarvasnál.

Nagyon lesujtotta ez a váratlan fordulat a szegény embert — gondolta magában d'Arnot. De vajjon miért? Nem értette.

A francia tiszt körülnézett. Az elhagyottság, a borzalmas hely rettenetes magánya iszonyattal töltötték el lelkét. A sok izgalom és súlyos betegség alatt megrongált idegei már-már felmondták a szolgálatot.

Egyedül maradjon itt ebben a rémséges ingoványban, — sohase lásson többé emberi arcot, — állandó rettegésben éljen a fenevadaktól és még vadabb emberévöktől, magány és reménytelenség tehetetlen prédája legyen? Rettenetes!

Ezalatt Tarzan már messze járt kelet felé, nagy sietve igyekezett falkájához. Még sohasem haladt ilyen örült gyorsasággal. Érezte, hogy gondolatai elől fut, saját maga elől menekül, amint a lombok között szökel, mint valami mókus. De akármennyire sietett, gondolatai nyomon követték.

Alatta haladt el Sabor kigyózó teste. Az oroszlán ép ellenkező irányban lépked, a kunyhó felé, — gondolta Tarzan.

— Mit tehet d'Arnot Sabor ellen — mit, ha Bolgani a gorilla, vagy Numa az oroszlán támadják meg, vagy a kegyetlen Sheeta?

Tarzan megállott.

— Mi vagy, Tarzan? — kérdezte hangosan. — Majom, vagy ember?

— Ha majom vagy, úgy teszel, mint ahogy a majmok tennének — hagyod, hogy elpuszuljon a te fajtádbeli, mert szeszélyed most másfelé üz?

— Ha ember vagy, visszatérsz és megvédelmezed a fajtádat. Nem hagyod cserben, mert téged cserben hagytak.

D'Arnot bezárta a konyhá ajtaját. Nagyon ideges volt. A legbátrabbakat is megrémíti néha az egyedüllét.

Megtöltött egy pisztolyt és úgy tette le, hogy kéznél legyen. Azután az íróasztalhoz ment és kezébe vette a Tarzannak szóló üzenetet.

Talán az áll benne, hogy csak kis időre távoztak. Érezte, hogy nem vét az erkölcs ellen, ha elolvassa a nyitott levelet, kivette tehát a borítékból és elolvasta:

„A Majmok Tarzanjának! Köszönjük, hogy átadta konyhóját. Nagyon sajnáljuk, hogy nem adott alkalmat hálánk személyes tolmácsolására és nem ismerkedhettünk meg önnel.

Nem bántottunk semmit, sőt itt hagytunk egyet-mást, amiről gondoltuk, hogy hasznát veheti magányos otthonában.

Ha ismeri azt a különös fehér embert, aki többször megmentette életünket, húst meg gyümölcsöt hozott nekünk és ha tud vele beszélni, fejezze ki, kérem, neki is köszönetünket.

Egy óra múlva útrakelünk, hogy soha többé ne térjünk vissza, de szeretnők, hogy ha ön és másik barátunk tudnák, mennyire hálásak vagyunk mindkettőjüknek mindazért, amit érettünk, idegenekért tettek; sohase felejtjük el szívességüket és ha alkalmat adtak volna rá, sokkal többet tettünk volna önökért, de így nem volt módunkban.

Mély tisztelettel

Wm. Cecil Clayton.“

— Sohasem jönnek vissza! — mormogta d'Arnot és arcra borulva vetette magát a függőágyba.

Egy óra mulva felült és figyelt. Valami az ajtó előtt motoszkált.

D'Arnot a töltött pisztoly után nyult és vállához emelte.

Már alkonyodott, a kunyhó teljesen sötétben volt, de d'Arnot látta, hogy mozog a zár.

Haja égnek állott.

Az ajtó csendesen kinyílt, valami alak látszott a résnél.

D'Arnot a résre célzott és — megnyomta a ravaszt.

XXIV. Elveszett kincs.

Mikor a kutatók visszatértek eredménytelen útkürről, Dufranne kapitány már nagyon sürgette az indulást és Jane Porter kivételével mindnyájan egyetértettek vele.

— Nem, — mondta Jane határozattan, — nem megyünk és nem mehetünk még, mert két barátunk van a vadonban, azok elő fognak kerülni egy napon, abban a reményben, hogy itt várjuk őket. Az egyik az önök tisztje, — Dufranne kapitány, — a másik az erdei ember, aki megmentette apámnak és egész társaságának életét. Elváltunk az őserdő szélén két napja, amikor apám és Mr. Clayton segítségére sietett, és ott maradt, hogy megmentse d'Arnot főhadnagyot, afelől nyugodtak lehetnek. Hogyha nem tehetett volna semmit a főhadnagy érdekében, már rég visszatért volna, — az, hogy még nem jött vissza, amellettszól, hogy ott maradt, mert d'Arnot megsebesült, vagy talán követte elrablóját valamilyen távolabbi vidékre, nem a faluba, ahol önök keresték.

— De hiszen megtalálták szegény d'Arnot egyenruháját és minden holmiját, Miss Porter — vitatkozott a kapitány — és a bennszülöttek nagyon izgatottak lettek, mihelyt a fehér ember sorsa felől kérdezősködtünk.

— Az igaz, kapitány, de nem mondták, hogy meghalt, és ruhái, meg többi holmija könnyen kerülhetett a vademberek közé, hiszen a kultúrvilágban is kifosztják néha az embereket mindenükből, akár meg akarják ölni őket, akár nem.

— Éppen az én szeretett hazám katonái is így rabolták ki nemcsak az élőket, de a halottakat is. Súlyos bizonyíték ugyan, amit felhoz, de nem végleges.

— Lehetséges, hogy az ön erdei emberét is elfogták, vagy megölték a vadak, — mondta Dufranne kapitány.

A leány felnevetett.

— Nem ismeri az erdei embert — szólt és kellemes büszkeség borzongatta meg idegeit arra a gondolatra, hogy az ő emberéről beszél.

— Megengedem, hogy érdemes várni erre az ön emberfölötti emberére, — nevetett a kapitány, — nagyon szeretném látni magam is.

— Akkor várjon rá, kedves kapitány, — kérte a leány, — mert én várok.

A francia kapitány rendkívül meglepődött volna, ha megérti a leány szavainak teljes jelentését.

Az öbölből a kunyhó felé sétáltak beszélgetés közben Jane Porter és a kapitány, most a kunyhó melletti fákhoz érkeztek. Kis csoport ült a fák árnyékában, tábori székeken.

Porter professzor, Mr. Philander, Clayton, Charpentier és két tisztvárosa ültek együtt, míg Esmeralda a háttérben kuporogva hallgatta társalgásukat, az öreg cseléd bizalmaskodásával.

A tisztok felállva köszöntötték feljebbvalójukat, Clayton átadta tábori székét Jane Porternek.

— Éppen szegény Paul sorsa fölött vitatkozunk — mondta Dufranne kapitány. — Miss Porter azt állítja, hogy semmi határozott bizonyítékunk sincsen haláláról — aminthogy igaz is. Másfelől azt mondja, hogy hatalmas erdei barátjuk távolmaradása amellettszól, hogy d'Arnot még mindig veszélyben van, vagy megsebe-

sült, vagy fogoly valamely szomszédos faluban és még szüksége van az erdei ember segítségére.

— Azt mondják — szólt közbe Charpentier — hogy a vadember talán a feketék törzséhez tartozott volna, akik megtámadtak minket, — lehet, hogy az ő segítségükre sietett — saját törzséhez.

Jane Porter gyors pillantást vetett Claytonra.

— Sokkal valószínűbb — hagyta helyben Porter professzor.

— Én nem értek egyet önökkel — ellenkezett Mr. Philander. Lett volna alkalma bőven ártani nekünk, vagy ellenünk vezetni törzsét. Ahelyett egész hosszú itt tartózkodásunk alatt folytonosan a védő, megmentő szerepét játszotta.

— Ez igaz, — szólt közbe Clayton — de nem szabad elfelejtenünk, hogy ez az egész vidék kannibálok-
kel van benépesítve. Az erdei ember épp úgy volt felfegyverkezve, mint ők, ami azt bizonyítja, hogy valamilyen érintkezésben állott velük és fel lehet tételezni, hogy mint egyetlen másfajta ezer meg ezer emberevő között, csakis barátságos érintkezést tarthatott fenn velük.

— Valószínűtlennek látszik, hogy ne lett volna érintkezésben velük, törzsükhöz kellett hogy tartozzék.

— Vagy pedig — fűzte tovább egy másik tiszt — az is lehetséges, hogy elég hosszú ideig élt az ő vadon fenevadjai és vademberei között, hasonló lett hozzájuk testi erőben és megtanulta az afrikai fegyverek használatát.

— Úgy beszél róla uram, ahogy méltó önhöz — mondta Jane Porter elismerőleg. — Magunkfajta közönséges, bocsásson meg, átlagos testi erejű ember, biztosíthatom, világért sem volna képes egyedül akár egy esztendeig is boldogulni ebben az ősvadonban; de az erdei ember nemcsak fölülmúlja testi erőben, ügyességben az átlagos fehér embert, de messze fölötte áll atlétáinknak, az úgynevezett „hatalmaserejű“ férfiaknak is, ezek egy-éves csecsemők hozzá képest; amellettt hogy olyan bátor elszántsággal verekszik, mint valami fenevad.

— Mindenesetre nagyszerű védőre talált önben, Miss Porter — mondta Dufranne kapitány nevetve — az bizonyos, hogy bármelyikünk szívesen szembe nézne száz halállal, ha ilyen nagyszerű, gyönyörű védőt nyerne vele.

— Nem csodálkoznék azon, hogy a védelmére kelek, — mondta a leány — ha látta volna, úgy mint én, megverekedni értem azzal a szőrös fenevaddal. Ha látta volna hatalmas izmait dolgozni barna bőre alatt, ha látta volna, hogyan távoltartotta magától a rettenetes agyarakat, legyőzhetetlennek tartaná ön is. És ha látta volna, milyen lovagiasan bánt az idegen törzsbeli, idegen leánnyal, olyan feltétlenül bízna benne, mint ahogy én bízom.

— Megnyerte a pörét, kedves védő, — kiáltott fel a kapitány — a törvényszék felmenti a vádlottat, a cirkáló várni fog néhány napig, hadd legyen az erdei embernek alkalma köszönetet mondani az isteni Porciának.

— Az Isten szerelméért, szívecském, — szólt közbe Esmeralda — hát így beszélsz! Itt akarsz maradni az emberevők közt, mikor végre tovább állhatnánk innen? Ne mondj ilyeneket galambocskám!

— Ugyan Esmeralda, nem szégyeled magad? — kiáltott fel Jane Porter. — Így akarod meghálálni, hogy kétszer mentette meg az életedet?

— Jól van, Miss Jane, azt én is belátom, de nem azért mentett meg, hogy itt maradjunk! Azért mentett meg, hogy mind elkerülhessünk innét. Ő maga is boszszankodnék, ha tudná, hogy nincs több eszünk és itt maradunk, mikor elmehetnénk. Ó, már azt hittem, nem alszunk többet ebben az állatkertben és nem halljuk azokat a kísérteties zajokat a sötétségben.

— Nem csodálkozom egy cseppet sem rajtad, Esmeralda, — mondta Clayton. — Eltaláltad, mikor kísérteties zajokról beszéltél; sohasem tudtam megtalálni a találó kifejezést, de most megvan, igazán „kísérteties zajok“.

— Menjenek Esmeraldával együtt a cirkálóra, — mondta Jane Porter finom gunnyal. — Mit tenne ön,

ha egész életében itt kellene maradnia az őserdőben, mint az erdei embernek.

— Félek, örült kómikus vadember lenne belőlem, — vallotta be Clayton. — Azok az éjjeli zajok! Minden hajam szála az égnek mered tőlük. Ha szégyen is, kimondom, így van.

— Ehhez nem igen szólhatok hozzá, — jegyezte meg Charpentier — nem sokat gondolkoztam félelemtől, sohasem próbáltam megállapítani, hogy gyáva vagyok-e vagy bátor; de a múlt éjjel, mikor az őserdőben aludtunk a d'Arnot elfogatása után és felhangzott körülöttünk az őserdő lármája, kezdtem hinni, hogy igazán gyáva vagyok. Nem annyira a bömbölés, üvöltés izgatott, mert az állandót végül megszokja az ember, hanem néha egész közélről hallatszott valami zaj, figyeltem, vártam, hogy megismétlődjek, de semmi nesz, — mintha valami nagy test suhant volna el, és az ember nem tudja, milyen közel volt, nem tudja, közelebb kúszott-e, miután már nem hallja. Ez a nesz — és a szemek!

— *Mon dieu!* Egész életemben előttem lesznek azok a sötétben felvillanó szemek és azok, amelyeket látni nem lehet, csak érezni, ez a legborzasztóbb!

Elhallgattak, majd Jane Porter törte meg a csendet:

— És az erdei ember ott künn van, — mondta borzongva. — Azok a szemek rávillannak ma éjjel, és ott van bajtársuk, d'Arnot is. Itt hagyhatnák-e őket, uraim, anélkül, hogy legalább annyit megtennének értük, hogy várnak miattuk néhány napot?

— Ó, ó! Kicsikém! — mondta a professzor. — Dufranne kapitány hajlandó várni és ami engem illet, én is egyetértek vele, teljesen egyetértek, aminthogy mindig kész voltam teljesíteni gyermekes szeszélyeidet.

— A holnapot arra használjuk fel, professzor, hogy megkeressük a ládát, — mondta Mr. Philander.

— Persze, persze! El is felejtettem a kincset, — hagyta helyben a professzor. — Talán kölcsönöz néhány ember Dufranne kapitány a segítségünkre, és va-

lamelyik foglyot átadja, hogy mutassa meg a helyet, ahol elásták.

— Természetesen, nagyon szívesen, kedves professzor, — mondta a kapitány, — teljesen rendelkezésére állunk.

Megállapodtak tehát abban, hogy másnap tíz embert vesz maga mellé Charpentier, meg egyet az Arrow lázadó matrózai közül, mint vezetőt és kiássák a kincset; a cirkáló pedig teljes hétig vesztegel még a kikötőben. Akkor már megállapítható lesz a d'Arnot halála és az erdei ember sem tér többé vissza, ha ezalatt nem jelentkezik. Akkor útrakelnek a hajók.

Porter professzor nem kísérte el a kincskeresőket, de mikor üres kézzel látta visszatérni őket, eléjük sietett, megszokott közömbös szórakozottsága egészen eltűnt, ideges izgalom látszott rajta.

— Hol a kincs? — kérdezte már száz lépésnyire Claytontól.

Clayton a fejét rázta.

— Eltűnt, — mondta, amint közelebb értek.

— Eltűnt, az lehetetlen. Ki vihette el? — kiáltott Porter professzor.

— A jó Isten tudja, professzor, — felelt Clayton. — Azt hittük, hazudik a fickó, aki odavezetett, de nem lehetett tettetni az arcán tükröződő meglepetést és csodálkozást, mikor nem találták meg a ládát Snipes holtteste alatt.

— Tovább kutattunk, a holttest alatt valóban friss ásás nyomára jöttünk, gödör lehetett ott azelőtt, most laza földdel volt betömve.

— De ki vihette el? — kérdezte egyre Porter professzor.

— A gyanu természetesen a cirkáló embereire hárul, de Janviers hadnagy határozottan állítja, hogy embereink közül senki sem szállott partra egész idő alatt, — mondta Charpentier — hacsak nem valamelyik tiszt vezetése mellett.

— Nem tudom, gyanusította volna-e embereimet,

de mindenesetre örülök, hogy minden gyanun felül állnak, — tette hozzá Charpentier.

— Eszembe sem jutott volna gyanúsítani az ön embereit, — mondta a professzor udvariasan, — épp oly kevésbé, mint Mr. Philandert, vagy Clayton barátomat.

A franciák mosolygó arcán látszott, mennyire örülnek, hogy tisztázták embereiket.

— Már régen eltűnhetett onnan a kincs, — jegyezte meg Clayton, — mert a holttest széjjelesett, amint hozzányúltak. Mikor kibontottuk a sírt, érintetlen volt, még friss lehetett tehát a hulla, mikor kiásták.

— Többen kellett, hogy közreműködjenek, — mondta Jane Porter, — mert emlékszem, hogy négy ember alig vitte a ládát.

— Jupiterre, igaza van! A fekete bennszülöttek lehetnek. Talán látta egyikük, mikor elásták a kincset. Hírül vitte társainak és visszajött nyomban egy csapatral és elvitték.

— A találgatás nem sokat ér, — mondta a professzor szomorúan. — A láda eltűnt. Sohasem látjuk többet, sem a kincset, ami benne volt.

Csak Jane Porter tudta, mit jelent ez a veszteség atyjára nézve, és senki sem tudta, mit jelentett a szegény leánynak.

Hat nap múlva kijelentette Dufranne kapitány, hogy másnap korán reggel útrakelnek.

Jane Porter szeretett volna még további haladékot kérni, de már ő is kezdte hinni, hogy az erdei ember nem tér többé vissza.

Kétség és aggodalom ébredt benne. Az elfogulatlan francia tiszték érvelése lassanként, akaratlanul meggyőzte őt is. Azt nem hitte, hogy meghalt. El nem tudta képzelni, hogy a tökéletes testben, erőtől duzzadó, életteljes izmokban egyszer csak kialudják az élet szikrája, — épp oly joggal lehet elhinni, hogy a lélek halhatatlansága hiú ábránd.

De amint ilyen gondolatok fészkeltek bele magu-

kat Jané lelkébe, elhatalmasodott benne más, kínzó aggodalom is.

Ha vad törzshöz tartozik, kell, hogy legyen vad felesége, talán egy tucát is, — és vad, félvér gyermekei. Jane megborzadt ettől a gondolattól, és mikor kijelentették, hogy másnap elindulnak, még örült is.

Jané beszélte rá őket, hogy hagyják ott felszerelésükből, ami kellemesebbé tenné a kunyhót a Majmok Tarzanjának meg d'Arnotnak, ha mégis visszatérnének, de titokban erdei istenére gondolt; erdei isten, ha sárba tapos is a lába.

Az utolsó pillanatban üzenetet hagyott még hátra, amelyet a Majmok Tarzanja juttasson el hozzá.

Jane Porter lépett ki utolsónak a kunyhóból. Valami kis ürüggyel visszatért, mikor a többiek már csónakba szálltak.

Letérdelt ágya mellé, ahol annyi éjszakát töltött és buzgón imádkozott az őseMBER épségéért, majd ajkához szorítva a medaljont, felsóhajtott:

— Szeretlek, — suttogta, — és mert szeretlek, hiszek benned. De még ha nem hinnék, akkor is szeretnék. Istenem, irgalmazz szegény lelkemnek, hogy nyíltan bevallhassam szerelmem. Ha visszajöttél volna értem, és nem lett volna rá más mód, elmentem volna veled az őserdőbe — örökre.

XXV. A külvilág hirnöke.

Mikor eldördült d'Arnot pisztolya, kitarult az ajtó és egy férfi fejjel előre bukott a kunyhóba. A francia tiszt ismét löni készült rémületében, de szerencsére a nyitott ajtón beözönlő szürkület fényében meglátta, hogy fehér emberrel van dolga, a következő pillanatban már fel is ismerte barátját, mentőjét, Tarzant.

Ijedten ugrott a majom-emberhez, melléje térdelt, átölelte napbarnított fejét és nevéen szólította.

Tarzan nem felelt, d'Arnot rémülten tapasztotta fülét az élettelenül fekvő ember szívéhez. Kimondhatatlan öröme a szív erősen vert.

Óvatosan felemelte Tarzant, a függőágyba fektette, eltorlaszolta az ajtót, lámpát gyújtott és megvizsgálta sebé.

A golyó állkapcsát horzsolta. Csúnya szakított seb maradt nyomában, de csontot nem ért.

D'Arnot megkönnyebbülten sóhajtott fel és a véres seb kitisztásához látott.

A hideg víz csakhamar felélesztette Tarzant, kinyitotta szemét és kérdőleg nézett d'Arnotra.

Akkor már tiszta ruhával volt bekötözve sebe. Mikor d'Arnot látta, hogy Tarzan magához tér, az asztalhoz sietett és leírta, hogyan lőtte meg tévedésből, de a sebe nem veszélyes.

Tarzan elolvasta az üzenetet, felült és nagyot nevetett.

— Szóra sem érdemes, — mondta franciául. De tovább már nem győzte szóval és felírta:

— Ha láttad volna, hogyan bántak el velem Bolgani és Kercsak meg Terkoz, mielőtt megöltem őket, akkor nevetnél ilyen kis karcoláson.

D'Arnot átadta Tarzannak a két levelet. Először a nyitottat olvasta el és arca elszomorodott. A másodikat jobbra-balra forgatta, keresett valami nyílást rajta, még sohasem látott lezárt borítékot. Végül odaadta d'Arnotnak.

D'Arnot nézte, figyelte Tarzant, látta, hogy meglepte a zárt boríték. Olyan különösnek tetszett előtte, hogy egy felnőtt férfi nem tud elbánni egy borítékkal. Aztán kibontotta a levelet és átadta Tarzannak.

A majom-ember tábori székén ülve maga elé terítette a levelet és olvasta:

„A Majmok Tarzanjának. — Engedje meg, hogy mielőtt távoznánk, köszönetet mondjak én is, Mr. Clay-

tonnal együtt, a szívességéért, amelyet irányunkban tanusított azzal, hogy átengedte kunyhóját.

Nagyon sajnáltuk, hogy sohasem keresett fel minket. Mennyire szerettünk volna megismerkedni házigazdánkkal, hogy személyesen köszönjük meg vendég-szeretetét.

Még valakinek szeretnék köszönetet mondani, de nem jött vissza, ámbár el nem tudom hinni, hogy meghalt volna.

A nevét nem tudom. A hatalmas fehér óriásra gondolok, aki gyémánt medáljont viselt.

Ha ismeri és ért a nyelvén, tolmácsolja, kérem, neki is köszönetem, és mondja meg, hogy egy hétig vártam vissza.

Mondja meg azt is, hogy hazámban, Amerikában, Baltimore városában mindig szívesen látom, ha megakarna látogatni.

Néhány sort találtam a minap kunyhónk előtt, a földön, a fák között. Nem tudom, hogyan szerethetett meg engem, hiszen sohasem beszéltünk egymással. Nagyon sajnálom, ha valóban így áll a dolog, mert én már másnak adtam a szívem.

De mindig barátja maradok.

Jane Porter.“

Tarzan közel egy órát ült mozdulatlanul, földre szegzett tekintettel. Azt világosan látta a levélből, hogy fogalmuk sem volt az ő kilétéről. Nem tudták, hogy Tarzan és ő egyazon személyek.

„Másnak adtam a szívemet“, — ismételte magában.

Nem szerette tehát Tarzant. Hogyan szerethette volna, mikor felemeli a remény legmagasabb csúcsára és aztán a kétségbeesés legmélyebb örvényébe dönti.

Talán csak barátságának jele volt a csók! Hogyan tudhatná Tarzan, hiszen sejtelve sincs az emberek szokásairól.

Hirtelen felkelt, jóéjszakát kívánt d'Arnotnak,

ahogy már megtanulta és a fűágyra vetette magát, ahol Jane Porter aludt még nemrég.

D'Arnot leoltotta a lámpát és a függőágyba feküdt.

Egy hétig egyebet sem tettek, minthogy d'Arnot franciául tanította Tarzant. A hét végén már egész jól tudtak beszélgetni.

Egy este, lefekvés előtt, amint együtt ültek a kunyhóban, d'Arnothoz fordult Tarzan:

— Hol van Amerika? — kérdezte.

D'Arnot északnyugat felé mutatott.

— Sok ezer mérföldnyire a tengeren túl, — mondta.
— Miért kérdezed?

— Odamegyek.

D'Arnot a fejét rázta.

— Az lehetetlen, barátom.

Tarzan felállott, kihúzott egy fiókot és vaskos térképet vett elő.

Fellapozta a világ térképét és így szólt:

— Nem voltam képes ezt megérteni, kérlek, magyarázd meg.

D'Arnot megmagyarázta, hogy az a sok kékség csupa víz, tenger, a színes részek szárazföldet jelentenek.

Tarzan most arra kérte, mutatná meg, hol vannak ők?

D'Arnot megmutatta.

— Mutasd most meg Amerikát, — kérte Tarzan.

D'Arnot Észak-Amerikára mutatott. Tarzan mosolygott. Tenyerével átfogta a két kontinens közti tengert.

— Látod, nincs is olyan messze, — mondta — alig akkora távolság, mint a kezem.

D'Arnot felnevetett. Hogyan magyarázza meg?

Elővett egy hegyes ceruzát és alig látható pontot rajzolt Afrika partjára.

— Ez a kis jel, — mondta — sokkal nagyobb a térképhez képest, mint kunyhód a földhöz viszonyítva. Most már látod milyen messze van?

Tarzan elgondolkozott.

— Laknak fehérek Afrikában?

— Hol laknak legközelebb hozzánk?

D'Arnot egy északra fekvő pontra mutatott.

— Ilyen közel? — kérdezte Tarzan meglepve.

— Itt, de ez nincs olyan közel.

— Vannak nagy óceánjáró hajóik?

— Vannak.

— Holnap odamegyünk, — jelentette ki Tarzan.

D'Arnot megint mosolygott és a fejét rázta.

— Nagyon messze van. Százszor is meghalhatunk, amíg odaérünk.

— Itt akarsz maradni örökre? — kérdezte Tarzan.

— Dehogya!

— Akkor útrakelünk holnap. Nem szeretem már ezt a helyet. Inkább meghalok, semhogy itt maradjak.

— Jól van, — mondta d'Arnot vállvonogatva, — azt tudom, barátom, hogy én is inkább meghalok, semhogy itt maradjak örökre. Ha elmész, veled megyek.

— Akor rendben van. Holnap útnak indulunk Amerikába.

— Hogyan akarsz Amerikába jutni pénz nélkül? — kérdezte d'Arnot.

— Mi az: pénz? — tudakozódott Tarzan.

Hosszú időbe telt, amíg d'Arnot valahogyan megmagyarázta.

— Hogyan jutnak emberek pénzhez? — kérdezte végül.

— Megdolgoznak érte.

— Rendben van. Megdolgozom érte.

— Ó nem, kedves barátom, ne törődj a pénzzel, nem kell dolgoznod. Van nekem elég kettőnknek is, elég akár húsznak is... sokkal több, mint amennyi kell egy embernek. Nem kell semmire se gondolnod, ha már egyszer lakott földre érünk.

Másnap igazán útnak is indultak észak felé a partmentén, pisztoly és töltény volt mindkettőjüknél, valami kis étel, főzőedény és plaidek.

Tarzan a főzőedényt egészen felesleges tehernek tartotta; hamar el is dobta.

— De meg kell tanulnod főtt ételt enni, barátom. Civilizált ember nem él nyers hússal, — mondta d'Arnot.

— Majd ráérünk még azzal, ha hozzátok érünk, — szölt Tarzan. — Nem szeretem az affélét, csak elrontja a jó hús ízét.

Egy hónapig gyalogoltak északnak, néha kaptak eleséget bőven, máskor viszont napokig koplaltak.

Nyomát sem látták bennszülötteknek, és vadállatok sem háborgatták őket. Csodálatos könnyű útjuk volt.

Tarzan sok mindenről kérdezősködött és nagyon sokat tanult. D'Arnot elmondott egyet s mást a „civilizáció“ elemi szükségleteiről, — még kés és villa használatára is megtanította, de Tarzan néha undorral dobta el, izmos, barna kezébe markolta ételét és cibálta a fogaival, mint valami vadállat.

Akkor d'Arnot komolyan elővette:

— Nem ehetsz úgy, mint az állatok, Tarzan, ha azt akarod, hogy gentlemant faragjak belőled. Mon Dieu, egy gentleman nem tehet ilyesmit, — borzasztó!

Tarzan együgyűn mosolygott, ismét elővette a kést, villát és türelmesen babrált velük, de szíve mélyén gyűlölte ezeket a szerszámokat.

Utazás közben elmondta d'Arnot Tarzannak a professzor kincsesládájának történetét, hogyan lopták el, és hogy mit jelent ez Jane Porterre nézve.

— Holnap visszamegyünk érte! — jelentette ki Tarzan.

— Visszamegyünk? — kiáltott fel d'Arnot. — De hiszen már több mint három hete vagyunk úton. Három hét eltelt a visszamenéssel, aztán a rettenetes súllyal, amit négy ember alig bírt el, egy hónap alatt sem érnénk ismét eddig.

— Mégis meg kell tennünk barátom, — erősködött Tarzan. — Menj magadban a „civilizáció“ felé, én visszafordulok a kincsért. Sokkal gyorsabban haladok egyedül.

— Jobb tervem van, Tarzan, — kiáltott fel d'Arnot. — Elmegyünk együtt a legközelebbi telepig, ott bére-

lünk csolnakot és sokkal könnyebben jutunk vissza. Csónakon elhozzuk aztán a kincset. — Ez biztos mód és gyors, amellett, hogy nem is kell elválnunk. Mit gondolsz?

— Rendben van, — mondta Tarzan. — A kincset megtaláljuk, bármikor megyünk is érte. Én is nyugodtabbnak érzem magam, ha nem tudlak egyedül útban. Valahányszor látom, milyen tehetetlen vagy, d'Arnot, elcsodálkozom, hogyan fejlődött ennyire vissza az emberiség a sok százados művelődés mellett, amelyről beszéltél. Sabor féllábbal végezne akár ezerrel is közületek. Miért van ez így?

D'Arnot felnevetett.

— Majd nagyobb tisztelettel beszélsz rólunk, ha már láttad fegyvereinket, hajóhadainkat, nagyvárosainkat, óriás gyártelepeinket. Akkor majd megérted, hogy ész és nem erő emeli az emberi állatot az őserdő összes, hatalmas fenevadjai fölé. — Egyedül, fegyvertelenül nem sokat jelent az ember a vadállatokkal szemben, de tíz ember együtt már okoskodik, tervet főz ki, együttesen használják ki erejüket a fenevadak ellen, míg a vadállatoknak sohasem jutna eszébe fegyelmetlenül alávetni magukat valamelyik tervnek. — Enélkül meddig maradhattál volna épen a vadonban Tarzan?

— Igazad van, d'Arnot, — felelte Tarzan — mert ha Kercsak Tublat segítségére siet, akkor éjjel a Dum-Dumnál, végem van. De Kercsaknak esze-ágába sem jutott olyasmire gondolni, hogy kihasználhatná a helyzetet. Még anyám, Kala, sem volt képes tervezni. Megette, amit talált, ha szűkösen volt élelem, koplaltunk, de sohasem gyűjtött bőség idején soványabb napokra. Emlékszem, milyen feleslegesnek találta, hogy én élelemkészlettel terhelem magam vándorlásainkban, pedig nagyon örült, ha jóllakhatott, mikor éhes volt és az úton nem akadtunk ennivalóra.

— Ismerted az anyádat, Tarzan? — kérdezte d'Arnot meglepődve.

— Ó, igen! Nagy, szép majom volt, magasabb mint én, és legalább kétszerannyit nyomott.

— És apádat?

— Nem ismertem. Kala azt mondta, fehér majom volt, szőrtelen, mint jó magam. Most már tudom, hogy fehér ember lehetett.

— Tarzan, — szólt d'Arnot — az teljesen lehetetlen, hogy Kala, a majom lett volna anyád. Feltétlenül örökölnöd kellett volna legalább részben a majmok jellegzetes tulajdonságait, de benned semmi sincs belőlük, tisztára ember vagy, sőt mondhatom, magas szellemi fejlettségű, intelligens szülők gyermeke lehetsz. — Nincs semmi nyomra vezető a multadra vonatkozólag?

— Semmi a világon.

— Semmiféle írás sem maradt a kunyhóban, ami felvilágosítást adhatna a kunyhó előbbi lakóiról?

— Mindent elolvastam, ami a kunyhóban volt, egyetlen egy könyv kivételével, amely nem angolul volt írva. Talán te el tudod olvasni.

Tarzan kihalászta a kis fekete naplót tegze legaljáról és átnyújtotta barátjának.

D'Arnot a címlapra pillantott.

— John Clayton Lord Greystoke naplója — mondta — és franciául van írva.

Aztán nekifogott a húsz év előtt írott naplónak, melynek tartalmát mi már ismerjük. Lord Greystoke és felesége, Lady Alice szomorú története, szenvedéseik, kalandjaik voltak elmondva benne, attól a naptól kezdve, hogy elhagyták Angliát, egészen addig, amíg egy óra múlva Kercsak megölte a halott feleségét gyászoló Claytont.

D'Arnot hangosan olvasott. Néha el-elcsuklott hangja és kénytelen volt abbahagyni, olyan szivettépően volt ecsetelve reménytelen elhagyatottságuk.

Néha Tarzanra pillantott közbe-közbe, de a majom-ember földre szegzett tekintettel mereven, mozdulatlanul ült lábain, mint valami hindu szobor.

Csak mikor a kisgyermekről volt szó, változott derűsebbre a napló hangja, enyhült a kétségbeesett fájdalom, amely íróját marcangolta.

Aztán gyorsan jött a vég — még szomorúbb mint a többi.

Egy részlet álljon itt mutatóban.

„Ma lett hathónapos a kis fiúnk. Itt ül mellettem, Alice ölében, miközben írok — boldog, mosolygós, egészséges gyermek.

Hiába a józan ész kételkedése, mégis magam előtt látom, mint felnőtt férfiút, amint elfoglalja apja helyét a világban — a második John Clayton — dicsőséget hoz majd a régi Greystoke névre.

És íme, mintha meg akarná erősíteni jóslatom, tömzsi kis kezébe fogta tollam és tintás ujjacskáival megpecsételte állításom“.

És valóban a lap szélén négy kis tintás ujj lenyomata látszott.

Mikor d'Arnot befejezte az olvasást, hallgatagon ült néhány pillanatig a két férfi.

— Nos, Majmok Tarzanja, mit gondolsz? — kérdezte d'Arnot. — Nem vet világot ez a kis könyv születésed homályára? . . . Lord Greystoke vagy, jó ember! Tarzan a fejét rázta.

— A könyv csak egy gyermeket említ, — mondta — annak a kis csontváza a bölcsőben feküdt, ott halt éhen. Porter professzornak első dolga volt, amint belépett társaságával a kunyhóba, hogy eltemette mindhárom csontvázat egy közös sírba, a kunyhó mellé. — Ez volt a gyermek, akiről a napló beszél — és születésem körül még sűrűbb homály lebeg, mint előbb, mert gyakran gondoltam magamban eddig, hátha a kunyhóban születtem mégis. — Félek, igazat mondott Kala — tette hozzá szomorúan.

D'Arnot tagadólag rázta fejét. Tarzan nem győzte meg. Fejében már készen volt a terv, hogyan fogja bebizonyítani kedvenc elméletét, amely, ha megdől, örök titok borul Tarzan származására.

Egy hét mulva hirtelen tisztásra bukkantak az őserdő közepén.

Távolból néhány épület látszott, erős fal kerítette

körül a kis telepet. Megművelt földek húzódtak a telep körül és négerek dolgoztak a földeken.

A két vándor megállott az őserdő szélén.

Tarzan mérgezett nyilat helyezett ijjába, de d'Arnot megfogta karját.

— Mit csinálsz, Tarzan? — kérdezte.

— Megölnek, ha meglátnak — mondta Tarzan — jobb szeretem, ha én ölök.

— De lehet, hogy jóbarátok — vélte d'Arnot.

— Feketék! — hangzott Tarzan válasza.

És ismét felhúzta ijját.

— Nem szabad, Tarzan — kiáltott d'Arnot. — Fehér emberek nem ölnek vaktában. *Mon Dieu!* Menyit kell még tanulnod! — Mennyi zavart fogsz még okozni, te vadember, ha Párisba érkezünk. Már előre félek. Lesz elég dolgom, hogy megmentselek a nyaktilótól.

Tarzan leengedte ijját és mosolygott.

— Nem értem, miért ölhetném meg inkább a feketéket az én erdőmben, mint itt? Tegyük fel, hogy ránk ugrana Numa, az oroszlán, akkor azt kell mondanom: Jó reggelt Monsieur Numa! Hogy van kedves felesége önagysága? Mi?

— Várj, amíg megtámadnak a feketék, — mondta d'Arnot — akkor megölheted őket. Ne tegyed fel, hogy az ember ellenséged, amíg be nem bizonyítja.

— Jól van — mondta Tarzan — akkor hát menjünk, álljunk oda, hadd öljenek meg.

És Tarzan megindult a falu irányába, fejét magasra emelte, a forró napsugár beragyogta gyönyörű, izmos alakját.

Mögötte lépdelt d'Arnot, a Clayton levetett ruháját viselte, amelyet a kunyhóban hagyott, mikor jobbakat kapott a francia tisztektől.

Az egyik mezőn dolgozó néger éppen felnézett és amint meglátta Tarzant, rémült ordítózással futott a falu felé.

Egy pillanat alatt ijedt kiáltásoktól visszhangzott a hely. A mezei munkások hanyat-homlok menekültek,

de mielőtt még elérték volna a falut, egy fehér ember bukkant elő valamelyik házikóból, pisztollyal kezében, hogy a riadalom oka után nézzen.

Amint megpillantotta Tarzant, vállához emelte fegyverét, egy pillanat és holtan terül el a hatalmas napbarnított óriás, ha d'Arnot el nem kiáltja magát:

— Ne lőjj! Barátok vagyunk!

— Állj! — Hangzott a felelet.

— Állj meg Tarzan, azt hiszik, ellenség vagyunk. Tarzan megállott, azután lassú léptekkel közeledt. A fehér ember csodálkozva nézett rájuk.

— Miféle szerzet vagytok? — kérdezte franciául. tek d'Arnot-val együtt a kapuhoz.

— Fehérek, — felelte d'Arnot. — Eltévedtünk az őserdőben már jó ideje.

A fehér ember leengedte fegyverét és kinyújtott kezekkel ment eléjük.

— Konstantin atya vagyok, — mondta — francia misszionárius. Örömmel üdvözöllek körünkben.

— Ez itt Monsieur Tarzan, Konstantin atya, és én Paul d'Arnot vagyok, francia tengerész.

Konstantin atya szívélyesen kezét szorította mindkettőjükkel. Mikor Tarzan feléje nyújtotta barna, izmos kezét, gyors pillantással végigmérte a vadember gyönyörű termetét, nemes, szép arcát.

Így jutott a Majmok Tarzanja az első kulturált helyre.

Egy hétig maradtak ott, a majomember, éles megfigyelő lévén, nagyon sokat tanult ezalatt az emberek szokásaiból. A fekete asszonyok fehér vászonruhát varrtak mindkettőjüknek, hogy jól öltözötten folytat-hassák útjukat.

XXVI. A civilizáció tetőpontja.

Még egy hónap és egy kis épületcsoporthoz érkeztek vándoraink, egy nagy folyó torkolatánál. Sok csónakot láthatott itt Tarzan, de ismét elfogta a régi féltékenység az emberek között.

Lassanként mégis hozzászokott a civilizáció furcsa zajához és különös szokásaihoz, úgy, hogy már egyáltalában észre sem lehetett venni két hónap leforgása után a vadembert, a kifogástalan vászonruhába öltözött, kellemes, jókedvűen nevetgélő, fecsegő francia férfiún. Senki sem látta benne a nemrégén még az őserdőben meztelenül szaladgáló ősembert, aki szétmargolta ellenségeit és nyers hússal töltötte meg üres gyomrát.

Kés és villa most ép úgy állottak kezében, mint a tökéletes gavallér d'Arnotéban, nem látszott rajta, hogy mérgesen dobta félre őket alig néhány hónap előtt.

Amilyen jó tanítvány volt Tarzan, olyan kitartóan, fáradhatatlanul dolgozott d'Arnot, hogy símamodorú lovagot faragjon belőle.

— Isten lovagnak teremtett szívben, lélekben — mondta d'Arnot, de én azt akarom, hogy külsődön is meglássék a Teremtő műve.

Mihelyt a kis kikötőbe értek, táviratilag értesítette d'Arnot kormányát arról, hogy épségben van és három hónapi szabadságot kért, amit meg is kapott.

A bankárjától sürgönyileg pénzt kért, de legnagyobb bosszúságukra, mégis egy teljes hónapig késlekedtek, mert nem tudtak hajót bérelni.

Ottidőzésük alatt sokszor hívta ki Monsieur Tarzan mind a fehérek, mind a feketék bámulatát, összerinte egészen jelentéktelen dolgokkal.

Egyszer egy hatalmas fekete rohant végig részegen a városon, míg végre rossz csillagzata a szálloda verandáján csendesen álmodozó napbarnított óriás elé vezetette.

A részeg magasra emelt késsel futott fel a széles

lépcsőn, egyenesen egy kis asztalhoz, ahol négy gyanútlan ember iddógálta az abszintját.

Ijedten ugráltak fel mind a négyen és elrohantak, akkor Tarzanra támadt a néger.

Nagy üvöltéssel esett neki a majomembernek, a vörös ablakokból kíváncsian nézték vagy százan, hogyan fogja lemészárolni a fekete óriás a szegény franciát.

Tarzan harci mosolyával fogadta a támadást, a küzdelem élvezete mindig mosolyt csalt az ajkára.

Mikor közel ért hozzá a néger, Tarzan acélizmu keze villámgyorsan elkapta fekete csuklóját, egyetlen erős csavarintás és a néger szúrásra emelt karja élettelenül hanyatlott le, karcsontja eltörött.

A nagy fájdalom és meglepetés kijózanította a szerencsétlen ördögöt, mikor Tarzan visszaült helyére, sarkon fordult és ordítva, üvöltve rohant a faluja felé.

Máskor meg fehérék társaságában ültek az ebédnél Tarzan és d'Arnot, oroszánokról, oroszánvadászatról beszélgettek.

Megoszlottak a vélemények az állatok királyának bátorsága fölött, — néhányan azt állították, hogy ravasz, de gyáva. Abban azonban mindnyájan megegyeztek, hogy kellemesebb érzés puskával a kézben találkozni vele, mint anélkül, ha ott bömböl a tábor körül.

D'Arnot és Tarzan elhatározták, hogy nem árulják el a majomember multját, senki se tudott tehát az ő sok kalandjáról az őserdő fenevadjaival.

— Monsieur Tarzan nem nyilatkozott — mondta valaki. Pedig, ha egy ilyen bátor ember hosszabb időt töltött Afrika belsejében, bizonyosan tömérdek tapasztalata van az oroszánok körül, ugyebár?

— Van egy kevés — mondta Tarzan szárazon — mindenesetre annyi, hogy igazat adhatok mindeniküknek, a maga oroszánját illetőleg. De éppolyan joggal lehetne ítéletet mondani az összes feketékről, az után, aki őrzöngve rohant végig a minap a városon, vagy ki mondhatnák, hogy minden fehérember gyáva, mert egyszer egy gyáva fehérember került az útjukba. Éppen annyiféle egyéniség akad az alacsonyabbrendű lények

között, mint közöttünk. Lehet, hogy ma egy egészen gyáva oroszlanra bukkanunk, amelyik elfut előlünk. Holnap találkozhatunk a nagybátyjával, vagy a tulajdon testvérével és barátaink hasztalanul várnának vissza az őserdőből.

— Én részemről azt állítom, hogy minden oroszlan kegyetlen, az ember sohase lehet vele elég óvatos.

— Nagyon kevés élvezetet nyujtana a vadászat, ha félnénk a vadtól, amelyre vadászunk — jegyezte meg valaki.

D'Arnot elmosolyodott. Tarzan — és félni.

— Nem tudom egész bizonyosan, mit ért ön félelem alatt, — mondta Tarzan — de a vadászatban egyetlen élvezetem az a tudat, hogy a vad épp annyira veszedelmes reám nézve, mint én őreá. Ha egy csomó puskával, vadásszal, húsz-harminc hajtóval mennék oroszlanvadászatra, nem kellene attól félnem, hogy az oroszlan véletlenül kárt tehet bennem, és a vadászat élvezete olyan mértékben csökkenne, amilyen mértékben nőne a biztonságom.

— Akkor tehát Monsieur Tarzan legjobban szeretne meztelenül nekivágni az őserdőnek, egyetlen szál vadászkeszéllel és úgy vadászni oroszlanra, úgy is ölni meg az állatok királyát? — nevetett az egyik, jóízűen, de némi gúnnyal.

— Meg egy kötéllel — fűzte tovább Tarzan.

Éppen abban a pillanatban hangzott fel az oroszlanbömbölés a közeli őserdőből, mint hogyha harcra hívná ki a társaságot.

— Itt az alkalom, Monsieur Tarzan — gúnyolódott a francia.

— Nem vagyok elég éhes rá, — mondta Tarzan egyszerűen.

Mindnyájan nevettek, csak d'Arnot nem. Ő tudta, hogy a vadak egyszerű okoskodása nyilvánult meg a majomember ajkán.

— De félné ön is, csakúgy, mint bármelyikünk, ki menne meztelenül az erdőbe, úgy hogy vadászkeszél és

kötél legyen minden fegyvere — mondta a gúnyolódó. — Ugy-e, Monsieur Tarzan?

— Ó, hiszen csak a bolondok tesznek valamit minden igaz ok nélkül — felelte Tarzan.

— Ötezer frank elég ok — vágott közbe a másik. — Fogadok ötezer frankba, hogy nem hozza ki az oroszánt az őserdőből az említett módon — meztelenül és úgy hogy vadászkés és kötél legyen minden fegyvere.

Tarzan d'Arnotra pillantott és bólintott.

— Ajánljon fel tízezret, — mondta d'Arnot.

— Szívesen.

Tarzan feláll.

— Itt fogom hagyni ruhámat a telep szélén, hogy, ha nappal érkezném vissza, legyen mit felvennem.

— Csak nem megy most — kiáltott fel, aki fogadott, — éjnek idején!

— Miért ne, Numa éjszakai vándor, könnyebb lesz ráakadni — felelt Tarzan.

— Nem, azt nem engedem — mondta a másik — nem akarom, hogy az én kezemen száradjon a vére. Elég örültség lesz, ha nappal megy.

— Most megyek — felelte Tarzan és már el is indult a szobájába a késért és kötélért.

A társaság elkísérte az erdő széléig, Tarzan ott levétközött és egy kis raktárházban hagyta a ruháját.

De mikor neki akart vágni a sötét erdőnek, még egyszer megpróbálták lebeszélni, aki fogadott, erősködött a legjobban, hogy mondjon le nyaktörő vállalkozásáról.

— Elismerem, hogy megnyerte, — mondta — öné a tízezer frank, csak mondjon le a tervéről, hisz egyenesen a halál torkába rohan.

Tarzan nevetett és a következő pillanatban elnyelte a dzsungel.

A társaság szótlánul állt egy darabig, aztán visszatértek a hotel verandájára.

Alig, hogy az őserdőbe ért Tarzan, egy-kettőre a fákon ugrált ismét. Valami kéjes szabadság érzése vett erőt rajta, amint ott lendült a fák sűrű lombja közt.

O, ez már élet! Mennyire szeretted! Nincs semmi ehhezfogható a civilizáció szűk, határolt szférájában, ahol az ember minduntalan szokásokba, kicsinyes korlátokba ütközik. Már maga a ruha is kellemetlen gátlás.

Végre ismét szabad! Nem is vette észre mostanig, mennyire rab volt.

Milyen könnyű volna most visszafutni a part mentén régi ős vadonába, a kunyhóhoz.

Most megcsapta Numa testének szaga, mert szél ellen haladt. Egy-kettőre felfedezte éles füle az oroszlán suhanó lépteinek nesztét, és gyakorlott szeme nyomban meglátta a hatalmas sörényű óriást.

Tarzan csendesen közeledett a gyanútlan állat fölé, halkán kúszott utána, amíg egy kis holdfényes tisztásra értek.

Akkor lecsapott a gyors hurok, a hatalmas nyak köré csavarodott, megfeszült rajta, és mint ahogy már százszor megtette azelőtt, megerősítette egy vastag ágon a kötelet, mialatt a megrémült állat kapálózott és tépte magát, lemászott a fáról, ráugrott a fenevad hátára, tízszer, tizenkétszer beleszúrta vékony kését a szívébe.

Aztán lábát az oroszlán holttestére tette és hátra-szegett fejjel elharsogta vad falkájának diadalordítását.

Egy pillanatig határozatlanul állott Tarzan, habozott, a d'Arnotnak tartozó baráti becsület és az őserdő felé húzó nagy vágyódás között. Végül egy a lelkében felbukkanó csodaszép, szőke női arc, meg vérpiros ajkak emléke döntött, elmosta az őserdő felrajzó képeit.

A majomember a vállára vetette Numa még meleg holttestét, és ismét a lombok közt lendült a város felé.

A társaság majdnem egy órát töltött csendben a verandán. Megpróbálták a beszélgetést, megpendítettek mindenféle témát, de sehogyse ment a dolog, megakadt a társalgás és a végén elhallgattak.

— Mon Dieu! — kiáltott fel, aki fogadott, — én nem bírom tovább! Bemegyek az őserdőbe és megkeresem örült barátunkat.

— Veled megyek — mondta valaki.

— Én is, én is! én is! — hangzott minden oldalról.

Mintha ez az elhatározás megszüntette volna a rettenetes lidércnyomást, megkönnyebbülve siettek mind szobájukba és nemsokára erősen felfegyverkezve igyekeztek az őserdő irányába.

— Szent Isten! Mi volt ez? — kiáltott fel a társaság egyik tagja, egy angol világjáró, amint megütötte a fülét Tarzan vad diadalordítása.

— Már hallottam egyszer ilyet — mondta egy belga — a gorillák hazájában. Fuvarosom azt mondta, hogy a nagy himgorilla diadalüvöltése az, mikor megöl valamilyen állatot.

D'Arnot visszaemlékezett Clayton leírására, hogy milyen borzalmas ordítással adta megmentője az őserdő tudtára, hogy legyőzte az oroszánt, elmosolyodott félig-meddig és megborzongott arra a gondolatra, hogy emberi torokból, barátjának ajkáról fakad ez a borzalmas hang.

Amint az erdő széléhez érkezett a társaság, megálltak, hogy megvitassák, merre menjenek tovább, mikor nevetés hangzott fel közvetlenül mellettük, és egy hatalmas óriás bukkant elő a dzsungelből, széles vállán az oroszán hullájával.

Még d'Arnot is kövé dermedve állott; nem hitt a szemének, hogy ilyen gyorsan véghez lehetett vinni ezt a hőstettet, olyan kezdetleges fegyverekkel és ráadásul még egymaga hozta ki a hináros dzsungelből az óriás állatot.

Ezer kérdéssel ostromolták Tarzant, de a vadember minden válasza kicsinylő mosoly volt, nem sokra tartotta a hőstettet.

Olyannak érezte a nagy dicsőítést, mint hogyha megbámulnák a mészárost, mert leölt egy borjút. Nagyon sokszor ölt már Tarzan éhségből, önvédelemből, semmi különösebb jelentősége se volt tehát a szemében az egész eseménynek. De a többiek igazán hőst láttak benne, pedig megszokták, hogy nagy vadra vadászszanak.

Tarzan megnyerte a tizezer frankot és d'Arnot öszfönzésére el is fogadta.

Nagyon fontos fordulat volt ez Tarzan életében, mert már kezdte megérteni, milyen nagy hatalom rejlik a kis érc-érmékben, papirbankókban, amelyek egyre gazdát cserélnek, mikor emberek utaznak, esznek, alusznak, ruházkodnak, isznak, dolgoznak, játszanak vagy meghúzódnak valahová, menedéket keresve eső és szél elől.

Tarzan belátta, hogy pénz nélkül meg lehet halni. D'Arnot biztatta ugyan, hogy ne nyugtalankodjék, mert van neki bőven kettejük számára is, de a majomember sok mindent megtanult már, egyebek között azt is, hogy az emberek lenézik azt, aki más pénzéből él, minden ellenszolgáltatás nélkül.

Rövidesen az oroszánvadászat után sikerült d'Arnotnak kibérelni egy régi hajót a partmenti útra, Tarzan földkoszorúzta öble felé.

Boldogan indultak útra mindketten, kis hajójukon a nyílt tengeren.

Útjuk az öbölíg eseménytelenül folyt le és a partraszállásukat követő reggelen Tarzan ismét kedves őserdejében barangol; ásóval a kezében nekiindult a majmok tisztásának, az elásott kincsért.

Másnap későn érkezett vissza, vállán a nagy ládával, napfelkeltekor pedig északnak tartva, kifelé igyekezett kis hajójuk az öbölből.

Három hét múlva Tarzan és d'Arnot egy Lyonba induló francia gőzhajó utasai voltak. Néhány napot töltöttek Lyonban, azután Párisba vitte d'Arnot Tarzant.

A majomember már türelmetlenül vágyódott Amerikába, de d'Arnot erősködött, hogy kísérje őt előbb Párisba, azt azonban nem akarta elárulni, miért tartja a kérését annyira fontosnak.

Mihelyt Párisba érkeztek, legelső dolga volt d'Arnotnak felkeresni egyik magasrangú rendőrtisztviselőbarátját; Tarzant magával vitte.

D'Arnot ügyesen vitte a társalgást, úgy hogy a rendőrtisztviselő lassanként megmagyarázta Tarzan-

nak, hogyan állapítják meg a bűnösök személyazonosságát.

Tarzant nagyon érdekelte az ujjlenyomatok érdekesítő tudománya.

— Mit érnek ezek az ujjlenyomatok, — kérdezte Tarzan — ha néhány év múlva teljesen megváltoznak az ujj vonalai, mert a régi bőr lekopik és új fejlődik a nyomában?

— A vonalak sohase változnak, — felelte a tisztviselő. — Az ujjlenyomat gyermekkorunktól öregségünkig csak méretekben változik minden embernél, kivéve, ha sérülések okoznak eltolódást a görbületekben és szövetvényekben. De ha lenyomatot vettek valakinek a hüvelykujjáról és a két kéz négy-négy ujjáról, akkor az nem kerülheti el személyazonossága megállapítását, hacsak mindakét kezét el nem veszi.

— Csodálatos! — kiáltott fel d'Arnot. — Kíváncsi vagyok, milyen tekervényesek a vonalak az én ujjaimon?

— Azt nagyon könnyen megláthatja, — mondta a rendőrtanácsos és becsöngette egyik segédjét, majd rövid rendeletet adott ki.

A segéd kiment, nemsokára visszajött egy keményfadobozzal és letette főnöke asztalára.

— Most egy pillanat alatt meglesz az ujjlenyomata, — mondta a tisztviselő.

Egy kis négyszögű üveglemezt, sűrű tintát, dörzsölőhengert meg néhány hófehér kártyalapot vett ki a dobozból.

Egy csepp tintát ejtett az üveglemezre, jól széjjelmázolta a hengerrel, míg az egész üveglemezt egyenletes tintaréteggel vont be.

— Legyen szíves, tegye most jobbkezének négy ujját a lemezre, — mondta d'Arnotnak — azután a hüvelykujjat. Most helyezze, kérem, ugyanilyen sorrendben erre a kártyalapra, ide . . . nem . . . kissé jobbra. Helyet kell hagynunk a balkéz ujjainak is. Így, megvan. Kérem, ugyanígy a ballal is.

— Jöjj, Tarzan, — kiáltott d'Arnot — hadd lássuk, milyenek a te ujjvonalaid?

Tarzan szívesen tett eleget barátja felszólításának és sokat kérdezősködött az egész folyamat alatt.

— Van-e valami faji jelleg az ujjlenyomatokban? — kérdezte. — Meg tudja-e határozni például, tisztán ujjlenyomatból, hogy néger, vagy fehér ember volt-e az illető?

— Nem hinném, — felelte a hivatalnok — de némelyek azt állítják, hogy a négereké kevésbé bonyolult.

— A majmok ujjlenyomatát meg lehet-e különböztetni az emberétől?

— Valószínűleg, mert a majmoké bizonyosan sokkal egyszerűbb, mint a magasabbrendű emberé.

— De aki majom és ember kereszteződéséből származik, az vajjon magán viseli-e mindkét faj jellegzetes sajátosságát? — folytatta a kérdezősködést Tarzan.

— Azt hiszem, ilyenformán lehet, — felelte a hivatalnok — de nem elég fejlett még ez a tudomány arra, hogy megbízható felvilágosítást adjon ilyen tekintetben. Nem szeretném, ha messzebbmenő következtetésekre használnák fel, mint az egyének közötti különbség felismerésére. Ebben egész csalhatatlan. Nincs két ember a világon, akinek egyforma ujjlenyomatai volnának. Sőt az se valószínű, hogy egy-egy ujj lenyomatának lenne egyéb mása, mint még egy lenyomat ugyanarról az ujjról.

— Sok időbe és nagy fáradságba kerül az összehasonlítás? — kérdezte d'Arnot.

— Rendszerint egy pillanat műve, ha a lenyomat tiszta.

D'Arnot egy kis könyvet húzott elő a zsebéből és keresgélve lapozott benne.

Tarzan meglepődve nézett a könyvre. Hogyan jutott az d'Arnothoz?

D'Arnot most megállt az egyik lapnál, amelynek szélén öt kis mázolás látszott.

Átadta a nyitott könyvet a rendőrtisztviselőnek.

— Hasonlók ezek a nyomok az én ujjlenyomataimhoz, vagy talán a Tarzan uréhoz? Meg tudná mondani, hogy megegyezik-e valamelyikünkével?

A tisztviselő nagyítót vett elő és gondosan megvizsgálta mindahárom példányt, közben jegyzeteket készített róluk.

Most jött rá Tarzan, mit jelentett a rendőrtisztviselőnél való látogatásuk.

Életének titkára adnak feleletet ezek a kis nyomok.

Feszült idegekkel ült, előrehajolva a széken, de aztán hirtelen alábbhagyott a nagy feszültség, mosolyogva támaszkodott hátra.

D'Arnot meglepődve nézte.

— Elfelejtet, hogy húsz évig feküdt az apja kunyhójában annak a csecsemőnek a holtteste, akinek ujjnyomai ittmaradtak, és én egész életemben láttam ott feküdni, — mondta Tarzan keserűen.

A rendőrtisztviselő csodálkozva pillantott fel.

— Csak folytassa, tanácsos uram, a vizsgálódást, — mondta d'Arnot — elmondjuk később a történetet; feltéve, hogy Tarzan úr megengedi.

Tarzan bólintott.

— Örült vagy, kedves d'Arnot-m, — mondta újra — azok a kis ujjak el vannak temetve Afrika nyugati partjain.

— Nem olyan egész bizonyos az, Tarzan, — felelte d'Arnot.

— Lehetséges, de ha nem vagy John Clayton fia, hogyan jutottál abba az Istentől elhagyott vadonba, ahova John Claytonon kívül fehér ember be nem tette még a lábát.

— Megfeledkezel Kaláról, — mondta Tarzan.

— Nem is veszem tekintetbe, — felelte d'Arnot.

A körútra néző nagy ablakhoz léptek és beszélgettek. Aztán szótlánul, gondolatokba mélyedve néztek le egyideig a forgalmas utcára.

— Sokáig tart az összehasonlítás, — gondolta d'Arnot és hátrafordult.

A tisztviselő, legnagyobb meglepetésére, hátratá-

maszkodva ült székében és mohó érdeklődéssel olvasta a naplót.

D'Arnot köhögött. A tisztviselő felnézett, tekintetük találkozott, ekkor ajkához emelte az ujját s intett, hogy hallgasson.

D'Arnot ismét kinézett az ablakon. A tisztviselő nemsokára megszólalt:

— Uraim! — kezdte.

Mindaketten visszafordultak.

— Úgy látom, nagy dolog forog itt kockán, jobbnak látnám, ha egy nálamnál gyakorlottabb tekintély döntené el, hogy teljesen pontos-e az összehasonlítás. Arra kérem tehát önöket, bízzák rám az egész dolgot, amíg Desquerc úr, a szakértőnk, visszatér. Néhány nap kérdése az egész.

— Azt reméltem, hogy azonnal megtudjuk az eredményt, — mondta d'Arnot. — Tarzan úr holnap Amerikába hajózik.

— Megígérem, hogy két héten belül megkábelezem az eredményt, — biztatta a tanácsos — de nem merek előre nyilatkozni. Vannak hasonlatosságok, de jobb lesz, ha Monsieur Desquercre bízzuk a megoldást.

XXVII. Ismét az óriás.

Autó állt meg Baltimore külvárosának egy ódon háza előtt.

Mintegy negyven év körüli, jól megtermett, izmos, szabályos arcú férfi szállt ki belőle, kifizette a sofőrt és elküldte.

Egy pillanat mulva a régi lakás könyvtárszobájába lépett.

— Ó, Mr. Canter! — kiáltott fel egy öreg úr és felkelt, hogy üdvözlje.

— Jó estét, kedves professzor! — köszöntötte nagy hangon a belépő és szívélyesen kezét nyújtott.

— Ki engedte be?

— Esmeralda.

— Akkor szól majd Janenek is, hogy ön itt van,
— mondta Porter professzor.

— Ó nem, professzor, — felelt Canter, — elsősorban önnek szól a látogatásom.

— Nagyon megtisztelő.

— Professzor, — folytatta Robert Canter, nagyon meggondolva minden szót, — azért jöttem ma este, hogy Janeről beszéljek önnel. Ön ismeri a terveimet és nagylelkűen egyetértett velem mindenben.

Archimedes C. Porter erősen feszengett a karos-székében. Mindig nagyon kényelmetlenül érezte magát, ha erre a tárgyra került a sor. Maga se értette, miért. Canter nagyszerű partí.

— De Jane, — folytatta Canter, — teljesen érthetetlen előttem. Először is elküld, hol ilyen, hol olyan ürüggyel. Mindig úgy érzem, hogy megkönnyebbülve sóhajt fel, valahányszor elbúcsúozom tőle.

— Ó, ó! — mondta Porter. — ó, ó! Mr. Canter. Jane nagyon szófogadó gyermek. Azt teszi majd, amit mondok.

— Számíthatok tehát a támogatására? — kérdezte Canter és nagy megkönnyebbülés csengett a hangjában.

— Természetesen, uram, természetesen, — mondta Porter professzor. — Hogyan is kételkedhetett benne?

— Aztán ott van a fiatal Clayton; hónapokig járt utána. Nem tudom, tetszik-e Janenek, de magas rangja mellett még nagyon vagyonosnak is mondják, apjától nagy birtokot örökölt, nem csodálnám, ha végül is elvinné a pálmát, hacsak... — Canter hirtelen elhallgatott.

— Ó, ó, Mr. Canter! Hacsak?

— Hacsak ön nem hajlandó segíteni abban, hogy azonnal tartsuk meg az esküvönket, — fejezte be Mr. Canter erőlyesen.

— Már értésére adtam Janenek, hogy én is így óhajtanám, — mondta a professzor szomorúan. — Mert már nem tudjuk tovább fentartani ezt a háztartást, nem

Élhetünk többé úgy, ahogy az ő társadalmi helyzete megkívánja.

— Mit felelt? — kérdezte Canter.

— Azt felelte, hogy egyelőre senkihez se hajlandó férjhez menni, kiköltözhetünk Wisconsinba, az anyjától reá maradt kis birtokra. Valamivel több terem a birtokon, mint amennyit magunk elfogyaszthatunk. A bérlői mindig küldtek valamicskét, amellett, hogy maguk is jól megéltek belőle. Úgy tervezi, hogy már a hét végén kiköltöziünk. Philander és Mr. Clayton ki is mentek, előkészítenek egyet-mást.

— Hát Clayton ott van? — kiáltott fel Canter, láthatólag lehangoltan. — Miért nem szóltak nekem? Én szívesen kimentem volna, hogy megteremtsem önöknek a kellő kényelmet.

— Jane úgy érzi, hogy már is túlságosan lekötöztetettjei vagyunk, uram.

Canter éppen felelni akart valamit, mikor lépések zaja hallatszott és Jane Porter lépett a szobába.

— Ó, bocsánat! — kiáltott fel, megállva a küszöbön. — Azt hittem, egyedül vagy, apám!

— Csak én vagyok, Jane, — mondta Canter és felállt. — Nem akarja kiegészíteni a családi kört? Éppen magáról beszélgettünk.

— Köszönöm a meghívást, én csak azt akartam mondani apának, hogy Toby holnap átjön az egyetemről és becsomagolja a könyveit. Szeretném, apám, ha kijelölnéd, amiket őszig nélkülözhetsz. Kérlek, csak el ne szállítasd Wisconsinba az egész könyvtárt, mint ahogy Afrikába is elvitted volna, ha közbe nem lépek.

— Itt volt Toby? — kérdezte a professzor.

— Itt, éppen most beszéltem vele, valami vallási eszmecekerét folytatnak Esmeraldával a kis előszobában.

— Ó, ó! Beszélnem kell vele! — mondta a professzor. — Bocsássatok meg, gyermekeim. — És az öreg úr kisietett.

Mihelyt a professzor eltűnt, Canter Jane Porter felé fordult:

— Mondja, Jane, meddig mehet ez még így? —

mondta hirtelen. — Nem utasított ugyan vissza, de nem is ígérte meg, hogy a feleségem lesz. Holnapra megszerzem a házassági engedélyt és megesküdhetünk, mielőtt Wisconsinba mennek. Én nem sokat adok cécóra, ceremóniára és meg vagyok róla győződve, maga sem.

A lány hidegen nézett rá, de nyugodt maradt.

— Azt tudja, hogy az édesatyja is így kívánja, — tette még hozzá Canter.

— Igen, tudom.

Jane nagyon halkán beszélt.

— Tisztában van ön azzal, Mr. Canter, hogy megvásárol engem? — mondta végre hideg, határozott hangon. — Megvesz néhány dollárért. Igen, ezt teszi Robert Canter és ez forgott már akkor a fejében, mikor apámnak pénzt kölcsönzött ahhoz a hajmeresztő kívánculáshoz, mely azonban kis híja, hogy sikerrel nem járt, valami egész titokzatos dolgon mult az egész. De mennyire meglepte volna önt a siker! Esze ágában se volt, egy percig se gondolt arra, hogy jó eredménnyel járhat a kalandos vállalkozás. Ön sokkal jobb üzletember. És sokkal jobb üzletember, semhogy elásott kincs keresésére pénzt adna kölcsön, vagy hogy pénzt adjon biztosíték nélkül, ha csak nincs valami különös célja vele. Ön jól tudta, hogy biztosíték nélkül is megbízhatik Porter professzor becsületében. Tudta, mi a legjobb módja annak, hogy engem belekényszerítsen ebbe a házasságba és amellet mégis megóvja a látszatot. So-hase említette a kölcsönt. Minden más embernél nemes jellemnek, nagylelkűségnek tulajdonítottam volna. Ön ravasz ember, Mr. Canter! Csakhogy én jól ismerem!... Természetesen, férjhez megyek önhöz, ha nincs más kiút. De értsük meg jól egymást, egyszer s mindenkorra.

Mialatt a lány beszélt, Robert Canter hol elpirult, hol meg elsápadt, végül cinikusan mosolyogva felállt.

— Ön meglep, Jane! Azt hittem, több önuralma van, több büszkesége. Természetesen eltalálta. Megvásárolom önt és tudom, hogy tisztában van vele, de azt hittem, úgy tesz majd, mintha nem tudná. Azt hittem, önérzete és a nagy Porter-büszkeség visszariasztja még

annak a gondolatától is, hogy megvásárolt asszony! De legyen, mint akarja, kedves leánykám, — tette hozzá könnyedén — az enyém lesz és engem csak ez érdekel az egész dologban.

A lány szó nélkül sarkonfordult és kiment.

Jane Porternek nem volt meg az esküvője, mielőtt kis wisconsini birtokára utazott volna Esmeraldával és apjával. Mikor az állomásnál feltűnő hidegséggel elbúcsúztak, Mr. Canter még a robogó vonat után kiáltott, hogy meglátogatja egy-két hét múlva.

Clayton és Mr. Philander várták az érkezőket a Clayton hatalmas útiautójával. Gyorsan száguldtak sűrű erdőségen át a birtok felé. Jane nem járt ott gyermekora óta.

A ház egy magaslaton épült, néhány száz yardnyira a bérlő lakásától. Clayton és Mr. Philander három hét alatt egészen újjá alakították.

Egész csapat ács, kőműves, lakatos, festő, szerelő vonult fel Clayton megrendelésére a szomszédos városkából és a düledező házból kellemes, csinos, kétemeletes villát varázsoltak, mindazzal a kényelemmel, melyet a rövid idő lehetővé tett.

— Mr. Clayton, hogy tehetett ilyet — kiáltott fel Jane Porter, és szíve összeszorult, ha arra gondolt, milyen költségbe verte magát miattuk.

— Csitt, csitt, — csendesítette Clayton — el ne áruljon az édesapja előtt. Ha nem mondja meg neki, sohase jön rá. És én el nem tudtam volna viselni azt a gondolatot, hogy abban a rettenetes, elhanyagolt, komor házban éljen. Olyan csekélység az egész, az ő kedvéért kérem, ne beszéljen róla, Jane.

— De tudja, hogy nem fizethetjük soha vissza! — kiáltott fel Jane. — Miért akarja, hogy annyira lekötellezzetek?

— Nem azért tettem, Jane, — mondta Clayton szomorúan — ha csak magáról lett volna szó, higgye el, nem teszem, mert tudom, hogy sohase bocsátaná meg, de fájt az a gondolat, hogy drága, jó öreg édesapja olyan borzalmas barlangban éljen, amelyet itt találtunk. Utól-

jára adja még meg nekem ezt a morzsányi kegyet; higye el, hogy csakis ő érte tettem!

— Hiszek önek, Mr. Clayton, — mondta a lány — mert tudom, milyen nagylelkű és lovagias volt mindig apámmal, csak azt szeretném, Cecil, ha visszavonhatnám úgy, ahogy szeretné, ahogy megérdemelné!

— Miért nem teheti, Jane?

— Mert mást szeretek.

— Cantert?

— Nem.

— De hiszen hozzá megy. Mondta. mielőtt elutaztam Baltimoreból.

A leány kiegyenesedett.

— Nem szeretem Cantert, — mondta büszkén.

— Pénzért teszi, Jane?

Jane bólintott.

— Hát én annyival kevesebb vagyok a szemében, mint Canter! Van nekem pénzem elég, több, mint amennyi kell, — mondta Clayton keserűen.

— Nem szeretem önt, Cecil, de becsülöm. Ha már le kell alacsonyodnom annyira, hogy pénzért eladjam magam, inkább teszem meg azzal, akit amúgy is megvetek. Gyűlölni fogom azt az embert, akinek eladom magam szerelem nélkül, bárki is az. Boldogabb lesz ön egyedül — barátságom, becsülésem birtokában, mint ha megvetném.

Nem beszéltek többé a dologról, de soha férfi nem volt szerencsétlenebb, mint Clayton, mikor egy hét múlva beállított Robert Canter a vadonatúj cilinderével.

Eltelt egy hét, kellemetlen, kínos hét a kis wisconsini villa minden lakójára nézve.

Canter nem tágitott a tervétől. Azt akarta, tartsák meg azonnal az esküvőt.

Jane végre engedett, mert már gyűlölte a folytonos, kellemetlen zaklatást.

Megegyeztek abban, hogy Canter reggel bemegy a városba, megszerzi az engedélyt és magával hozza a papot.

Clayton, mihelyt meghallotta tervüket, kijelentette,

hogy elutazik, de a lány szomorú, lemondó tekintete ott tartotta. Nem tudta elhagyni ilyen lelkiállapotban.

Talán még történhetik valami, vigasztalta Clayton önmagát. És úgy érezte, hogy elég egy kis szikra és a Canter iránti vad gyűlölet még gyilkosságra ösztönözheti.

Canter másnap reggel hat órakor elindult a városba.

Kelet felé alacsony füst szállt fel az erdőből, mert egy hét óta tűz dühögött a környéken, de nyugati szél kerekedett és elmúlt a Porteréket fenyegető veszedelem.

Dél felé Jane Porter sétálni ment. Nem engedte meg, hogy Clayton elkísérje. Azt mondta, egyedül akar lenni és Clayton tisztelte a kívánságát.

Porter professzor és Mr. Philander valami súlycs tudományos kérdésbe merülve beszélgettek a házban. Esmeralda a konyhában szundított és Clayton, kimerülten az előző álmatlan éjszaka kínjaitól, levetette magát a nappali szoba díványára és csakhamar mély álomba merült.

Keleten magasabbra csaptak a rózsaszínű füstfelhők, hirtelen tovább kavarogtak és nagy sebességgel terjedtek nyugatnak.

Egyre közelebb jött a tűz. A bérlők háza üres volt, lakói a városba mentek, senki se vette észre a közelgő veszedelmet.

Csakhamar az országút felé csaptak a lángok és elzárták Canter útját észak felé. A szél északnak fordult, majd ismét nyugatnak, nemsokára körben táncoltak a démoni lángok, mintha valami mesteri kéz vezette volna a pokoli tűzijátékot.

Egyszer csak északkelet felől nagy fekete autó robogott az úton.

Hirtelen megállt a villa előtt és egy feketehajú óriás ugrott ki belőle, egyenesen a bejárathoz rohant. Megállás nélkül futott be a házba. A pamlagon feküdt Clayton. Emberünk meglepetten nézett rá, aztán egy szokkenéssel az alvó mellett termett.

Hevesen megrázta és rákiáltott:

— Szent Isten, Clayton, megőrültek önök mindnyájan? Nem tudják, hogy egész tűztengerben vannak? Hol van Miss Porter?

Clayton felugrott. Nem ismerte meg a beszélőt, de megértette a szavait. Egy ugrással a verandán volt.

— Scott! — kiáltotta, majd a ház felé: — Jane, Jane, mere jár?

Egy szempillantás alatt hozzájuk csatlakozott Esmeralda is, Porter professzor, meg Mr. Philander.

— Hol van Miss Jane, Esmeralda? — kiáltott rá Clayton nyersen és vállára tette a kezét.

— Ó, Gaberelle! Mr. Clayton, sétálni ment.

— Nem jött még vissza? — kérdezte Clayton és feleletet se várva, kirohant a többiekkel.

— Merre ment? — tudakozódott a feketehajú óriás.

— Lefelé az úton! — kiáltott a szegény ijedt nő és délnek mutatott.

Hatalmas lángtenger vágta el a kilátást.

— Ültesse autóra az egész társaságot! — kiáltott az idegen Claytonnak — láttam egyet, amint északfelől jöttem, elhajtattam előtte. Az én autómát hagyja itt. Ha megtalálom Miss Portert, szükségem lesz rá, ha nem találom meg, senkinek se kell már. Tegyen csak úgy, ahogy mondom! — kiáltotta még, mikor Clayton habozni látszott, aztán nekivágott északkeletnek, egy tisztás felé, amerre nem kezdték még ki a lángok az erdőt.

Mindnyájan úgy érezték, hogy nagy felelősség szakadt le róluk; valami feltétlen bizalom ébredt mindnyájukban az ismeretlen iránt, hogy hatalmában áll megmenteni Jane Portert.

— Ki volt ez? — kérdezte Porter professzor.

— Nem tudom, — felelte Clayton — a nevemen szólított, ismeri Janet, mert kérdezősködött utána. És nevén szólította Esmeraldát is.

— Meglepően ismerősnek tetszett, — kiáltott fel Mr. Philander — pedig egészen biztosan tudom, hogy soha életemben nem láttam.

— Ó, ó, rendkívül különös! — mondta Porter professzor. — Ki lehetett vajjon és miért érzem, hogy Jane

biztonságban van, mióta ez az ember a keresésére indult?

— Nem tudok rá felelni, professzor, —szólt Clayton komolyan — de én is egészen megmagyarázhatatlanul ugyanezt érzem.

— Gyerünk, ki kell menekülnünk innen, különben körülzárnak a lángok.

És a társaság Clayton autója felé sietett.

Mikor Jane Porter hazafelé irányította lépteit, meglepte a füst közalgése, a tűz felé nézett és meglepetése halálos rémületté nőtt, mert a lángok nagy gyorsasággal közeledtek és azzal fenyegették, hogy elvágják az útját a villa felé.

Végre is kénytelen volt nekivágni a sűrű, fullasztó levegőnek, abban a reményben, hogy nyugat felé kerülve, hazaérhet.

De csakhamar belátta, hogy minden igyekezete teljesen hiábavaló; ekkor azt remélte, hogy délnek rohanhat még, a város felé vezető úton.

Legalább húsz percig tartott, amíg az úthoz ért, ez az idő éppen elég volt arra, hogy itt is útját vágják a lángok.

Néhány lépés az úton és rémséges látvány tárult a szeme elé. Lángtengerben állt arra is az egész erdő. A tűz egy nyúlványa félmérföldnyire délnek csapott és átnyalabolta kegyetlen ölelésével a kis ösvényt is.

Jane Porter tudta, hogy erre hiába igyekszik.

Megpróbálta, de nem ment. Belátta, hogy csak percek kérdése és az északi, meg a déli ellenséges elem egyetlen körbe csap össze.

A lány nagy lelki nyugalommal letérdelt az út porába, imát rebegett a Teremtőjéhez, adjon erőt neki, hogy bátran nézzen szembe a sorsával és mentse meg apját és barátját hasonló sorstól.

Arra nem gondolt, hogy a maga életéért könyörögjön, tudta, úgyis hiába lenne, nincs semmi remény, — má: az Isten se segíthet rajta.

Egyszer csak hallja, hogy a nevét kiáltja valaki az erdőben

— Jane, Jane Porter! — hangzott tisztán, erősen, de egészen idegenszerűen.

— Itt vagyok, — felelte — erre, az úton át!

Majd gyorsan, mint a mókus közeledett valaki feléje a lombok között.

Füstfelhőt sodort feléje a szél, nem láthatta a közeledő alakot, de egyszer csak azt érezte, hogy két erős kar átöleli. Aztán felvitték a magasba, erős szél fújta körülötte, ágak recsegték közvetlenül mellette.

Felnyitotta a szemét.

Mélyen alatta terült el az erdő zöld pázsitja és a kemény föld.

Körülötte az erdő hatalmas lombkoronája.

Fáról-fára lendült át vele az óriás, mihelyt a karjába vitte.

Jane Porter azt hitte, álmában éli át ismét a messzi Afrika őserdejében egyszer megtörtént csodát.

Ó, ha ugyanaz a férfi tartaná karjaiban, aki olyan káprázatos sebességgel vitte akkor az őserdő bozontos vadonán keresztül! De az lehetetlen! Ki lehet olyan erős, olyan ügyes még a világon, mint ő?

Lopva rápillantott a föléje hajló arcra és ijedten rezzent össze— ő volt!

— Az én emberem! — suttogta. — Nem, nem, lázálom, halálelőtti lázálom!

Hangosan kellett beszélnie, mert mosoly ragyogott a föléje hajló szemekben.

— Igen, az ön embere, Jane Porter, a vad ősember eljött az őserdőből, hogy elvigye társát, — a nőt, aki elfutott előle, — tette hozzá hevesen.

— Nem futottam el, — súgta a leány — csak akkor egyeztem bele az utazásba, amikor egy teljes hétig hiába vártuk.

Megkerülték a tüzet és a férfi leszállott a tisztásra. Egymás mellett haladtak a villa felé. A szél ismét megfordult, a tűz visszafelé húzódott, — még egy óra és kiég teljesen.

— Miért nem jött vissza? — kérdezte a leány.

— D'Arnot-t ápoltam. Csúnyán megsebesült.

— Ó tudtam! Azt mondták, visszament a feketékhez, mert hozzájuk tartozott.

A férfi elmosolyodott.

— De maga nem hitt nekik, Jane?

— Nem!... De hogyan nevezsem magát? Hogy hívják?

— Tarzan voltam, mikor megismert.

— Tarzan!... A maga levelére válaszoltam, mikor elutaztunk?

— Az enyémmre. Mit gondolt, ki írta?

— Nem tudtam; de abban bizonyos voltam, hogy maga nem írhatta, mert nem tudott angolul.

— Hosszú története van annak! De én írtam le, amit nem tudtam elmondani, — és most még rosszabbat tett velem d'Arnot, mert franciául tanított beszélni angol helyett.

— Jöjjön, — mondta — ugorjék be az autómba, utól kell érnünk édesapát, nem lehet még nagyon messze.

Az autóban folytatta:

— Mikor azt írta tehát a Tarzan levelére, hogy mást szeret, — rám gondolt talán?

— Talán.

— De Baltimoreban... ó, mennyit kerestem magát... azt mondták, hogy valószínűleg férjhez ment már valami Canterhez. Igaz?

— Még nem.

— Szereti?

— Nem.

— Szeret engem?

A leány kezébe temette arcát.

— Már eligérkeztem másnak, nem felelhetek, Tarzan! — zokogott a leány.

— Ez elég felelet. Mondja, miért akar férjhez menni valakihez, akit nem szeret?

— Apám sok pénzzel tartozik neki.

Tarzan hirtelen visszaemlékezett a levélre, a Robert Canter névre és a célzásra, amelyet akkor nem értett meg.

Mosolygott.

— Ha apja nem vesztette volna el a kincset, nem kötné semmi ahhoz a Canterhez?

— Megkérhetném, hogy mondjon le rólam.

— És ha nem akar?

— Szavamat adtam.

A férfi elhallgatott. Az autó veszedelmes helyen robogott, mert jobbfelől lángok fenyegették ismét; egy szélfordulat lehetetlenné tette volna menekülésüket az egyetlen kifelé vezető úton.

Végre szerencsésen elhagyták a veszélyes helyet és Tarzan folytatta a megkezdett beszélgetést.

— Hát hogyha én kérném meg?

— Aligha engedne egy idegen kérésének, -- mondta a leány -- különösen annak, aki saját magának akarna.

— Terkoz is azt akarta, -- mondta Tarzan kegyetlenül.

Jane Porter megborzongott és félve nézett a mellette ülő hatalmas óriásra, tudta, hogy a nagy embermajomra gondolt, amelyet ő érette ölt meg.

— Ez nem afrikai őserdő, -- mondta Jane -- és maga már nem vadállat, hanem gentleman. A gentleman nem öl hidegvérrel.

— Szívemben még mindig vadállat vagyok, -- mondta halkán, mintegy magának.

Megint elhallgattak.

— Jane Porter, -- kérdezte végül a férfi -- ha szabad lenne, feleségül jönne hozzám?

A leány nem felelt mindjárt; Tarzan türelmesen várt.

Jane megpróbálta összeszedni gondolatait.

Mit tud erről a mellette ülő idegen emberről? Mit tud az saját magáról? Kicsoda? Kik a szülei?

Nevéből titokzatos származása és vad élete cseng ki.

Nincs neve. Boldog lehet-e vajjon ezzel az őserdő fiával? Lehet-e valami közössége olyan férjjel, aki az afrikai őserdők faóriásainak lombjai között töltötte életét, vad emberszabású majmokkal ugrándozott, vias-

ködött, frissen leölt prédájának húsát marcangolva lakmározott, nyers húsba vágta éles fogát, és a körülötte kapkodó, vicsorító pajtásai elől ráncigálta el a maga adagját.

Fel tud-e vajjon emelkedni valaha az ő társadalmi körébe? El tudja-e viselni a gondolatot, hogy esetleg ő süllyedjen a férfi mellé? Vajjon boldog lehet egyikük is ilyen rettenetes m é s a l l i a n c e b a n ?

— Nem felel, — mondta Tarzan — fél, hogy megbánt talán?

— Nem tudom, mit feleljek — szólt Jane Porter szomoruan — nem ismerem a saját lelkemet.

— Nem szeret, Jane? — kérdezte Tarzan ugyanolyan hangon.

— Ne kérdezze. Boldogabb lesz nélkülem. Maga sohasem tud majd süllyedni a társaság külsőségekkelteli, kicsinyes szokásaihoz, megkötöttségeihez — terhére lesz a civilizáció, hamarosan vissza fog vágyódni régi életének szabadsága után — és én épp oly kevésbé leszek alkalmas arra az életmódra, mint maga az enyémmre.

— Azt hiszem, megértettem — mondta Tarzan csendesesen — nem sűrgetem, mert jobb szeretném magát boldognak látni, mint önmagamat. — Látom, nem volna boldog egy — majommal.

Nagyon tompa keserűség csengett a férfi szavában.

— Nem, ne mondja — ellenkezett Jane, — nem ért engem.

De mielőtt folytathatta volna, az út egy hirtelen kanyarulata egy kis telep közepébe vitte őket.

Előttük állott Clayton autója, körülötte a villából menekült társaság.

XXVIII. Végső fejlemények.

Jane Porter láttára öröm és megkönnyebbülés kiáltása röppent el mindannyiuk ajkáról, és mikor Tarzan autója megállott, Porter professzor karjaiba zárta leányát.

Egy pillanatig észre sem vették az autóban szótlannul ülő Tarzant.

Először Clayton gondolt rá, feléje fordult, kinyújtott kezekkel.

— Hogyan köszönjük meg önnek — kiáltott fel — megmentett mindnyájunkat. — Nevemen szólított a vilában, de nekem nem jut eszembe az öné, pedig ön ösmerős nekem, mintha ismertem volna már régen egyszer, egészen más körülmények között.

Tarzan mosolyogva, nyújtotta kezét.

— Igaza van, Monsieur Clayton — mondta franciául — bocsásson meg, hogy franciául beszélek. Most tanulok angolul, egész jól értek is már, de nagyon rosszul beszélek.

— De kicsoda ön? — kérdezte ismét Clayton, most már franciául.

— A Majmok Tarzanja.

Clayton meglepetve nézett rá.

— Jupiterre mondom — kiáltott fel — ő az!

Porter professzor és Mr. Philander is hozzá siettek, kifejezést adni mély hálájuknak és az örömteljes meglepetésnek, hogy itt üdvözölhetik öserdei barátjukat, olyan távol hazájától.

A társaság most betért a kis vendéglőbe, Clayton csakhamar elintézte, hogy ott megtelepedhessenek.

A kis, bútorral tömött társalgóban ültek, mikor távoli autótöfögés ütötte meg fülüket.

Mr. Philander az ablak mellé ült és kinézett; az autó befordult az udvarra.

— Istenemre, — mondta Mr. Philander kissé lehangoltan — Mr. Canter. Azt hittem... hm, azt gondol-

tam... hm..., igazán nagyon örülök, hogy nem veszett oda a tűzben... — fejezte be ügyetlenül.

— Ó, ó, Mr. Philander! Ó, ó! — figyelmeztette a professzor — hányszor intettem tanítványaimat, hogy számoljanak tízig, mielőtt beszélnek. Az ön helyében, Mr. Philander, legalább is ezerig számlálnék és akkor is szépen hallgatnék.

— Istenemre, igaza van! — hagyta helyben Mr. Philander. — De kicsoda az a papkülsőjű férfi ott mellett?

Jane Porter elsápadt.

Clayton kényelmetlenül feszengett székében.

Porter professzor idegesen vette le szemüvegét, rálehelt, majd ismét feltette, de elfelejtette megtörölni.

Az elmaradhatatlan Esmeralda felsóhajtott.

Csak Tarzan nem értette az egészet.

Most betoppant Mr. Canter.

— Hála istennek! — kiáltott fel — a legrosszabbtól félttem, amíg meg nem láttam az ön autóját, Clayton. A tűz elzárta útamat délről, kénytelen voltam visszahajolni a városba és ismét nekivágni keletnek. Azt hittem, már sohasem érünk a villába.

Senkit sem érdekelt a dolog túlságosan. Tarzan szemmel tartotta Róbert Cantert, mint ahogy Sabor figyeli prédáját.

Jane Porter ránézett és idegesen köhögött.

— Mr. Canter, — mondta — ez itt Monsieur Tarzan, régi barátunk.

Canter nem vette észre a mellőzést.

Tarzan felállott, meghajolt, ahogy csak d'Arnot taníthatott be egy gentlemant, de nem vette észre a feléje nyújtott kezét.

Canter nem vette észre a mellőzést.

— Bemutatom nagytiszteletű Tonsley urat, Jane, — mondta Canter a mögötte álló egyházi férfiú felé fordulva — Mr. Tonsley, Miss Porter.

Mr. Tonsley meghajolt és mosolygott.

Canter bemutatta a többieknek is.

— Azonnal még is tarthatjuk a szertartást, Jane, —

kezde Canter — akkor éppen elérjük az éjféli vonatot a városba.

Tarzan nyomban megértett mindent. Félig csukott szempillák alól gyors pillantást vetett Janere, de nem mozdult.

A lány habozott. A szobára ránehezedett a feszült, ideges várakozás csendje.

Minden szem Jane Porter felé fordult.

— Nem várhatnánk még néhány napig, — kérdezte a lány végül. — Nagyon ki vagyok merülve. Anynyi izgalmon mentem keresztül ma.

Canter érezte a minden oldalról feléje sugárzó el-lenséges hangulatot. Bosszus lett.

— Addig vártunk, amíg jónak láttam — mondta nyersen. — Azt ígérte, hogy feleségül jön hozzám. Velem nem lehet tovább játszani. Meg van az engedély és itt a pap. Jöjjön, Mr. Tonsley, jöjjön Jane, — tanu van bőven, több a kelleténél — tette hozzá csípősen és karon fogta Janet, úgy vitte a pap elé.

De alig tett egy lépést, acélos kéz kapcsolódott karja köré.

A második kéz torkához kapott, egy pillanat alatt a földön hevert Canter, mint amikor a macska vágja oda az egeret.

Jane rémült meglepetéssel fordult Tarzan felé.

És amint arcába nézett, ott látta a vérvörös sávot homlokán úgy, ahogy már egyszer látta kidagadni a messzi Afrikában, amikor a Majmok Tarzanja halálos tusában legyőzte a hatalmas emberszabású majmot — Terkoz.

Tudta, hogy gyilkosság lappang a vad lélekben, eliszonyodva sikoltott fel és előre ugrott, hogy beszéljen a majomemberrel. De inkább Tarzant féltette, mint Cantert. Ismerte a törvény kemény, megtorló eljárását a gyilkossal szemben.

De mielőtt elérhette volna Tarzant, már ott termett Clayton és megpróbálta kiszabadítani Cantert az erős szorításból.

A hatalmas kar egyetlen lendítése kiröpítette az

angolt a szobából, akkor Jane Porter megfogta Tarzan csuklóját kemény, kis fehér kezével és a szemébe nézett.

— Az én kedvemért! — mondta.

Canter torkán enyhült a szorítás.

Tarzan a lány gyönyörű arcába nézett.

— Azt kívánja, hogy éljen? — kérdezte meglepetve.

— Nem akarom, hogy az ön keze által haljon meg barátom, — felelt a lány. — Nem akarom, hogy gyilkoljon.

Tarzan elengedte Canter torkát.

— Felmenti ígérete alól? — kérdezte. — Élete ettől függ.

Canter levegő után kapkodva bólintott.

— Elmegy és sohasem alkalmatlankodik többé?

Canter ismét bólintott, arca eltorzult a halálfélelemtől.

Tarzan Jane Porter felé fordult.

— Beszélhetek néhány pillanatig önnel négyszemközt?

A lány bólintott. A kis hotel verandájára lépett, ott várt Tarzanra, azért nem is hallotta a mögötte lefolyó beszélgetést.

— Várjon! — kiáltott Porter professzor, mikor Tarzan is a verandára indult.

A professzor némán, meglepődve nézte végig a gyorsan lepergő jelenetet.

— Mielőtt tovább mennénk, uram, szeretném, ha megmagyarázná kissé a lefolyt eseményt. Milyen joggon vetette ön közbe magát a leányom és Mr. Canter dolgában? Odaigértem neki leányom kezét, és tekintet nélkül arra, hogy tetszik-e neki, vagy nem, be kell hogy váltsa ígéretemet.

— Azért léptem közbe, Porter professzor úr, mert leánya nem szereti Cantert, nem óhajt hozzá nőül menni. Ez elég ok volt rá.

— Ön nem tudja, mit cselekedett, — mondta a pro-

fesszor, — most már Canter bizonyára nem is akarja majd nőül venni.

— Valószínűleg, — erősítette meg Tarzan nyomatékkal. — De nem kell attól félnie, kedves professzor, hogy csorbát szenved büszkesége, mert visszafizetheti Canternek a tartozását, mihelyt hazaér.

— Ó, ó, uram! — kiáltott fel a professzor — hogy gondolja?

— Megkerült a kincs.

— Mi? Mit mond? Megőrült? Az lehetetlen!

— Pedig úgy van. Én loptam el, nem tudtam, milyen érték, sem azt, hogy kié. Láttam, mikor a tengerészek elásták és majommódra én is kiástam és elástam máshová. Mikor d'Arnot megmondta, hogy micsoda és kié és mit jelent önnek, visszatértem az őserdőbe és elhoztam. Annyi bűn, szomorúság tapad hozzá, hogy d'Arnot jobbnak látta, ha nem hozom magammal, csak egy kötlelvel van nálam a kincsről. Itt van, Porter professzor, — mondta Tarzan és kis borítékot vett elő zsebéből és átnyújtotta az ámuló öregnek. — Kétszáznegyvenezer dollár. A kincset gondosan megbecsültetem szakértővel, de ha kételkedik, d'Arnotnál megtalálhatja a kincset, ő vásárolta meg, és ha úgy tetszik, visszaadja önnek.

— Uram, annyira le vagyunk már önnek kötelezve, — mondta a professzor remegő hangon — és most még ezzel a legnagyobb jóval tetézte szívességét. Ön módot adott rá, hogy megmentsem a becsületesemet.

Most belépett Clayton is.

— Bocsássanak meg, de azt hiszem, jobb lesz, ha a sötétség beállta előtt igyekszünk a városba és az első vonattal elutazunk ebből az erdőségből. Egy bennszülött éppen most menekült északról és azt mondja, hogy a tűz lassan erre terjed.

Ez a kijelentés elejét vette minden további beszélgetésnek, az egész társaság az útra készen álló autók felé indult.

Clayton Jane Porterrel, Esmeraldával és a profesz-

szorral saját autójába ült, míg Tarzan Mr. Philandert vitte magával.

— Istenemre, kiáltott fel Philander, — ki hitte volna! Mikor utóljára láttuk, valóságos vadember volt, ott ugrándozott az afrikai ősvadon fái között, és most francia autón visz Wisconsin felé. Istenemre! Rendkívül érdekes!

— Valóban, hagyta helyben Tarzan, majd kis várta: — Mr. Philander, emlékszik-e ön a három csontvázra, amelyet ott a kunyhóban találtak, az őserdőben, emlékszik, hogyan temették el őket?

— Nagyon világosan, uram, egész világosan!

— Volt-e valami sajátságos a csontvázak valamelyikén?

Mr. Philander csodálkozva nézett Tarzanra.

— Miért kérdi?

— Rám nézve nagyon fontos, hogy megtudjam, — felelte Tarzan. — Rejtélyt oldhat meg az ön válasza, rosszabb pedig nem történhetik, mint hogy a rejtély rejtély marad. Van egy elméletem a három csontvázra vonatkozólag, két hónapja töröm a fejem rajta. Szeretném, ha legjobb tudása szerint válaszolna kérdésekre. Mind a három eltemetett csontváz emberi maradvány volt?

— Nem; a legkisebb, az, amelyet a bölcsőben találtunk, emberszabású majom csontváza volt.

— Köszönöm, — szólt Tarzan.

A mögöttük száguldó autóban gondolatokba mélyedve ült Jane. Egymást kergették fejében az izgalmas gondolatok. Sejtette, miért akart Tarzan beszélni vele, és tudta, hogy rövidesen válaszolnia kell.

Nem az a fajta ember, akit sakkban lehet tartani és valahogy csodálkozott azon, hogy nem fél tőle jobban.

De szeretheti-e az ember azt, akitől félnie kell?

Rájött, hogy valami bűvölet alatt állott a messzi őserdő mélyén, de itt, a prózai Wisconsinban szétfoszlott a bűvölet.

A kifogástalan fiatal francia nem hatott úgy a

benne szunnyadó ósaszonyra, mint a hatalmas erdei isten.

Szerette-e? Nem tudta e pillanatban.

Lopva Claytonra pillantott. Aki itt ül mellette, az vele egyvágású, ugyanolyan környezetben nőtt fel, — társadalmi helyzete, műveltsége olyan, amilyennek elsőrangú fontosságot tulajdonít az egyetértő, harmónikus együttélésben.

Nem kell-e, hogy ehhez az angol nemeshez húzza jobbik esze, akiről tudja, hogy szerelme olyan, amelyet minden művelt asszony kíván magának?

Szeretné-e Claytont? Nem látja be, miért ne szerethetné. Jane Porter természettől nem volt hideg, számító, de nevelés, környezet, öröklés: mind összejártszottak, hogy megtanítsák okoskodni érzések dolgában is.

Ha nagy benyomást tett rá, hogy ölében vitte egy izmos, ifjú óriás a messzi afrikai őserdőn keresztül és ma ismét, a wisconsini erdőben, ez csak múló észbeli zavarodásnak tulajdonítható, — az őseember hatott a benne szunnyadó ósaszonyra.

Ha soha többé nem érintkezik vele, nem vonzódik többé hozzá, — gondolta. — Tehát nem szereti. Múló képzelet játéka volt az egész, izgalom és a személyes érintkezés váltották ki belőle.

Nem lehetne állandó ez az izgalom jövő életében, ha nőül menne hozzá, és a személyes érintkezés hatása tompulna a megszokás révén.

Ismét Claytonra nézett. Igazán csinos férfi, minden ízében gentleman. Büszke lehetne ilyen férjre.

És ekkor megszólalt a férfi, — egy pillanattal előbb vagy egy pillanattal később nagy különbséget jelentett volna három ember életében, — de beleszólt a véletlen és kiválasztotta Claytonnak a kellő pillanatot.

— Most már szabad, Jane. — mondta. — Nem akar most igent mondani? Egész életemet a maga boldogítására szentelem.

— Igen, — suttogta Jane.

Még aznap este félrevonta Tarzan Jane Portert a vasúti állomás kis várótermében.

— Most már szabad, Jane, — mondta, — és én eljöttem az őseMBER messzi, sötét, évszázados, régmúlt világából, hogy megkérjem a kezét. A maga kedvéért lettem civilizált ember, a maga kedvéért utaztam világ-részeken, tengereken át, a maga kedvéért az lesz belőlem, amivé tenni akar. Boldog lesz mellettem, Jane, abban a világban, amelyet legjobban ismer és szeret. Akar-e a feleségem lenni?

Csak most ismerte meg a lány a férfi szerelmének egész mélységét. Csak most látta, milyen nagy dolgot művelt ilyen rövid idő alatt az ő kedvéért. Jane elfordította fejét és kezébe temette arcát.

Mit tett? Félt, hogy hatalmába keríti az óriás ember iránti vonzalma és elégetett maga mögött minden hidat. Mert oktalatlanul félt egy végzetes tévedéstől, még sokkal balgábban cselekedett.

És ekkor elmondott mindent; elmondta szóról-szóra az egészet, nem próbálta mentegetni magát, vagy szépíteni a dolgot.

— Mit tegyünk? — kérdezte a férfi. — Elismeri, hogy szeret. Tudja, hogy én is szeretem, de én nem ismerem az önök társadalmának erkölcsi törvényeit, amelyek irányítják cselekedeteit. Önre bízom, határozzon, ön tudja legjobban, mi válik leginkább javára.

— Nem mondhatom meg neki, Tarzan, — mondta a lány, — mert ő is szeret engem, és jó ember. Nem tudnék szemébe nézni többé sem önnek, sem más tisztességes embernek, ha megszegném Mr. Claytonnak adott szavamat.

— Most már el kell viselnem, és önnek segítenie kell, hogy elbírjam a terhet, ámbár ezek után nem láthatjuk többé egymást.

A többiek is bejöttek a váróterembe és Tarzan az ablakhoz lépett.

De nem látott semmit odakint; belülről óriási délszaki növények és virágok szövevényével körülfont zöld pázsit képe bukkant fel lelkében; hatalmas faóriások

lombsátra integetett feléje és az egyenlítői kék ég mosolygott rá.

A zöld pázsit közepén fiatal lány ült egy kis zöld emelvényen, mellette fiatal óriás. Finom gyümölcsöt eszegetnek együtt, egymás szemébe néznek és mosolyognak. Boldogok — egyes-egyedül vannak.

Az állomás egyik hivatalnok a verte fel Tarzant merengéséből, azt kérdezve, van-e a társaságban egy Tarzan nevű úr?

— Én vagyok Monsieur Tarzan, — mondta a majomember.

— Sürgönyt kapott Párisból, uram. Baltimoreból továbbították.

Tarzan elvette a borítékot és kibontotta. D'Arnot sürgönyözött:

„Ujjnyomok bizonyítják Greystoke vagy Gratalok

D'Arnot

Tarzan éppen elolvasta a sürgönyt, mikor belépett Clayton; kinyújtott kézzel közeledett Tarzánhoz.

Ime ez az ember viseli Tarzan címét, övé minden birtoka, nemsokára egybekel a nővel, akit Tarzan szeret, aki szereti Tarzant. Egyetlen egy szó Tarzan ajkáról milyen gyökeres változást okozna ennek az embernek az életében.

Elvehetné címét, birtokait, kastélyait és elvehetné Jane Portert is.

— Amondó vagyok, öregem, — kiáltott fel Clayton, — hogy még nem is volt alkalmam megköszönni mindazt a jót, amit érettünk tettél. Ugy látszik, Afrikában csakúgy, mint itt, állandóan életünk megmentésével vagy elfoglalva. Kimondhatlanul örülök, hogy eljöttél! Jobban meg kell ösmerkednünk. Nagyon sokat gondoltam rád, különös életmódodra, környezetedre. Ha szabad kérdeznem, hogy az ördögbe kerültél abba a rémséges vadonba?

— Ott születtem, — mondta Tarzan nyugodtan, —
Anyám majom volt, természetesen nem sokat tudott
elmondani életéről. Hogy az apám ki volt, nem sikerült
megtudnom.

Tarzan további sorsát és
nemes önfeláldozásának
következményeit
„Tarzan visszatérése“
beszéli el.

OSZK

Osztályvezető: ...

TARTALOM

	Oldal
I. Ki a tengerre	5
II. Otthon a vadonban	15
III. Élet és halál	24
IV. A majmok	30
V. A fehér majom	37
VI. Dzsungelharcok	44
VII. A tudás világossága	50
VIII. Vadász a fák tetején	60
IX. Ember és ember	66
X. A titokzatos rém	76
XI. A majmok királya	80
XII. Emberi ész	90
XIII. Az ő fajtája	97
XIV. Az őserdő	110
XV. Az őserdő istene	119
XVI. Rendkívül érdekes	124
XVII. Temetés	134
XVIII. Az őserdő áldozata	143
XIX. Az ősember	154
XX. Öröklés	163
XXI. Emberkinzók	175
XXII. A kutató társaság	181
XXIII. Embertestvérek	191
XXIV. Elveszett kincs	199
XXV. A külvilág hírnöke	206
XXVI. A civilizáció tetőpontja	217
XXVII. Ismét az óriás	227
XXVIII. Végső fejlemények	240

OSZK

KALANDOS REGÉNYEK

A VILÁGSIKERŰ TARZAN CIKLUS KÖTETEI

E. R. BURROUGHS

I. TARZAN, A DZSUNGEL FIA

Fordította Songárdy Gábor

II. TARZAN VISSZATÉRÉSE

Fordította Dr. Czeke Marianne

III. TARZAN BESTIAI

Fordította Olgyai István

IV.—V. TARZAN FIA

Fordította Olgyai István

VI. TARZAN ÉS AZ
ARANYSZÓRŰ OROSZLÁN

Fordította Dienes Kálmán

ANDREAS HAUKLAND

A VÉGZET FONALA

Fordította Ács Géza

OTFRIED HANSTEIN

TENOCHTITLÁN

Fordította Majthényi György

Az aranszárkány birodalmában

Fordította Tábori Piroska.

K N U T H A M S U N

VÁLOGATOTT REGÉNYEI

A modern ember vergődése, a szerelem és a természet örök muzsikája csendül ki a nagy norvég író minden munkájától.

1. HALK HÜROKAT PENGET A VANDOR

Fordította G. Beke Margit

2. AZ UTOLSÓ FEJEZET

Két kötet. Fordította Ritoók Emma

3. PAN

Fordította G. Beke Margit

4. TÉKOZLÓK

Fordította Ács Géza

5. BENONI

Fordította G. Beke Margit

FŐVÁROSI KÖNYVKIADÓ R.-T.

AZ ÉLET REGÉNYEI

CLAUDE ANET

ARIANE

Fordította Faludi Dezső

GUSTAF AF GEIJERSTAM

A HÁZASSÁG KOMÉDIÁJA

Fordította Ujváry Lajos

CAMILLE MARBO

MADELEINE

Fordította G. Beke Margit

DANIEL LESUEUR

KÁLVÁRIA

I. A BOSSZÚ

II. A GYERMEK

Fordította Havas József

MARIO PUCCINI

A SZŰZ ÉS AZ UTCA LÁNYA

Fordította Marsovszky Miklós

JACOB WASSERMANN

GOLOVIN

Fordította Nyireő Éva

FŐVÁROSI KÖNYVKIADÓ R.-T.

DOCUMENTA HUMANA

Az emberiség nagy szellemeinek intím megnyilatkozásai

1. TOLSZTOJ LEVELEI

Fordította és bevezette Görög Imre

2. IBSEN LEVELEI

Fordította és bevezette G. Beke Margit

3. NIETZSCHE LEVELEI

Fordította Strém István és G. Beke Margit

4. FLAUBERT LEVELEI

Fordította Komor Zoltán és András

5. BALZAC LEVELEI

Fordította és bevezette Benedek Marcell

6. VOLTAIRE LEVELEI

Fordította és bevezette K. Takács Mária

7. BERLIOZ ÖNÉLETIRÁSA

Fordította és bevezette Dr. Wildner Ödön

Következő kötet:

8. ABELARD ÉS HELOISE LEVELEZÉSE

Fordította és bevezette Czakó Ambró

FÓVÁROSI KÖNYVKIADÓ

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

